BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ DE GAND, MEMBRE DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE
ET DE LA ROYAL ASIATIC SOCIETY

I

ST PÉTERSBOURG, 1907

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences

J. Glasounof et C. Ricker à St. Pétersbourg | N. Karbasnikof à St. Pétersbourg, Moscou, Varsovie et Vilna
A. Ogloblline à St. Pétersbourg et Kief | N. Kymmel à Riga
M. Klukine à Moscou | Luzac & Cie à Londres
| Voss' Sortim. (G. W. Sorgenfrey) à Leipzig

Prix 1 Rbl. = 2 Mrk. 50 Pf.

Imprimé par ordre de l'Académie Impériale des Sciences
Décembre, 1907 S. d'Oldenbourg, Secrétaire Perpétuel.

Imprimerie de l'Académie Impériale des sciences.
Vass.-Ostr., 9 ligne, № 12.

སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་དྷྱ་མ་ཀཱ་ཝ་ཏཱ་ར་བྷཱ་ཥྱ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་[265a] ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

།དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པུས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྡམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་ཆེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

།ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།
།སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
།སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། ༡

།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ ཚིགས སུ བཅད པ གཉིས སྨོས སོ། །དེ
ལ གོང ན མེད པའི ཆོས ཀྱི དབང ཕྱུག ཕུན སུམ ཚོགས པ མངའ བས། ཉན
ཐོས དང རང སངས རྒྱས དང བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས པས ཀྱང དབང
ཕྱུག དམ པ ཕུན སུམ ཚོགས པ ཉིད དང། ཉན ཐོས ལ སོགས པ རྣམས
5 དེའི བཀས མངའ བསྒྱུར བའི ཕྱིར། སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས རྣམས
ལ ཐུབ དབང ཞེས བྱའོ། །དེ རྣམས ལས ཉན ཐོས ལ སོགས པ དག སྐྱེས པ
ཉི དེ དག ལས བསྐྱུན པའོ། །ཇི ལྟར ཞེ ན། སངས རྒྱས རྣམས བྱུང བར
གྱུར པ ན རྟེན ཅིང འབྲེལ བར འབྱུང བ ཕྱིན ཅི མ ལོག པ སྟོན པ ལ
འཇུག པའི ཕྱིར ལ། དེ ཉན པ དང སེམས པ དང བསྒོམ པའི རིམ པ
10 ལས ཀྱང ལྷག པར མོས པ ཇི ལྟ བ བཞིན ཉན ཐོས ལ སོགས པ རྣམས
ཡོངས སུ རྫོགས པར འགྱུར བའི ཕྱིར རོ། །གལ ཏེ ཡང ཁ ཅིག གིས
རྟེན ཅིང འབྲེལ བར འབྱུང བ ཉེ བར བསྟན པ ཉན པ ཁོ [26a b]ན ལས
དོན དམ པ རྟོགས པ ལ མཁས སུ ཟིན ཀྱང མཐོང བའི སྐྱེ བོ ཁོ ན ལ རྒྱུ
ངན ལས འདས པ ཐོབ པར མི འགྱུར མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང ཉེ བར
15 བསྟན པའི སྐྱབ པ པོ དག གིས ལས རྣམ པར སྨིན པ ངེས པའི འབྲས བུ
ལྟར ཚེ རབས གཞན དུ མངོན པར འདོད པའི འབྲས བུ ཡོངས སུ སྨིན
པ གོར མ ཆག པར ཐོབ པར འགྱུར རོ། །ཇི སྐད དུ འཕགས པ ལྷས།
དེ ཉིད ཤེས པས གལ ཏེ འདིར། །མྱ ངན འདས པ མ ཐོབ ཀྱང།
།སྐྱེ བ གཞན དུ འབད མེད པར། །ངེས པར ཐོབ འགྱུར ལས བཞིན ནོ།
20 །ཞེས བཀའ དོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར དབུ མ ལས ཀྱང།

།རྟོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།
།རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བརྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ་འདི་ལས་སྲིད་པ་
གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ 5
འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་
ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་
མདོ་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། 10
།བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི།
།བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད།
།དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ།

།ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་ 15
སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

།སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་[266a]དང་
རང་སངས་རྒྱས་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་རང་སངས་ 20

བྱས དག བསྐྱར ཏོ། །དེ དག ནི བསོད ནམས དང ཡེ ཤེས གོང དུ འཕེལ
བའི ཁྱད པར གྱིས ཉན ཐོས རྣམས ལས ཁྱད པར དུ འཕགས པའི ཕྱིར
དང། བསོད ནམས དང ཡེ ཤེས ཀྱི ཚོགས དང ཐུགས རྗེ ཆེན པོ དང།
རྣམ པ ཐམས ཅད མཁྱེན པ ལ སོགས པ མེད པས ཡང དག པར རྫོགས
5 པའི སངས རྒྱས རྣམས པས དམན པའི ཕྱིར ན འབྲིང ངོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར
དེ དག ནི ཉེ བར མ བསྟན པར ཡེ ཤེས འབྱུང ཞིང བདག ཉིད གཅིག པུའི
ཕྱིར རང ཉིད སངས རྒྱས པས རང སངས རྒྱས སོ། །ཇི སྐད བཤད པའི
ཚུལ གྱིས ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས དེ དག ནི དེ བཞིན གཤེགས པས
ཆོས བསྟན པ ལས ངེས པར འབྱུང བ ཉིད ཀྱི ཕྱིར ཐུབ དབང ལས སྐྱེས
10 སོ། །ཡང ཐུབ པའི དབང པོ དེ རྣམས གང ལས བལྟམ ཞེ ན།

སངས རྒྱས བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལས འབྱུངས མིན།

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །གལ ཏེ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱང དེ
བཞིན གཤེགས པས ཉེ བར བསྟན པ ལས སྐྱེས པར གྱུར པས རྒྱལ བའི སྲས
ཞེས བརྗོད པ མ ཡིན་ནམ། དེའི ཕྱིར ཇི ལྟར སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས
15 རྣམས བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལས འབྱུངས མི ན། འདི ནི བདེན མོད ཀྱི འོན
ཀྱང རྒྱུ གཉིས ཀྱིས བྱང་ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ས,ངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས
རྣམས ཀྱི རྒྱུར འགྱུར ཏེ། གནས སྐབས ཀྱི ཁྱད པར དང། ཡང དག པར
འཛིན དུ འཇུག པ ལས སོ། །དེ ལ གནས སྐབས ཀྱི ཁྱད པར ལས ནི དེ
བཞིན གཤེགས པའི གནས སྐབས ནི བྱང ཆུབ སེམས དཔའི གནས སྐབས
20 ཀྱིས རྒྱུ ཅན ཡིན པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར རོ། །ཡང དག པར འཛིན དུ འཇུག པ

ལས་ནི་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་[266b]དཔར་གྱུར་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་
དག་པར་འཛིན་དུ་བཙུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་
བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་ 5
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བཀླིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ།
རྒྱུ་ལ་མཆོད་པར་རྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་
པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སྨན་གྱི་ལྗོན་
ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་ 10
པ་མཐོ་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྒྲིམས་ཏེ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་དེར་ཉེ་
བར་གྱུར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། 15

།ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་
སྲུངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་
དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའ རྣམས ལས ནི དེ བཞིན གཤེགས པ རྣམས བྱུང ངོ། །དེ བཞིན གཤེགས
པ རྣམས ལས། ནི ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས ཐམས ཅད བྱུང ངོ་ཞེས
གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ན རིགས པ དང ལུང དག གིས དེ བཞིན གཤེགས
5 པ རྣམས བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལས འབྱུངས པ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ འདི
བསྒྲུབས པ [267 a] ཡིན ནོ། །ཡང བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ དག ཅིའི རྒྱུ
ཅན ཞིག ཡིན ཞེ ན།

སྙིང རྗེའི སེམས དང གཉིས སུ མེད བློ དང །
།བྱང ཆུབ སེམས ནི རྒྱལ སྲས རྣམས ཀྱི རྒྱུ།

10 །ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །དེ ལ སྙིང རྗེ ནི བརྩེ བ སྟེ། འདི ཉིད དུ འཆད
པར འགྱུར བའི རྣམ པ དང རང གི ངོ བོ ཅན ནོ། །གཉིས སུ མེད པའི
བློ ནི། དངོས པོ དང དངོས པ མེད པ ལ སོགས པ མཐའ གཉིས དང བྲལ
བའི ཤེས རབ བོ། །བྱང ཆུབ ཀྱི སེམས ནི འཕགས པ ཆོས ཀུན བཀོད པའི
མདོ ལས། བྱང ཆུབ སེམས དཔས བྱང ཆུབ ཀྱི སེམས ལས ཆོས ཐམས
15 ཅད ཁོང དུ ཆུད པར བཞིའོ། །ཆོས ཐམས ཅད ནི ཆོས ཀྱི དབྱིངས དང
མཉམ པའོ། །བློ བུར དུ བྱུང བ མི གདའ པ ཆོས ཐམས ཅད ནི ཤེས པར
བཞི པ ཙམ དང། ཤེས པ ལས སྣང བའི ཕྱིར ཡོངས སུ ཤེས པར བཞི
པ ཙམ དུ ནས ན ཆོས ཉིད འདི ལྟ བུ འདི སེམས ཅན རྣམས ཀྱིས ཁོང
དུ ཆུད པར བྱའོ སྙམ དུས། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལ སེམས གང བྱུ བ
20 འདི ནི བྱང ཆུབ སེམས དཔའི བྱང ཆུབ ཀྱི སེམས ཞེས བརྗོད། །སེམས ཅན

ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སེམས་
དང་། བྱམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེས་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་
དང་། དགའ་བས་འཁྱོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་
ནི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་
དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྨོན་ 5
པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་། གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། 10
།རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། [267b]
།ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་།
།གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་ 15
བསྟོད་པར་འདོད་པས།

གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིའི།
།ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ།
།ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ།
།དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་བསྟོད་པར་བགྱི། ༢ 20

།ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་འགྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ལ། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་ས་བོན་དང་ཆུ་དང་སྨིན་པ་
རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་པར་དུ་ཡང ཀྲུབ་པའི་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
5 པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཅན་
ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྡུག་
བསྔལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་
ཟ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་བཏོན་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་
10 པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱངས་
པས་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་
ཁོ་ནར་འདུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་
ནི་སྙིང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། །སྙིང་རྗེ་སྔོན་བཏང་སྦྱོར་བ་ཀུན།
15 །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོངས་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྨོད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་
དུས་ཕྱིས་སྙིང་རྗེའི་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་
བུའི་ཚོགས་ཡངས་པ་མ་བཀྲགས་[268 a]པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
20 འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་

ཏ་སྙིང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་ཐབ་པར་གྱུར་ན་ནི་འདི་རྣམས་རིང་པོར་
ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་
ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ། ཡུན་
རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ད་ནི་དམིགས་པའི་
སྤྲེ་ཐག་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ 5
གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བརྩམ་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་།
།བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་སྐྱེད་པ།
།ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།
།འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༢ 10

།ཅེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། ༄འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
སྔ་རོལ་ཉིད་དུ་ངར་འཛིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྙམ་
དུ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ཞིང་། འདི་
ནི་བདག་གིའོ་སྙམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་
པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་གིར་ 15
མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་
ཆེས་དམ་དུ་བསྡམས་པ། འཁྲུལ་འཁོར་སྐྱོར་མཁན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
བསྐྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འཇུག་པ། འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་
པའི་རྩེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་པར་འཕྱུད་པ།
རང་གི་ངང་ཉིད་ཀྱིས་མཐུར་དུ་འགྲོ་བར་འཇུག་པ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་ 20

ཁྱར སྣང བར བྱ བ མི ཤེས པ ཀ། སོགས པ ཉོན མོངས པ དང་ལས དང
སྐྱེ བའི ཀུན ནས ཉོན མོངས པ གསུམ ཡོད ཀྱང ལྟ མ དང ཕྱི མ དང བར
གྱི རིམ པ ངེས པར མ ཟིན པ། ཉི མ རེ རེ ཞིང སྡུག བསྔལ བ ཉིད ཀྱི སྡུག
[263b]བསྔལ དང། འགྱུར བའ སྡུག བསྔལ ཉིད དག གིས གཙོག པའི
5 ཕྱིར ཡོ ཆུད ཕྱུད མོའི གནས སྐབས ལས མ འདས པར གནས པ ཞིག སྟེ།
གང གི ཕྱིར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེའི སྡུག བསྔལ གྱིས སྡུག བསྔལ ཉིད
ཀྱིས དེ ལ མིན ཏུ སྙིང རྗེས དམིགས ནས བསྐྱབ པར སྨྲ་བ དེའི ཕྱིར
ཚེས སོག མ ཀོ ནར བཙམ ལྡན འདས སྙིང རྗེ ཆེན པོ ལ རབ ཏུ ཕྱག
འཚལ ལོ། །འདི ནི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི སྙིང རྗེ སེམས ཅན
10 ལ དམིགས པའོ། །ཆོས ལ དམིགས པ དང དམིགས པ མེད པའི སྙིང རྗེ
ཡང དམིགས པའི སྒོ ནས གསལ བར བྱ བའི ཕྱིར།

འགྲོ བ གཡོ བའི རྒྱ ཡི ནང གི ཟླ བ ལྟར།

།གཡོ དང རང བཞིན ཉིད ཀྱིས སྟོང པར མཐོང བ ཡི།

།ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། སྙིང རྗེར གྱུར གང དེ ལ འདུན ཅས བྱ བ དེ དང
15 སྦྱར བར བྱའོ། །འདི ཁྱར རྒྱ མིད ཏུ དང པ རྫུང ཏེ ཡོར རྣག པ མ
ཡིད པས ཆ ཤས བརླབས པས ཁྱབ པའི ནང ཏུ ཟླ བའི གཟུགས བརྙན
ཤར དམིགས པ བརྟེན ཀྱི ཡུལ དང། སྐྱན ཅིག འཇིག པ དེ དག གི དངོས
པོ མངོན སུམ ཏུ དམིགས པ ལྟ བུར ཤར བ ན། དམ པ དག གིས གཉིས
པོ འདི རང གི བདག ཉིད གཡ་ལ བར བྱེད པ ཁྱར གནས པར མཐོང སྟེ།
20 འདི ལྟ སྟེ། སྐད ཅིག རེ རེ ལ མི རྟག པ ཉིད དང། རང བཞིན གྱིས

སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་
དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོ།
མ་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་རྟོག་པ་མཐར་དག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི། མ་རིག་པའི་
རྒྱུ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་ 5
རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་
མི་ཟད་ན་གནས་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྡུག་བསྔལ་
ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་[269a]གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་
དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འཇོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་ 10
པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་དག་གི་སྙིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བཤད་ནས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ 15
བརྗོད་པར་འདོད་པས། རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྙིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། ༡
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་པས་རབ་བསྔོས་དགའ་བ་ལ།
རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། 20

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི ཟག པ མེད པའི
ཡེ ཤེས སྙིང རྗེ ལ སོགས པས ཡོངས སུ ཟིན པ ཉིད ཅར རྣམ པར བྱེ བ
ནས ཞེས བྱ བའི མིང འཐོབ སྟེ། ཡོན ཏན གྱི རྟེན དུ གྱུར པའི ཕྱིར རོ།
།དེ ཡང གོང ནས གོང དུ ཡོན ཏན གྱི གྲངས དང། མཐུ རྩལ དུ བྱུང
5 བ ཐོབ པ དང། སྦྱིན པ ལ སོགས པའི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལྷག པ དང།
རྣམ པར སྦྱོང བ འཕེལ བའི བྱེ བྲག གིས ས རབ ཏུ དགའ བ ལ སོགས
པའི རྣམ པར དབྱེ བས དབྱེ བ རྣམ པ བཅུར བཞག གི །འདི ལ རང གི ངོ
བའི ཁྱད པར གྱིས ཕྱེས པའི དབྱེ བ ནི ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །ཇི སྐད དུ།

ཇི ལྟར བར སྣང བྱ རྗེས མཁས རྣམས ཀྱིས།
10 །བརྗོད པར ནུས མ ཡིན ཞིང མི མཐོང བ།
།དེ ལྟར རྒྱལ བའི སྲས ཀྱི ས ཀུན ཀྱང།
།བརྗོད མི ནུས ན མཉན པར ག ལ ནུས།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེ ལ བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས རབ ཏུ [269 b]དགའ
བ ནི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི སེམས བསྐྱེད པ དང པོ ཡིན ལ
15 མཐར ཆོས ཀྱི སྦྱིན ནི སེམས བསྐྱེད པ བཅུ པའོ། །དེ ལ བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ ཇི སྐད བཤད པའི ཚུལ གྱིས འགྲོ བ རང བཞིན མེད པར མཐོང བ
སྙིང རྗེའི ཁྱད པར ཉིད དུ ཉེ བར བཟུང བའི སེམས གང སྙིང རྗེའི གཞན
གྱི དབང དུ གྱུར ཞིང། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཀུན ཏུ བཟང པོའི སྨོན
ལམ གྱིས ཡོངས སུ བསྔོས པ རབ དགའ བ ཞེས བྱ བའི མིང ཅན གཉིས
20 སུ མེད པའི ཡེ ཤེས དེའི རྒྱུ ཅན གྱི འབྲས བུ ཉ བར མཆོད པ ད

ལ་ནི། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་
སོགས་པ་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་བཅུ་པོ་གང་དག་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྨོན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ 5
སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
ཉན་ཐོས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པ་ནི། 10
འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་
མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་ལས་མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོག་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་པའོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ 15
ལྟ་བུའོ། །མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། དཔོན་པོས་སྐུར་བའི་རྒྱལ་(170a)པོ་ནི་མིའི་མགོ་
ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་མགོ་ཀྱི་ན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀུན་ཏུ་འདས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི ས ནི མ ཐོབ པ ཡིན ནོ ཞེས དེ ཉིད ལས རྣམ པར བཤད དོ། །ཡང་
གང གི ཚེ འདི རབ ཏུ དགའ བ ཞེས བྱ བའི ས དང པོ ལ ཞུགས པར
གྱུར པ།

དེ ནས བཟུང སྟེ དེ ནི དེ ཐོབ གྱུར པ ཡིས།
5 །བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཞེས བྱའི སྒྲ ཉིད ཅིག བརྗོད དོ།

།སེམས དེ ཐོབ པ ནི རྣམ པ ཐམས ཅད དུ སོ སོའི སྐྱེ བོའི ས ལས
འདས པའི གནས སྐབས སུ བྱང ཆུབ སེམས དཔའི སྒྲ ཁོ ནས བརྗོད པར
བྱ བ ཡིན གྱི། རྣམ པ གཞན གྱིས ནི མ ཡིན ཏེ། དེའི ཚེ དེ འཕགས
པ ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །ཇི སྐད དུ བཅོམ ལྡན འདས མ ཉིས སྟོང ལྔ
10 བརྒྱ པ ལས། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཞེས བྱ བ ནི རྗེས སུ རྟོགས པའི
སེམས དཔའི ཚིག བླ དགས ཏེ། གང གིས ཆོས ཐམས ཅད རྗེས སུ རྟོགས
ཤིང ཤེས པའོ། །ཇི ལྟར ཤེས ཤེ ན། །མ བྱུང བ དང ཡང དག པར མ
བྱུང བ དང ལོག པ དང དེ དག ཇི ལྟར བྱིས པ སོ སོའི སྐྱེ བོས བརྟགས
པ དེ ལྟར མ ཡིན པ དང། ཇི ལྟར བྱིས པ སོ སོའི སྐྱེ བོས རྟོགས པ དེ
15 ལྟར མ ཡིན པ སྟེ། དེའི ཕྱིར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཞེས བྱའོ། །ད ཅིའི
ཕྱིར ཞེ ན། བྱང ཆུབ ནི རྣམ པར མ བརྟགས པའོ། །བྱང ཆུབ ནི མ
བསྐྱུབས པའོ། །བྱང ཆུབ ནི དམིགས པ མེད པའོ། །རབ ཀྱི རྩལ གྱིས
རྣམ པར གནོན པ། དེ བཞིན གཤེགས པས ནི བྱང ཆུབ བརྙེས པ མེད དེ།
ཆོས ཐམས ཅད མ བརྙེས པའི ཕྱིར རོ། །ཆོས ཐམས ཅད མ དམིགས པའི
20 ཕྱིར བྱང ཆུབ ཅེས བྱ སྟེ། དེ ལྟ བུ ནི སངས རྒྱས ཀྱི བྱང ཆུབ ཅས བྱའོ།

།ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ།
གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །གང་ཏུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་[270b]པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་
དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དམིགས་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲུ་བར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། 5
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། སེམས་སུ་མངོན་
པར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་བྲལ་བའོ། །གང་གིས་འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ།
ཡང་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་ 10
པ་ཆོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་
ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཆོས་འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་
སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ 15
བཞིན་དུ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤིང་གིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་
གྱི་འཇིག་རྟེན་སླུ་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་དེའི་
ཚིག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་
པ་འདི་ནི་ངག་གི་ལས་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའི སའོ ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ གསུངས པ ཡིན ནོ། །ཇི སྐད དུ
བཤད པའི བྱང ཆུབ ཀྱི སེམས ཐོབ པ ནི གནས སྐབས དེར བྱང ཆུབ སེམས
དཔའི སྐུ ཁོ ནས བརྗོད པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། གཞན ཡང །

འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པ རྣམས ཀྱི རིགས སུའང སྐྱེས པ སྟེ།
5 འདི ཡི ཀུན ཏུ སྦྱོར བ གསུམ པོ ཐམས ཅད སྤངས པར གྱུར།
བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ ནི དགའ བ མཆོག ཏུ གྱུར འཆང ཞིང །
འཇིག རྟེན ཁམས བརྒྱ ཀུན [271a] ནས གཡོ བར ནུས པར གྱུར པའང ཡིན། ༦

སོ སོའི སྐྱེ བོ དང ། ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས ཀྱི ས ཐམས
ཅད ལས འདས པའི ཕྱིར དང ། དེ བཞིན གཤེགས པའི ས ཀུན ཏུ འོད
10 ཅེས བྱ བའི རྗེས སུ འགྲོ བའི ལམ སྐྱེས པའི ཕྱིར ན བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ དེ དེ བཞིན གཤེགས པའི རིགས སུ སྐྱེས པ ཡིན ནོ། །དེའི ཚེ གང
ཟག གི བདག མེད པ མངོན སུམ དུ མཐོང བས འདི ནི འཇིག ཚོགས ལ ལྟ
བ དང ། ཐེ ཚོམ དང ཚུལ ཁྲིམས དང བརྟུལ ཞུགས མཆོག ཏུ འཛིན པ
ཞེས བྱ བ ཀུན ཏུ སྦྱོར བ གསུམ དང ཡང བྲལ བ ཡིན ཏེ། སླར མི སྐྱེ
15 བའི ཕྱིར རོ། །དེ ཁོ ན ཉིད མཐོང བ ནི བདག ཏུ སྒྲོ བཏགས པ ལས
འཇིག ཚོགས སུ ལྟ བར འགྱུར ཞིང ། དེ བཞིན དུ ཐེ ཚོམ ཕྲེས དེ ལམ
གཞན དུའང འགྲོ བ སྲིད པ ཞིག ན གཞན ནི མ ཡིན ནོ། །ངེས པ ལ
ཞུགས པས ངེས རྒྱུ ཅན ཀྱི ཡོན ཏན ཐོབ པ དང ། བའི མི མཐུན པའི
ཕྱོགས ཀྱི སྒྲིབ དང བྲལ བས ཕུན མེད མ ཡིན པའི དགའ བའི ཁྱད པར
20 སྐྱེས པས རབ ཏུ དགའ བ མང བ ཉིད ཀྱི ཕྱིར ན བྱང ཆུབ སེམས དཔའ

དེ་ནི་དཀའ་བ་མཆོག་ཏུ་ཐུར་པ་སྤེལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དཀའ་བ་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་
བསྐྱོད་པར་ཡང་ནུས་སོ།

།ས་ནས་སར་གནོན་ཕྱིད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། 5
།དེ་ཚེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར།
།དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད།
།འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ༧

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོན་པ་ལ་སྦྱོ་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ས་ནས་ 10
སར་གནོན་པ་ན་གོང་དུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཇི་ལྟར་
འཕགས་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་[271b]རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱོན་དང་སྐལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཚམ་
པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱོན་ཟད་པར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒོ་ 15
ནས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི།

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།
།ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།
།བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ།

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ 20

འཕགས པ བྱམས པའི རྣམ པར ཐར པ ལས། རིགས ཀྱི བུ འདི ལྟ སྟེ།
དཔེར ན རྒྱལ པོའི བུ སྐྱེས ནས རིང པོ མ ལོན པ རྒྱལ པོའི མཚན དང
ལྡན པ ནི བློན པོའི ཚོགས རྒན པོ གཙོ བོར གྱུར པ ཐམས ཅད ཀྱང རིགས
ཀྱི བདག ཉིད ཆེ བའི དབང གིས ཟིལ གྱིས གནོན ཏོ། །དེ བཞིན དུ བྱང
5 ཆུབ སེམས དཔའ ལས དང པོ པ བྱང ཆུབ ཏུ སེམས བསྐྱེད ནས རིང པོ
མ ལོན པ ད བཞིན གཤེགས པ ཆོས ཀྱི རྒྱལ པོའི རིགས སུ སྐྱེས པས ཀྱང
བྱང ཆུབ ཀྱི སེམས དང། སྙིང རྗེའི དབང གིས ཉན ཐོས དང རང སངས
རྒྱས ཡུན རིང དུ ཚངས པར སྤྱད པ རྣམས ཟིལ གྱིས གནོན ཏོ། །རིགས
ཀྱི བུ འདི ལྟ སྟེ། དཔེར ན ནམ མཁའ ལྡིང གི དབང པོ ཆེན པོའི ཕྲུག
10 གུ སྐྱེས ནས རིང པོ མ ལོན པའི གཤོག པའི རླུང གི ཤུགས དང། མིག
ཡོངས སུ དག པའི ཡོན ཏན གང ཡིན པ དེ ནི དེ ལས གཞན པའི བྱའི
ཚོགས མ ལུས པ རྒན པར གྱུར པ ཐམས ཅད ལ ཡོད པ མ ཡིན ནོ།
།དེ བཞིན དུ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ བྱང ཆུབ ཏུ སེམས དང པོ བསྐྱེད པ།
དེ བཞིན གཤེགས པ ནམ མཁའ ལྡིང གི དབང པོ ཆེན པོའི རིགས ཀྱི རྒྱུད
15 དུ ཡང དག པར བྱུང བ [272a]ནམ མཁའ ལྡིང གི དབང པོ ཆེན པོའི ཕྲུག
གུ ཐམས ཅད མཁྱེན པ ཉིད དུ སེམས བསྐྱེད པའི གཤོག པའི སྟོབས ཀྱིས
པ རོལ གནོན པ དང། ལྷག པའི བསམ པ ཡོངས སུ དག པའི མིག གི
ཡོན ཏན གང ཡིན པ དེ ནི བསྐལ པ བརྒྱ སྟོང ངེས པར འབྱུང བའི ཉན
ཐོས དང། རང སངས རྒྱས ཐམས ཅད ལ ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །ཞེས བྱ
20 བ ལ སོགས པ གསུངས པ ལྟ བུའོ།

། དེ་ཉིད་རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༨

།འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་
སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། 5
།ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་
པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་
དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་
པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ 10
ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་
ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ 15
ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་གྱི།- ས་
འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་འདི་
ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་[272 b]ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ།
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ 20

ཐལ པའི ཕྱིར། འཇིག རྟེན པའི འདོད ཆགས དང ཐལ པ ལྟར དེ དག ཀྱང
སེམས དང པོ བསྐྱེད པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཀུན རང གི བློས རྣམ པར
དཔྱད པས ཀྱང ཟིལ གྱིས གནོན པར འགྱུར ལ། ཕྱི རོལ པ བཞིན
དུ འདི དག གིས ཁམས གསུམ ན སྤྱོད པའི ལྷ ཀྱུས ཐམས ཅད སྤྱངས པར
5 ཡང མི འགྱུར རོ། །གཟུགས ལ སོགས པའི རང གི ངོ བོ ལ དམིགས པས
ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ གྱུར པའི ཕྱིར གང ཟག གི བདག མེད པ རྟོགས པར ཡང
མི འགྱུར ཏེ། བདག ཏུ གདགས པའི རྒྱུ ཕུང པོ ལ དམིགས པའི ཕྱིར རོ།
།ཇི སྐད དུ རིན པོ ཆེའི ཕྲེང བ ལས།

ཇི སྲིད ཕུང པོར འཛིན ཡོད པ། །དེ སྲིད དེ ལ ངར འཛིན ཉིད།
10 །ངར འཛིན ཡོད ན ཡང ལས ཏེ། །དེ ལས ཡང ནི སྐྱེ བ ཡིན།
།ལམ གསུམ ཐོག མཐའ དབུས མེད པ། །འཁོར བའི དཀྱིལ འཁོར མགལ མེ ཡི།
།དཀྱིལ འཁོར ལྟ བུ ཕན ཚུན གྱི། །རྒྱུ ཅན འདི ནི འཁོར བར འགྱུར།
།དེ ནི རང གཞན གཉིས ཀ དང ། །དུས གསུམ ཉིད དུ མ མཐོང ཕྱིར།
།ངར འཛིན པ ནི ཟད པར འགྱུར། །དེ ནས ལས དང སྐྱེ བ དང །
15 །ཞེས གསུངས སོ། །ཡང

ཇི ལྟར མིག ནི འཁྲུལ པ ཡིས། །མགལ མེའི འཁོར ལོ འཛིན བྱེད པ།
།ད བཞིན དབང པོ རྣམས ཀྱིས ནི། །ད ལྟའི ཡུལ དག འཛིན པར བྱེད།
།དབང པོ དང ནི དབང དོན རྣམས། །འབྱུང བ ལྔ ཡི རང བཞིན འདོད།
།འབྱུང བ སོ སོར དོན མེད པས། །འདི དག དོན ༣ དོན མེད དོ།
20 །འབྱུང རྣམས སོ སོར ཐ དད ན། །བུད ཤིང མེད པའི མེར ཐལ འགྱུར།

།འདུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དེས།
།དེ་ལྟར་འབྱུང་རྣམས་རྣམ་གཉིས་སུའང་། །དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད།
།འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་[273a]ཀུན་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།
།རྣམ་ཤེས་ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀུན་ཐམས་ཅད་དུ།
།སོ་སོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར། །དམ་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། 5
།ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་ལ། །དོན་དུ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད།
།དེ་བཞིན་བདེ་འཇོམས་བྱུང་བ་ལ། །སྡུག་བསྔལ་དུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད།
།དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །བདེ་དང་ཕྲད་པའི་སྲེད་པ་དང་།
།སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བའི་སྲེད་པ་སྤོང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ།
།གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བརྗོད། 10
།སེམས་འབྱུང་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ། །དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།
།དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།
།རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 15
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་
དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
མདུག་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།
དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འགྱུར།
།འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། 20

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལས་བསྟན་པའི་མདོ་དག
ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན།
།འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན།
5 །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།

།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་བ་རྡོས་པ་དང་། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང
སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། ཆུ་ཤིང་[273b]གི་སྡོང་པོ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི
དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངས་པར་དབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཉིད
སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས།

10 །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།
།ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་གྱིས།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི།
།གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད།

15 །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས
ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར
འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་ནི་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང
ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ
བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
20 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན

ལམ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་ཚོགས་
གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་།
།སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། 5
།བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ།
།ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ 10
པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
སྔ་ནས་ཀྱིས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་[274a]པར་གསུངས།
།དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བླ 15
ན་དབུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀོ་ཟི་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་ནུས་པས་དབུ་མ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྟོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱུ།
།དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་ཕྱུག་རབ་འགྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ 20

ཚུལ ཁྲིམས དང བཟོད པ དང བརྩོན འགྲུས དང བསམ གཏན དང ཤེས རབ
དང། ཐབས དང སྨོན ལམ དང། སྟོབས དང ཡེ ཤེས ཞེས བྱ བ བཅུ
པོ དག ལས སྦྱིན པའི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཁོ ན ཆེས ལྷག པར ཡོད པར
འགྱུར ཏེ། དེ ལས གཞན རྣམས མེད པ ནི མ ཡིན ནོ། །སྦྱིན པ ནི ཡང
5 རྣམ པ ཐམས ཅད མཁྱེན པ ཉིད ཀྱི རྒྱུ དང པོ ཡིན ནོ།

།རང ཤ སྦྱིར ལའང ཀུན པར བྱས པ ཡིས།
།སྣང དུ མི རུང དཔོག པའི རྒྱུར ཡང འགྱུར། ༩

དེའི ཚེ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེའི ཡོན ཏན སྣང རུང མ ཡིན པས
རྟོགས པ ལ སོགས པ ཀུན དག ཡིན པ དེ དག ཀྱང ཕྱི དང ནང གི བདག
10 ཉིད ཀྱི དངོས པོ སྟོང པའི ཕྱིར པར ཀྱི རྗེས སུ དཔག པ ཉིད ལས གསལ
པར དགོས པར བྱེད པ ཡིན ཏེ། དུ བ ལ སོགས པ ལས མེ ལ སོགས པ
དག བཞིན ནོ། །ཇི ལྟར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི སྦྱིན པ སངས
རྒྱས ཉིད ཀྱི རྒྱུ དང པོ དང། མངོན སུམ མ ཡིན པའི ཡོན ཏན ངེས པའི
དཔག ཡིན པ དེ བཞིན དུ། སོ སོའི སྐྱེ བོ དང ཉན ཐོས དང རང སངས
15 རྒྱས རྣམས ཀྱི ཡང སྡུག བསྔལ ཟད པར བཅོས པ དང། གཏན དུ བདེ བ
ཐོབ པའི རྒྱུ ཡིན ནོ ཞེས བསྟན པར འདོད པས།

སྐྱེ བོ འདི ཀུན བདེ བ མངོན འདོད ཅིང།
།མི རྣམས བདེ བ ལོངས སྤྱོད མེད མིན ལ།
།ལོངས སྤྱོད ཀྱང ནི སྦྱིན ལས འབྱུང མཁྱེན ནས།
20 །ཐུབ པས དང པོར སྦྱིན པའི གཏམ མཛད དོ། ༡༠

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ལ། བཀྲེས་པ་དང་(274 b)སྐོམ་པ་དང་ནད་དང་གྲང་
བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་སྲིད་པའི་
བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འཆིང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཉེ་བར་བརྟགས་པས་ཉེ་བར་འཚེ་བ་བསལ་བ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ 5
མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་གྱི་
རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོངས་
སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མ་དམིགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་ 10
བའི་དངོས་པོ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འབྱུང་དོ་སྙམ་དུ་མཁྱེན་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པས
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམས་པས་ཆེས་ཐོག་མར་སྦྱིན་པའི་
གཏམ་ཉིད་མཛད་དོ། །དེ་ནི་གཏོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་ཚུལ་དང་ནི་མཐུན་
པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྦྱིན་པའི་ 15
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཀྱིང་རྗེ་དབང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་རེངས་ཅན།
།ངང་རྒྱུད་ལྷུར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་།
།དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས།
།སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་། ༡༡ 20

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །གང དག ཚོང པ བཞིན དུ ནོར ཆེས ཆུང་
ངུ བཏང བ ལས འཐབ བུ ནོར གྱི ཕུང པོ ཆེས ཡངས པ འདོད པ དོན དུ
གཉེར བ བས ཀྱང ལྷག པར དོན དུ གཉེར བར གྱུར ཞིང སྦྱིན པར འདོད
པར གུས ཀྱི། བདེ བར གཤེགས པའི སྲས རྣམས ཀྱི ལྷུར སྙིང རྗེའི གཞན
5 ཀྱི དབང གིས སྦྱིན པའི འབྲས བུའི དོན དུ མི གཉེར བ ཁོ ནར སྦྱིན པར
འདོད པའི དགའ སྟོན མངོན པར འཕེལ བར མི བྱེད པ དེ དག ལ ཡང།
སྦྱིན པ སྦྱིན འཛིན པ ལ རྒྱབ ཀྱིས ཕྱོགས པ [275a]ཡོན ཏན ཙམ འཛིན པ
ལ གཡེར བག ཐོབ པ དེས། ལོངས སྤྱོད ཕུལ དུ ཕྱུང བ ཕུན སུམ ཚོགས་
པའི སྒོ ནས ལུས ཀྱི སྡུག བསྔལ ཡིད དུ མི འོང བ བགྱིས པ སྨམ པ ལ
10 སོགས པ འཇོམས པར བྱེད པས སྡུག བསྔལ ཉེ བར ཞི བའི རྒྱུར འགྱུར རོ།
།གང ཞིག སྙིང རྗེ དང ཐལ བས རང གི སྡུག བསྔལ ཕྱིར བཅོས པ ལ
བརྙས པ ཉིད ཀྱིས སྦྱིན པར འདོད པར གུས པ འདི ཡང།

འདི ཡང སྦྱིན པའི སྐབས ཀྱིས ནམ ཞིག ཚེ།
།འཕགས པའི སྐྱེ བོ དང ཕྲད སྐྱུར དུ འཐོབ།
15 །དེ ནས སྲིད རྒྱུན ཡང དག བཅད བྱས ཏེ།
།དེ ཡིས རྒྱུ ཙན ཞི བར འགྲོ བར འགྱུར། ༡༢

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །སྦྱིན བདག གཏོང བ པོའི ཐད དུ དམ པ དག གིས
བགྲོད པ ཡིན ནོ ཞེས འབྱུང བའི ཕྱིར། སྦྱིན པ ལ ལྷག པར མོས པ ནི།
སྦྱིན པའི སྐབས ཀྱིས འཕགས པའི སྐྱེ བོ དང ཕྲད པས དེས ཉེ བར བསྐྱ
20 ར ལས འཁོར བ ལ ཡོན ཏན མེད པར རིག ཅིང། འཕགས པའི ལམ དེ

མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་རིག་པ་སྤངས་
ནས། འཁོར་བའི་རྒྱུན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག་པ་ཟློར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་འཁོར་བ་ 5
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།
།སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ དུས་མཉམ
དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ 10
ན་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྲིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
སྦྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆིམ་
པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་[275 b]པར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལྷུན་
སུམ་ཚོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཆང་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་ 15
བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས།

གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་བརྩེ་བདག་མ་ཡིད་པ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཡིད་པ།
དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། 23 20

།གང ལས དེ རྣམས དུས རྟག ཏུ སྦྱིན པ ལ གུས པར འགྱུར བ། དོན དུ
གཉེར བ རྣམས ལོངས སྤྱོད ཀྱིས རྣམ པར འཕེལ བའི སྒོ ནས ཡིད ཆེས
པར བྱེད པ ནི། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ལ དཀའ བའི ཁྱད པར སྐྱེ
བ ཀོ ཅི འདྲ བ ཞིག ཅེ ན། བརྗོད པར བྱ སྟེ།

5 ཇི ལྟར བྱིན ཅིག ཅེས སྒྲ ཐོས བསམས ལས།
།རྒྱལ སྲས བདེ འགྱུར དེ ལྟར སློང རྣམས ལ།
།ཞི བར ཞུགས པས བདེ བ བྱེད མིན ན།
།ཐམས ཅད བཏང བས ལྟ ཞིག སྨོས ཅི དགོས། ༡༩

།ར ཞིག དོན དུ གཉེར བ རྣམས ཀྱི བྱིན ཅིག ཅེས བྱ བའི སྒྲ ཐོས པ
10 ཉིད སེམས པར བྱེད པ ན། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ལ འདི དག ནི
བདག ལ སློང བ ཞིག གོ སྙམ དུ རྟོགས ནས ཡང ནས ཡང དུ བདེ བ
འབྱུང བ གང ཡིན པ དེ ཉིད ཇི མྱ ངན ལས འདས པའི བདེ བ བས ཀྱང
ལྷག ཏུ བྱུང བ དང བཅས པ ཡིན ན། ཕྱི དང ནང གི དངོས པ བཏང
བས། དོན དུ གཉེར བའི སྐྱེ བོ ཚིམ པར བྱེད པ རྣམས ཀྱི ལྟ ཅི ཞིག
15 སྨོས། ཡང ཅི གང ལས དེ སྐད བརྗོད པ ཕྱི དང ནང གི དངོས པོ གཏོང
བའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ལ ལུས ཀྱི སྡུག བསྔལ ཡང མི འབྱུང
ངམ ཞེ ན། བཤད པ། བདག ཉིད ཆེན པོ རྣམས ལ ནི སེམས མེད པ
རྣམས བཅད པ ལྟར ལུས ཀྱི སྡུག བསྔལ འབྱུང བ མི སྲིད པ ཉིད དེ།
།འཕགས པ ནམ མཁའ མཛོད ཀྱི ཏིང ངེ འཛིན ལས། འདི ལྟ སྟེ།
20 དཔེར ན ཤིང ས (376a) ལ ཆེན པོའི ཚལ ཞིག ཡོད ལ། དེར འགའ ཞིག

འོངས་ནས་ས་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་མིང་ས་ལ་ལྷག་ན་རྣམས་འདི་སྐམ་དུ་འདི་ནི་བཅད་པའི་བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའི་སྐམ་དུ་མི་སེམས་མིང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།

།དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ག་ལ་ཡོད།
།དེ་ནི་སྙིང་རྗེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ལ་ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་ཕབས་པས་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གནོད་མི་ཟ་བར་འགྱུར་པ་དེའི་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

ལུས་བཅད་སྟེང་ཞིང་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས།
།གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི།
།སྡུག་བསྔལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི།
།དེ་བཅད་བྱ་ཕྱིར་ཧུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། ༡༠

།ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་

མི བཟད པར རྒྱུད པ བར མཚམས མེད པར སྡུག བསྔལ ཚེབ ཐག པས
ལུས འཇམས པ། རང གི ལུས གཅོད པའི སྡུག བསྔལ བས སྐྱོད འགྱུར
བས ཀུར ཚེས ལྷག པར འཕེལ བའི སྡུག བསྔལ བ སྲན དུ མེད པ དང
ལྡན པ དག ལ རང གི སྡུག བསྔལ སྐྱོང བ ཉིད དུ ལྟ བ ན རང གི ལུས
5 གཅོད པའི སྡུག བསྔལ ལ། ཚེབ མེད པར [276 b] བྲམ ནས སེམས ཅན
དམས ཀྱི རྐྱལ བ ལ སོགས པའི སྡུག བསྔལ བཅད པར བྱ བའི ཕྱིར ཆེས
མྱུར དུ བརྩོན འགྲུབ རྩོམ མོ། །དེ སྐད བཀད པའི སྦྱིན པ ལ པ རོལ ཏུ
ཕྱིན པའི རྣམ པར དབྱེ བ བསྟན པའི ཕྱིར།

སྦྱིན པ སྦྱིན བྱ ལེན པོ གཏོང བས སྟོང །
10 །འཇིག རྟེན འདས པའི པ རོལ ཕྱིན ཞེས བྱ།

ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། དེ ལ པ རོལ ནས བྱ བ ནི གང འཁོར བའི
རྒྱ མཚོའི པར འགྲམ དང དོགས ཏེ། ཉོན མོངས པ དང ཤེས བྱའི སྒྲིབ པ
མ ལུས པ སྤངས པའི རང བཞིན མངའ བའི སངས རྒྱས ཉིད དོ། །པ རོལ
ཏུ སོན པ ནི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པའོ ཞེས བྱ སྟེ། ཚིག ཕྲེ མ ཡོད ན མི
15 མངོན པར མི བྱའོ ཞེས བྱ བའི མཚན ཉིད འདི ལས ཀྱི རྣམ པར དབྱེ བ
མི མངོན པར མ བྱས པས གཟུགས སུ འགྱུར བའམ། ཕྱི ཁྲ ད ར ལ
སོགས པ ཡིན པའི ཕྱིར ཕྱི མའི མཐར ཅན ཉིད དུ བཞག གོ །ཤེས རབ
བཟུང དས ཕྱི ཕག ཏུ བཀྲད པ ཡིན ཏེ། སྦྱིན པ ལ སོགས པ རྣམས ནི པ
རོལ ཏུ ཕྱིན པ དང འདྲ བས པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཡིན ནོ། །ཡོངས སུ བསྔོ
20 བའི ཁྱད པར ཕྱིས པ རོལ ཏུ འགྲོ བ ལ ངེས པར བཞག ནས དེ སྦྱིན པས

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱིན་པ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་
དང་། སྦྱིན་པ་པོར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་མེས་ 5
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་མེས་པར་མི་ནུས་སོ། །གཞན་
ཡང་། [277a] 10

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པས་དེ།
།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༦

།སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །ད་ནི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་
མེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ 15
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།
།དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྙེད་གྱུར་པའི།
།དགའ་བ་འདི་ནི་ཆུ་ཤེལ་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ།
།མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། ༡༧ 20

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །དེ ལྟར གྱི སྒྲ ནི ཇི སྐད བཤད པའི རྣམ པ བསྟན
པར བྱ བའི ཕྱིར རོ། །དཀའ བ ཞེས བྱ བ ནི པའི མེད ཡང དག པར
སྤྲོགས པའོ། །རྒྱལ ཞེས བྱ བ ནི ཤི མཐུན པའི ཕྱོགས ཕམ པར བྱས ནས
གནས པོ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །དེ ནི ཤེས པའི རང བཞིན ཡིན པ ཉིད
5 ཀྱི རྒྱལ བའི སྐབས ཀྱི ཡིད ལ གནས པའི ཕྱིར མཐོ། པོར གནས པ ཡིན ཏེ།
* རབ ཏུ དཀའ བ ནི ཇི སྐད བཤད པའི རྒྱལ ཀྱིས སྦྱང བ སྡུག པོ ཐམས
ཅད ཀུན རྣམ པར གཡལ ཏེ རྒྱལ བར འགྱུར རོ། །ཇི སྐད བཤད པའི དོན
ཉིད དཔེས བསལ བར བྱ བའི ཕྱིར སྨྲས པ ནི། ནོར བུ ཆུ ཤེལ བཞིན དུ
ཞེས བྱ བའོ།

10 །དབུ མ ལ འཇུག པའི བཤད པ ལས རབ ཏུ དཀའ བ ཞེས བྱ བ
སེམས བསྐྱེད པ དང པོའོ།། །།

།།བྱང ཆུབ སེམས དཔའི སེམས བསྐྱེད པ དང པོ བཤད ཟིན ཏོ། ད ནི
གཉིས པའི དབང དུ བྱས ནས།

15 དེ ཚུལ ཕུན ཚོགས ཡོན ཏན དག ལྡན ཕྱིར།
།རྨི ལམ དུ ཡང འཆལ ཁྲིམས དྲི མ སྤངས།

།ཞེས བྱ བ སྨྲས ཏེ། ས ཞེས བྱ བ ཤེས པའི ཁྱད པར ཐམས ཅད ནི
རང བཞིན གཅིག པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར། དེ མེད ན མི འགྱུར བའི ཡོན ཏན
ཚུལ ཁྲིམས ཀྱི ས རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལ སོགས པ ཟུང ཏུ བྱུང བ ཉིད ལས
20 སེམས བསྐྱེད པ གཉིས པ ཀ། རྟགས པའི (277 b) ཁྱད པར ཕྱུང བར བྱེད དོ།

།དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་སེམས་ལ་ཡིད་བཅགས་པའི་མེ་ནི་བས་བསིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ།
བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་སྐྱོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་
གསུམ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ 5
དེ་དག་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་སློང་བར་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་
བཅུར་རྣམ་པར་བཀོད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
རབ་ཏུ་ཕྱུང་བའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་ 10
པར་སྦྱར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མི་གོས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ནི་དེ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ 15
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་
གནས་པ་འདི་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་ཐུང་བས།
།དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཅར་སོགས་པར་བྱེད། ༡

།ཇི་ལྟར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལས། ཅི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ 20

དག བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས དྲི མ མེད པ ལ གནས པའི བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ ནི རང བཞིན གྱིས སྲོག གཅོད པ སྤངས པ ཡིན ཏེ། དཀྲིག པ སྤངས།
མཚོན ཆ སྤངས། འཁོན དུ འཛིན པ སྤངས ནས། འཛེམ པ དང ལྡན
ཞིང སྙིང རྗེ ལ ཞུགས པས། དེ སྲོག ཆགས འབྱུང པོ ཐམས ཅད ལ ཕན •
5 པ དང། བདེ བ དང། སྙིང པ རྗེ བ དང། བྱམས [278 a]པའི སེམས དང
ལྡན ཏེ། དེ ཀུན ཏུ རྟོག པ ཙམ གྱིས ཀྱང སྲོག ཆགས ལ རྣམ པར འཚེ
བར མི བྱེད ན། སེམས ཅན གཞན ལ སེམས ཅན དུ འདུ ཤེས ཤིང ཆེད དུ
བསམས ཏེ། ལུས ཀྱིས མཐོ འཚམ པ ཆེན པོ བྱ བ ལྟ ཅི སྨོས། མ བྱིན
པ ལེན པ སྤངས པ ཡང ཡིན ཏེ། བདག གི ལོངས སྤྱོད ཀྱིས ཆོག ཤེས
10 ཤིང སྙིང བརྩེ བ དང ལྡན ཏེ། གཞན གྱི ལོངས སྤྱོད ལ བག བྱེད པས ནི
བཞིན གྱིས ཡོངས སུ བཟུང བའི དངོས པོ དག ལ གཞན གྱིས བཟུང བར
འདུ ཤེས ཤིང། རྒྱུ སེམས ཉེ བར བཞག སྟེ ཐ ན རྩྭ དང ལོ མ ཙམ ཡང
མ བྱིན པར མི ལེན ན། འཚོ བའི ཡོ བྱད གཞན དག ལྟ ཅི སྨོས། འདོད
པ ལ ལོག པར གཡེམ པ སྤངས པ ཡང ཡིན ཏེ། བདག གི ཆུང མས
15 ཆོག ཤེས ཤིང། གཞན གྱི ཆུང མ ལ འདོད པ མེད པས། དེ གཞན གྱིས
བཟུང བའི བུད མེད གཞན གྱི ཆུང མ དང། རྒྱས དང མཚན དང། ཆོས
ཀྱིས བསྲུངས པ རྣམས ལ ཆགས སེམས ཀྱང མི བསྐྱེད ན། ཡན ལག མ
ཡིན པའི རྣམ པར རིག བྱེད དམ། གཉིས ཀྱི དབང པོ གཉིས་སྦྱོར བ ལྟ
ཅི སྨོས། རྫུན དུ སྨྲ བ སྤངས པ ཡང ཡིན ཏེ། བདེན པར སྨྲ ཞིང ཡང
20 དག པར སྨྲ ལ། དུས སུ སྨྲ སྟེ། ཇི ལྟར སྨྲས པ དེ བཞིན བྱེད པས།

།ད་ཕ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་བཟོད་པ་དང་འདོད་པ.དང་རབ་ཏུ
རྟོགས་པར་བསྒྲུར་ཏེ། བླུ་བའི་བསམ་པས་ཐུན་གྱི་ཚིག་མི་སྨྲ་ན། ཆེད
ཏུ་བསམས་པ་ཏེ་སྨྲ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྨ་ཞའི་ཚིག་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས
ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེན་མི་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ལ་ཞུགས་པས
ད་དག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆུ་གི་ལས་ཐོས་ནས་པ་གིར་སྨྲ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། 5
དེ་དག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་པ་གི་ལས་ཐོབ་ནས་ཆུ་གིར་སྨྲ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུན
པ་རྣམས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་རྟོན་ཏེ། མི་འདུམ་པ
ལ་དགའ་ཞིང་ནི་འདུམ་པ་ལ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། པདེན་ནམ་ཐུན་ཡང
མི་[278 b]འདུམ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་ནི་སྨྲའོ། །ཚིག་རྩུབ་མོ་སྤངས་པ་ཡིན
ཏེ། ཞེར་འདེབས་པ་དང་། བརླང་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། 10
གཞན་གྱི་མཚང་འབྲུ་བ་དང་། གྲོང་མིའི་ཚིག་དང་། མ་རབས་ཀྱི་ཚིག
ངོར་བརྗོད་པ་དང་། ངོར་བརྗོད་པར་གཞོལ་པ་དང་། ཐུན་དང་ནར་མི
སྙན་པ་དང་། ཁྲོ་ཞིང་གཤེ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྙན་པ་དང་། ཡིད
དུ་མི་འོང་བས་སྙིང་ན་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གདུང་བར་བྱེད་པ་དང་།
རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད 15
པའི་ཚིག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ། གང་འདི་མཉེན་པ་དང་། འཇམ
པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཐུབ་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣར་སྙན་པ
དང་། སྙིང་དུ་སྡུག་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྙིང
དུ་སྡུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར
བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། 20

གཞན ཉེ སམཱ པ ཉེ ཀྲུད དང བར བྱེད པའི ཚིག རྣམ པ དེ ལྟ བུ དག
བརྗོད དོ། །ཚིག བཀྱལ བ སྤངས པ ཡིན ཏེ། ལན ལེགས པར གྲོན པའི
ཚིག དང། རུས སུ སྨྲ བ དང། ཡང དག པར སྨྲ བ དང། དོན སྨྲ བ
དང། ཆོས སྨྲ བ དང། རིགས པར སྨྲ བ དང། དུལ བར སྨྲ བ དང།
5 གཟབ པ དང ལྡན པ དང། དུས དང ཚད དང བཅས པའི ཚིག སྨྲ
བ ཡིན ནོ། དེ ཐ ན བཤད གད དུ བྱ བའི ཡོངས སུ སྤང བར བྱ
བ ཡང ཡོངས སུ སྤོང ན། ཚིག གིས རྣམ པར གཡེང བ ལྟ ཅི སྨོས།
བརྣབ སེམས མེད པ ཡང ཡིན ཏེ། དེ གཞན གྱི ནོར དང། གཞན
གྱི འདོད པ དང། གཞན གྱི རྫས དང། ཡོ བྱད གཞན གྱིས ཡོངས སུ
10 གཟུང བ ལ། བརྣབ སེམས ནི བསྐྱེད ལ། ཆགས པ མི བྱེད ལ། མི སྨོན
ཏེ། ཆགས པའི སེམས མི བསྐྱེད དོ། །གནོད སེམས མེད པ ཡིན ཏེ། སེམས
ཅན ཐམས ཅད ལ བྱམས པའི སེམས དང། ཕན པའི སེམས དང། སྙིང
རྗེའི སེམས དང། [279 a] བདེ བའི སེམས དང། འཇམ པའི སེམས དང།
སྐྱེ བོ ཐམས ཅད ལ ཕན གདགས པའི སེམས དང ལྡན པས ཁོང ཁྲོ བ
15 དང། འཁོན དུ འཛིན པ དང། ཐ བ དང། ཟི མ དང། གནོད སེམས
དང། ཁོང ཁྲོ བ སྔོན དུ འགྲོ བ གང དག ཡིན པ དེ དག སྤངས ཏེ།
བྱམས པ དང ལྡན པ གང དག ཡིན པ ད དག རྟོག པ ཡིན ནོ། །ལོག
པར ལྟ བ སྤངས པ ཡང ཡིན ཏེ། ཡང དག པར ལྟ བར གྱུར ལ ཡང
དག པའི ལམ ལ གནས མེད། དགེ མཚན དང བཀྲ ཤིས རྣམ པ སྣ
20 ཚོགས དང། ཚུལ ཁྲིམས ངན པའི ལྟ བ ཅན དང བྲལ བ ཡིན ནོ། ལྟ

པ་རྣར་ཞིང་གཡོ་མེད་བ་སྤྲུ་མེད་པས། །གདམས་ཀྱིས་དང་ཆོས་དང་། དགེ
འདུན་ལ་བསབ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེར་པ་ཕྱ་ཕྱིར།
།དེ་ང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་པར
བྱེད་དོ། །བར་གྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ།
།དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཅར་ཡང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། 5
།ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་རིམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་མི་གཡོ་གར་ནི་ན། དེས་བྱང་གཡོ་མེད་ཀྱི་ཏིན་ཀྱང་།

དག་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཅར་ཡང་།
།དེ་ལ་ཀླགས་ཏེ་སྐྱིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་༧ 10
ཡིན་ནོ།

།སྐྱེ་ཀེ་ཟླ་ལྟར་ཏྲག་ཏུ་ནམ་དག་སྟེ།
།ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། ༢

ཞེ་བ་ནི་དཔལ་པོ་བསྐལས་འདོ། །འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷུམ་མར་གཡང
བའི་ལུས་ཅན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ 15
ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་ལྡན་རང་བཞིན་ལྟ།
དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར།

ཛི་ལྟར་ཏུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས
འདི་ལ་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར 20

པའི་ སྡོམ་ པས་ བསྡམས་ ཤིང་ གནས་ ཆོ་ ག་ དང་ སྤྱོད་ [279 b] ཡུལ་ ཕུན་ སུམ་
ཚོགས་ པ་ ཁ་ ན་ མ་ ཐོ་ བ་ ཕྲ་ རབ་ རྣམས་ ལ་ ཡང་ འཇིགས་ པར་ ལྟ། ཡང་ དག་
པར་ བླངས་ ཏེ་ བསླབ་ པའི་ གཞི་ རྣམས་ ལ་ སློབ་ ཅིང་ ལུས་ དང་ ངག་ དང་ ཡིད་
ཀྱི་ ལས་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ དང་ ལྡན་ པར་ གྱུར་ པས་ འཚོ་ བ་ ཡོངས་ སུ་ དག་
5 ཀྱང་ དེ་ བདག་ ཏུ་ སྨྲ་ བ་ ཡིན་ ཏེ། འད་ སྲུངས་ དེ་ ནི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ འཆལ་ པ།
ཚུལ་ ཁྲིམས་ དང་ ལྡན་ པ་ ལྟར་ བཅོས་ པ་ དང་ པོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ནས། འོད་
སྲུངས་ གཞན་ ཡང་ འདི་ ལ་ དགེ་ སློང་ ཁ་ ཅིག་ སྦྱངས་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ བཅུ་
གཉིས་ ཡང་ དག་ པར་ བླངས་ ཀྱང་། དམིགས་ པར་ ལྟ་ བ་ ཡིན་ ཏེ། རང་
འཛིན་ པ་ དང་ ང་ ཡིར་ འཛིན་ པ་ ལ་ གནས་ པ་ དེ་ དེ། འོད་ སྲུངས་ ཚུལ་ ཁྲིམས་
10 འཆལ་ པ་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ དང་ ལྡན་ པ་ ལྟར་ བཅོས་ པ་ བཞི་ པ་ སྟེ། ཞེས་ བྱ་
བའི་ བར་ དུ་ གསུངས་ སོ།

།དེ་ ཕྱིར་ ན་ ནི་ རྟག་ ཏུ་ གསུམ་ ཆར་ ལའང་།
།གཉིས་ བློའི་ རྒྱུ་ བ་ ཡང་ དག་ ཐལ་ བར་ འགྱུར། ༢

།སེམས་ ཅན་ གང་ དག་ ལ་ སྤྱོད་ པར་ བྱེད་ པ་ དང་ གང་ ཞིག་ བྱེད་ པ་ དང་
15 གང་ གིས་ བྱེད་ པའི་ གསུམ་ ཆར་ ལའང་ དངོས་ པོ་ དང་ དངོས་ པོ་ མེད་ པ་ ལ
སོགས་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ བློ་ དང་ ཐལ་ བར་ འགྱུར་ རོ། །དེ་ ལྟར་ རེ་ ཞིག་ བྱང་
ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ རྣམས་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ དང་ ལྡན་ པར་
བརྗོད་ ནས། དེའི་ འོག་ ཏུ་ སྦྱར་ ན་ ལས་ གཞན་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཕུན་
སུམ་ ཚོགས་ པ་ ཡང་ སྦྱིན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ དག་ ལས་ ཀྱང་ ཤིན་ ཏུ་ ཆེ་ བ་ ཉིད་
20 དང་། ཡོན་ ཏན་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ བརྟེན་ ཉིད་ དུ་ གྱུར་

པར བསྟན པའི ཕྱིར།

སྦྱིན པས ལོངས སྤྱོད དག ནི འགྲོ ངན ནའང །
སྐྱེ བོ ཚུལ ཁྲིམས རྐང པ ཉམས ལ འབྱུང །

ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། སྦྱིན པ གང ཁོ ན ལས སྦྱིན བདག ཚུལ ཁྲིམས དང
ལྡན པར གྱུར པ དེ ལ། ལྷ དང མི•དག གི ནང དུ ཁྱད པར དུ འཕགས 5
པའི ལོངས སྤྱོད ཕུན སུམ ཚོགས པ འབྱུང བ དེ ཉིད ཚུལ ཁྲིམས ཀྱི རྐང
པ དང བྲལ བ ལས ངན འགྲོའི འགྲོ བར ལྷུང བ ཉེ ཚེ བའི སེམས ཅན
དམྱལ བ དང བ གླང དང། རྟ དང གླང པོ ཆེ དང །[280a] སྤྲེའུ དང།
ཀླུ ལ སོགས པ དང། ཡི དྭགས རྫུ འཕྲུལ ཆེན པོ ཅན ལ སོགས པ
རྣམས སུ སྐྱེས པ དེ ལ ལོངས སྤྱོད ཕུན སུམ ཚོགས པ སྣ ཚོགས འབྱུང 10
བ ཁ ཤར འགྱུར ཏེ། དེའི ཕྱིར།

བསྐྱེད བཅས དངོས འདུ ཡོངས སུ ཟད པས ན།
ཕྱིན ཆད དེ ལ ལོངས སྤྱོད འབྱུང མི འགྱུར། ༥

གང ཞིག ས བོན ཆེས ཉུང དུ བཏབ ནས འབྲས བུ རྒྱ ཆེན པོ འབྱུང
བ ཉིད ཅེར སྣར ཡང འབྲས བུའི ཚེད དུ ། བས ཀྱ ཆེས མང བོའི ས 15
བོན འདེབས པར བྱེད པ དེ ལ ནི འབྲས བུའི ཚོགས ཆེན པོ དུས རྫི ལྟ
བ བཞིན དུ ཉེ བར འཕེལ བས རིམ པ རྣམ པར ཆད ༴ མེད པ ཡོད
སྲིད ཏེ། ཐུབ པ རྒྱུད གསོན པའི ཚུལ ཅན གང ཞིག སྦྲུན པ ཉིད ཀྱིས
སྔར ཀྱི ས བོན ཅམ ཡང ཉེ བར ལོངས སྤྱོད པ ། ལ ནི བསྐྱེད དང ལྡན
ཅིག ཏུ དངོས པོ འདུ བ ཡང ཟད པའི ཕྱིར། འབྱུང བར འགྱུར བའི 20

འགའ བུ སྲུན ཡུམ ཚོགས པ སྐྱེ བ ཕྱུ ག ལ ཡོད། དེ བཞིན དུ ཚུལ
ཁྲིམས དང ལྡན པའི ཕྱིར གནས མ ཡིན པར ལོངས སྤྱོད ཉེ བར ལོངས
སྤྱོད པ ལ ཡང ཤིན ཏུ བླུན པས ཐུ ན མེད པའི འདེན པ དང ལྡན པའི
ཕྱིར དང། ཐར འཕངས པ མ ལུས པར ཉེ བར ལོངས སྤྱོད པའི ཕྱིར
5 ཕྱིས ལོངས སྤྱོད དག འབྱུང བ མི སྲིད པར འགྱུར རོ། །ཚུལ ཁྲིམས ཀྱི
ཀར པ དང ལྡན པ འདིའི ལོངས སྤྱོད འབྱུང བ རྫོགས པ ཤིན ཏུ ཉེ བར
དཀའ བ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། ངན འགྲོ སོང བ ལས ངན འགྲོ ལས
ཐར པ ཡང ཤིན ཏུ ཉེ བ དཀའ། །ཞེས བྱ བར བསྟན པའི ཕྱིར།

གང ཚེ རང དབང འཇུག ཅིང མཐུན གནས པས།
10 གལ ཏེ འདི དག འཛིན པར མི བྱེད ན།
གཡང སར ལྷུང བས གཞན དབང འཇུག འགྱུར པ།
དེ ལས ཕྱི ནས གང གིས སློང བར འགྱུར། ༥

ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། གལ ཏེ འདི དེའི ཚེ། དབང པོ མཐུན པའི ཡུལ ལ
གནས པ འཆིང བ ལས གྲོལ བ ལྟར འདོད པས གཞན ལ རག མ ལས
15 པར འཇུག ཅིང། ལྷ དང [280 b] མི ལ སོགས པའི འགྲོ བར གནས པ ན།
བདག ཉིད འཛིན པར མི བྱེད ན། དབང པོ བཅིངས ནས རི སུལ ཆེས
ཅན ཏོར བསྐྱུར བ ལྟར། ངན འགྲོར སོང བ དེ ཕྱི ནས གང གིས འདོན
པར འགྱུར། དེས ན གཏོང བར བྱ བའི ཕྱིར ངན འགྲོ ལ ནར ངེས པར
འགྱུར རོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར དེ ནས གལ ཏེ ཞི རྣམས ཀྱི ནང དུ སྐྱེས ན
20 ཡང རྣམ པར སྨིན པ གཉིས མཐོང བར སྒྲུབ སྟེ། ཞེས གསུངས སོ།

།གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་
མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
།ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྡིག་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཟད་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་
པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྦྱིན་
པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་ཀྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་ཁོ་ན་མཛད་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན།
།འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༧

།ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཞིང་
ངོ། །དེར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ན།
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་
སྒོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཉེ་བར་འཕེལ་ཞིང་། དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་
ལོངས་སྤྱོད་པར་ནུས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་
འདིས།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་།
རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།
རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།
མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༨

།ཇི སྐད དུ མི དགེ བ བཅུའི ལས ཀྱི ལམ འདི དག བསྟེན པ དང །
མང དུ བྱས པའི ཤས ཆེ བས ནི སེམས ཅན དམྱལ བའི རྒྱུར འགྱུར རོ།
།འབྲིང གི ནི དུད འགྲོའི སྐྱེ གནས ཀྱི རྒྱུར འགྱུར རོ། །ཆུང ངུས ནི
གཤིན རྗེའི འཇིག རྟེན [281 a]གྱི རྒྱུར འགྱུར རོ། །དེ ལ སྲོག གཅོད པས ནི
5 སེམས ཅན དམྱལ བར ཁྲིད དོ། །དུད འགྲོའི སྐྱེ གནས སུ ཁྲིད དོ། གཤིན
རྗེའི འཇིག རྟེན དུ ཁྲིད དོ། །དེ ནས གལ ཏེ མི རྣམས ཀྱི ནང དུ སྐྱེས ན
ཡང རྣམ པར སྨིན པ གཉིས མངོན པར སྒྲུབ སྟེ། ཚེ ཐུང བ དང །
ནད མང བར འགྱུར རོ། །མ བྱིན པར ལེན པས ནི སེམས ཅན དམྱལ བར
ཁྲིད དོ། །ཞེས བྱ བ ནས ལོངས སྤྱོད ཆུང བ དང ། ཐུན མོང གི ལོངས
10 སྤྱོད དུ འགྱུར བའོ། །ཞེས བྱ བའི བར དང ། འདོད པས ལོག པར
གཡེམ པས ནི སེམས ཅན དམྱལ བར ཁྲིད དོ ཞེས བྱ བ ནས། འཁོར
གཡོག ཡིད བརྟན དུ མི རུང བ དང ། དགྲ ཟླ དང བཅས པའི ཆུང མར
འགྱུར བའོ ཞེས བྱ བའི བར དང ། རྫུན དུ སྨྲ བས ནི སེམས ཅན དམྱལ
བར ཁྲིད དོ ཞེས བྱ བ ནས། སྐུར པ མང བ དང ། གཞན གྱིས བསླུ
15 བར འགྱུར བའོ། །ཞེས བྱ བའི བར དང ། ཕྲ མས ནི སེམས ཅན དམྱལ
བར ཁྲིད དོ ཞེས བྱ བ ནས། །འཁོར གཡོག འཐུམ པ དང ། གཡོག
འཁོར ངན པར འགྱུར རོ ཞེས བྱ བའི བར དང ། ཚིག རྩུབ མོས ནི·
སེམས ཅན དམྱལ བར ཁྲིད དོ ཞེས བྱ བ ནས། ཡིད དུ མི འོང བ ཐོས
པ དང འཐབ མོའི ཚིག ཏུ འགྱུར བའོ ཞེས བྱ བའི བར དང ། ཚིག
20 འཁྱལ པས ནི སེམས ཅན དམྱལ བར ཁྲིད ད ཞེས བྱ བ ནས། བཙུང བར

ཁོས་པའི་ཚིག་ལ་ཡིན་པ་དང་། ལ་ངེས་པའི་སྤོབས་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། བརྣབ་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕན་པ་མི་འཚོལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བས་ནི་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བར་ཁྲིད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་[231b]
འཇིག་རྟེན་དུ་ཁྲིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་
ཡང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པར་ལྷུང་
བ་དང་། གཡོ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།

།དེ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་
ཕུང་པོ་ཚད་མེད་པ་སྡུད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུས་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་
རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེའི་གོང་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཉི་ཚེ་བའི་
སེམས་དང་། ཁམས་གསུམ་པས་སྐྱ་བའི་ཡིད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
མེད་པ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་སྨིན་ཏང་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། དེའི་གོང་དུ་གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཇོག་པ་
དང་། རང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

དང ། ཐབས མཁས པ མེད པ དང ། རྐྱེན ཉིད འདི་པ་ཟབ མོ ཁོང དུ་
ཆུད པས ཡོངས སུ སྦྱངས ན། རང སངས རྒྱས ཀྱི ཐེག པ འགྲུབ པར
འགྱུར རོ།

།དེའི གོང དུ ཤིན ཏུ རྒྱ ཆེ ཞིང ཚད མེད པའི སྙིང བརྗེ བ དང
5 སྙིང རྗེ དང ལྡན པ དང ། ཐབས ལ མཁས པས བསྡུས པ དང ། སྨོན།
ལམ ཆེན པོ ཤིན ཏུ བཏབ པ དང ། སེམས ཅན ཐམས ཅད ཡོངས
སུ མི གཏོང པ དང ། སངས རྒྱས ཀྱི ཡེ ཤེས ཤིན ཏུ རྒྱས པ ལ དམིགས
པས ཡོངས སུ སྦྱངས ན། བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས ཡོངས སུ དག པ
དང ། པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཡོངས སུ དག པའི སྦྱོར པ རྒྱ ཆེན པོ འགྲུབ
10 པར འགྱུར རོ། །ཞེས རྒྱ ཆེར གསུངས པ ལྟ བུའོ།

དེའི ཕྱིར ཚུལ འདིས དགེ བ བཅུའི ལས ཀྱི ལམ འདི དག མ
གཏོགས པར སོ སོའི སྐྱེ བོ དང ། ཉན ཐོས དང ། རང སངས རྒྱས དང །
བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི ཅི རིགས པར མངོན པར མཐོ བ འཁོར
བའི བདེ བ དང ། ངེས པར ལེགས པ བདེ བ ཡང མ [282 a]ཡིན སྡུག
15 བསྔལ བ ཡང མ ཡིན པའི རང བཞིན ཐར པའི མཚན ཉིད ཅན ཐོབ པའི
ཐབས གཞན ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །ཞེས བྱ བར གསལ བར བསྟན པར
འགྱུར རོ།

།གང སེམས བསྐྱེད པ གཉིས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ ནི།

ཇི ལྟར རྒྱ མཚོ རོ དང ལྷན ཅིག དང །
20 །བཀྲ ཤིས ཧ ནག མ དང ལྷན ཅིག བཞིན།

།དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།
།དེ་འཆལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་མི་འགྱུར། ༨
།རྣ་དག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།

།ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། 5

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྟོང་བྱེད་པ།
།གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།
།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བཤད།

།ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། 10

།གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༩

།ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་ནི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཆད་པ་ནི། 15

རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི།
།དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།
།སྟོན་ཀའི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།
།འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠

ཞེས་བྱའོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ; 20

གྱིས དྲི མ མེད པའི ཕྱིར ཏེ། བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས གཉིས པའི དོན
དང མཐུན པའི མིང ངོ། །ཇི ལྟར སྟོན ཀའི ཟླ བའི འོད དྲི མ དང བྲལ
བ སྐྱེ བོའི གདུང བ སེལ བར བྱེད པ དེ བཞིན དུ རྒྱལ བའི སྲས ཀྱི ཟླ
བ ལས བྱུང བའི དྲི མ མེད པ འདི ཡང འཆལ བའི ཚུལ ཁྲིམས ཀྱིས
5 བསྐྱེད པའི ཡིད ཀྱི གདུང བ [282b] སེལ བར བྱེད པ ཡིན ནོ། །འདི ནི
འཁོར བའི ཁོངས སུ མ གཏོགས པས སྲིད པ མ ཡིན ཡང སྲིད པའི དཔལ
ཏེ། ཡོན ཏན ཕུན སུམ ཚོགས པ ཐམས ཅད དེའི རྗེས སུ འགྲོ བའི ཕྱིར
དང། གླིང བཞིའི དབང ཕྱུག ཕུན སུམ ཚོགས པའི རྒྱུ ཡིན པའི ཕྱིར རོ།
།དབུ མ ལ འཇུག པའི བཤད པ ལས། སེམས བསྐྱེད པ གཉིས
10 པའོ།།

།།དེ ནི སེམས བསྐྱེད པ གསུམ པའི དབང དུ བྱས ནས།

ཤེས བྱའི བུད ཤིང མ ལུས སྲེག པའི མེ།
།འོད འབྱུང ཕྱིར ན ས ནི གསུམ པ འདི།
།འོད བྱེད པ སྟེ

15 ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །འོད བྱེད པ སྟེ ཞེས བྱ བ ནི བྱང ཆུབ སེམས
དཔའི ས གསུམ པའི མིང ངོ། །ཡང འདི ཅིའི ཕྱིར འོད བྱེད པ ཡིན ཞེ
ན། དོན དང མཐུན པ ཉིད སྟོན པར བྱེད དེ། དེའི ཚེ ཤེས བྱའི བུད ཤིང
མ ལུས པ སྲེག པའི ཡེ ཤེས ཀྱི མེ ཞི བའི བདག ཉིད ཅན གྱི འོད འབྱུང

པའི་ཕྱིར་ས་འདི་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་གསུམ་པ་
བསྐྱེད་པའི་

བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ལ།
།དེ་ཚེ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ༡

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་ 5
སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྙེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འཁྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། 10
།ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།
།སྲང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།
།བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྐྱེ། ༢

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་
བསྲུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ 15
གིས་གཞན་དག་གི་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དུས་གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་
རྟོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་དང་[283 a]ངག་
དང་ཡིད་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་
གནས་མིན་འཁྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི་ཞེས་ཚད་པར་དུ་བྱས་སོ། །གལ་
ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ 20

ལས ཤ རྣས པ དང བཅས པ སྣང ར རེ ནས སྟོང ཅེང སྟོང ཅེང ཡུད་
རེང པོར གཅོད ཀྱང རྣམ པ དེ ལྟ བུའི གཅོད པར བྱེད པ པོ ལ་སེམས
ཡིད ནས འཁྲུགས པ ཉིད དུ འགྱུར བ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། སྡིག
པའི ལས དེའི རྒྱུན ཅན དམྱལ བའི སྡུག བསྔལ ལ སོགས པ ལ ལྷག པར
5 དམིགས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལ ཆེས ལྷག པར བཟོད པ ཉིད སྐྱེ
བར འགྱུར རོ། །གཞན ཡང །

བདག མེད མཐོང བའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལ།
།གང ཞིག གང གིས གང ཚེ ཇི ལྟར གཅོད།
།གང ཕྱིར ཆོས ཀུན དེ ཡི གཟུགས བརྙན ལྟར།
10 །མཐོང བ དེས ན དེ ཡིས བཟོད པར འགྱུར། ༢

།སྡིག པའི ལས དེའི རྒྱུན ཅན དམྱལ བ ལ སོགས པའི སྡུག བསྔལ ལ
ལྷག པར དམིགས ནས ཆེས ལྷག པར བཟོད པར འགྱུར བ འབའ ཞིག ཏུ
མ ཟད ཀྱི། གང གི ཕྱིར ནས ཆོས རྣམས ཀུན གཟུགས བརྙན དང འདྲ
བར མཐོང ཞིང། བདག དང བདག གི བའི འདུ ཤེས དང བྲལ བ འདིའི
15 ཕྱིར ཡང ཆེས ཤིན ཏུ བཟོད པ ཡིན ནོ། །གང གི སྐྲ ནི བཟོད པའི རྒྱུ
བསྟུ བར བྱ བའི ཕྱིར རོ། །བཟོད པ འདི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས
ཀྱི འཆམ པའི ཆོས ཡིན པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། དེ ལས གཞན པ
རྣམས ཀྱི ཡོན ཏན མཐའ དག བསྐྱེད པའི རྒྱུ ཡང ཡིན པས མི་བཟོད པ
དང ལྡན པ ལྟ ཁྲི བ ལས ལྡོག པར རིགས པར འཆད པ ནི།

གནོད་ པ་ བྱས་ པས་ གལ་ ཏེ་ དེར་ བཀོན་ ན།
།དེ་ ལ་ བཀོན་ པས་ བྱས་ ཟིན་ ལྡོག་ གལ་ ཏེ།
།དེ་ ཕྱིར་ དེའི་ བཀོན་ ངེས་ པར་ འདིར་ དོན་ མེད།
།འཇིག་ རྟེན་ ཕ་ རོལ་ ཡང་ ནི་ འགལ་ བར་ འགྱུར། ༨

།ཞེས་ བྱ་ བ་ སྟེ། །གལ་ ཏེ་ རེ་ ཞིག་ ཁོང་ འཁྲུག་ པའི་ སྐབས་ སྐྱེར་ པ་ འདི 5
གནོད་ པ་ བྱེད་ པ་ གཞན་ ལ་ ཁྲོ་ ན་ དེའི་ ཚེ་ གནོད་ པ་ བྱས་ ཟིན་ པ [283 b]བཟློག
ཏུ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར། དེ་ ལ་ དམིགས་ པའི་ ཞེ་ བཀྲམ་ པ་ དོན་ མེད་ པ་ ཉིད་ དོ།
བྱ་ བྱུ་ བྱས་ ཟིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །འདིའི་ བཀོན་ པ་ དང་ ལྟ་ དགོས་ པ་ མེད་ པ
འཕར་ ཞིག་ ཏུ་ མ་ ཟད་ ཀྱི། འཇིག་ རྟེན་ ཕ་ རོལ་ དང་ ཡང་ འགལ་ བར་ འགྱུར
ཏེ། ཁོང་ ཁྲོ་ བ་ སྐྱེས་ པ་ ཡིན་ དང་ རྣམ་ པར་ སྨིན་ པ་ ཡིད་ དུ་ མི་ འོང་ བ 10
འཕེལ་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །གང་ ཞིག་ རང་ གིས་ ཉེས་ པར་ སྤྱད་ པ་ བྱས་ པའི
འབྲས་ བུའི་ ཚད་ པར་ ཉེ་ བར་ སྤྱོད་ བཞིན་ དུ་ གཏི་ མུག་ པས་ གཞན་ ཕྱིས
བདག་ ལ་ གནོད་ པ་ དེ་ བྱས་ སོ་ སྙམ་ དུ་ རྟག་ པ་ དེ་ ལ་ ནི་ གནོད་ པ་ བྱེད་ པ
ལ་ ཁྲོ་ བ་ ཉེ་ བར་ སྐྱེ་ བ། འདི་ དུ་ གནོད་ པ་ བསྐྱལ་ པས་ དེའི་ གནོད་ པ་ པས
པར་ འདོད་ པ་ གང་ ཡིན་ པ་ དེ་ ཡང་ བཟློག་ པར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར་ བཤད་ པ། 15

སྔོན་ བྱས་ པ་ ཡི་ མི་ དགེའི་ ལས་ ཀྱི་ འབྲས་ བུ་ གང་།
།ཟད་ པར་ བྱེད་ པར་ འདོད་ པར་ འདོད་ པ་ དེ་ ཉིད་ ཀྱི
།གཞན་ ལ་ གནོད་ པ་ དང་ ནི་ ཁྲོ་ བས་ སྡུག་ བསྔལ་ ཕྱིར།
།མ་ བཙོན་ ཉིད་ དུ་ ཇི་ ལྟ་ བུར་ ན་ ཁྲིད་ པར་ བྱེད། ༩

།གང རིག མཚོན ཆ རྣོན པོའི སོ བབས པས དེ ལ ལུས ལ གཅོད
པའི སྡུག བསྔལ ཆེས ཚེ བ དམྱལ དག གིས ཉེ བར བསྟབས པ དེ ནི།
འབྲས བུ འབྱུང བ ཕ མ སྲོག གཅོད པའི ལས སྤྱོད བྱས་པ སེམས ཅན
དམྱལ བ དང། དུད འགྲོའི སྐྱེ གནས དང། གཤིན རྗེའི འཇིག རྟེན ལ
སོགས པའི རྣམ པར སྨིན པའི འབྲས བུ དྲག པ ཉམས སུ མྱོང བར གྱུར
ཅིང། རྒྱུ མཐུན པའི འབྲས བུ ཉོན མོངས པ ལྷག མར ལུས པ ཅན
རྣམས ཀྱི འབྲས བུ ཡིད དུ མི འོང བ མ ལུས པ ལོག པའི རྒྱུ གང ཡིན
པ སྟེ། དེ ཇི ལྟར སྣར ཡང རྣམ པར འགྱུར བས སྨན གྱི བདུད པ པ མ
ཁང ན ཡོད པའི ནད གསོ བའི རྒྱུ ལྟར ཁོང ནས འཁྲུག པ དང། གཞན
ལ གནོད པ དག གིས འབྲས བུ ཡིད དུ མི འོང བ འདས ཟིན པ ལས ཀྱང
ཆེས ལྷག པར གནོད པར བྱེད པའི འབྲས བུ འབྱུང བའི རྒྱུ ཉིད དུ བགྱི
བར འགྱུར། དེའི ཕྱིར དེས སྨན པ ནད གསོ བར བྱེད པའི རྒྱུར གྱུར པ
གཙུགས ཆ རྣོན པོའི ལག ཐུད པ ལ བྱ བ ལྟར།[284 a]འཕྲལ དུ སྡུག
བསྔལ འབྱུང པའི རྒྱུ ལ ཆེས ཤིན ཏུ བཟོད པར རིགས སོ།

།མི བཟོད པ ནི ཇི སྐད བཤད པའི ཚུལ གྱིས རྣམ པར སྨིན པ ཡིད
དུ མི འོང བ ཡངས པ འཕེན པའི རྒྱུ ཡིན པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི།
ཡུན རིང དུ བསགས པའི བསོད ནམས ཀྱི ཚོགས ཟད པའི རྒྱུ ཡང ཡིན ནོ
ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར།

གང ཕྱིར རྒྱལ སྲས རྣམས ལ ཁྲོ བ ཡིས།
།སྦྱིན དང ཁྲིམས སྲུང དགེ བ བསྐལ པ བརྒྱར།

།བསྒགས པ སྐད ཅིག གིས འཛོམས དེ ཡི ཕྱིར།

།མི བཟོད ལས གཞན སྡིག པ ཡོད མ ཡིན། ༦

།ནས ཟླ བ སྨོས ཏེ། གལ ཏེ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ བདག ཉིད ཆེན པོ
ཉེས ཀང ཟག གིས ཚད པར དུ ངེས པ དང བྲལ བའི ཕྱིར ལ། ངེས པ
ཡིན དུ ཟིན ཀྱང ཉོན མོངས པ གོམས པ ལ རག ལས ནས འཇུག པ ཉིད 5
ཀྱི ཕྱིར བྱང ཆུབ ཏུ སེམས བསྐྱེད པ རྣམས ལ བརྙེན པར གྱུར པ དང །
བརྙེན པར གྱུར པ མ ཡིན པའི ཉེས པ ལྷག པར སྒྲོ བཏགས ནས ཁོང ཁྲོ
བའི བསམ པ སྐད ཅིག ཙམ ཞིག བསྐྱེད ན ཡང । དེ ཙམ གྱིས ཀྱང
བསྐལ པ བརྒྱར བསགས པའི བསོད ནམས ཀྱི ཚོགས ཟད པར བསྟན པའི ཕྱིན
པ དང । ཚུལ ཁྲིམས ཀྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ གོམས པ ལས སྐྱེས པ 10
འཇོམས པར འགྱུར ན། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ མ ཡིན པས བྱང ཆུབ
སེམས དཔའ རྣམས ལ བསྐྱེད པ ལྟ ཅི སྨོས ཏེ། དེའི ཕྱིར ཀྱ མཚོ ཆེན
པོའི ཆུའི ཚད སྲང གྲངས ཀྱིས ངེས པར མི ནུས པ ལྟར། དེར རྣམ པར
སྨིན པའི མཐའས ངེས པར མི ནུས སོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ན འབྲས བུ
ཡིད དུ མི འོང བ འཕེལ པ དང । དགེ བ ལ གནོད པ བྱེད པའི སྡིག 15
པ ནི མི བཟོད པ ལས གཞན མཆོག ཏུ གྱུར པ ཡོད པ མ ཡིན ནོ།

།དེ སྐད་དུ ཡང । འཇམ དཔལ ཁོང ཁྲོ བ ཁོང ཁྲོ བ ཞེས བྱ བ
ནི། བསྐལ པ བརྒྱར བསགས པའི དགེ བ ཉེ བར འཇོམས པར བྱེད པ
དའི ཕྱིར ཁོང ཁྲོ བ ཞེས བྱའོ ཞེས གསུངས སོ།

གཞན ཡང མི བཟོད པ གཞན [284b]ལ གནོད པར བྱེད མི ནུས པ 20

རྣམས ཀྱིས ནི བདག ཉིད ཁོ ན འཛོམས པར བྱེད ལ། ཐུས པ སྙིང རྗེ
མེད པ རྣམས ཀྱིས ནི བདག དང གཞན འཛོམས པར བྱེད པ འདི ནི བྲེས
པ ཉིད ཀྱིས།

མི སྡུག གཟུགས སུ བྱེད ཅིང དམ པར མིན པར བགྱི།
།རྒྱལ དང རྒྱལ མིན ཤེས པའི རྣམ དཔྱོད འགོག བྱེད ཅིང །

།དུས བྱིས རིགས མཐུན བཤད ནས

མི བཟོད པ ཡིས མྱུར དུ ངན འགྲོར སྒྱུར བར བྱེད།

གལ ཏེ མི བཟོད པའི སྐྱོན དེ དག ཡིན ན དེ དང འགལ བ བཟོད
པའི ཡོན ཏན ཅི ཡིན ཞེ ན། བཤད པ།

བཟོད པས བཤད ཟིན དང འགལ ཡོན ཏན རྣམས བྱེད དོ། ༧
།བཟོད པས མཛེས ཤིང སྐྱེ བོ དམ པ ལ།
།བདེས དང ལུགས དང ལུགས མིན ཤེས པ ལ།
།མཁས པར འགྱུར ཞིང དེ ཡི འོག ཏུ ནི།
།ལྷ མིའི སྐྱེ དང སྡིག པ ཟད པར འགྱུར། ༨

།མི བཟོད པ ལ སྐྱོན གང དག བསྟན པ ན དག དང འགལ བའི ཡོན
ཏན དེ དག བཟོད པ ལ རིག པར བྱའོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར།

ས སོའི སྐྱེ བོ དང ནི རྒྱལ སྲས ཀྱིས།
།ཁྲོ དང བཟོད པའི སྐྱོན ཡོད རིག བྱས ཏེ།
།མི བཟོད སྤངས ནས འཕགས པའི སྐྱེ བོ ཡིས།
།བསྔགས པའི བཟོད པ རྟག ཏུ ཧུར བསྟེན བྱ། ༩

།ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པའི། ཉེས་དང་ཡོན་ཏན་ནི་ཉེས་ཡོན་ཏེ། ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པ་དག་གི་ཉེས་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཤེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །ཁྲོ་བའི་ཉེས་ནི་སྔར་བཤད་པ་དང་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། །མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། 5

།དེ་ནི་བཟོད་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

།རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང་།
།གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ།

།སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་དང་། གང་གིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་ 10 པོ་འདི་ལ་དམིགས་[280a]པ་ཡོད་ན། བཟོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།

།དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན། ༡༠

། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་ 15 པར་དག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

།ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་།
།འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།
།དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།
།འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར། ༡༡ 20

བསམ གཏན ཞེས བྱ བའི བསམ གཏན གྱི སྙ ཉི ཉེ བར མཆོད པའི
དོན ཏོ། སྙོམས པར འཇུག པ དང ཚད མེད པ རྣམས ཀྱང འདྲེན པ ཡིན
ནོ། །ཇི སྐད དུ བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས གསུམ པ ལས གསུངས པ
བཞིན ཏེ། བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས འོད བྱེད པ འདི ལ གནས པའི བྱང
ཆུབ སེམས དཔའ དེ ནི། འདོད པ རྣམས ལས དབེན པ། སྡིག པ མི་དགེ
བའི ཆོས རྣམས ལས དབེན པ། རྟོག པ དང བཅས པ དཔྱོད པ དང བཅས
དབེན པ ལས སྐྱེ བའི དགའ བ དང བདེ བ ཅན བསམ གཏན དང པོ
བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ རྟོག པ དང དཔྱོད པ དང བྲལ ཞིང ནང ཡོངས
སུ དད སྟེ། སེམས ཀྱི རྒྱུད གཅིག ཏུ གྱུར པས རྟོག པ མེད པ དཔྱོད པ
མེད པ ཏིང ངེ འཛིན ལས སྐྱེས པའི དགའ བ དང བདེ བ ཅན བསམ གཏན
གཉིས པ བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ དགའ བའི འདོད ཆགས དང བྲལ བའི
བཏང སྙོམས ལ གནས ཤིང དྲན པ དང ཤེས བཞིན ཅན ཡིན ཏེ། བདེ བ
ལུས ཀྱིས མྱོང ལ འཕགས པ རྣམས ཀྱིས གང དེ དྲན པ དང ལྡན པ བདེ
བ ལ གནས པ བཏང སྙོམས པའོ ཞེས བརྗོད པ སྟེ། དགའ བ མེད པའི
བསམ གཏན གསུམ པ བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ བདེ བ ཡང སྤངས ཏེ
སྔ ནས སྡུག བསྔལ ཡང སྤངས ཤིང ཡིད བདེ བ དང ཡིད མི བདེ བ ཡང
ནུབ པས། བདེ བ ཡང མ ཡིན སྡུག བསྔལ བ ཡང མ ཡིན པ བཏང
སྙོམས དང དྲན པ ཡོངས སུ དག པ བསམ གཏན བཞི པ [285b]བསྒྲུབས ཏེ
གནས སོ། །ཞེས བྱ བ ར དག ནི བསམ གཏན བཞིའོ།

|གཟུགས་མེད པའི སྙོམས པར འཇུག པ བཞི ནི། འདི ལྟ སྟེ། དེ

རྣམ པ ཐམས ཅད དུ གཟུགས ཀྱི འདུ ཤེས ལས ཡང དག པར འདས ཏེ།
ཐོགས པའི འདུ ཤེས རྣམས ནུབ པར གྱུར ཅིང། སྣ ཚོགས ཀྱི འདུ ཤེས
ཡིད ལ མི བྱེད པས ནམ མཁའ མཐའ ཡས སོ སྙམ ནས ནམ མཁའ མཐའ
ཡས སྐྱེ མཆེད བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ རྣམ པ ཐམས ཅད དུ ནམ མཁའ
མཐའ ཡས སྐྱེ མཆེད ལས ཡང དག པར འདས ཏེ། རྣམ པར ཤེས པ 5
མཐའ ཡས སོ སྙམ ནས རྣམ ཤེས མཐའ ཡས སྐྱེ མཆེད བསྒྲུབས ཏེ གནས·
སོ། །དེ རྣམ པ ཐམས ཅད དུ རྣམ ཤེས མཐའ ཡས སྐྱེ མཆེད ལས ཡང
དག པར འདས ཏེ། ཅི ཡང མེད དོ སྙམ ནས ཅི ཡང མེད པའི སྐྱེ མཆེད
བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ རྣམ པ ཐམས ཅད དུ ཅི ཡང མེད པའི སྐྱེ
མཆེད ལས ཡང དག པར འདས ཏེ། འདུ ཤེས མེད འདུ ཤེས མེད པ ཡང 10
མ ཡིན ནོ སྙམ ཏེ འདུ ཤེས མེད འདུ ཤེས མེད མིན སྐྱེ མཆེད བསྒྲུབས ཏེ
གནས པ ཞེས བྱ བ སྟེ། འདི དག ནི གཟུགས མེད པའི སྙོམས པར འཇུག
པ བཞིའོ།

།ཚད མེད པ བཞི ནི འདི ལྟ སྟེ། བྱམས པ དང ལྡན པའི སེམས
ཡངས པ རྒྱ ཆེན པར གྱུར པ། མི གཉིས པ། ཚད མེད པ། འཁོན· 15
མེད པ། འགྲན ཟླ མེད པ། གནོད པ མེད པ། གཏོད པ མེད པ ཐམས
ཅད དུ ཁྱབ པས ཆོས ཀྱི དབྱིངས ཀྱིས ཀླས པ། ནམ མཁའི ཁམས ཀྱི
མཐས གཏུགས པ ཐམས ཅད དང ལྡན པའི འཇིག རྟེན ཁྱབ པར བྱས ནས
བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ བཞིན དུ སྙིང རྗེ དང ལྡན པ དང། དགའ བ
དང ལྡན པ དང། བཏང སྙོམས དང ལྡན པའི སེམས ཡངས པ ཞེས བྱ 20

པ ཉི ཟླ མ བཞིན ན།

།མངོན པར ཤེས པ ལྔ ནི འདི ལྟ སྟེ། དེ རྫུ འཕྲུལ བྱ བ རྣམ པ
དུ མ སྒྲོང པར བྱེད དེས ཡང གཡོ པར བྱེད དོ། །གཅིག ཏུ གྱུར ནས མང
པར འགྱུར རོ། །མང པོར གྱུར ནས གཅིག ཏུ འགྱུར རོ། །སྣང པར གྱུར
5 ཞིང མི [286a]སྣང བར འགྱུར རོ། །རྩིག པ ལ ཡང ཐད ཀར འགྲོ ར
བ ལ ཡང ཐད ཀར འགྲོ རི ལ ཡང མི ཐོགས པར ཐད ཀར འགྲོ སྟེ དཔེར
ན ནམ མཁའ ལ བྱ བ བཞིན ནོ། །ནམ མཁའ ལ ཡང སྐྱིལ མོ ཀྲུང གིས
འགྲོ སྟེ དཔེར ན འདབ ཆགས བྱ བཞིན ནོ། །ས ལ ཡང སྟེང དུ འབྱུང
བ དང བྱིབ འཇུལ བྱེད དེ། དཔེར ན ཆུ ལ བྱ བ བཞིན ནོ། །ཆུ ལ
10 ཡང མི ནུབ པར འགྲོ སྟེ། དཔེར ན ས ལ བྱ བ བཞིན ནོ། དུ བ ཐུལ
བར ཡང བྱེད འབར བར ཡང བྱེད དེ། དཔར ན མེའི ཕུང པོ བཞིན ནོ།
།བདག གི ལུས ལས ཆུའི རྒྱུན ཆེན པོ འབྱིན ཏེ། དཔེར ན སྤྲིན ཆེན པོ བཞིན
ནོ། །ཆུའི རྒྱུན དེ དག གིས ཀྱང སྟོང གསུམ གྱི སྟོང ཆེན པོའི འཇིག རྟེན
གྱི ཁམས འདི ཀུན ཏུ འབར ཞིང རབ ཏུ འབར བ ལ ཀུན ཏུ རབ ཏུ
15 མཆེད ཅིང འབར ཏེ མེ ལྕེ གཅིག ཏུ གྱུར པ ཞི བར བྱེད དོ། ཟླ བ དང
ཉི མ འདི ལྟར རྫུ འཕྲུལ ཆེ བ འདི ལྟར མཐུ ཆེ བ འདི གཉིས ལ ཡང
ལག པས འཛིན ཞིང ཀུན ཏུ ཉུག པར བྱེད དོ། །ཚངས པའི འཇིག རྟེན
གྱི བར དུ ཡང ལུས ཀྱི དབང སྒྱུར རོ ཞེས བྱ བ འདི ནི རྫུ འཕྲུལ གྱི
མངོན པར ཤེས པའོ།

20 །དེ ལྷའི རྣ བའི ཁམས རྣམ པར དག པ མི ལས འདས པས ལྷ དང

མི གཅིག གིའི སྒྲ ཡང ཐོས སོ། ཕྲ བ དང རྒྱ ཆེ བ དང གང དག རིང
ཡང རུང ཉེ ཡང རུང། ཐ ན སྦྲང བུ དང། ཤ སྦྲང དང། བུང བ
དང། སྲིན བུ རྣམས ཀྱི སྒྲ ཡང ཐོས སོ། །འདི ནི ལྷའི རྣ བའི མངོན
པར ཤེས པའོ།

།དེ སེམས ཅན གཞན དག དང གང ཟག གཞན རྣམས ཀྱི སེམས ཀྱང 5
སེམས ཀྱིས ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས ཏེ། འདོད ཆགས
དང བཅས པའི སེམས ལ ཡང འདོད ཆགས དང བཅས པའི སེམས སུ ཡང
དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །འདོད ཆགས དང བྲལ བའི
སེམས ལ ཡང འདོད ཆགས དང བྲལ བའི སེམས སུ ཡང དག པ ཇི ལྟ
བ བཞིན དུ རབ ཏུ [286b]ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ ཞེ སྡང དང བཅས པ དང། 10
ཞེ སྡང དང བྲལ བ དང། གཏི མུག དང བཅས པ དང གཏི མུག དང བྲལ
བ དང། ཉོན མོངས པ དང བཅས པ དང ཉོན མོངས པ མེད པ དང། ཆུང
བ དང ཡངས པ དང། ཆེན པོར གྱུར པ དང ཚད མེད པ དང བསྡུས པ
དང རྒྱས པ དང མཉམ པར བཞག པ དང མཉམ པར མ བཞག པ དང།
རྣམ པར གྲོལ བ དང རྣམ པར མ གྲོལ བ དང། སྐྱོན ཅན དང སྐྱོན མེད 15
པ དང། སེམས ངན པ ལ ཡང སེམས ངན པོ ཞེས ཡང དག པ ཇི
ལྟ བ བཞིན དུ ཤེས སོ། །སེམས ངན པ མ ཡིན པ ལ ཡང
སེམས ངན པ མ ཡིན པའོ ཞེས ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ
ཏུ ཤེས སོ། །དེ ལྟར ན སེམས ཅན གཞན དག དང གང ཟག གཞན རྣམས
ཀྱི སེམས སེམས ཀྱིས ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས པ ཞེས 20

བྱ བ འདི གཏན ཀྱི སེམས ཤེས པའི མདོད པར ཤེས པའོ།

།དེ སྔོན གྱི གནས རྣམ པ ཙ མ རྗེས སུ དྲན ཏེ ཚེ རབས གཅིག
ཀུན རྗེས སུ དྲན ནོ། །ཚེ རབས གཉིས དང ། གསུམ དང ། བཞི དང །
ལྔ དང ། བཅུ དང ། ཉི ཤུ དང ། སུམ ཅུ དང ། བཞི བཅུ དང །
5 ལྔ བཅུ དང ། བརྒྱ དང ། སྟོང ཡང རྗེས སུ དྲན ནོ། །ཚེ རབས བརྒྱ
ཕྲག ཙ མ དང ། ཚེ རབས སྟོང ཕྲག ཙ མ དང ། ཚེ རབས འབུམ
ཕྲག ཙ མ དང ། ཚེ རབས བྱེ བ འབུམ ཕྲག ཙ མ དང ། ཚེ རབས
བྱེ བ ཁྲག ཁྲིག འབུམ ཕྲག ཙ མ དང ། འཇིག པའི བསྐལ པ དང །
འཆགས པའི བསྐལ པ དང ། འཇིག པ དང ། འཆགས པའི བསྐལ པ
10 ཙ མ ཡང རྗེས སུ དྲན ནོ། བསྐལ པ བརྒྱ ཡང རྗེས སུ དྲན ནོ བསྐལ པ
སྟོང ཡང རྗེས སུ དྲན ནོ། །བསྐལ པ འབུམ དང ། བསྐལ པ བྱེ བ དང །
བསྐལ པ བྱེ བ ཕྲག བརྒྱ དང ། བསྐལ པ བྱེ བ ཕྲག སྟོང དང ། བསྐལ
པ བྱེ བ ཕྲག འབུམ ནས བསྐལ པ བྱེ བ ཁྲག ཁྲིག འབུམ ཕྲག ཙ མའི
བར དུ རྗེས སུ དྲན ནོ། །ཆ གེ མོ ཞིག ན བདག [287a]མིང འདི ཞེས བྱ
15 བར གྱུར རུས ནི འདི ཞེས བྱ རིགས ནི འདི ཞེས བྱ ཟས ནི འདི ལྟ བུ
ཞིག ཟ ཟ ཚེ ནི འདི ཙམ ཞིག ཐུབ། ཡུན ནི འདི སྲིད ཅིག གནས གནས།
བདེ བ དང སྡུག བསྔལ ནི འདི ལྟ བུ ཞིག མྱོང ངོ། །བདག དེ ནས ཤི
འཕོས ནས ཚེ གེ མོ ཞིག ཏུ སྐྱེས སོ དེ ནས ཤི འཕོས ནས འདིར སྐྱེས སོ
ཞེས རྣམ པ དང བཅས དང རྟགས དང བཅས རྒྱུ མཚན དང བཅས པར
20 སྔོན གྱི གནས རྣམ པ ཙ མ རྗེས སུ དྲན ནོ། །འདི ནི སྔོན གྱི གནས རྗེས

སུ རྣན པའི མངོན པར ཤེས པའོ།

དེས ལྷའི མིག རྣམ པར དག པ མི ལས འདས པས སེམས ཅན འཆི
འཕོ བ དང སྐྱེ བ དང མདོག སྡུག པ དང མདོག མི སྡུག པ དང བདེ བར
སོང བ དང ངན པར སོང བ དང། བཟང པོ དང། ངན པོ རྣམས མཐོང
ངོ། །ལས ཇི ལྟ བ བཞིན དུ ཉེ བར འགྲོ བའི སེམས ཅན རྣམས ཡང 5
དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཀྱེ མ སེམས ཅན འདི དག
ནི ལུས ཀྱི ཉེས པར སྤྱོད པ དང ལྡན པ། ངག གི ཉེས པར སྤྱོད པ དང
ལྡན པ། ཡིད ཀྱི ཉེས པར སྤྱོད པ དང ལྡན པ། འཕགས པ རྣམས ལ
སྐུར པ འདེབས པར སྤྱོད པ ལོག པར ལྟ བ ཅན དག སྟེ། ལོག པར ལྟ
བའི ལས ཡང དག པར བླངས པའི རྒྱུས ལུས ཞིག སྟེ ཤི བའི འོག ཏུ ངན 10
འགྲོ རྣམ པར ལྟུང བ སེམས ཅན དམྱལ བ རྣམས སུ སྐྱེའོ ཞེས བྱ བ དང།
ཀྱེ མ སེམས ཅན འདི དག ནི ལུས ཀྱི ལེགས པར སྤྱོད པ དང ལྡན པ།
ངག གི ལེགས པར སྤྱོད པ དང ལྡན པ། ཡིད ཀྱི ལེགས པར སྤྱོད པ
ལྡན པ། འཕགས པ རྣམས ལ སྐུར པ མི འདེབས པ ཡང དག པར ལྟ
བ ཅན དག སྟེ། ཡང དག པར ལྟ བའི ལས ཡང དག པར བླངས པའི 15
རྒྱུས ལུས ཞིག སྟེ ཤི བའི འོག ཏུ བདེ འགྲོ མཐོ རིས ཀྱི འཇིག རྟེན དུ ལྷ
རྣམས ཀྱི ནང དུ སྐྱེའོ ཞེས བྱ བར རབ ཏུ ཤེས ཏེ། དེ ལྟར ན ལྷའི མིག
རྣམ པར དག པ མི ལས འདས པས སེམས ཅན འཆི འཕོ བ དང སྐྱེ བ
དང མདོག སྡུག པ དང མདོག མི སྡུག པ དང ཞེས བྱ བ ནས ཐམས ཅད
རྣམ པ དང [257b] བཅས དང། རྟགས དང བཅས རྒྱུ མཚན དང བཅས པར 20

མཐོང སྟེ། ལས ཇི ལྟ བ བཞིན དུ ཉེ བར འགྲོ བའི སེམས ཅན དག ཀྱང
རབ ཏུ ཤེས སོ།

།དེ བསམ གཏན དང སྙོམས པར འཇུག པ འདི དག ལ སྙོམས པར
འཇུག ཅིང རྣམ པར ལྡང ཡང། གང དུ བྱང ཆུབ ཀྱི ཡན ལག ཡོངས
5 སུ རྫོགས པར འགྱུར བར མཐོང བ དེར ཆེད དུ བསམས ཏེ སྨོན ལམ
བཏབ པའི དབང གིས སྐྱེ བ མ གཏོགས པར དེ དག གི དབང གིས མི སྐྱེའོ།
།དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། འདི ལྟར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ ཐབས མཁས
པས མངོན པར བསྒྲུབས པའི སེམས ཀྱི རྒྱུད དང ལྡན པའི ཕྱིར ཏེ ཞེས བྱ
བའི བར དུ འབྱུང ངོ། །དེ ལྟར ནས འདིར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ལ
10 བསམ གཏན དང མངོན པར ཤེས པ འབྱུང བར འགྱུར རོ།

།ཅི ལྟར འདོད ཆགས དང ཞེ སྡང ཡོངས སུ ཟད པར འགྱུར ཞེ ན།
དང གི སྒྲ ན མ ཐོས པ བསྒྲུབ པར བྱ བའི ཕྱིར ཏེ དེའི གཉེ ཕྱག ཀྱང ཡོངས
སུ ཟད པར འགྱུར རོ། །ཅི ལྟར ཞེ ན། འདི ཡང མདོ ཇི ལྟ བ བཞིན
ཏེ། ཇི སྐད དུ དེས ཆོས ཐམས ཅད རྒྱུད ལ རྟེན པ ཉིད ཡིན པས འགོ
15 བ མེད པ ཉིད དང། རྣམ པར འཇིག པ མེད པ ཉིད དུ རྟོག པས དེ བས
ཀྱང ཤིན ཆེར འདོད པའི འཆིང བ ཐམས ཅད བསྲབ པར འགྱུར རོ།
།གཟུགས ཀྱི འཆིང བ ཐམས ཅད དང སྲིད པའི འཆིང བ ཐམས ཅད དང
མ རིག པའི འཆིང བ བསྲབས པར འགྱུར རོ། །དེ ལྟ བར གྱུར པའི
འཆིང བ རྣམས ནི སྔ ནས སྤངས པ ཡིན ནོ། །བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས
20 འོད བྱེད པ འདི ལ གནས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ ནི བསྐལ པ བརྒྱ

ཕྲག་ཏུ་མ་དང་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཏུ་མ་དང་། བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་ཏུ་
མ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཏུ་མ་ནས་བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག
ཏུ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར
འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྡང་འཕྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར
འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འཕྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པར 5
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། [288a] །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས
དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཅི་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་
པར་ནུས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ནི
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྟན 10
པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ
ལྷའི་བདག་པོ་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ
འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱང་བ་དང་། གཙོ་བོ
ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དེ་ནི 15
འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར་རོ།

།དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས
གསུམ་པར། བསྒོམ་པའི་ཟ་ཟིལ་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བསམ
གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ
དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་གཉིས་ནི་ང་བར་ཕྱིན་པར 20

འགྱུར རོ ཞེས བསྟན ནས། ད ནི བཤད པའི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལ ཕྱུག
པ པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ གསུམ གྱི བརྟེན གྱི ཁྱད པར དང ཚོགས ཀྱི རང
བཞིན དང འབྲས བུ ཡོངས སུ འགྱུར བ རྣམ པར བཞག པ གསལ བར བྱ
བའི ཕྱིར བཤད པ།

5 སྦྱིན སོགས ཆོས གསུམ དེ དག ཕལ མོ ཆེར།
།བདེ བར གཤེགས པས ཁྱིམ པ རྣམས ལ བསྔགས།
།བསོད ནམས ཞེས བྱའི ཚོགས ཀྱང དེ དག ཉིད།
།སངས རྒྱས གཟུགས ཀྱི བདག ཉིད སྐུ ཡི རྒྱུ། 22

།བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཁོ ན ཇི སྐད བཤད པའི སྦྱིན པ ལ
10 སོགས པའི བརྟེན ཡིན མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང ཁྱིམ པ དང རབ ཏུ བྱུང
བའི དབྱེ བས དེ རྣམས ལ གཉིས སྲིད པ ལ བལྟོས ནས དེ སྐད དུ བརྗོད
དོ། །དེ ལ ཁྱིམ པ རྣམས ལ ནི ཕལ ཆེར སྦྱིན པ ལ སོགས པའི ཆོས
གསུམ པོ དེ དག སྒྲུབ པར སླ ལ། རབ ཏུ བྱུང བ རྣམས ལ ནི བརྩོན
[288 b]འགྲུས དང བསམ གཏན དང ཤེས རབ ཡིན ཏེ ཅིག ཤོས དག ལ
15 གཅིག མི སྲིད པ ནི མ ཡིན ནོ། །སངས རྒྱས ཉིད ཀྱི རྒྱུ ཡི ཚོགས ནི
གཉིས ཡིན ཏེ། གང འདི བསོད ནམས ཀྱི ཚོགས དང ཡེ ཤེས ཀྱི ཚོགས སོ།
།ད ལ བསོད ནམས ཀྱི ཚོགས ནི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པ གསུམ པོ དེ དག ཉིད
ཡིན ལ ཡེ ཤེས ཀྱི ཚོགས ནི བསམ གཏན དང ཤེས རབ སོ། །བརྩོན
འགྲུས ནི གཉིས ཀའི རྒྱུ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བར རྣམ པར བཞག གོ །དེ ལ
20 བསོད ནམས ཀྱི ཚོགས གང ཡིན པ དེ ནི རྫོགས པའི སངས རྒྱས བཅོམ

ལྡན འདས རྣམས ཀྱི གཟུགས ཀྱི སྐུ བསོད ནམས བརྒྱའི མཚན ཉིད ཅན
རྨད ཏུ བྱུང ཞིང བསམ གྱིས མི ཁྱབ པའི གཟུགས སྣ ཚོགས དང ལྡན པའི
རྒྱུ ཡིན ནོ། །ཆོས ཀྱི བདག ཉིད ཅན གྱི སྐུ སྐྱེ བ མེད པའི མཚན ཉིད
ཅན གྱི རྒྱུ ནི ཡེ ཤེས ཀྱི ཚོགས ཡིན ནོ།

།ད ནི རྟེན ལ སོགས པའི ཆེ བའི བདག ཉིད ཀྱིས བདག ཉིད ཆེ བར 5
བརྗོད ནས བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས གསུམ པའི སྐབས རྫོགས པར
བཤད པ།

རྒྱལ པའི སྲས པོ ཉེ མ ལ གནས འོད བྱེད འདི།

།རང གདོགས མུན རྣམས དང པོ ཡང དག གསལ བྱས ནས།

།འགྲོ བའི མུན པ རྣམ པར འཇོམས པར མཛད པར འདོད། 10

།ས འོད བྱེད པ བདེ བར གཤེགས པའི སྲས ཀྱི ཉེ མ ལ གནས པ འདི
ནི རང གི རྟེན ལ ཡོད པའི མི ཤེས པ བདག ཉིད འབྱུང བའི བགེགས སུ
གྱུར པ དེ སྐྱེ བཞིན པའི གནས སྐབས ཉིད དུ བསལ ནས། རྣམ པ དེ ལྟ
བུ ཉེ བར བསྟན པ ལས གཞན པ རྣམས ཀྱི ས གསུམ པ འབྱུང བའི
བགེགས བྱེད པའི མུན པ འཇོམས པར འདོད པ ཡིན ནོ། །བྱང ཆུབ 15
སེམས དཔའ དེ ནི།

ས འདིར སྐྱེ དུ རྡོ བར གྱུར ཀྱང ཁྲོ མི འགྱུར།༡༣

།དེ ནི ཉེས པའི མུན པ ཡོད ཏན འཇོམས པར བྱེད པ བཅོམ པས ཉེ མ
ལྟར ཆེར རྣོ བར འདུག ཏུ ཟིན ཀྱང སྐྱོན དང ལྡན པའི སྐྱེ བོ ལ འཁྲུག
པར མི འགྱུར ཏེ། བཟོད པ ལ ཆེས ལྷག པར གོམས པའི ཕྱིར དང ཉིད 20

རྗེས སྒྲུད སྤྲུམ པར བྱས (289a)པའི ཕྱིར རོ།

།དབུ མ ལ འཇུག པའི བཤད པ ལས། སེམས བསྐྱེད པ གསུམ པའོ།། །།

།།ད ནི སྦྱིན པ དང ཚུལ ཁྲིམས དང བཟོད པའི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ
5 རྣམ པས བརྩོན འགྲུས ཀྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཁྱད པར བསྟན པའི སྒོ ནས
སེམས བསྐྱེད པ བཞི པའི དབང དུ བྱས ཏེ བཤད པ།

ཡོན ཏན མ ལུས བརྩོན འགྲུས རྗེས འགྲོ ཞིང །
།བསོད ནམས བློ གྲོས ཚོགས ནི གཉིས ཀྱི རྒྱུ།
།བརྩོན འགྲུས གང དུ འབར བར གྱུར པ ཡི།
10 །ས དེ བཞི པ འོད ནི འཕྲོ བའོ། ༡

།དག པའི ལས ལ སྤྲོ བ དང མི ལྡན པ ལ ནི རྣམ པ ཐམས ཅད
དུ སྦྱིན པ ལ སོགས པ དག ལ འཇུག པ མེད པས ཡོན ཏན ཐམས ཅད
འབྱུང བ མི སྲིད ལ། སྔར ཀྱང བར བཀོད པའི ཡོན ཏན བསགས པ སྤྲོ
བ དང ལྡན པ ལ ནི ཐོབ པ དང མ ཐོབ པ འཕེལ བ དང ཐོབ པ སྲིད པས
15 ཡོན ཏན ཡིན ནོ ཅོག གི རྒྱུ ནི བརྩོན འགྲུས ཉིད ཡིན ནོ། །ཚོགས གཉིས
ཀྱི རྒྱུ ཉིད དུ ནི གོང དུ བཤད ཟིན ཏོ། །བརྩོན འགྲུས དེ རང གི ཡོན
ཏན ཡོངས སུ དག པའི སྒོ ནས ཁ གང ཞིག ཏུ ལྷག པར འབར བ འཆང
བ དེ བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས བཞི པ འོད འཕྲོ བ ཞེས བྱ བ ཡིན ནོ།
།ཡང ཅིའི ཕྱིར འོད འཕྲོ བ ཞེས བརྗོད ཅ ན། མེད འཇུག པའི རྒྱུ
20 མཚན བསྟན པའི ཕྱིར།

ངར ནི བདེ གཤེགས སྲས ལ རྟོགས པ ཡི།

།བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྒོམས་པ་ལས་ཕྲེས་པའི།

།སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བསྒོམས་པ་ལས་ཐར་བཀོད་པའི
ཟངས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་ལྷག་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར 5
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས
དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ།

།དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་
རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་ 10
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་[289 b]ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག
བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ།

།དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ནི་བརྩོན་པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར 15
གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་བརྣབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར
སྤངས་ཏེ། ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །བརྩོན
པ་ཅན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས། འཇིག་རྟེན
ལ་བརྣབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཕྱིའི་ལུས
ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི 20

རྗེས སུ ལྟ ཞིང གནས སོ ཞེས བྱ བ ནི སྔ མ བཞིན ནོ། །དེ བཞིན དུ
བརྩོན པ ཅན དང ཤེས བཞིན དང དྲན པ དང ལྡན པར གྱུར ནས། ནང གི
ཚོར བ རྣམས དང། ཕྱིའི ཚོར བ རྣམས དང། ནང དང ཕྱིའི ཚོར བ
རྣམས དང། སྔ མ བཞིན དུ ནང གི སེམས དང། ཕྱིའི སེམས དང།
5 ནང དང ཕྱིའི སེམས ལ གནས སོ། །ཞེས བྱ བ དང། ནང གི ཆོས རྣམས
དང། ཕྱིའི ཆོས རྣམས དང། ནང དང ཕྱིའི ཆོས རྣམས ལ གནས སོ
ཞེས བྱ བ རྒྱས པར གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།ཡང དག པར སྤོང བ བཞི ནི འདི ལྟ སྟེ། དེ སྡིག པ མི དགེ བའི
ཆོས མ སྐྱེས པ རྣམས མི བསྐྱེད པའི ཕྱིར འདུན པ བསྐྱེད དོ འབད དོ བརྩོན
10 འགྲུས རྩོམ མོ། །སེམས རབ ཏུ འཛིན ཏོ ཡང དག པར རབ ཏུ འཇོག གོ
།སྡིག པ མི དགེ བའི ཆོས སྐྱེས པ རྣམས སྤང བའི ཕྱིར ཞེས བྱ བ ནི སྔ
མ བཞིན ནོ། །དགེ བའི ཆོས མ སྐྱེས པ རྣམས བསྐྱེད པའི ཕྱིར ཞེས བྱ
བ ནི སྔ མ བཞིན ནོ། །དགེ བའི ཆོས སྐྱེས པ རྣམས གནས པ དང མི
ཉམས པ དང རྒྱས པར འགྱུར བ དང། ཕྱིར འབྱུང བ དང རབ ཏུ རྫོགས
15 པར བྱ བའི ཕྱིར འདུན པ བསྐྱེད དོ འབད དོ ཞེས བྱ བ ནི སྔ མ བཞིན ནོ།

།རྫུ འཕྲུལ གྱི རྐང པ བཞི ནི འདི ལྟ སྟེ། འདུན པའི ཏིང ངེ འཛིན
སྤོང བའི འདུ བྱེད དང ལྡན པའི རྫུ འཕྲུལ གྱི རྐང པ [290 a]དབེན པ ལ
གནས པ། འདོད ཆགས དང བྲལ བ ལ གནས པ། འགོག པ ལ གནས པ
རྣམ པར སྤོང བས ཡོངས སུ བསྒྱུར བ བསྒོམ མོ། །དེ བཞིན དུ བརྩོན
20 འགྲུས ཀྱི ཏིང ངེ འཛིན སྤང བའི འདུ བྱེད དང ལྡན པའི རྫུ འཕྲུལ གྱི

ཀྱང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིད་དེ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་
འཕྲུལ་གྱི་ཀྱང་བ་དང་། དཔྱོད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་
ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཀྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།དབང་པོ་ལྔ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་ 5
པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།

།སྟོབས་ལྔ་ནི་དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ ཟབ་པར་ཐུབ་པ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། 10

།བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དྲན་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་
བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ 15
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
ཞེས་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

།འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་དབེན་པ་ལ་བརྟེན་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་བརྟེན་པ། 20

འགོག པ ལ གནས པ རྣམ པར སྤྱོད ཤས ཡོངས སུ བསྒྲུབ པ བསྒོམ མོ།
།ཡང དག པའི རྟོག པ ཡང སྣ མ བཞིན ནོ། །ཡང དག པའི ངག དང །
ཡང དག པའི ལས ཀྱི མཐའ དང ། ཡང དག པའི འཚོ བ དང ། ཡང
དག པའི རྩོལ བ དང ། ཡང དག པའི དྲན པ དང ། ཡང དག [290 b]པའི
5 ཏིང ངེ འཛིན དབེན པ ལ གནས པ ཞེས བྱ བ ཡང སྣ མ བཞིན ནོ།
།ས འདི ལ བྱང ཆུབ ཀྱི ཕྱོགས བསྒོམ པ འབྱུང བ འབའ ཞིག ཏུ མ
ཟད ཀྱི།

རང དུ ལྟ བ དང འགྲེལ ཡོངས སུ ཟད། ༢

།ས འདིར དེའི རང དུ ལྟ བ ཟད པར ཡང འགྱུར ཏེ། ཇི སྐད དུ།
10 ཀྱི རྒྱལ པའི སྲས དག བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས འོད འཕྲོ བ ཅན འདི ལ
གནས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ན འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ སྔོན དུ འགྲོ
བའི བདག དང ། སེམས ཅན དང ། སྲོག དང ། གསོ བ དང ། སྐྱེས བུ
དང ། གང ཟག དང ཕུང པོ དང ། ཁམས དང ། སྐྱེ མཆེད ལ མངོན པར ཞེན
པས ཀུན ནས བསླང བའི ལྷག པར གཡོ བ དང སྲལ བ རྣམས དང ། རྣམ པར
15 བརྟགས པ རྣམས དང ། རྣམ པར དཔྱད པ རྣམས དང ། བརྟན པར
འཛིན པ རྣམས དང ། བདག གིར འཛིན པ རྣམས དང ། ནོར དུ འཛིན
པ རྣམས དང ། འཇིག རྟེན གྱི གནས རྣམས གང ཡིན པ དེ དག ཐམས
ཅད དང དེ བྲལ བ ཡིན ནོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།
།དགུ མ ལ འཇུག པའི བཤད པ ལས འོད འཕྲོ བ ཞེས བྱ བ སེམས
20 བསྐྱེད པ བཞི པའོ།། ||

||དེ ནི སེམས བསྐྱེད པ ལྔ པའི དབང དུ བྱས ནས|

བདག ཉིད ཆེ དེ བདུད རྣམས ཀུན གྱིས ཀྱང |
སྦྱང དཀའི ས ལ ཕམ པར ནུས མ ཡིན|

བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས ལྔ པ ལ གནས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ནི འཇིག རྟེན གྱི ཁམས ཐམས ཅད ན གནས པའི ལྷའི བུའི བདུད རྣམས ཀྱིས ཀྱང ཕམ པར བྱ བ མི ནུས ན| དེ དག ལས གཞན བདུད ཀྱི བཀའ ཉན ལ སོགས པ རྣམས ཀྱིས ལྟ ཅི སྨོས སོ| |དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར ས འདིའི མིང སྦྱང དཀའ བ ཞེས བྱའོ| |བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ ནི|

བསམ གཏན ལྷག ཅིང བློ བཟང བདེན རང བཞིན|
|ཞིབ མོ རྟོགས ལའང ཤིན ཏུ མཁས པ ཐོབ| ?

|པ ཡིན པར རིག པར བྱའོ| |དེ ལ པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ བཅུ ལས བསམ གཏན གྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཉིད ཆེས ལྷག པར འགྱུར རོ| |བློ བཟང ཞེས བྱ བ ནི འཕགས པ རྣམས སོ| |དེ དག གི བདེན པ རྣམས ནི བློ [291a] བཟང བདེན པ སྟེ| འཕགས པའི བདེན པ རྣམས ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ| |རང བཞིན ནི རང གི ངོ བོའོ| |ཤིན ཏུ ཞིབ མོས ཁོང དུ ཆུད པར བྱ བའི རང བཞིན ཏེ རང བཞིན ཞིབ མོ སྟེ| དེ ནི བློ གྲོས བཟང པོའི བདེན པ རྣམས ཀྱི རང གི ངོ བོ ཟབ མོ ཤེས པ ལ ཆེར མཁས པར འགྱུར རོ|

།དེ ལ འཕགས པའི བདེན པ བཞི ནི སྡུག བསྔལ དང་། ཀུན འབྱུང
དང འགོག པ དང ལམ ཞེས བྱ བ རྣམས སོ།

།གལ ཏེ བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས བདེན པ ནི གཉིས ཁོ ནར བསྟན ཏེ།
འདི ལྟ སྟེ། ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ དང་། དོན དམ པའི བདེན པའོ། །ཇི
5 སྐད དུ། ཡབ སྲས མཇལ བའི མདོ ལས།

འཇིག རྟེན མཁྱེན པས གཞན ལ མ གསན པར།
།བདེན པ འདི གཉིས ཉིད ཀྱིས བསྟན པར མཛད།
།གང ཞིག ཀུན རྫོབ དེ བཞིན དོན དམ སྟེ།
།བདེན པ གསུམ པ འགའ ཡང མ མཆིས སོ།

10 །ཞེས གསུངས སོ། །དབུ མ ལས ཀྱང་།

སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི ཆོས བསྟན པ།
།བདེན པ གཉིས ལ ཡང དག བརྟེན།
།འཇིག རྟེན ཀུན རྫོབ བདེན པ དང་།
།དམ པའི དོན གྱི བདེན པའོ།

15 །ཞེས བཤད དོ། །དེའི ཕྱིར བདེན པ གཉིས ལས ཐ དད པར འཕགས པའི
བདེན པ བཞི པོ གཞན ག ལ ཡོད ཅེ ན། བཤད པ། གལ ཏེ ཡང ད ལྟ
ཡིན མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང གླང བར བྱ བ དང སྤང བར བྱ བ དག རེ རེའི
རྒྱུ དང འབྲས བུའི དངོས པོ བསྟན པར བྱ བའི ཕྱིར། འདིར འཕགས པའི
བདེན པ བཞི བསྟན ཏོ། །ད ལ སྤང བར བྱ བའི ཕྱོགས ནི ཀུན ནས ཉོན
20 མོངས པའོ། །དེའི འབྲས བུ ནི སྡུག བསྔལ གྱི བདེན པའོ། །རྒྱུ ནི ཀུན

འབྱུང་ གི་ བདེན་ པའོ། །སྐྱེད་ པར་ བྱ་ བའི་ ཕྱོགས་ ནི་ རྣམ་ པར་ བྱང་ བ་ ཡིན་
ལ། དེའི་ འབྲས་ བུ་ ནི་ འགོག་ པའི་ བདེན་ པའོ། །དེ་ ཐོབ་ པའི་ རྒྱུ་ ནི་ ལམ་ གྱི་
བདེན་ པའོ། །དེ་ ལ་ སྡུག་ བསྔལ་ དང་ ཀུན་ འབྱུང་ དང་ ལམ་ གྱི་ བདེན་ པ་ ནི་
ཀུན་ རྫོབ་ ཀྱི་ བདེན་ པའི་ ཁོངས་ སུ་ གཏོགས་ སོ། །འགོག་ པའི་ བདེན་ པ་ ནི་
དོན་ [291b]དམ་ པའི་ བདེན་ པའི་ རང་ གི་ ངོ་ བོའོ། །དེ་ བཞིན་ དུ་ བདེན་ པ་ 5
གཞན་ གང་ ཅུང་ ཟད་ ཅིག་ ཡོད་ པ་ དེ་ ཡང་ ཅི་ རིགས་ པར་ བདེན་ པ་ གཉིས་
ཀྱི་ ཁོངས་ སུ་ གཏོགས་ པ་ ཁོ་ ནར་ ངེས་ པར་ བྱའོ།

།ཡང་ ཅི་ བདེན་ པ་ བཞི་ ལས་ ཐ་ དད་ པའི་ བདེན་ པ་ གཞན་ ཡང་ ཡོད་
དམ་ ཞེ་ ན། །བཤད་ པ་ ཡོད་ དེ། ཇི་ སྐད་ དུ་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ ས་
ལྡེ་ པ་ ལས། འདི་ ནི་ སྡུག་ བསྔལ་ འཕགས་ པའི་ བདེན་ པའོ་ ཞེས་ ཡང་ དག་ པ་ 10
ཇི་ ལྟ་ བ་ བཞིན་ དུ་ རབ་ ཏུ་ ཤེས་ སོ། །འདི་ ནི་ སྡུག་ བསྔལ་ ཀུན་ འབྱུང་ བའོ།
།འདི་ ནི་ སྡུག་ བསྔལ་ འགོག་ པའོ། །འདི་ ནི་ སྡུག་ བསྔལ་ འགོག་ པར་ འགྲོ་ བའི་
ལམ་ འཕགས་ པའི་ བདེན་ པའོ་ ཞེས་ ཡང་ དག་ པ་ ཇི་ ལྟ་ བ་ བཞིན་ དུ་ ཤེས་ སོ།
།དེ་ ཀུན་ རྫོབ་ ཀྱི་ བདེན་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཡིན། དོན་ དམ་ པའི་ བདེན་ པ་ ལ་
མཁས་ པ་ ཡིན༎ མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ བདེན་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཡིན༎ རྣམ་ པར་ 15
དབྱེ་ བའི་ བདེན་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཡིན། ཕྱེ་ སྟེ་ རྟོགས་ པའི་ བདེན་ པ་ ལ་
མཁས་ པ་ ཡིན༎ དངོས་ པོའི་ བདེན་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཡིན༎ རབ་ ཏུ་ སྐྱེ་ བའི་
བདེན་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཡིན༎ ཟད་ པ་ དང་ མི་ སྐྱེ་ བ་ ཤེས་ པའི་ བདེན་ པ་ ལ་
མཁས་ པ་ ཡིན༎ ལམ་ ཤེས་ པ་ ལ་ འཇུག་ པའི་ བདེན་ པ་ ལ་ མཁས་ པ་ ཡིན༎
བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ ས་ རི་ ག་ རིམ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ མཚམས་ སྦྱར་ བ་ བསྒྲུབ་ ༢༠

པ ནས དེ བཞིན གཤེགས པའི ཡེ ཤེས ཡང དག པར འབྱུང བའི བར གྱི
བཤད པ ལ མཁས པ ཡིན ཏེ། དེ ལ སེམས ཅན གཞན དག གི བསམ པ
ཤེས པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ ཚོམ པར བྱེད པས ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ
རབ ཏུ ཤེས སོ། །བགྲོད པ གཅིག སྨུ ལ ཡང དག པར གཞོལ བས དོན
5 དམ པའི བདེན པ རབ ཏུ ཤེས སོ། །རང དང སྤྱིའི མཚན ཉིད རྟོགས
པས མཚན ཉིད ཀྱི བདེན པ རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཆོས རྣམ པར དབྱེ བ
རྣམ པར བཞག པ རྟོགས པས རྣམ པར དབྱེ བའི བདེན པ རབ ཏུ ཤེས སོ།
།ཕུང པོ དང ཁམས དང སྐྱེ མཆེད ཀྱི རྣམ པར བཞག པ རྗེས སུ [292 a]
རྟོགས པས ཕྱེ སྟེ རྟོགས པའི བདེན པ རབ ཏུ ཤེས སོ། །ལུས དང སེམས
10 ལ གནོད པ ཉམས སུ འབབ པས དངོས པོའི བདེན པ རབ ཏུ ཤེས སོ།
།འགྲོ བར ཉིང མཚམས སྦྱོར བ རྟོགས པས རབ ཏུ སྐྱེ བའི བདེན པ རབ
ཏུ ཤེས སོ། །རིམས ནད ཀྱི ཡོངས སུ གདུང བ ཐམས ཅད ཤིན ཏུ ཞི
བས ཟད པ དང མི སྐྱེ བ ཤེས པའི བདེན པ རབ ཏུ ཤེས སོ། །མི གཉིས
པ མངོན པར བསྒྲུབས པས ལམ ཤེས པ ལ འཇུག པའི བདེན པ རབ ཏུ
15 ཤེས སོ། །རྣམ པ ཐམས ཅད མངོན པར རྫོགས པར ཁོང དུ ཆུད པས
བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས གོ རིམ ཐམས ཅད ཀྱི མཚམས སྦྱོར ར སྒྲུབ པ
ནས དེ བཞིན གཤེགས པའི ཡེ ཤེས ཡང དག པར འབྱུང བའི བར གྱི བདེན
པ རབ ཏུ ཤེས ཏེ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།དབུ མ ལ འཇུག པའི བཤད པ ལས། སྦྱང དཀའ བ ཞེས བྱ བ
20 སེམས བསྐྱེད པ ༥ པའོ།།

།།ད ནི སེམས བསྐྱེད པ དྲུག པའི དབང དུ བྱས ནས བཤད པ།

མངོན དུ ཕྱོགས པར མཉམ གཞག སེམས གནས ཏེ།
།རྫོགས པའི སངས རྒྱས ཆོས ལ མངོན ཕྱོགས ཤིང །
།འདི རྟེན འབྱུང བའི དེ ཉིད མཐོང བ དེས།
།ཤེས རབ གནས པས འགོག པ འཐོབ པར འགྱུར། ༧ 5

།བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས ལྔ པར བསམ གཏན གྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན
པ ཡོངས སུ དག པ ཐོབ པས ས དྲུག པར མཉམ པར བཞག པའི སེམས
ལ གནས ཤིང རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ ཟབ མོའི དེ ཉིད མཐོང བའི
བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ནི ཤེས རབ ཀྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཡོངས སུ དག
པས འགོག པ ཐོབ པར འགྱུར གྱི སྔ རོལ ཏུ ནི མ ཡིན ཏེ། ཤེས རབ ལྷག 10
པར ཕྱུར བ མེད པའི ཕྱིར ཏེ། ཕྱིན པ ལ སོགས པ པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ
ལྔ ཏུ ཕྱུར ་ དང ༢ པས ནི འགོག པ ཐོབ པར ནི ནུས སོ། །གཟུགས
བརྙན དང འདྲ བའི ཆོས ཉིད ཁོང དུ ཆུད པའི ཕྱིར དང ། བྱང ཆུབ
[297b]སེམས དཔའ རྣམས ཀྱིས བྱང ཆུབ ་ པས དཔའི ས ལྔ པར ལས ཀྱི
བརྟེན པ ལ དམིགས པའི ཕྱིར དང ། རྫོགས པའི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས ལ མངོན 15
དུ ཕྱོགས པའི ཕྱིར ་ ས འདི ལ མངོན དུ ཕྱོགས པ ཞེས བྱའོ།

།ད ནི དེ ལས གཞན པའི ཡོན ཏན གྱི ཚོགས རྣམས ཤེས རབ ཀྱི པ
རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལ རག ལས པ ཉིད དུ བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

ཇི ལྟར ལོང བའི ཚོགས ཀུན བདེ བླག ཏུ།

།མིག ལྡན སྐྱེས བུ གཅིག གིས འདོད པ ཡི།

།ཡུལ དུ ཁྲིད པ དེ བཞིན འདིར ཡང བློས།

5 །མིག ཉམས ཡོན ཏན བླངས ཏེ རྒྱལ ཉིད འགྲོ། ༢

།ཇི ལྟར སྐྱེས བུ མིག དང ལྡན པ གཅིག གིས ལོང བའི ཚོགས མཐའ དག མངོན པར འགྲོ བར འདོད པའི ཡུལ དུ བདེ བླག ཏུ ཁྲིད པར བྱེད པ དེ བཞིན དུ། ཤེས རབ ཀྱི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པས ཀྱང དེ ལས གཞན པའི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པའི ཡོན ཏན རྣམས བླངས ནས བདེ བར གཤེགས པའི ས ཀུན ཏུ འོད ཅེས བྱ བར འཇོག པར འགྱུར ཏེ། ཡང དག པའི ལམ 10 དང ལམ མ ཡིན པ མཐོང བའི རང བཞིན ཉིད ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །འདིར སྨྲས པ།

འདི རྟེན འབྱུང བའི དེ ཉིད མཐོང བ དེ།

།ཤེས རབ གནས པས འགོག པ ཐོབ པར འགྱུར།

།ཞེས དེ སྐད དུ གང སྨྲས ན། ཅི ལྟར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཆོས 15 ཉིད ཅེང འཕེལ བར འབྱུང བ མཐོང བ ན། འདི ལ རྟེན ནས འབྱུང བའི དེ ཁོ ན ཉིད མཐོང བར འགྱུར ཞེ ན། བཤད པ། དེའི རང གི ངོ བོ ནི མ རིག པའི ལིང ཐོག འཐུག པོས བློའི མིག མ ལུས པར གཡོགས པ བདག ཅག གི ཡུལ དུ ཉེ བར འགྲོ བ མ ཡིན གྱི། རྟོག པ ལ ཐོགས པ ས གོང མ ལ གནས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི ཡུལ དུ ནི 20 འགྱུར ར ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར ད ལ ཁོ བོ ཅག ལ ཇི བར སྨྲ བ མ ཡིན

ཀྱི་ གང་ དག་ སྔོང་ བ་ ཉིད་ ཀྱིན་ ཅེ་ མ་ ལོག་ པར་ མཐོང་ བའི་ མིག་ སྨན་ མ
རིག་ པའི་ [293a]རབ་ རིབ་ ཀྱི་ ལིང་ ཏོག་ འཇོམས་ པས་ བསྐུས་ པ་ བླའི་ སྨན་ མ
རིག་ པའི་ རབ་ རིབ་ ཀྱི་ ལིང་ ཏོག་ དང་ བྲལ་ བ་ ཟི་ མེད་ པ་ མངའ་ བ་ བྱང་ ཆུབ
སེམས་ དཔའ་ དང་ སངས་ རྒྱས་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ དེ་ དག་ ཉིད་ ལ་ སྐྱེད
པར་ བྱའོ། 5

།གལ་ ཏེ་ འཕགས་ པ་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ དང་ འཕགས་ པ
ས་ བཅུ་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ མདོ་ སྡེ་ གང་ དག་ འདོན་ པ་ དེ་ དག་ ལས། འཕགས
པ་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ ལ་ སྤྱོད་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ
ཇི་ ལྟར་ རྟེན་ ཅིང་ འབྲེལ་ པར་ འབྱུང་ བའི་ དེ་ ཉིད་ མཐོང་ བ་ ཞེས་ བྱ་ བ
གསུངས་ པ་ མ་ ཡིན་ ནམ། དེའི་ ཕྱིར་ ལུང་ གི་ རྗེས་ སུ་ འབྲངས་ ནས་ བཤད 10
པར་ རིགས་ སོ་ ཞེ་ ན། འདི་ ཡང་ ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། ལུང་ གི་ དགོངས་ པ
ངེས་ པར་ དཀའ་ བའི་ ཕྱིར་ བདག་ ཅག་ འདྲ་ བས་ ལུང་ ལས་ ཀྱང་ དེ་ ཁོ་ ན་ ཉིད
བསྟན་ པར་ མི་ ནུས་ སོ། །རང་ དབང་ ཉིད་ ཀྱི་ དབང་ དུ་ བྱས་ ནས་ དེ་ སྐད་ དུ
བརྗོད་ ཀྱི། བསྟན་ བཅོས་ ཚད་ མར་ གྱུར་ པའི་ ཕྱིས་ བྱས་ བྱས་ མིང་ ལུང
ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པར་ ཚད་ པ་ མཐང་ པ་ ལས་ ལུང་ གི་ དགོངས་ པ་ ངེས 15
པས་ སོ།།

ཇི་ ལྟར་ དེ་ ཡིས་ ཆོས་ ཟབ་ ཆོས་ རྟོགས་ པ།
།ལུང་ དང་ གཞན་ ཡང་ རིགས་ པས་ ཡིན་ པས་ ན།
།དེ་ ལྟར་ འཕགས་ པ་ ཀླུ་ སྒྲུབ་ གཞུང་ ལུགས་ ལས།
།ཇི་ ལྟར་ གནས་ པའི་ ལུགས་ བཞིན་ བརྗོད་ པར་ བྱ། ༣ 20

།ཤེས རབ ཀྱི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལ སྦྱོར བའི བྱང ཆུབ སེམས དཔས
ཆོས རྣམས ཀྱི བདག ཉིད ཇི ལྟ བ ཉིད ཇི ལྟར མཐོང བ དེ ལྟར། འཕགས
པ ཀླུ སྒྲུབ ཀྱིས ལུང ཕྱིན ཅི མ ལོག པར མཁྱེན ནས དབུ མའི བསྟན
བཅོས ལས རིགས པ དང ལུང དག གིས ཆོས རྣམས ཀྱི བདག ཉིད ཡང
5 དག པ ཇི ལྟ བ ཉིད རང བཞིན མེད པའི མཚན ཉིད ཅན གསལ བར བསྟན
ཏོ། །དེའི ཕྱིར ཇི ལྟར འཕགས པ ཀླུ སྒྲུབ ཀྱི ཞལ སྔ ནས རིགས པ
དང ལུང དག གིས ཆོས རྣམས ཀྱི དེ ཉིད བསྟན པ ཁོ ན ལྟར། བདག
གིས དེས ཉེ བར [293 b]བསྟན པའི ལུགས ཇི ལྟར གནས པ བཞིན དུ བརྗོད
པར བྱའོ།

10 །ཅི སྟེ རེ ཞིག འཕགས པ ཀླུ སྒྲུབ ར ཉིད ལ ལུང ཕྱིན ཅི མ ལོག
པར ངེས པ ཅི ལྟར ཡོད ཅེ ན། ལུང ལས ཏེ། ཇི སྐད དུ འཕགས པ
ལང ཀར གཤེགས པ ལས།

ལྷོ ཕྱོགས བེ ཏའི ཡུལ དུ ནི། །དགེ སློང དཔལ ལྡན ཆེར གྲགས པ།
།དེ མིང ཀླུ ཞེས བོད པ སྟེ། །ཡོད དང མེད པའི ཕྱོགས འཇིག པ།
15 །ང ཡི ཐེག པ འཇིག རྟེན དུ། །བླ མེད ཐེག ཆེན རབ བསྟན ནས།
།རབ ཏུ དགའ བའི ས བསྒྲུབས ཏེ། །བདེ བ ཅན དུ ནི འགྲོའོ།

།ཞེས གསུངས པ དང། ཡང འཕགས པ སྤྲིན ཆེན པོ སྡོང ཕྲག བཅུ
གཉིས པ ལས ཀྱང། ཀུན དགའ བོ ལི ཙ བྱི གཞོན ནུ སེམས ཅན ཐམས
ཅད ཀྱིས མཐོང ན དགའ བ ཞེས བྱ བ འདི ནི ང མྱ ངན ལས འདས ནས
20 ལོ བཞི བརྒྱ ལོན པ ན ཀླུ ཞེས བྱ བའི དགེ སློང དུ གྱུར ནས ངའི བསྟན

པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །མཐར་གྱི་ས་རབ་ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས
བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ནི་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ཕྱུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར
ངེས་པར་གྲུབ་བོ། 5

།ཇི་ཅིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི
འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་ཡང་སྣང་གོམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྟོང
པ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི་གནས་དག
ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་བྱུར་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ
ལོག་པར་ཞུགས་པའི་པ་ན་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ 10
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང
པ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རེས་འགའ་ནི
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས
པར་བཟུང་སྟེ། དངོས་པོ (291a) ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་འདེབས་པའི་ལོག་པར
ལྟ་བ་སྐྱེད་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོས་ལྷག་པར 15
ནོས་པའི་ཚད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད
ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟན་པར་བྱའོ།

།ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་ཞེས་་་འདི་ལ་སྟོང
པ་ཉིད་ནི་རང་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀར་བ་ངེས་པར་བྱས་ཤེ
ཏོ། །དེ་ནི་ཅི་རབ་ཀྱི་མཆོད་མ་་་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཕྱ 20

མཚན ཉེ བར བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

སོ སོ སྐྱེ བོའི དུས ནའང སྟོང པ ཉིད ཐོས ནས།

།ནང དུ རབ ཏུ དགའ བ ཡང དང ཡང དུ འབྱུང །

།རབ ཏུ དགའ བ ལས བྱུང མཆི མས མིག བརླན ཞིང །

5 །ལུས ཀྱི བ སྤུ ལྡང བར གྱུར པ གང ཡིན པ། ༤

།དེ ལ རྫོགས པའི སངས རྒྱས བློ ཡི ས བོན ཡོད།

།དེ ཉིད ཉེ བར བསྟན པའི སྣོད ནི དེ ཡིན ཏེ།

།དེ ལ།

འཆད པར འགྱུར བའི མཚན ཉིད ཅན གྱི།

10 དམ པའི དོན གྱི བདེན པ བསྟན པར བྱ།

དེ ལྟ བུར གྱུར པའི ཉན པ པོ ལ དེ ཁོ ན ཉིད སྟོན པ པའི འབད པ
འབྲས བུ མེད པར མི འགྱུར རོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། འདི ལྟར།

དེ ལ དེ ཡི རྗེས སུ འགྲོ བའི ཡོན ཏན འབྱུང ། ༥

ཉན པ པོ དེ ལ སྟོང པ ཉིད དུ འཛིན པའི ཕྱིན ཅི ལོག གིས བསྒྲད
1o པའི དོན མ ཡིན པ དང ལྡན པར མི འགྱུར བ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི།
སྟོང པ ཉིད ཀྱི ལྟ བ ཉན པའི རྒྱུ ཅན ཡོན ཏན རྣམས ཀྱང འབྱུང བར
འགྱུར རོ། །ཅི ལྟར ཞེ ན། དེ སྟོང པ ཉིད ཀྱི ལྟ བ ཉན པ ལ གཏར
རྟད པ དང འདྲ བར སེམས མེད དེ མི ཉམས པར བྱ བའི ཕྱིར།

རྟག ཏུ ཚུལ ཁྲིམས ཡང དག བླངས ནས གནས པར འགྱུར།

20 །སྦྱིན པ གཏོང བར འགྱུར ཞིང སྙིང རྗེ བསྟེན པར བྱེད།

།བཟོད་པ་སྨོན་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།

།འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བྱེད་ཅིང་། ༧

།རྟོགས་པའི་[294 b]བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།

།དེ་ལ་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་འགྲོ་ལྟུང་ན་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་དུ་རིག་ནས་རྟག་ 5
ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་གནས་སོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་གྱུར་ན་ཟས་དང་སྨན་དང་ཆོས་གོས་
ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཚོལ་བ་ལྷུར་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་
པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་ཞིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ།
།སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྙིང་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཛིན་ 10
པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ།
།ཁྲོ་བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་
རྐྱེན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་སྟེ་
བཟོད་པ་སྨོན་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་
བསྔོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ 15
དང་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་མི་
འགྱུར་བས། དགེ་བའི་ཙ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
རབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་
དག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཏག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཉེ་བར་
བསྟན་པར་ནི་ཅུག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 20

དཔའ རྣམས ལ གུས པར བྱེད དོ།

།དེ ལྟར ཡུན རིང པོར པར མེད པར དགེ བའི ཚོགས གདོན མི ཟ

བར བསགས པར གྱུར ནས།

ཟབ ཅིང རྒྱ ཆེའི རྒྱལ ལ མཁས པའི བློ བོས དེ།

5 །རིམ གྱིས རབ ཏུ དགའ བའི ས། དེ ཐོབ འགྱུར པས།

།དེ ནི དོན ཏུ གཉེར བས ལམ འདི མཉན པར གྱིས། ༧

།ས རབ ཏུ དགའ བ དོན ཏུ གཉེར བས ཞེས བྱ བའི ཐ ཚིག གོ

།འདི ཞེས བྱ བ ནི འཆད པར འགྱུར བའི མཚན ཉིད ཅན ནོ། །དེ ལ

[295a]ཆོས རྣམས ཀྱི ཡང དག པ ཇི ལྟ བ ཉིད བསྟན པ ལ འདི ནི རེ

10 ཞིག ལུང ཡིན ཏེ། ཇི སྐད དུ འཕགས པ ས བཅུ པ ལས། ཀྱེ རྒྱལ བའི

སྲས དག བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས ལྔ པ ལ ལམ ཤིན ཏུ ཡོངས སུ རྫོགས

པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ན བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས དྲུག པ ལ འཇུག

སྟེ། དེ ཆོས མཉམ པ ཉིད བཅུས འཇུག གོ །བཅུ གང ཞེ ན འདི ལྟ སྟེ།

ཆོས ཐམས ཅད མཚན མ མེད པར མཉམ པ ཉིད དང ། ཆོས ཐམས ཅད

15 མཚན ཉིད མེད པར མཉམ པ ཉིད དང ། དེ བཞིན དུ སྐྱེ བ མེད པ དང །

མ སྐྱེས པ དང ། དབེན པ དང ། གཟོད མ ནས རྣམ པར དག པ དང །

སྤྲོས པ མེད པ དང ། བླང བ མེད པ དང དོར བ མེད པར མཉམ པ

ཉིད དང ། ཆོས ཐམས ཅད སྒྱུ མ དང རྨི ལམ དང མིག ཡོར དང བྲག

ཅ དང ཆུ ཟླ དང གཟུགས བརྙན དང སྤྲུལ པ ལྟ བུར མཉམ པ ཉིད དང །

20 ཆོས ཐམས ཅད དངོས པོ དང དངོས པོ མེད པ གཉིས སུ མེད པར མཉམ

པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་
པ ན་རྡོ་ཤིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང ཆུབ སེམས་དཔའི ས ཐུག་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ ལྟ་བུའོ།

།དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས སྐྱེ་བ མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་
པས་བསྟན་པ་ཉིད ཀྱིས་ཆོས མཉམ་པ་ཉིད་གཞན བསྟན པ སླ་བར་དགོངས་ 5
ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས དབུ མའི བསྟན བཅོས་ཀྱི དང པོར།

བདག་ལས མ ཡིན གཞན ལས མིན། །གཉིས ལས མ ཡིན རྒྱུ མེད མིན།
།དངོས་པོ གང དག གང་ན ཡང ། །སྐྱེ བ ནམ ཡང ཡོད མ ཡིན།

ཞེས་ཏེ བར བཀོད པ ཡིན ནོ། །ནམ ཡང ཞེས བྱ བ ནི གཞར ཡང ཞེས
བྱ་བའི་དོན ཏོ། །གང་ན ཡང ཞེས བྱ བའི སྒྲ འགར ཡང གི སྒྲའི རྣམ 10
གྲངས ཉིད ཀྱི་ཚིག གིས ནི ཡུལ དང དུས དང གྲུབ པའི མཐའ བཤད དོ།
།གང་དག་གི སྒྲ ཉིད་པའི ཚིག ནི ཕྱི དང ནང གི (293b)དངོས པོ འཛིན པའོ།
།དེས་ན་ཕྱི ནང གི་དངོས པོ རྣམས ནི ཡུལ དང དུས དང གྲུབ པའི མཐའ
འགར་ཡང བདག་ལས་སྐྱེ་བ ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས འདི ལྟར སྦྱར བར་
བྱའོ། །འདིར མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ ནི མེད པ ཉིད ཀྱི ཧྲུང ཧྲེད ངང ལས 15
སྐྱེ་བ དང སྨྲ ཀྱི ཡོད པ དང དེ མ ཡིན ཏེ། དེ དགག པ དོན་གྱིས ཁྱབ་
པའི ཕྱིར རོ། །དེ བཀག ཙ དང ངེས ར གཙང ཚང ན ཡང སྒྲུབ་པར་
བྱའོ། །དང ངེས ན གི བོ དེ ཏེས ཏུ འཛིན ཏུས རིགས སས་སྒྲུབ པའི
ཕྱིར ཡིན ནོ།

དེ ཉིད དེ ལས འབྱུང མིན གཞན དག ལས ལྟ ག ལ ཞིག
།གཉིས ཀ ལས ཀྱང མ ཡིན རྒྱུ མེད པར ནི ག ལ ཡོད།

།བདག ལས སྐྱེས པ མ ཡིན ཏེ ཞེས བྱ བའི དོན གང ཡིན པ དེ ཉིད
དེ ལས འབྱུང མིན ཞེས བྱ བ ཡིན། དེ བཞིན དུ ལྷག མ ལ ཡང སྦྱར བར
5 བྱའོ། །ཡང འདི གང ལས ངེས ཤེ ན འདི ལྟར།

དེ ནི དེ ལས འབྱུང ན ཡོན ཏན འགའ ཡང ཡོད མ ཡིན།
།སྐྱེས པར གྱུར པ སླར ཡང སྐྱེ བ རིགས པའང མ ཡིན ཉིད། ༨

།དེ ནི ཞེས བྱ བ ནི སྐྱེ བཞིན པ སྐྱེ བའི བྱ བའི བྱེད པ པོ སྟེ མྱུ
གུ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །དེ ལས ཞེས བྱ བ ནི སྐྱེ བཞིན པ དེ ཉིད ཀྱི
10 བདག གི ངོ བོ ལས ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །དེའི ཕྱིར མྱུ གུའི རང གི
བདག ཉིད དེ ཉིད ལས མྱུ གུའི བདག ཉིད དེ ཉིད འབྱུང བ མ ཡིན ནོ
ཞེས བྱ བ འདི ནི དམ བཅའ བའི དོན ཡིན ནོ། །ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། གང
གི ཕྱིར བདག ཉིད ཡོད པ ཐོབ པ དེ ཉིད མྱུ གུའི རང གི བདག ཉིད ཡོད
བཞིན པ དེ ཉིད ལས འབྱུང བ ལ ཡོན ཏན ལྷག པ འགའ ཡང ཡོད པ མ
15 ཡིན ཏེ། ཡོད པ ཉིད སྔར ཐོབ ཟིན པའི ཕྱིར རོ། །བདག ལས སྐྱེ བའི
ཕྱོགས འདི ནི རིགས པ དང འགལ བ ཡང ཡིན ནོ། །ཞེས བཤད པ ནི།

སྐྱེས པར གྱུར པ སླར ཡང སྐྱེ བ རིགས པའང མ ཡིན ཉིད།

།ཅེས བྱའོ། །འདི ན དམ བཅའ བ ཙམ ཞིག ཏུ ཟད པས། རིགས པའི དབང
དུ བྱས [296 a]ནས།

སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།
མྱུ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྙེད་མི་འགྱུར་ཞིང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི །གང་གིས་འདི་དང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སླར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེའི་མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་དང་སྦུབས་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་

ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་

ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྐྱེན་ཆུ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ས་བོན་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། མྱུ་གུ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་བོན་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་ཉེས་པའི་སྐབས་མེད་ཅེ་ན། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༩

ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མྱུ་གུས་ཀྱང་འདི་འཇིག་པར་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྙམ་ཏུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཡང་།

ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མྱུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།
།ཁ་དོག་རོ་ནུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱེད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

།དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རིང་པོ་ཟླུམ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །རོ་ནི་མངར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ནུས་པ་ནི་མཐུའི་5 ཁྱད་པར་ནུས་མཐུའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། དཔེར་ན་གཞང་འབྲུམ་གྱི་སྨན་ཕྱུས་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞང་འབྲུམ་སེལ་བ་དང་། ཆི་སྨན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ།[296b]།རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤི་ཤི་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་10 བུའོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ས་བོན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། མྱུ་གུ་ལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྙིག་སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དག་ལས་རྒྱུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་མྱུ་གུ་རྣམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རིགས་སོ།15 །ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་འཐོབ་པས་ས་བོན་ཉིད་མྱུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།
།ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༢༠

།དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་20 ཏོ། །ད་པ་ཞིང་ལས་མྱུ་གུའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས

འདིའི གཞན མ ཡིན པ ཉིད ཉམས པ ཡིན ནོ། །ཅི སྟེ ས བོན དང མྱུ
གུ དག དབྱིབས ལ སོགས པ ཐ དད ཀྱང རྫས ཐ མི དད དོ་སྙམ ན། དེ
ལྟར མ ཡིན ཏེ། དབྱིབས ལ སོགས པ མ བརྗོད ན དེ དག གི རྫས མ
བརྗོད པའི ཕྱིར རོ། །གཞན ཡང

གལ ཏེ ཚོད ཀྱི ས བོན མྱུ གུ འདིར གཞན མ ཡིན ན། 5
།ས བོན བཞིན དུ མྱུ གུ ཞེས བྱ དེ བརྗོད མེད པའམ།
།ཡང ན དེ དག གཅིག པས ཇི ལྟར མྱུ གུ འདི བཞིན དུ།
།དེ ཡང བརྗོད དུ ཡོད འགྱུར དེ ཕྱིར འདི ནི ཁས མི བླངས། ༡༡

།ཇི ལྟར མྱུ གུའི གནས སྐབས སུ ས བོན གྱི བདག ཉིད རང གི ངོ བོས
བརྗོད དུ མེད པ དེ བཞིན དུ། ས བོན ལས གཞན མ ཡིན པ ཉིད ཀྱི 10
ཕྱིར ས བོན གྱི རང གི བདག ཉིད ལྟར མྱུ གུའི རང གི བདག ཉིད ཀྱང
བརྗོད དུ ཡོད པར མི འགྱུར རོ། །ཡང ན ཇི ལྟར མྱུ གུ བརྗོད དུ ཡོད
པ དེ བཞིན དུ མྱུ གུའི རང གི བདག ཉིད ལྟར ས བོན ཡང བརྗོད དུ
ཡོད པར འགྱུར ཏེ། མྱུ གུ ལ [297a]སོགས པ ལས གཞན མ ཡིན པ ཉིད
ཀྱི ཕྱིར རོ། །ཉེས པར ཐལ བར འགྱུར བ ཡོངས སུ སྤང བར འདོད 15
པས ནི ས བོན དང མྱུ གུ དག གཞན མ ཡིན ཉིད དུ ཁས བླང བར བྱ
བ ཡང མ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར དེ ཉིད རྟོག པར འདོད པའི ལུགས
གཞན དུ བརྟགས པའི བདག ལས སྐྱེ བ བཀག ནས ལུགས གཞན དུ ནི མ
སྤངས པའི འཇིག རྟེན གྱི ཐ སྙད དུ ཡང རྟོག པ འདི མི ཐད དོ ཞེས བསྟན
པའི ཕྱིར བཤད པ། 20

གང ཕྱིར རྒྱུ ཞིག ན ཡང དེ ཡི འབྲས བུ མཐོང བའི ཕྱིར།

།དེ དག གཅིག པ ཡོད ཞེས འཇིག རྟེན གྱིས ཀྱང ཁས མི ལེན།

།འདི ལྟར རྒྱུ ས བོན ཞེས བྱ བ འགགས ཞེན ཀྱང འབྲས བུ མྱུ གུ ཞེས
བྱ བ མཐོང བ དེའི ཕྱིར། འཇིག རྟེན གྱིས ཀྱང ས བོན དང མྱུ གུ དག
5 གཞན མ ཡིན པ ཉིད དུ མི མཐོང སྟེ། གཅིག ཉིད ཡིན ན ནི རྒྱུ བཞིན
དུ འབྲས བུ ཡང མཐོང བར མི འགྱུར བ ཞིག ན མཐོང བ ཡང ཡིན
ནོ། དེའི ཕྱིར དེ དག གཞན མ ཡིན པ ཉིད མ ཡིན ནོ། །གང གི ཕྱིར
ཕྱོགས གཉི ག ལྟར ཡང བདག ལས སྐྱེ བ རིགས པ དང འགལ བ།

དེ ཕྱིར དངོས པོ བདག ལས འབྱུང ཞེས རབ ཏུ བརྟགས པ འདི།

10 །དེ ཉིད དང ནི འཇིག རྟེན དུ ཡང རིགས པ མ ཡིན ནོ། ༡༢

།དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར སློབ དཔོན གྱིས ཁྱད པར དུ མ མཛད པར། བདག
ལས མ ཡིན ཞེས སྨྲེར སྐྱེ བ བཀག པ ཡིན ནོ། །གང ཞིག དངོས པོ
རྣམས ནི དོན དམ པར བདག ལས སྐྱེ བ མ ཡིན ཏེ། ཡོད པའི ཕྱིར
སེམས པ ཅན བཞིན ནོ། །ཞེས ཁྱད པར དུ བྱེད པ དེའི དོན དམ པར
15 ཞེས བྱ བའི ཁྱད པར དོན མེད དོ ཞེས བྱ བར བསམ པར བྱའོ། གཞན
ཡང། བདག ལས སྐྱེ བར བཏགས ན བསྐྱེད པར བྱ དང སྐྱེད བྱེད དང།

།ལས དང བྱེད པ པོ ཡང གཅིག ཉིད འགྱུར ན དེ དག ནི།

།གཅིག ཉིད མ ཡིན པས ན བདག ལས སྐྱེ བར ཁས བླང བར།

།བྱ མིན རྒྱ ཆེར བཤད པའི ཉེས པར ཐལ བར འགྱུར[297b]ཕྱིར རོ། ༡༣

།ཇི་སྐད་དུ།

ཟླ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ།

།ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

།ཟླ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན།

།སྐྱེ་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། 5

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཞ་ཡིན་ཏེ། །པ་དང་བུ་དག་གམ་མིག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སེང་དེ་ཞེ་ཡིན་ན།

།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། 10

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ན་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།

།འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་ཞི་འཛུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་ཡིད་ལ་སྦྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་སྐད་དུ།

གཞན་དག་ལས་ཀྱ་བ་ལ་ཞིག

།ཅེས་སྨྲས་བ་དེ་ནི་ཞི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་བའི་ཡོ་ཐུ་དང་དབྱིགས་པ་དང་དེ་ཞ་ཕག་པ་དང་དེ་འཕྱིག་ཏུ་དཀག་པོ་སྟེ། ཞ

རྐྱེན རྣམས དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེད པར བྱེད པའོ། །ཞེས བྱ བའི གསུང
རབ ལ བགྲོས ནས མི འདོད པ བཞིན དུ ཡང གཞན ལས སྐྱེ བར ཁས
བླང བར བྱའོ།

།དེ ལ ཁ ཅིག ན རེ། རྒྱུའི རྐྱེན ནི བྱེད རྒྱུ མ གཏོགས པའི རྒྱུ
5 ལྔའོ། །དེ ལ དམིགས པར བྱ བས ན དམིགས ང སྟེ། །ཚེ རིགས པར
རྣམ པར ཤེས པ དྲུག གི དམིགས པ ཆོས ཐམས ཅད ནི དམིགས པའི རྐྱེན
ནོ། །ཕུང པོ ལྷག མ མེད པར མྱ ངན ལས འདས པར འཇུག པའི སེམས
ལས གཞན པའི སེམས དང སེམས ལས བྱུང བ རྣམས ནི དེ མ ཐག པའི
རྐྱེན ནོ། །བྱེད རྒྱུ ནི བདག པོའི རྐྱེན ཡིན ནོ ཞེའོ།
10 །གཞན དག ན རེ། སྐལ པར བྱེད པ ནི རྒྱུ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བའི
མཚན ཉིད ལས གང ཞིག གང གི སྐྱེད པ ས བོན གྱི ངོ བོར གནས པ དེ ནི
དེའི རྒྱུའི རྐྱེན ཡིན ལ། [298a]སྐྱེ བུ ཆེན པོ ལྡང བ ལྡར སེམས དང སེམས
ལས བྱུང བ རྒྱུ ལས སྐྱེ བཞིན པ རྣམས རྟེན མཁར བ དང འདྲ བའི དམིགས
པ གང གིས བསྐྱེད པར འགྱུར བ དེ ནི དམིགས པའི རྐྱེན ཏེ། སྐྱེ བཞིན
15 པའི ཆོས ཀྱི རྟེན ཡིན ནོ། །ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །རྒྱུ འགགས མ ཐག
པ ནི འབྲས བུ སྐྱེ བའི རྐྱེན ཡིན ཏེ། དཔེར ན ས བོན འགགས མ ཐག པ
མྱུ གུའི མཚུངས པ དེ མ ཐག པའི རྐྱེན ཡིན པ ལྟ བུའོ། །གང ཞིག ཡོད
ན གང འབྱུང བ དེ ནི དེའི བདག པོའི རྐྱེན ཡིན ནོ ཞེའོ།
།ཡང རྐྱེན ག ཏྲ ཀར དཀ ཧྲུ ཅིག སྐྱེས པ དང བྱི ནས སྐྱེས པ ལ
20 སོགས པ དེ དག ཀུན འདི རྣམས ཀྱི ནང དུ འདུས པ ཡིན ནོ། དཔང

སྨྱུག ལ སོགས པ དག ནི རྒྱུན མ ཡིན ཏེ དེའི ཕྱིར།

རྒྱུན ཕྲ བ ནི ཡོད པ མ ཡིན།

ཞེས ངེས པར འཛིན པར བྱེད དོ ཞེས སྨྲའོ། །འདི ནི བཞག པར ནུས པ མ ཡིན ཏེ། རིགས པ དང ལུང དང འགལ བའི ཕྱིར རོ། །དེ ལ རིགས པའི དབང དུ བྱས ནས བརྗོད པ། 5

གཞན ལ བརྟེན ནས གལ ཏེ གཞན ཞིག འབྱུང བར འགྱུར ན ནི།

འོ ན མེ ལྕེ ལས ཀྱང མུན པ འཐུག པོ འབྱུང འགྱུར ཞིང །

སྐྱེ གཞན ཉིད ཡོད པའི ཕྱིར རོ། །དེ ནི མཐོང བ ལས རིགས པ མ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར འདི ནི ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར། 10

རྒྱུ དང འབྲས བུ གཞན ཉིད ཏུ།

།ནམ ཡང འཐད པར མི འགྱུར རོ།

།རྒྱུ དང འབྲས བུ གཞན ཉིད ན།

།རྒྱུ དང རྒྱུ མིན མཚུངས པར འགྱུར།

།ཞེས གསུངས སོ། །གཞན ཡང །

ཐམས ཅད ལས ཀྱང ཐམས ཅད སྐྱེ བར འགྱུར ཏེ། 15

རྒྱུར གྱུར པ དང རྒྱུ མ ཡིན པར གྱུར པ ཐམས ཅད ལས ཀྱང དངོས པོ འབྲས བུར གྱུར པ དང འབྲས བུར མ གྱུར པ ཐམས ཅད སྐྱེ བར འགྱུར རོ། །ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།

གང གི ཕྱིར།

།སྐྱེད པར བྱེད པ མ ཡིན མ ལུས ལ ཡང གཞན ཉིད མཚུངས། ༡༤ 20

།ཇི ལྟར སྐྱེད པར བྱེད པས ས ལུའི ས བོན ངང གི འབྲས བུ ས ལུའི ལྗང བུ ལས གཞན ཉིད ཡིན པ དེ [298b]བཞིན དུ། སྐྱེད པར བྱེད པ ས ཡིན པ མེ དང སོལ བ དང ནས ཀྱི ས བོན ལ སོགས པ ཡང ཡིན ན། །ཡང ཇི ལྟར ས ལུའི ས བོན གཞན དུ གྱུར པ ལས ས ལུའི ལྗང བུ སྐྱེ བ དེ བཞིན དུ། མེ དང སོལ བ དང ནས ཀྱི ས བོན ལ སོགས པ དག ལས ཀྱང འབྱུང རོ། །ཡང ཇི ལྟར ས ལུའི ལྗང བུ གཞན དུ གྱུར པ ས ལུའི ས བོན ལས འབྱུང བ དེ བཞིན དུ རྣམ པ དང སྣམ བུ ལ སོགས པ རྣམས ཀྱང འབྱུང བ ཞིག ན། དེ ནི མཐོང བ ཡང མ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར འདི ཡང ཡོད པ མ ཡིན ནོ།

།འདིར སྨྲས པ །རྒྱུ དང འབྲས བུ གཉིས ལ གཞན ཉིད ཀྱང ཡོད ལ ཐམས ཅད ལས ཐམས ཅད འབྱུང བར ཐལ བ ཡང མ ཡིན ཏེ། ངེས པ མཐོང བའི ཕྱིར རོ། །འདིར དགས པ ནི འདི ཡིན ཏེ། གང གི ཕྱིར།

རབ ཏུ བྱ བར ནུས པ དེ ཕྱིར འབྲས བུར ངེས བརྗོད ཅེར།
གང ཞིག དེ བསྐྱེད ནུས པ དེ ནི གཞན ནང རྒྱུ ཡིན ལ།
རྒྱུད གཅིག གདགས དང སྐྱེད པར བྱེད ལས སྐྱེ བ དེ ཡི ཕྱིར།
ས ལུའི ལྗང བུ ནས ལ སོགས ལས དེ ལྟ མིན ཞེ ན།

།འདིར འབྲས བུ ཞེས བྱ བ ནི། ནུས པའི དོན ཁ ཀི ཙའི ཀུན ཅན ནི། གང ཞིག གང གིས བྱ བར ནུས པ དེ ཉིད དེའི འབྲས བུ ཡིན ལ། གང ཞིག འབྲས བུ འདི བསྐྱེད པར ནུས པ ད ནི གཞན ཡིན དུ ཟེར ཀྱང

རྒྱུ ཡིན ཏེ། ངེས ན གཞན ཉིད ཁྱད པར ཅན ཁོ ནས རྒྱུ དང འབྲས བུའི
དངོས པོ ཡིན གྱི། གཞན ཉིད ཀྱི སྒྲིས ནི མ ཡིན ནོ། །རྒྱུད གཅིག ཏུ
གཏོགས པ དང སྐྱེད པར བྱེད པ དེ ལས ཀྱང སྐྱེ བ ཡིན གྱི རྒྱུད ཐ དད
པར གཏོགས པ ནས ཀྱི ས བོན ལ སོགས པ ལས། རྒྱུད གཅིག ཏུ གཏོགས
ཀྱང སྐྱེད པར བྱེད པ མ ཡིན པ སྐད ཅིག མ ཕྱི མ ལས ཀྱང སྐད ཅིག 5
མ སྔ མ མ ཡིན པས ཐམས ཅད ལས ཐམས ཅད འབྱུང བར ཐལ བར
འགྱུར རོ། །འདི ནི མི རུང སྟེ། འདི ལྟར གང ས ལུའི ལྕུ གུའི རྒྱུ ནི
ས ལུའི ས བོན ཁོ ན ཡིན གྱི གཞན མ ཡིན ལ། ས ལུའི ས བོན གྱི
འབྲས བུ ནི ས ལུའི ལྕུ གུ ཁོ ན ཡིན (299 a) གྱི གཞན མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ
བའི ངེས པ གང ཡིན པ འདི ཀོ གང ལས ཡིན ཞེས རེ ཞིག འདི ཉིད རྒྱུ 10
དང འབྲས བུ སྨྲ བ འདི ལ དྲི བར བྱའོ།

།སྨྲས པ། ངེས པ མཐོང བའི ཕྱིར རོ ཞེ ན། ཡང ཅིའི ཕྱིར དེ
ལྟར ངེས པ མཐོང ཞེས བརྟག ཞིང བརྟགས པ ན། གང གི ཕྱིར ངེས པ
མཐོང བ དེའི ཕྱིར ངེས པ མཐོང ངོ ཞེས བྱ བ དེ ཙམ ཞིག སྨྲ བ འདྲིས
དེ ངེས པའི རྒྱུ མ བསྟན པར བཤད ཟིན པའི ཉེས པ ཅུང ཟད ཀྱང སྤང 15
བར མི ནུས སོ། །གཞན ཡང གཞན ཉིད ཐུན མོང པ ཁྱད པར ཡོངས
སུ མ བཅད པ ཤིན ཏུ བཀག པ འདི ཉིད འདིའི ཚེ ལྟ བ བཞིན འདོད པ
ལ གཏད བྱེད དུ ཡོད པ ཡིན ནོ ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

ཇི ལྟར ནས དང ཀེ སར དང ནི ཀིང ཤུ ཀ ལ སོགས།
ས ལུའི ཧ ཀ ཏྲུ ལར ཁྱད བར འདོད མི ཐུབ ལྟར མིན། 20

རྒྱུད གཅིག ཁོངས སུ གཏོགས མིན འདྲ པ མ ཡིན ཉིད དེ བཞིན།
ས ལུའི ས བོན ཡང ནི དེ ཡི མིན དེ གཞན ཉིད ཕྱིར། ༡༥

ཇི ལྟར ནས དང གེ སར དང ཀིང ཤུ ཀ ལ སོགས པ རྣམས གཞན
ཡིན པའི ཕྱིར ས ལུའི མྱུ གུ སྐྱེད པར བྱེད པར མི འདོད ཅེང། ས
5 ལུའི མྱུ གུ བསྐྱེད པའི ནུས པ དང ལྡན པ མ ཡིན པ དང རྒྱུད གཅིག ཏུ
གཏོགས པ མ ཡིན པ དང འདྲ པ མ ཡིན པ དེ བཞིན ནོ། ས ལུའི ས
བོན ཡང དེ ལ ཇི སྐད བཤད པའི ཁྱད པར གྱིས ཁྱད པར ཅན དུ འགྱུར
པ མ ཡིན ཏེ། གཞན ཉིད ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ ལྟར.རེ ཞིག གཞན
ལ གྲགས པའི གཞན ཉིད སྒྲུབ སྒྲུབ ལྟར རྗེས སུ བརྗོད ནས སུན འབྱིན
10 བྱས པ ཡིན ནོ།

།ད ནི མྱུ དང འབྲས བུ དག གི གཞན ཉིད མི སྲིད པར བཤད པ།
མྱུ གུ ས བོན དང ནི དུས མཉམ ཡོད པ མ ཡིན ཏེ།
གཞན ཉིད མེད པར ས བོན གཞན པ ཉིད དུ ག ལ འགྱུར།
དེས ན མྱུ གུ ས བོན ལས སྐྱེ འགྲུབ པར འགྱུར མིན ལས།
15 གཞན ལས སྐྱེ པ ཡིན ཞེས བྱ བའི ཕྱོགས འདི བཏང བར བྱོས། ༡༦

།འདི ན ཕྲམས པ དང ཤར སྦས ཡོད བཞིན པ དག ཁོ ན པན ཆུད
(༢༩༡)བཀྲིས ནས གཞན ཉིད དུ མཐོང གི །ས བོན དང མྱུ གུ དག ཀེ དེ
ལྟར ཅིག ཅར དམིགས པ ཡང མ ཡིན ཏེ། ས བོན རྣམ པར མ ཞུར
པར མྱུ གུ མེད པའི ཕྱིར རོ། །གང གི ཚེ དེ ལྟར ས བོན དང དུས

མཉམ དུ མྱུ གུ ཡོད པ མ ཡིན པ དེའི ཕྱིར ས བོན ལ མྱུ གུ ལས
གཞན ཉིད ཡོད པ མ ཡིན ལ། གཞན ཉིད མེད ན གཞན ལས མྱུ གུ སྐྱེའོ
ཞེས བྱ བ འདི ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར གཞན ལས སྐྱེའོ ཞེས བྱ
བའི ཕྱོགས འདི བཏང བར བྱའོ། །དོན འདི ནི།

དངོས པོ རྣམས ཀྱི རང བཞིན ནི། 5
།རྐྱེན ལ སོགས ལ ཡོད མ ཡིན།
།བདག གི དངོས པོ ཡོད མིན ན།
།གཞན དངོས ཡོད པར ག ལ འགྱུར།

།ཞེས བཤད པ ཡིན ནོ། །འདིར རྐྱེན ལ སོགས པ ཞེས བྱ བ ནི རྒྱུ འམ
རྐྱེན དག གམ། རྒྱུ དང རྐྱེན གྱི ཚོགས པ འམ དེ ལས གཞན ཡང རུང 10
སྟེ། རང བཞིན རྣམ པར མ གྱུར པ ན འབྲས བུ རྣམས ཀྱི རང བཞིན
ཡོད པ མ ཡིན པ ཁོ ན སྟེ མ སྐྱེས པའི ཕྱིར རོ། །དེ མེད ན རྐྱེན ལ
སོགས པ རྣམས ལ གཞན ཉིད ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །གང ཡོད པས ན
ཡོད པའི མཚན ཉིད དོ ཞེས བྱ བ འདི ནི བདུན པ ཡིན ནོ། །གང གི
ཚེ གཞི ཡིན པ དེའི ཚེ འབྲས བུ རྣམས ཀྱི རང བཞིན རྐྱེན ལ སོགས པ 15
དག ལ འཁར གཞོང དང རྒྱ ཤུག ལྟར ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བའི
དོན ཏོ། །གང ཞིག གང ན མེད པ དེ ནི དེ ལས སྐྱེ བ མ ཡིན ཏེ། དཔེར
ན ཐེ མ དག ལ ཏིལ མར བཞིན ཏོ།

ཇི སྐད དེ ཉི ཤོད པར ཡང །
།ཅི ན དག ལས སྐྱེ འགྱུར ན། 20

།རྐྱེན མ ཡིན པ དག ལས ཀྱང །

།ཅི ཡི ཕྱིར ན སྐྱེ མི འགྱུར།

།དེས ཇི སྐད གསུངས པ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར རྟེན གྱི ཕྱོགས འདི ནི སློབ
དཔོན ཉིད ཀྱིས ཚིགས སུ བཅད པ སྦྱངས ཁོ ནས ཆེས ལེགས པར རྣམ
5 པར ཕྱེ བས ནི བར མ བགོད དོ།

།འདིར སྨྲས པ། མྱུ གུ ས བོན དང ནི དུས མཉམ ཡོད པ མ ཡིན
ནོ། ཞེས གང སྨྲས པ དེ ནི རིགས པ མ ཡིན ཏེ། ཇི ལྟར སྣང མདའི
མཐའ དམན དག དུས གཅིག [300a] ཉིད དུ ས བོན འགག བཞིན པ ན མྱུ
གུ སྐྱེ བར འགྱུར རོ། །འདི ལྟར གང ཁ ནའི ཚེ ས བོན འགག པ དེའི
10 ཚེ ཁོ ནར དུས གཅིག ཉིད དུ མྱུ གུ སྐྱེ བ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར ས བོན
འགག པ དང མྱུ གུ སྐྱེ བ གཉིས དུས གཅིག པའི ཕྱིར ས བོན དང མྱུ གུ
དག ཀྱང དུས མཉམ པར འགྱུར ལ། དེའི ཕྱིར གཞན ཉིད ཡིན ནོ ཞེས
བཤད པའི ཕྱིར སྨྲས པ ནི།

ཇི ལྟར སྣང གི མདའ གཉིས མཐོ བ དང ནི དམའ བ དག
15 །དུས མཉམ མ ཡིན པར ནི མིན པར མཐོང བ དེ བཞིན ཏུ།
།བསྐྱེད བར བྱ དང སྐྱེད བྱེད དག གི སྐྱེ འགག འགྱུར ཞེ ན།

དེས བྱ བ སྐྱེ བའི ཕྱིར ཉེས པ མེད དོ ཞེ ན། དེ ལྟ ན ཡང །

གལ ཏེ གཅིག ཚེ ཡིན ན འདིར དུས གཅིག མེད དེ ཡོད མིན། ༡༨

གལ ཏེ སྣང གི དཔེས བསྐྱེད པར བྱ བ དང སྐྱེད པར བྱེད པ གཉིས ཀྱི
20 སྐྱེ བ དང འཇིག པ དུས གཅིག ཏུ ཉིད དུ ནི རུང ངོ། །ཅིའི ཕྱིར ཞེ

ན། ཁྱབ ཏེ ཡང སྣང གི དཔེར མཐོ དམན དུས གཅིག པ ཉིད ཡིན ནོད
ཅེ། དེ ལྟ ན ཡང དཔེ ལས བྱུང བའི དོན དོགས པ ལ དུས གཅིག པ
ཉིད ཞེད པས འདི ནི མི རིགས སོ། །ཇི ལྟར ཡོད པ མ ཡིན པ དེ ཉིད
བསྟན་པའི ཕྱིར བཤད པ།

གལ ཏེ་སྐྱེ བཞིན པ དེ སྐྱེ ལ ཕྱོགས པས ཡོད མིན ཞེ ན།
འགག བཞིན པ ནི ཡོད ཀྱང འཇིག ལ ཕྱོགས པར འདོད གྱུར པ།
དེ ཚེ འདི ནི ཇི ལྟ བུར ན སྣང དང མཚུངས པ ཡིན།

།དེ ལ སྐྱེ བཞིན པ ཞེས བྱ བ ནི སྐྱེ བ ལ མངོན དུ ཕྱོགས པས མ
འོངས པ ཡིན ལ། འགག བཞིན པ ཞེས བྱ བ ནི འགག པ ལ མངོན དུ
ཕྱོགས པའི ཕྱིར ད ལྟར བ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར ཡོད པ མ ཡིན པ ཉིད
མ སྐྱེས པའི ཕྱིར སྐྱེ བ ཡིན ལ ཡོད པ ཉིད ད ལྟར བ ཡིན པས འགག
པ ཡིན ན། །གང གི ཚེ འདི དེ ལྟར ཡིན པ དེའི ཚེ ཇི ལྟར སྣང དང
མཚུངས པར འགྱུར། སྣང མདའ གཉིས ལ ནི ད ལྟར བ ཡིན པའི ཕྱིར།
མཐོན དམན གྱི བྱ བ དག དུས གཅིག ར ཉིད ཡོད ཀྱི ས བོན དང མྱུ གུ
ད ལྟར བ དང མ འོངས པ དག ལ ནི དུས གཅིག མེད [300 b]པས འདི ནི
སྣང དང མཚུངས པ མ ཡིན ནོ། །ཅི སྟེ ཆོས དག དུས གཅིག པ ཉིད
མེད མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང དེའི བྱ བ དག ལ དུས གཅིག པ ཉིད ཡོད
དོ སྙམ ན དེ ཡང མི རུང སྟེ། དེ དག གི བྱ བ ཆོས ལས ཐ དད པར
ཁས མ བླངས པའི ཕྱིར རོ། །གཞན ཡང།

སྐྱེ བ འདི ནི བྱེད པོ མེད པར རིགས མའི ད པོར ཞེན། ༢༠

སྐྱེ་ བའི་ བྱ་ བ་ གང་ ཡིན་ པ་ དེའི་ བྱེད་ པ་ པོ་ རྒྱུ་ གྱུ་ ནི་ མ་ འོངས
པའི་ ཕྱིར་ ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ པ་ ཉིད་ དོ། །དེ་ མེད་ ན་ ཡང་ རྟེན་ མེད
ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ ལ་ ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ པ་ ནི་ འགག་ པ་ དང་ དུས་ གཅིག
ཅི་ ལྟར་ འགྱུར་ ཏེ། དེའི་ ཕྱིར་ བྱ་ བ་ དག་ དུས་ གཅིག་ པ་ ཉིད་ དུ་ མི
5 པ་ ཁོ་ ནའོ།

།གལ་ ཏེ་ དངོས་ པོ་ མ་ སྐྱེས་ པ།
།འགའ་ ཞིག་ གང་ ན་ ཡོད་ གྱུར་ ན།
།དེ་ ནི་ སྐྱེ་ འགྱུར་ དངོས་ པོ་ དེ།
།མེད་ ན་ ཅི་ ཞིག་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར།

10 །ཞེས་ གསུངས་ སོ། །འདིའི་ དོན་ ནི་ འདི་ ཡིན་ ཏེ། །ཀྱུ་ གུ་ ཞེས་ བྱ་ [1]
དངོས་ པོ་ མ་ སྐྱེས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ སྐྱེ་ བའི་ སྔ་ རོལ་ ཏུ་ འགའ་ ཞིག་ ན་ ཡོ
པར་ གྱུར་ ན་ ནི་ ད་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ བ་ ཞིག་ ན། །སྐྱེ་ བའི་ སྔ་ རོལ་ ཏུ
འགའ་ ཡང་ འགའ་ ཞིག་ ན་ ཡོད་ པར་ བཞག་ པར་ མི་ ནུས་ ཏེ། མ་ སྐྱེས་ པའི
15 ཕྱིར་ རོ། །དེའི་ ཕྱིར་ སྐྱེ་ བའི་ བྱ་ བའི་ རྟེན་ དངོས་ པོ་ དེ་ སྐྱེ་ བའི་ སྔ་ རོལ་ ཏུ
མེད་ ན་ སྐྱེ་ མི་ བཏོག་ ན་ ཅི་ ཞིག་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ ཞེས་ བྱ་ བའོ། །དེ་ ཞེས་ བྱ
བའི་ སྒྲ་ དངོས་ པོའི་ ཁྱད་ པར་ ཡིན་ པས་ གཞི་ མཐུན་ ནོ། །དངོས་ པོ་ ཞེས་ བྱ
བ་ ནི་ བརྟན་ པའོ། །མེད་ ན་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཡང་ དངོས་ པོའི་ ཁྱད་ པར་ རོ།
།ཅི་ ཞིག་ གི་ སྒྲ་ ནི་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ ཞེས་ བྱ་ བ་ འདི་ དང་ སྦྱར་ བར་ བྱ་ སྟེ།
དཔེར་ ན་ མེད་ ན་ ཅི་ ཞིག་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ ཏེ་ ཅུང་ ཟད་ ཀྱང་ སྐྱེ་ བར་ མི་ འགྱུར
20 རོ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ དོན་ ཏོ།

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.

Изданы: Publiés:

I Çikṣāsamuccaya. Ed. C. Bendall. I—IV Fsc.
II. Rāṣṭrapālaparipṛcchā. Publ. par L. Finot. I Fsc.
III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Vol. I (I—IV Fsc.). Vol. II. Fsc. I—II.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. I—V.
V. Сборникъ 300 Бурхановъ. Изд. С. Ө Ольденбургъ, Ч. I.
VI. А. Грюнведель. Описаніе буддійскаго собранія кн. Э. Э. Ухтомскаго. I—II Fsc.
VIII. Nyāyabindu и Nyāyabindutīkā (тибетскій переводъ). Изд. Ө. И. Щербатской. Fsc. I—II.
IX. Madhyamakāvatāra par Candrakīrti (traduction tibétaine). Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. I.

Печатаются: Sous presse:

III. Avadānaçataka. Ed. J. S. Speyer. Vol. II. Fsc. III.
IV. Madhyamakavṛtti. Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. VI.
VII. Nyāyabindu и Nyāyabindutīkā (санскритскій текстъ). Изд. Ө. И. Щербатской. Fsc. I.
VIII. Nyāyabindu и Nyāyabindutīkā (тибетскій переводъ). Изд. Ө. И. Щербатской. Fsc. III.
IX. Madhyamakāvatāra (traduction tibétaine). Publ. par L. de la Vallée Poussin. Fsc. II.
X. Saddharmapuṇḍarīka. Ed. by Prof. H. Kern and Prof. Bunyiu Nanjio. Fsc. I.
XI. Abhisamayālaṃkāraprajñāpāramitopadeçaçāstra (санскритскій и тибетскій тексты). Изд. Ө. И Щербатской. Fsc. I.

Приготовляются къ печати: En préparation:

Mahāvyutpatti съ указателемъ. Изд. И. П. Минаевъ и Н. Д. Мироновъ.
Pancaviṃçatisāhasrikāprajñāpāramitāsūtra. Изд. Ө. И. Щербатской и Б. Б. Барадинъ.
Amarakoça (тибетскій переводъ) Изд. Ө. И. Щербатской и Н. Д. Мироновъ.
Kālacakratantra Ed. Prof A. Grünwedel.
Sādhanamālā. Изд. С. Ө. Ольденбургъ.
Saddharmalaṅkāvatāra. Изд Ө. И. Щербатской.
Pancarakṣā. Изд. С. Ө. Ольденбургъ.

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

PROFESSEUR A L'UNIVERSITÉ DE GAND MEMBRE DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE
ET DE LA ROYAL ASIATIC SOCIETY

II.

ST-PÉTERSBOURG, 1908

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences

J. Glasounof et C. Ricker à St. Pétersbourg,
N. Oglobline à St.-Pétersbourg et Kief,
N. Karbasnikof à St. Pétersbourg, Moscou, Varsovie et Vilna,
N. Kymmel à Riga
Luzac & Cie à Londres,
Voss' Sortiment (G. W. Sorgenfrey) à Leipsic.

Prix 1 Rbl., 2 Mrk 50 Pf

།གལ་ཏེ་སྣང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་
ལ་ས་བོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འཕགས་པ་ས་ལུ་ལྗང་
པའི་མདོ་ལས་སྣང་གི་དཔེ་འདི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
ཉེ་བར་བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་[30|a]རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ 5
མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་
བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ
ཇི་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག །ལས།
།མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། 10
།ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།
།སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས།

ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དག་ཅིག་ཅར་བ་
ཉིད་མེད་པས་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་
ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་ གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་སྐྱེ་བར་ཡོད་པར་ 15
གྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
བ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས ལ་སོགས་པ་
དག་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་
ནར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་
སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་དུས་མཉམ་ཁོ་ཏར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ 20

རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་ཕྱེད་ཙམ་གཅིག་པ།
།མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།
5 །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
།ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༢༠

།གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་
པ་རྣམས་མིག་གི་བློ་ད་ལྟར་བའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་
ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བས
10 དགོས་པ་རྫུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ
ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་
དེའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བློ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་གཞན
ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ན [3011] གཞན་ཉིད་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ་ད་མི
15 སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད
ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་
པས། སོང་སོང་ནས་སྨྲ་ཙམ་འཕར་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར
རྟོག་པ་འདི་ནི་མི་རུང་ངོ།

20 །ད་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་བལྟོས་པའི

རྩས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན།
།ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་ག་གཉིས་ཐལ་ཞིག་བསྐྱེད་གྲང་།
།ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ།
།གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་ཐལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།

།རེ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

།སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྐྱེན་དག་གིས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ།

འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ།
།ཁྱིམ་གྱི་རྡོ་ཙ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་དོ། །དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།
།འབྲས་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།
།སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
།རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་

ཞིག་བྱ་སྟེ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
།གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི
གཉིས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་[302a]ཅན་ཉིད་ནི་དུས
གཅིག་གི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི
དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། །དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་ཇི་ལྟར་འགྱུར།
།དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྣང་བ་དང་ནི་མུན་པ་བཞིན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། །གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།
།ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། །ཕན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཡོད།

།ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ
ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང
རྐྱེན་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤངས་པའི
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྲིད
ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་གི་བཀག་པས
ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་འདི་གཉི་ག་མ
ཐུབ་པ་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ
ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ།

དངོས་མིན་དངོས་པ་མ་མིན་པ། །མྱ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་ཀ།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག །ཟླུ་༡་ནི་ཉི་ཤུབ་པར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ།

།གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཟླུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གང་དང་
གང་སྨྲས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཤུད་མིང་རྣམ་པ་མང་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟར། ཁྱོད
ཀྱི་བློའི་ཤེས་ལ་ཁྱུས་པར་བསྐྱེད་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྟོང་ 5
པ་ལྟར་བྱུད་པའི་རིགས་པའི་ཤུད་མིང་བསྲེལ་བས་ཆོག་གོ །གལ་ཏེ་རིགས
པས་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར
བ་ལ་ཡིད་ཡལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག
རྟེན་ཉིད་ལས། ཟླུབ་པ་དང་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག
རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་མིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲས་པ། 10

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གཞུས་འཇིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན།
།འདིར་ནི་[307b]རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀ་ཅི་ཞིག་བྱ།
།གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།
།དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། 22

།འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཐབས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན 15
མིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བ་ཡང
ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཉེ་བར་འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ
ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་མེད་པར
ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག
བསྒྲུབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་མིང་ཐོག་མ་མེད་པའི 20

འཁོར བར དངས པོའི བག ཆགས བཞག པ ཡོངས སུ སྨིན པ། དངོས པོ
ལ མངོན པར ཞེན པའི མཛའ བོ དང བྲལ བར གྲོས པ མི བཟོད པས
འཇིག རྟེན གྱིས གནོད པའི རྟོལ ཐབས ལ བརྟེན པ འདི ནི། འཇིག རྟེན གྱི
བྱུང ཚུལ མིན དུ མང ཞེང རྒྱ ཆེ བ མ བཤད པར འཇིག རྟེན གྱི གནོད
5 པའི བློ རྟོལ ལས བཟློག པར མི ནུས པས། འཇིག རྟེན གྱི གནོད པའི ཡུལ
ཅན པར ཅན བསྟན པར བྱ བའི ཕྱིར། རེ ཞིག བདེན པ གཉིས ཀྱི རྣམ
པར བཞག པའི དབང དུ བྱས ནས བཤད པ།

དངོས ཀུན ཡང དག རྫུན པ མཐོང བ ཡིས།
།དངོས རྙེད ངོ བོ གཉིས ནི འཛིན པར འགྱུར།
10 །ཡང དག མཐོང ཡུལ གང དེ དེ ཉིད དེ།
།མཐོང བ བརྫུན པ ཀུན རྫོབ བདེན པར གསུངས། 23

།འདི ན བདེན པ གཉིས ཀྱི རང གི ངོ བོ ཕྱིན ཅི མ ལོག པར མཁྱེན
པ སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས རྣམས ཀྱིས། འདུ བྱེད དང མྱུ གུ ལ
སོགས པ ནང དང ཕྱི རོལ གྱི དངོས པོ ཐམས ཅད ཀྱི རང གི ངོ བོ རྣམ
15 པ གཉིས ཉེ བར བསྟན ཏེ། འདི ལྟ སྟེ། ཀུན རྫོབ དང དོན དམ པའོ།
།དེ ལ དོན དམ པ ནི ཡང དག པར གཟིགས པ རྣམས ཀྱི ཡེ ཤེས ཀྱི ཁྱད
པར གྱི ཡུལ ཉིད ཀྱིས བདག གི ངོ བོ རྙེད པ ཡིན གྱི། རང གི བདག ཉིད
ཀྱིས གྲུབ པ ནི མ ཡིན ཏེ། འདི ནི ངོ བོ གཅིག ཡིན ནོ། །གཞན ནི སོ
སོའི སྐྱེ བོ མ རིག པའི རབ རིབ ཀྱི [303a]མིང ཏོག གིས བློའི མིག མ
20 ལུས པར ཁེབས པ རྣམས ཀྱི མཐོང བ རྫུན པའི སྟོབས ལས བདག གི ཡོད

པ་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་
ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།
།རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། 5
།དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །མཐོང་བ་རྫུན་པའི་ཡུལ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་
རྣམ་པར་བཞག་ནས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཡང་དག་
པ་དང་རྫུན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་
དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 10

མཐོང་བ་རྫུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།
།དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ།
།སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
།དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་བལྟོས་ལོག་པར་འདོད། ༢༤

།དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་ཐྭ་ཞེང་མིག་སེར་ 15
ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་ཡུལ་ཕྱིར་ཏེ་ཆ་ཤོག་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་
དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་དག་གོ །དེ་ལ་དབང་པོ་ལེགས་
པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཞིང་དབང་པོ་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། 20

།ཇི་ལྟར་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས།
།བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།
།འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི།
།འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག ༢༥

།དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་[303b]ར་དུ་ར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཏིལ་མར་དང་ཆུ་དང་མེ་ལོང་དང་བྲག་སྦུག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡུལ་དང་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མད་པར། གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཅ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་མཁན་ལ་སོགས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྔགས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྲིས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་སྟེ། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི

ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུན་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་
པ་མེད་པར་དབང་པོ་ཇུག་ཅར་གྱིས་བརྒྱུད་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོག་པ་
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
གནོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ 5
ལ་བལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།

།ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མི་ཤེས གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྒྲད་མུ་སྟེགས་ཅན།
།རྣམས་ཀྱིས བདག་ཉིད ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། 10
།སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས ལ་བརྟགས་པ་གང་།
།དེ་དག འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང ཡོད་མིན་ཉིད། ༢༨

།མུ་སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་
སྐྱེ་བོ་མ་བྱུང་བ་གཤག ཇི་དང་ཟུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཅད་ལ་གྲགས་
པའི་དངོས་པོ སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་ 15
དག་པར་ངེས་པར་བརྒྱུད་པར་ཐུབ་ཏུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་[304 a]
ཤིང་ལ་འཛེགས་པས་ཡལ་ག་སྔ་མ་བཏང་ནས་ཡལ་ག་ཕྱི་མ་བཟུང་བ་
ལྟར་ལྷུང་བ ཆེན་པོས་ལྟ་བ་ངན་པའི་རི་གསུམ་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་
ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་ཐལ་བས་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་ 20

སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།དེའི་ཕྱིར་འདིར།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།
།རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར།
5 །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་བློས།
།དྲི་མེད་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༧

།གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དགག
10 པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
15 །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཤད་གང་དུ་བྱ་བ་འོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

།དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར
20 བཤད་པ།

གཏི མུག རང བཞིན སྒྲིབ ཕྱིར ཀུན རྫོབ སྟེ།
།དེས གང བཅོས མ བདེན པར་སྣང དེ ནི།
།ཀུན རྫོབ བདེན ཞེས ཐུབ པ དེས གསུངས ཏེ།
།བཅོས མར གྱུར པའི དངོས ནི ཀུན རྫོབ ཏུའོ། ༢༨

།དེ ལ འདིས སེམས ཅན རྣམས ཇི ལྟར གནས པའི དངོས པོ ལྟ བ 5
ལ སྒྲོངས པར བྱེད པས ན གཏི མུག སྟེ། མ རིག པ དང དངོས པོའི རང
གི ངོ བོ ཡོད པ མ ཡིན པ སྒྲོ འདོགས པར བྱེད པ [304b]རང བཞིན
མཐོང བ ལ སྒྲིབ པའི བདག ཉིད ཅན ནི ཀུན རྫོབ པོ། །ཀུན རྫོབ དེས གང
ཞིག བདེན པར སྣང ཞིང རང བཞིན མེད བཞིན དུ རང བཞིན དུ སོ སོར
སྣང བ དེ ནི འཇིག རྟེན ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ གྱུར པའི ཀུན རྫོབ ཏུ བདེན པ སྟེ། 10
དེ ནི བཅོས མ རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བའོ། །བརྟེན ནས འབྱུང བ
གཟུགས བརྙན དང སྒྲ ཅ ལ སོགས པ ཅུང ཟད ཅིག ནི རྫུན ཡང མ རིག
པ དང ལྡན པ རྣམས ལ སྣང ལ། སྔོན པོ ལ སོགས པ གཟུགས དང
སེམས དང ཚོར བ ལ སོགས པ ཅུང ཟད ཅིག ནི བདེན པར སྣང སྟེ།
རང བཞིན ནི མ རིག པ དང ལྡན པ རྣམས ལ རྣམ པ ཐམས ཅད དུ མི 15
སྣང ངོ། །དེའི ཕྱིར དེ དང གང ཞིག ཀུན རྫོབ ཏུ ཡང རྫུན པ ནི ཀུན
རྫོབ ཏུ བདེན པ མ ཡིན ནོ། །དེ ལྟར ན རེ ཞིག སྲིད པའི ཡན ལག གི
ཡོངས སུ བསྡུས པ ཉོན མོངས པ ཅན གྱི མ རིག པའི དབང གིས ཀུན
རྫོབ ཀྱི བདེན པ རྣམ པར བཞག གོ །དེ ཡང ཉན ཐོས དང རང སངས
རྒྱས དང བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཉོན མོངས པ ཅན གྱི མ རིག པ སྤངས 20

པ། འདུ བྱེད གཟུགས བརྙན ལ སོགས པའི ཡོད པ ཉིད དང འདྲ བར
གཞིགས པ རྣམས ལ ནི བཅོས མའི རང བཞིན ཡིན གྱི། བདེན པ ནི མ
ཡིན ཏེ། བདེན པར མངོན པར ཧླམ པ མེད པའི ཕྱིར རོ། །བྱིས པ
རྣམས ལ ནི བསླུ བར བྱེད པ ཡིན ལ། དེ ལས གཞན པ རྣམས ལ ནི སྒྱུ
5 མ ལ སོགས པ ལྟར རྟེན ཅིང འབྲེལ བར འབྱུང བ ཉིད ཀྱིས ཀུན རྫོབ
ཙམ དུ འགྱུར རོ། །དེ ཡང ཤེས བྱའི སྒྲིབ པའི མཚན ཉིད ཅན མ རིག
པ ཙམ ཀུན ཏུ སྤྱོད པའི ཕྱིར། སྣང བ དང བཅས པའི སྤྱོད ཡུལ ཅན
གྱི འཕགས པ རྣམས ལ སྣང གི །སྣང བ མེད པའི སྤྱོད ཡུལ མངའ བ
རྣམས ལ ནི མ ཡིན ནོ། །སངས རྒྱས རྣམས ལ ནི ཆོས ཐམས ཅད རྣམ
10 པ ཐམས ཅད དུ མངོན པར རྫོགས པར བྱང ཆུབ པའི ཕྱིར། སེམས དང
སེམས ལས བྱུང བའི རྒྱུ བ གཏན ལོག པར འདོད པ ཡིན ནོ། དེ ལྟར ན
རེ ཞིག བཅོམ ལྡན འདས དེས ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ དང ཀུན རྫོབ ཙམ
གསུངས པ ཡིན ནོ། །དེ ལ སོ སོའི སྐྱེ བོ རྣམས [305 a] ཀྱི དོན དམ པ
གང ཡིན པ དེ ཉིད འཕགས པ སྣང བ དང བཅས པའི སྤྱོད ཡུལ ཅན
15 རྣམས ཀྱི ཀུན རྫོབ ཙམ ཡིན ལ། དེའི རང བཞིན སྟོང པ ཉིད གང ཡིན
པ ད ནི དེ རྣམས ཀྱི དོན དམ པའོ། །སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི དོན དམ པ ནི
རང བཞིན ཉིད ཡིན ཞིང ། དེ ཡང བསླུ བ མེད པ ཉིད ཀྱིས དོན དམ
པའི བདེན པ ཡིན ལ། དེ ནི ད རྣམས ཀྱི སོ སོར རང གིས རིག པར བྱ
བ ཡིན ནོ། །ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ ནི བསླུ བར བྱེད པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར དོན
20 དམ པའི བདེན པ མ ཡིན ན།

།དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན་པ བསྟན ནས། དོན དམ པའི
བདེན པ བསྟན པར འདོད པས དེ ནི བརྗོད དུ མེད པའི ཕྱིར དང ཤེས
པའི ཡུལ མ ཡིན པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར དངོས སུ བསྟན པར མི ནུས པས། ཉན
པར འདོད པ རྣམས ལ རང གིས མྱོང བ ཉིད དུ དེའི རང བཞིན གསལ
བར བྱ བའི ཕྱིར དཔེ བཀོད པ། 5

རབ རིབ མཐུ ཡིས སྐྲ ཤད ལ སོགས པའི།
།ངོ བོ ལོག པ གང ཞིག རྣམ བརྟགས་ པ།
།དེ ཉིད བདག ཉིད གང དུ མིག དག པས།
།མཐོང དེ དེ ཉིད དེ བཞིན འདིར ཤེས ཀྱིས། ༢༩

།རབ རིབ ཀྱི མཐུས རབ རིབ ཅན གྱིས རང གི ལག ན ཐོགས་ པའི 10
པས ཏུ ལ སོགས པའི སྣོད་ཀྱི ནང ན སྐྲ ཤད ལ སོགས པའི འཛོལ
ཡངས སུ འཁྲུལ བཞིན པར མཐོང བ་ དེ བསལ བར འདོད ནས སྣོད དེ
ལ ཡང དང ཡང དུ བསྒྲེ བརྒྱ བྱེད པའི ཚོགས ཕོབ པར རིག སྟེ། འདི
ཅི བྱེད པ ཞིག སྣང ནས རབ རིབ མེད པས དེའི གམ དུ ཕྱིན ནས སྐྲ ཤད ཀྱི
ངོ ར རེར ཞིག གཏད ཀྱང སྐྲ ཤད ཀྱི རྣམ པ དེ དག མ དམིགས་ ཤིང། 15
སྐྲ ཤད དེའི དངོས ཅན དངོས པོ དང དངོས མེད པ དང སྐྲ ཤད དང སྐྲ ཤད
མ ཡིན པ དང མཐོང བ ལ སོགས་ ཀྱི ཁྱད པར དག ཏུ རྟོག པར བྱེད པ་
ཡང མ ཡིན ན། །ཡང གང གི ཚེ རབ རིབ ཅན རབ རིབ ཅན ཉིད ཀྱིས
ལ སྐྲ ཤད མཐོང བ ན ལ་ རང གི ངོར ན སྐྱོ བ ཉིད ཀྱི དེའི ཚེ དེའི
དམ པར རྟོག པ དང ང ར འདོད པ རབ རིབ ཅན ཀྱི དམིགས་ པའི ངོར 20

བྲིས ནས འདི་ན [305b]སྐྲ ཤད དག ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས དགག པ ལྷུར
བྱེད་པའི ཚིག སྨྲ མོད ཀྱི། སྨྲ བ པོ འདི ལ དེ ལ སྐུར འདེབས པ ཡོད
པ མ ཡིན་ནོ།

།སྐྲ ཤད དག གི དེ ཁོ ན ཉིད ནི གང ཞིག རབ རིབ མེད པས མཐོང
5 པ དེ ཡིན ཀྱི ཅིག ཤོས ནི མ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན དུ མ རིག པའི རབ
རིབ ཀྱིས གནོད པ བྲལ བས དེ ཁོ ན ཉིད མ མཐོང བ དག གིས ཕུང པོ
དང ཁམས དང སྐྱེ མཆེད ལ སོགས པའི རང གི ངོ བོ དམིགས པ གང
ཡིན པ དེ ནི དེ དག གི ངོ བོ ཀུན རྫོབ པའོ། །ཕུང པོ ལ སོགས པ དེ
དག ཉིད མ རིག པའི བག ཆགས དང བྲལ བ སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས
10 རྣམས ཀྱིས རབ རིབ ཅན མ ཡིན པས སྐྲ ཤད མཐོང བའི ཚུལ དུ རང
བཞིན གང གིས གཟིགས པ དེ ནི དེ དག གི དོན དམ པའི བདེན པའོ།

།གལ ཏེ རྣམ པ དེ ལྟ བུའི རང བཞིན ནི མཐོང བ མེད པ ཉིད མ
ཡིན ནམ དེའི ཕྱིར ཇི ལྟར ན དག གིས གཟིགས ཤེ ན། བདེན མོད ཀྱི
འོན ཀྱང མ གཟིགས པའི ཚུལ གྱིས དེ དག གིས གཟིགས སོ ཞེས བརྗོད དོ།
15 །ཇི སྐད དུ འཕགས པ བདེན པ གཉིས ལ འཇུག པ ལས། ལྷའི བུ གལ
ཏེ དོན་དམ པར ན དོན དམ པའི བདེན པ ལུས དང ངག དང ཡིད ཀྱི ཡུལ
གྱི རང བཞིན དུ འགྱུར ན ནི། དེ དོན དམ པའི བདེན པ ཞེས བྱ བའི
གྲངས སུ མི འགྲོ སྟེ ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ ཉིད དུ འགྱུར རོ། །འོན ཀྱང
ལྷའི བུ དོན དམ པར ན དོན དམ པའི བདེན པ ནི ཐ སྙད ཐམས ཅད ལས
20 འདས ཏེ། བྱེ བྲག མེད པ མ སྐྱེས པ མ འགགས པ སྨྲ བར བྱ བ དང

སྨྲ་བ་དང་སེག་བར་ཟླ་ར་དང་ཉེས་པ་དང་སྤང་བའོ། །ཀྱའི་བུ་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
དོན་དམ་རྐའི་སྐན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་ལ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་རྫུན་ཏེ་བསླུ་བའི་ཆོས་སོ། །ཀྱའི་བུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ 5
བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟོན་པ་དང་ཅི་
སྟོན་པ་དང་། [306a]གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་
པར་རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་
ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། 10

། ཅི སྟེ འཇིག རྟེན གྱི གནོད པ བརྗོད པར འདོད པས དེ ཁོ ན ཉིད
རྣམ པར སྤྱོད པ ལ འཇིག རྟེན གྱི མཐོང བ ཡང ཚད མ ཉིད དུ ཁས
ལེན ན། དེ ལྟ ཡིན དང །

གལ ཏེ འཇིག རྟེན ཚད མ ཡིན ན ནི།
5 །འཇིག རྟེན དེ ཉིད མཐོང བས འཕགས གཞན གྱིས།
།ཅི དགོས འཕགས པའི ལམ གྱིས ཅི ཞིག བྱ།
།བླུན པོ ཚད མར རིགས པའང མ ཡིན ནོ། ༣༠

།འཇིག རྟེན ཚད མ ཉིད དུ ཁས བླངས པ ཡིན དང། དེ ཉིད དེ
ཁོ ན ཉིད མཐོང བ ཡིན པའི ཕྱིར མ རིག པ སྤངས པ ཡིན པར ཁས
10 བླང བར བྱ བ དགོས ན། གང གི ཕྱིར བླུན པོ ནི ཚད མར རིགས པ
ཡང མ ཡིན ནོ། །གང ལ གང གི ཡུལ ཅན གྱི ནི ཤེས པ ཡོད པ དེ ནི
དེ ལ ཚད མ ཉིད མ ཡིན པར མཐོང སྟེ། དཔེར ན ནོར བུ རིན པོ ཆེ
ལ སོགས པ བརྟག པ ལ དེ མི ཤེས པ རྣམས ལྟ བུའོ། །མིག ལ སོགས
པ དག ཁ ནས དེ ཁོ ན ཉིད ངེས པའི ཕྱིར། འཕགས པའི ལམ ཁོང དུ
15 ཆུད པར བྱ བའི ཕྱིར། ཚུལ ཁྲིམས (306 b)དང། ཐོས པ དང། བསམ
པ དང། སྒོམ པ ལ སོགས པའི སྒྲིམ པ འབྲས བུ དང བཅས པ མ ཡིན
པར ཡང འགྱུར བ ཞིག ན དེ ནི དེ ལྟར ཡང མ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར།

རྣམ ཀུན འཇིག རྟེན ཚད མིན དེ ཡི ཕྱིར།
།དེ ཉིད སྐབས སུ འཇིག རྟེན གནོད པ མེད།

20 །ཇི སྐད བཤད པའི ཚུལ འདི ལས ན དེ ཁོ ན ཉིད ཀྱི སྐབས སུ

འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས།
|གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། ༣༡

།དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྫས་ཕྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཅིག་
ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྩལ་ཞིང་བརྟགས་པ། རྫས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བུམ་
པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྣ་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ 10
གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་
གྱིས། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་
ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།མཁས་པས་ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་རྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་
རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ 15
གནོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང ཕྱིར འཇིག རྟེན ས བོན ཙམ བཏབ ནས།
།བདག གིས བྱ འདི བསྐྱེད ཅེས སྨྲ བྱེད ཅིང །
།མིད ཡང བཙུགས སོ སྙམ དུ རྟོག དེས ན།
།གཞན ལས སྐྱེ བ འཇིག རྟེན ལས ཀྱང མེད། ༣༢

།པོའི [307a]དབང པོས མཐོང བར གསལ བར བྱས པ འགའ ཞིག ཉེ བར སྟོན པ ན བྱ འདི བདག གིས བསྐྱེད དོ ཞེས སྨྲ བར བྱེད དོ། །འདི རྣམ པ ནི ལྟ བུ ཞིག རང གི ལུས ལས བཏོན ནས དེའི མའི ཁོང དུ འཇུག པ ནི མ ཡིན ཏེ། འོ ན ཅི ཞེ ན། དེའི ས བོན དུ གྱུར པ མི གཙང བ ཙམ ཞིག གོ །གང གི ཕྱིར འདི དེའི རྒྱུ ཀླུགས ནས རང གི བྱ བཏོན པར བྱེད པ དེའི ཕྱིར ས བོན དང བྱ གཉིས གཞན ཉིད མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བར འཇིག རྟེན དུ གསལ བར ངེས པ ཡིན ནོ། །གཞན ཉིད ཡིན ན ནི གང ཟག གཞན ལྟར དེ ཡང ཉེ བར སྟོན པར བྱེད པར མི འགྱུར རོ། །དེ བཞིན དུ ས བོན དང ལྗོན ཤིང དག ལ ཡང སྦྱར བར བྱའོ།

།དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ཇི སྐད བཤད པའི ཚུལ ལ རྟེན ཅིང འབྲེལ བར འབྱུང བ རྟག པ དང ཆད པ མེད པར གྲུབ པའི སྒོ ནས ཡོད ཉིད བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

གང ཕྱིར མྱུ གུ ས བོན ལས གཞན མིན།
།དེ ཕྱིར མྱུག ཚེ ས བོན ཞིག པ མེད།

།གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།
།རྒྱུ་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། ༢༢

།གལ་ཏེ་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་མྱུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་བ་མེད་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་བར་ཕྱུར་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ནི་ 5
མ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་ལས་[མི]
འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་མྱུ་གུའི་རང་གི་
བདག་ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་སྤངས་
པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཉིད་མེད་པས་ས་བོན་[གང་]ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མྱུ་གུ་
མ་ཡིན་པས་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པར་ 10
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ།
།ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན།
།དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
།དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། 15

།ཞེས་གསུངས་(307b)པ་ལྟ་བུའོ། །ས་བོན་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་
ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་བོན་ཇི་ཀྱ་ཞིག་མྱུ་གུ་ཡང་
འབྱུང་བ་ན་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ།

ས་བོན་གང་ཡིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་མིན།

།ཡང ཅིའི ཕྱིར ས བོན དེ ཉིད མྱུ གུ ཉེར མི འགྱུར ཞེ ན། དེའི ཕྱིར།
དེ ལས གཞན མིན དེ ཡང མ ཡིན ཏེ།

།ཞེས བྱ བ གསུངས སོ། །གང གི ཕྱིར དེ ཉིད དང གཞན ཉིད གཉི གའི
ཕྱོགས མི སྲིད པ དེའི ཕྱིར། དེ ལས གཞན དང གཞན མ ཡིན པ ཉིད
5 མི རིགས སོ། །དེ ལྟར ཕྱོགས གཉིས ཆར ཡང བཀག པ ན རྟག པ དང
ཆད པ མེད པའི ཆོས ཉིད དུ ཡོངས སུ གསལ བར བྱས པར འགྱུར རོ།

།འདིར དོན གྱི དེ ཁོ ན ཉིད ནི ས བོན དང མྱུ གུ གཉིས ལ རང
བཞིན འགའ ཞིག ཡོད པར གྱུར ན ནི། དེ གཉིས གཅིག པ འམ གཞན
པ ཉིད དུ འགྱུར བ ཞིག ན། གང གི ཚེ དེ དག ལ རང བཞིན ཉིད ཡོད
10 པ མ ཡིན པ དེའི ཚེ སྐྱེ ལམ དུ ཡང དམིགས པའི ས བོན དང མྱུ གུ
དག ལྟར གཅིག ཉིད དམ གཞན ཉིད དུ ག ལ འགྱུར ཞེས བྱ བ འདི ཡིན
པར རིག པར བྱའོ། །དོན འདི ཉིད།

འདུ བྱེད རྣམས ནི མ རིག རྐྱེན ཅན ཏེ།
།འདུ བྱེད དེ དག དེ ཉིད དུ ཡོད མིན།
15 །འདུ བྱེད མ རིག འདི གཉིས སྟོང ང སྟེ།
།རང བཞིན གྱིས ནི གཡོ དང བྲལ བའོ།

།ཞེས བྱ བ བཤད པ། བསྟན བཅོས ལས ཀྱང །

གང ལ བརྟེན ཏེ གང འབྱུང བ།
།དེ ནི རེ ཞིག དེ ཉིད མིན།

།དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནོད་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། 5

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན།
།དེ་ལ་སྐུར་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།
།སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན།
།དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ༢༨

།གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་ 10 གི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་[308a]རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཚེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་སྲེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་ 15 སོགས་པ་དག་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རྒྱུད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་ཁྲང་བར་མི་བྱའོ།

།ཇི སྐད དུ། འཕགས པ དཀོན མཆོག་བརྩེགས པའི མདོ ལས།
འད སྲུངས གཞན ཡང དབུ མའི ལམ ཆོས རྣམས ལ ཡང དག པར སོ
སོར རྟོག པ ནི། གང སྟོང པ ཉིད ཀྱིས ཆོས རྣམས སྟོང པར མི བྱེད དེ།
ཆོས རྣམས ཉིད སྟོང པ དང། གང མཚན མ མེད པས ཆོས རྣམས མཚན
5 མ མེད པར མི བྱེད དེ། ཆོས རྣམས ཉིད མཚན མ མེད པ དང། གང
སྨོན པ མེད པས ཆོས རྣམས སྨོན པ མད པར མི བྱེད དེ། ཆོས རྣམས
ཉིད སྨོན པ མེད པ དང། གང མངོན པར འདུ བྱ བ མེད པས ཆོས
རྣམས མངོན དར འདུ བྱེད པ མེད པར མི བྱེད དེ། ཆོས རྣམས ཉིད
མངོན པར འདུ བྱེད པ མེད པ དང། གང མ སྐྱས པས ཆོས རྣམས མ
10 སྐྱས པ ཉིད དུ མི བྱེད དེ། ཆོས རྣམས ཉིད མ སྐྱེས པ དང། གང མ
བྱུང བས ཆོས རྣམས མ བྱུང བར མི བྱད དེ། ཆོས རྣམས ཉིད མ བྱུང
བ དང ཞེས རྒྱ ཆེར གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།གང ཞིག གཞན གྱིས དབང གི ངོ བོ ཁས བླངས ནས དེ ལ བརྟན
པའི སྟོང པ ཉིད བཟུང བ དང འཛིན པ མེད པའི མཚན ཉིད ཅན མི
15 རྟག པ ཉིད ལ སོགས པ ལྟར ད ཉིད དང གཞན ཉིད དུ བརྗོད པར བྱ
བ མ ཡིན པར སེམས པ དེའི ལྟར ན། སྟོང པ ཉིད ཁོ ནས ཆོས ཐམས
ཅད སྟོང པ ཡིན གྱི། རང བཞིན [308b]ཉིད ཀྱིས ནི མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ
བར འགྱུར རོ།

།བདེ བརྒྱ པ ལས།

སྟོང་མིན་སྟོང་ལྡན་མཐོང་མིན་ཏེ།

།རྒྱང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས།

།ཡོག་ལྡས་རྒྱུ་དན་མི་འདའ་བར།

།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

།ཞེས་བཤད་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། 5

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།

།ངེས་པར་འབྱིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།

།གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ།

།དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་ 10
དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་
སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་
དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
།ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་པ་
གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། 15
།འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

།དེའི ཕྱིར ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ གང ཡིན པ དེ ནི དོན དམ པའི བདེན པ ལ འཇུག པར བྱ བའི ཐབས ཡིན པའི ཕྱིར། བདག དང གཞན དག ལས སྐྱེ བ མ དཔྱད པར འཇིག རྟེན པའི ལུགས ཀྱིས ཁས ལེན པར བྱེད པ ཡིན ནོ། །འདི ལྟར།

5 གང ཕྱིར དངོས པོ འདི དག རྣམ དཔྱད ན།
།དེ ཉིད བདག ཅན དངོས ལས ཚུ རོལ དུ།
།གནས སྐྱེད མ ཡིན དེ ཕྱིར འཇིག རྟེན གྱི།
།ཐ སྙད བདེན ལ རྣམ པར དཔྱད མི བྱ། ༣༥

།འདི ལྟར གཟུགས དང ཚོར བ ལ སོགས པ འདི དག ཅི བདག
10 ལས སྐྱེ བ ཞིག གམ། ཅི གཞན ལས སྐྱེ བ ཞིག ཅེས བྱ བ དེ ལྟ བུ ལ སོགས པ རྣམ པར དཔྱད པ ན། དོན དམ པར མ སྐྱེས [309 a]པ དང མ འགགས པའི རང བཞིན ཅན ལས ཚུ རོལ ཏེ གཞན དུ ཕྱུར ཟའི ཚ ཀྲུ བ ལ སོགས པ ཅན ལ གནས པ མ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར བདག དང གཞན ལས ཞེས བྱ བ དེ ལྟ བུ ལ སོགས པའི རྣམ པར དཔྱོད པ འཇུག པ མེད
15 པར བྱས ཏེ། འཇིག རྟེན པས ཡོངས སུ མཐོང བ འདི ཡོད ན འདི འབྱུང ང ནས བྱ བ འདི ཙམ ཞིག གཞན ལ རག ལས པའི འཇུག པའི སྒོ ནས ཁས བླང བར བྱ སྟེ། འཕགས པ ལྷས།

ཇི ལྟར ཀླ ཀློ སྐད གཞན གྱིས།
།བཟུང བར མི ནུས ད བཞིན དུ།

།འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་གཏོགས་པར།

།འཇིག་རྟེན་བཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན།

།ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བསྟེན་པར།

།དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། 5

།དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར།

།མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ། 10

།ལག་པ་རྩོལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན།

།སྒྲོག་བྱེད་པི་ཝང་གླིང་བུ་ལ་སོགས་པས།

།དེ་དག་ལས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།

།དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ཏེ།

།དེ་ནི་གང་ལས་འོངས་ལ་གང་སོང་ཞེས། 15

།ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ན།

།སྒྲ་ཡི་འོང་འདས་འགྲོ་བ་རྙེད་མི་འགྱུར།

།དེ་ལྟར་རྒྱུ་དག་དང་ནི་རྐྱེན་དག་ལས།

།འདུ་བྱེད་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

།ཡང དག མཐོང བའི ཚུལ འཁྲུལ པ ཡིས ནི།
།འདུ བྱེད སྟོང པ གཡོ བ མེད པར མཐོང།
།ཕུང པོ དག དང སྐྱེ མཆེད ཁམས རྣམས ནི།
།ནང ཡང སྟོང ལ ཕྱི རོལ སྟོང པ སྟེ།
5 །སེམས ཅན བདག གིས སྟོང ཞིང གནས མེད ལ།
།ཆོས ཀྱི མཚན ཉིད ནམ མཁའི ང བོ ཉིད།

།ཅེས རྒྱ ཆེར གསུངས པ ལྟ བུའོ། །ཅི སྟེ ཡང དེ ལྟར དངོས པོ ལ
མངོན པར ཞེན པའི བདག ང ཐམས ཅད ཀུན ནས གཅོད པ ན ཐེད ཤ
ཐོད པ ཐ སྙད ཀྱི བདེན པ (309 b)ལ མངོན པར ཞེན པ འདི གང ཞིག ཀུན
10 ནས ཉོན མོངས པ དང རྣམ པར བྱང བའི རྒྱུར གྱུར པ རྫས ཀྱི བདག ཉིད
འགའ ཞིག སྐྱེ བར འགྱུར བར བྱ དགོས སོ ཞེས སྨྲ ན། དེ ལྟ ན ཡང དེ
སྐད དུ སྨྲ བ ལ ཚིག ཙམ ཞིག ལྷག མ ལུས པར འགྱུར རོ། །ཅིའི
ཕྱིར ཞེ ན།

དེ ཉིད སྐབས སུ རིགས པ པ གང ཞིག གིས།
15 །བདག དང གཞན ལས སྐྱེ བ རིགས མིན པའི།
།རིགས དེས ཐ སྙད དུ ཡང རིགས མིན པས།
།ཁྱོད ཀྱི སྐྱེ བ གང གིས ཡིན པར འགྱུར། ༣༦

།ཇི ལྟར དོན དམ པའི སྐབས སུ ཇི སྐད བཤད པའི རིགས པས
བདག དང གཞན ལས སྐྱེ བ མི འཐད པ དེ བཞིན དུ ཐ སྙད དུ ཡང། དེ
20 ཉིད ཀྱིས སྐྱེ བར མི རིགས པས ཁྱོད ཀྱིས དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེ བ གང

གིས་འགྱུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་
གཏོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གང་དག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་བཏགས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ 5
ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་
པར་མི་འགྱུབ་པས། དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་
བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅེ་ལྟར་ན་དེ་དག་
གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ། 10

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་ པ།
།ཚོགས་ལ་བལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།
།ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས།
།ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། ༣༧
།དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། 15
།སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

།དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་
པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྙན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་
པར་བཞག་[310a]པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ 20

རྣམས ཡོད པ ཙམ ཞིག ཏུ དམིགས པས རང བཞིན དང བཅས པར
ངེས པར བྱེད། དེའི ཕྱིར ཡོད པར དམིགས ཀྱང རང བཞིན གྱིས སྐྱེ བ
མེད དོ། །ཇི སྐད དུ།

མེ ལོང ཤིན ཏུ ཡོངས དག ལ།
5 །ཇི ལྟར རང བཞིན མེད པ ཡི།
།གཟུགས བརྙན སྣང བ དེ བཞིན དུ།
།ལྡོན པ ཆོས རྣམས ཤེས པར གྱིས།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར།

བདེན པ གཉིས སུའང རང བཞིན མེད པའི ཕྱིར།
10 །དེ དག རྟག པ མ ཡིན ཆད པའང མིན། ༣༨

།གང གི ཕྱིར དེ ལྟར དངོས པོ རྣམས གཟུགས བརྙན གྱི རྣམ པ ལྟར
རང བཞིན གྱིས སྟོང པ དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར། དོན དམ པ དང ཀུན རྫོབ ཀྱི
བདེན པ གཉིས ཆར དུ ཡང རང བཞིན ཏེ ངོ བོ ཉིད མེད པའི ཕྱིར རྟག
པ དང ཆད པ མེད པ ཉིད དོ། །ཇི སྐད དུ བསྟན བཅོས ལས།

15 གང ཞིག ངོ བོ ཉིད ཡོད པ།
།དེ ནི མེད པ མིན པས རྟག
།སྔོན བྱུང ད ལྟར མེད ཅེས པ།
།དེས ན ཆད པར ཐལ བར འགྱུར།

།ཞེས བྱ བ དང། དེ བཞིན དུ།

དངོས པོ མེད པར ཁས བླངས ན།

།རྟག དང ཆད པར ལྟ བར ནི།

།ཐལ བར འགྱུར ཏེ དངོས དེ ནི།

།རྟག དང མི རྟག འགྱུར ཕྱིར རོ།

།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ གསུངས པ ལྟ བུའོ། །ད བཞིན དུ། 5

ཇི ལྟར སྟོན པས སྤྲུལ པ ནི།

།རྫུ འཕྲུལ ཕུན ཚོགས ཀྱིས སྤྲུལ ཞིང །

།སྤྲུལ པ དེ ཡང སྤྲུལ པ ནི།

།སླར ཡང གཞན ནི སྤྲུལ པ ལྟར།

།དེ བཞིན བྱེད པོ དེ[ས] ལས གང ། 10

།བྱས པའང སྤྲུལ པའི རྣམ པ བཞིན།

།དཔེར ན སྤྲུལ པས སྤྲུལ གང ཞིག

།སྤྲུལ པ མཛད པ དེ བཞིན ནོ།

།ཉོན མོངས ལས དང ལུས རྣམས དང །

།བྱེད པ པོ དང འབྲས བུ དག 15

།དྲི ཟའི གྲོང ཁྱེར ལྟ བུ དང །

།སྨིག རྒྱུ རྨི ལམ འདྲ བ ཡིན།

།ཞེས སྤྲུལ པའི དཔེས རང བཞིན མེད པ ལས རང བཞིན མེད པ རྣམས
ཀྱི བར བསྟན ཏོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར བདེན པ གཉིས ཀར ཡང རང
བཞིན མེད པས རྟག པ [310 b]དང ཆད པར ལྟ བ རྒྱང རིང དུ སྤངས པ 20

འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། ལས རྣམས འགགས ནས ཡུན རིང དུ ལོན
ཡང ལས རྣམས ཀྱི འབྲས བུ དང འབྲེལ པ ཀུན གཞིའི རྣམ པར ཤེས པའི
རྒྱུན དང རྒྱུད མི ཟ བ དང ཐོབ པ ལ སོགས པར ཡོངས སུ རྟོག པ མེད
པར ཡང ཐད པ ཡིན ནོ། །ཇི ལྟར ཞེ ན།

5 གང ཕྱིར རང བཞིན གྱིས དེ མི འགགས པ།
།དེ ཕྱིར ཀུན གཞི མེད ཀྱང འདི ནུས ཕྱིར།
།ལ ལར ལས འགགས ཡུན རིང ལོན ལས ཀྱང །
།འབྲས བུ ཡང དག འབྱུང བར རིག པར གྱིས། ༣༩

།གང གི ལྟར ན ལས འགགས པ དེ ནི འགགས ཟིན པའི ལས དེ
10 ལས འབྲས བུ ཇི ལྟར འབྱུང བར འགྱུར ཞེས བརྩད པའི ལན དུ། འགགས
ཟིན པའི ལས ཀྱི ནུས པ བཞག པར བྱ བའི ཕྱིར ཀུན གཞིའི རྣམ པར
ཤེས པའམ། བུ ལོན གྱི དཔང རྒྱ དང འདྲ བའི ཆོས གཞན རྒྱུད མི ཟ
བའམ། ཐོབ པའམ། ལས ཀྱི བག ཆགས ཀྱིས བསྒོས པའི རྣམ པར ཤེས
པའི རྒྱུན རྟོག པར བྱེད དོ། །གང གི ལྟར ན ལས རང གི བདག ཉིད ཀྱིས
15 མ སྐྱེས པ དེའི ལྟར ན ནི དེ འགག པ ཡོད པ མ ཡིན ཞིང མ ཞིག པ
ལས འབྲས བུ འབྱུང བ མི སྲིད པ ཡང མ ཡིན པས། ལས རྣམས ཀྱི
འཇིགས པ ལས དང འབྲས བུའི འབྲེལ པ ཆེས ཤིན ཏུ འཐད པར འགྱུར རོ།
།ཇི སྐད དུ། བསྟན བཅོས ལས།

གང ཕྱིར ལས ནི སྐྱེ བ མེད།
20 །འདི ལྟར རང བཞིན མེད དེའི ཕྱིར།

།གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ།
།དེ་ཕྱིར་ཆུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།
།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་།
ཤི་ཡི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་སྟེ།
།དེ་སྲིད་འཚོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། 5
།ལོ་ལ་ཕྲུང་པོར་སྤུངས་པ་མེད།
།སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས།
།ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྨྲས་དང་།
།ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྨྲས་པ།
།སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཟད་པ་མེད། 10
།ཟ་སྐྱད་ཚུལ་ཏུ་ཟད་པར་བསྟན།
།ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཇི་སྐད་སྨྲས་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བཀད་པ།
སྔ་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།
།སད་ཀྱང་སྣང་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
།དེ་བཞིན་འགགས་ཉིད་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། 15
།ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ༤༠

[311a]།ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ན་ཞིག་ཉལ་བའི་རྨི་ལམ་དུ་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་རྨིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་ 20

ཟླ ལམ ཀྱི ཡུལ ཀྱི བུད མེད བཟང མོ དང ལྡན ཅིག སྤྲད པ སྙིང ལ།
དེ ཉལ པ ལས སད ནས ཡུལ ཀྱི བུད མེད བཟང མོ དེ ནད པའི མི དེ
མཁས པའི རང བཞིན ཅན ཡིན ནམ། གསོལ པ། བཅོམ ལྡན འདས དེ
ཉི མ ལགས ཏེ། དེ ཅིའི སླད དུ ཞེ ན། བཅོམ ལྡན འདས ཟླ ལམ ཀྱི
5 བུད མེད བཟང མོ ཡང མ མཆིས ཤིང མི དམིགས ལགས ན། དེ དང
ཡོངས སུ སྤྲད པ ལྟ ག ལ མཆིས ཏེ། འདི ལྟར མི དེ ཉེ བོངས ཤིང ནུབ
པའི སྐལ པ ཅན དུ འགྱུར ལགས སོ། །བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས བཀའ
སྩལ པ། རྒྱལ པོ ཆེན པོ དེ བཞིན དུ བྱིས པ སོ སོའི སྐྱེ བོ ཐོས པ དང
མི ལྡན པ ཡང མིག གིས གཟུགས རྣམས མཐོང ནས ཡིད བདེ བར གྱུར
10 པའི གཟུགས རྣམས ལ མངོན པར ཞེན ཏེ། མངོན པར ཞེན པར གྱུར ནས
ཆགས པ སྐྱེད པར བྱེད དོ། །ཆགས ནས འདོད ཆགས ལས བྱུང བ དང།
ཞེ སྡང ལས བྱུང བ དང། གཏི མུག ལས བྱུང བའི ལས ལུས དང ངག
དང ཡིད ཀྱིས མངོན པར འདུ བྱེད དོ། །ལས དེ མངོན པར འདུ བྱས པར
གྱུར ནས འགག གོ །འགགས པ ན ཤར ཕྱོགས སུ བརྟེན དེ གནས པ མ
15 ཡིན པ ནས ཕྱོགས མཚམས རྣམས སུ མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བའི བར དང།
དུས གཞན ཇི ཅམ ཞིག ན འཆི བའི དུས དང ཉེ བར གནས པའི ཚེ དེ
དང སྐལ པ འདྲ བའི ལས ཟད ནས རྣམ པར ཤེས པ ཐ མ འགག པའི ཚེ།
འདི ལྟ སྟེ། དཔེར ན ཉལ ཉལ པ ལས སད པའི མིའི ཡུལ ཀྱི བུད མེད
བཟང མོ ལྟ བུར ཡིད ལས དེ ཉིད ལ མངོན དུ ཕྱོགས པར འགྱུར རོ།
20 །རྒྱལ པོ ཆེན པོ དེ ལྟར རྣམ པར ཤེས པ ཐ མ འགག ཅིང སྐྱེ བའི ཆར

གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནས་ཡང་ད་ནི་ཡི་(31 b)དྭགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་
མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་
དང་སྐལ་པ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་
ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཚེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ།
།རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚར་གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚེ་ཡང་གང་ནས་
ཀྱང་མི་འོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་
མས་སྟོང་ངོ་། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ་། །ལས་ནི་ལས་
ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཤེ་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་
སྟོང་ངོ་། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་
པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་[མ]བཀག་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྣམ་པར་སྨིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་

ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ།

5 ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།
།རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི།
།མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར།
།དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་མིན་ཤེས་གྱིས། ༨༡

།དཔེར་ན་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་
10 གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི [312a] དེ་
ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བོང་བུའི་རྭ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་
སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་
པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་
འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པར་
15 སྨིན་པ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།
།རྣམ་སྨིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།
།དགེ་མི་དགེ་མེད་བློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ།
།ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའད་དགག་པ་མཛད། ༨༢

།གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་
•པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་སྨྲ་སྐད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་[མི་]དགེ་བ་ལས་
མ་ཡིན་ལ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། 5

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ངེས་
པར་དགྲོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་
པ་ལས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྙམ་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་
བུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ། 10

།གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་བཞག་
ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་
ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་བཏླབས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ 15
ཞིག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་
གདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་[312 b]སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ 20

ཡོད དོ། །དེས འདུལ བའི སྐྱེ བོ ལ དེ ཡོད པ ཉིད དུ བསྟན པས རྗེས
སུ འཛིན པའི ཕྱིར རོ། །ཇི སྐད དུ དགེ སློང དག ཕུང པོ ལྔ ནི ཁུར རོ།
།ཁུར ཁུར བ ནི གང ཟག གོ ཞེས གསུངས་པ ལྟ བུའོ། །ཁ ཅིག ལ ནི
ཕུང པོ ཙམ ཞིག བསྟན པར མཛད དེ། སེམས ཞེས བྱ བའམ ཡིད ཅེས
5 བྱ བའམ། རྣམ པར ཤེས པ ཞེས བྱ བ དེ ནི དུས རིང པོ དང ཚུལ
ཁྲིམས ལ སོགས པས ཡོངས སུ བསྒོས ཤིང གོང དུ འགྲོ བ ན ཕྱི མ ལ
མཐོ རིས སུ འགྲོ བར འགྱུར རོ ཞེས གང བཤད པ ཡིན ནོ། །འདི དག
ཐམས ཅད ནི དགོངས པའི དབང གིས གསུངས ཡིན ནོ། །འདིར དགོངས པ
གང ཞིག ཡིན ཞེ ན། བརྗོད པར བྱ སྟེ།

10 ཀུན གཞི ཡོད ཅེང གང ཟག ཉིད ཡོད ལ།
།ཕུང པོ འདི དག འབའ ཞིག ཉིད ཡོད ཅེས།
།བསྟན པ འདི ནི ད དྲང ཆེས ཟབ དན།
།རིག པར མི འགྱུར གང ཡིན དེ ལའོ།

།གདུལ བྱ གང དག ཡུན རིང པོར མུ སྟེགས ཀྱི ལྟ བ ལ གོམས
15 པར གྱུར པས ཆོས ཉིད ཟབ མོ ལ འཇུག པར མི ནུས ཤིང བདག མེད དོ
འབྱུང ངར མི འགྱུར ར ཞེས ཇི སྐད བསྟན པའི ཆོས ཉིད ཐོས ནས སྐྲག
པ ཐག ས ཁ ནར སྐྱུང བའི ཕྱི བར བསྐྱ པ ལ གཡང ས དང འདྲ བར
སེམས པ དེ དག དེ ལ རྒྱབ ཀྱིས ཕྱོགས པས དོན ཆད པ བརྟུལས པར མི
འགྱུར རོ། །ཆོས ཐག ཟར ཀུན གཞིའི རྣམ པར ཤེས པ འ སོགས པ
20 བསྟན པས ནི ཐ སྙིང ཀྱི ཞུགས ལས ན ས དེ དག གི དད ཆེན པ

འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་
ན་འབྱུང་གི་སྒྲོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ།
།དེ་ཡི་དེ་དེ་ཐར་དབྱར་བྱ། 5
།ཉམས་པར་འགྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི།
།སྤོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

།ཞེས་[313a]བཤད་དོ། །གཙུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཐལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། 10
།ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།
།དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།
།ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༨༨

།འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ངར་འཛིན་པ་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་བསྙད་པ་འཇིག་ 15
རྟེན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡོད པ ཉིད དུ བསྟན པ མཛད དོ། །ཇི སྐད དུ ཤར ཕྱི རི བོའི སྡེ པ དང མཐུན པའི ཚིགས སུ བཅད པ དག ལས།

གཞན ནི འཇིག རྟེན རྣམ འདྲེན རྣམས།
།འཇིག རྟེན མཐུན པར མི འདུག ན།
5 །སངས་རྒྱས ཆོས ཉིད གང ཡིན དང །
།སངས་རྒྱས སུས ཀྱང ཤེས མི འགྱུར།

།ཕུང པོ དག དང ཁམས རྣམས དང །
།སྐྱེ མཆེད རང བཞིན གཅིག བཞེད ལ།
།ཁམས གསུམ པོ དག སྟོན མཛད པ།
10 །འདི ནི འཇིག རྟེན མཐུན འདུག ཡིན།

།མིང མེད པ ཡི ཆོས ཀྱི རྣམས།
།བསམ དུ མེད པའི མིང དག གིས།
།སེམས ཅན རྣམས ལ ཡོངས བརྗོད པ།
།འདི ནི འཇིག རྟེན མཐུན འདུག ཡིན།

15 །དངས མེད ཉེ བར སྟོན མཛད ཅིང །
།སངས རྒྱས རང བཞིན ལ བཀུགས པས།
།དངོས མེད འགའ ཡང འདིར མད པ།
།འདི ནི འཇིག རྟེན མཐུན འདུག ཡིན།

།དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཉིས་ལ།
།འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།
།སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུང་བ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་ཡིན།

།ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། 5
།ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་གྱུར་ཀྱང་།
།སྒྲིག་པའི་བསྐལ་པ་[313 b]བརྗོད་མཛད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་ཡིན།

།དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི།
།རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། 10
།སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ།
།འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་ཡིན།

།ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་པོ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་བཟོད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པའི་བློ་ནས་དོན་དག་འཇོག་པར་ 15
བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ།

བཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།
།སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

།ཤེས རབ ལ གནས བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེས།
།རྣམ ཤེས ཙམ དུ དེ ཉིད རྟོགས པར འགྱུར།

།གནས ཞེས བྱ བའི སྒྲ འདི ནི བཅུགས པ ལ འཇུག གོ །ཤེས རབ
ལ གནས པ ནི ཤེས རབ ལ གནས ཏེ། །དེ འདི ལ ཡོད པས ཤེས རབ
5 ལ གནས ཏེ ཤེས རབ བསྒོམ པར བྱེད པ ལ བྱའོ། །བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ དེས ཞེས བྱ བ ནི མངོན དུ ཕྱོགས པ ལ རབ ཏུ གནས པའོ། །གང
གིས དེ ཁོ ན ཉིད ཕྱིན ཅི མ ལོག པ དང ལྐུག པར སྒྲོ མ བཏགས པར
རྟོགས པ དང མཐོང བ དང ཁོང དུ ཆུད པ དེ ནི དེ ཉིད རྟོགས པ སྟེ།
།རྣམ པར ཤེས པ ཙམ དུ དེ ཁོ ན ཉིད རྟོགས པར འགྱུར ཞེས ཚིག རྣམ
10 པར སྦྱར རོ། །གཟུགས མེད པས སེམས དང སེམས ལས བྱུང བ རྣམས
ཀུན རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བའི དངོས པོ ཙམ དུ རྟོགས པའི ཕྱིར།
རྣམ པར ཤེས པ ཙམ དུ དེ ཁོ ན ཉིད རྟོགས པ ཞེས བྱའོ།
།ཡང ཇི ལྟར འདིས རྣམ པར ཤེས པ ཙམ དུ དེ ཁོ ན ཉིད རྟོགས
པར འགྱུར ཞེ ན། དེའི ཕྱིར འདི སྐད།

15 གཟུང བ མེད པས འཛིན པ མ མཐོང ཞིང །
།སྲིད གསུམ རྣམ ཤེས ཙམ དུ རབ རྟོགས པས།

།ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། གང གི ཕྱིར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ འདིས འཆད
པར འགྱུར བའི རིགས པས སེམས ལ བཟུང བ ཡོད པ མ [314a]ཡིན
པ ཉིད ཀྱིས འཛིན པ ཉིད ཀྱང མ མཐོང ངོ། ། ཁམས གསུམ པོ འདི ནི
20 རྣམ པར ཤེས པ ཙམ མོ ཞེས ཡུན རིང པོར གོམས པར བྱེད ལ། དེ

གོམས་ པར་ བྱས་ པ་ ལས་ ཀྱང་ བརྗོད་ དུ་ མེད་ པའི་ དངོས་ པོ་ ཙམ་ ཞིག་ རང་
རིག་ པས་ མཐོང་ སྟེ། དེའི་ ཕྱིར་ རིམ་ པ་ འདིས་ རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ ཙམ་ དུ་
དེ་ ཁོ་ ན་ ཉིད་ རྟོགས་ པར་ འགྱུར་ རོ།

།གལ་ ཏེ་ འདི་ དག་ རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ ཙམ་ ཉིད་ ཡིན་ ན། འོ་ ན་ འདིར
ཇི་ ལྟར་ ཕྱི་ རོལ་ གྱི་ དོན་ མེད་ པར་ དེའི་ རྣམ་ པ་ ཅན་ གྱི་ རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ 5
ཙམ་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ ཞེ་ ན། སྨྲས་ པ།

།ཇི་ ལྟ་ རླུང་ གིས་ བསྐྱོད་ པས་ རྒྱ་ མཚོ་ ནི།
།ཆེ་ ལས་ ཆུ་ རླབས་ འབྱུང་ བ་ དེ་ བཞིན་ དུ།
།ཀུན་ གྱི་ ས་ བོན་ ཀུན་ གཞི་ ཞེས་ བྱ་ ལས།
།རང་ གི་ ནུས་ པས་ རྣམ་ ཤེས་ ཙམ་ ཞིག་ འབྱུང་། ༤༦ 10

།ཇི་ ལྟར་ རྒྱ་ མཚོ་ ཆུ་ རླབས་ ཀྱི་ རྟེན་ དུ་ གྱུར་ པའི་ ཆུའི་ ཡན་ ལག
རླུང་ གིས་ ཀུན་ ནས་ བསྐྱོད་ པ་ ལས། རླུང་ ཅན་ གྱི་ རྒྱུན་ ཉེ་ བར་ ལྷགས་ པས
གཉེར་ ལོག་ པ་ ལྟ་ བུའི་ བ་ རླབས་ རྣམས་ འཕྲད་ པའི་ སྒོ་ ནས་ བདག་ གི་ ལུས་ རྙེད
པ་ ལྟར་ ཀུན་ ནས་ ཡོངས་ སུ་ རྒྱུག་ པར་ རྟོགས་ པ་ དེ་ བཞིན་ དུ། འདིར་ ཡང
རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ གཅིག་ ནས་ གཅིག་ ཏུ་ བརྒྱུད་ པ་ ཐོག་ མ་ མེད་ པའི་ དུས་ ནས 15
ཞུགས་ པ། འབྱུང་ བ་ དང་ འཛིན་ པར་ མངོན་ པར་ ཞེན་ པའི་ བག་ ཆགས
ཡོངས་ སུ་ སྨིན་ པ་ ལས་ བདག་ ཉིད་ ཀྱི་ དངོས་ པོ་ ཡོད་ པ་ ཐོབ་ པར་ འགག
བཞིན་ པས། ཀུན་ གཞིའི་ རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ ལ་ གང་ བག་ ཆགས་ ཀྱི་ ཁྱད་ པར
རང་ གི་ རྣམ་ པ་ དང་ རྗེས་ སུ་ འབྲེལ་ པའི་ རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ གཞན་ སྐྱེ་ བའི
རྒྱུར་ གྱུར་ པ་ བདག [illegible] རིམ་ གྱིས་ རང་ ཡོངས་ སུ་ སྨིན་ པའི་ རྐྱེན་ ལྷགས 20

པས། ཡོངས སུ སྨིན པ ཐོབ པ དེ ལས གང ཡོངས སུ མ དག པ གཞན
ཀྱི དབང ཙམ ཞིག ཏེ བར བསྐྱེད པ དེ ཉིད ལ བྱིས པ རྣམས བཟུང པ
དང འཛིན པའི རྣམ པར རྟོག པ ཀུན ཏུ རྟོག པར བྱེད ཀྱི། རྣམ པར
ཤེས པ ལས ཟླ དང པར གྱུར པའི བཟུང བ ནི ཙུད ཟད ཀྱང ཡོད པ མ
5 ཡིན ནོ། །དཔེར ན [314 b]དབང ཕྱུག ལ སོགས པ རྒྱུར སྨྲ བ རྣམས།

།པ ནི པ སྲ རྣམས ཀྱི རྒྱུ།
།ཆུ ཤེལ ཆུ རྣམས ཀྱི བཞིན དང །
།ལྕུག མ ཡལ ག རྣམས ཀྱི ལྟར།
།དེ ནི ལུས ཅན ཀུན གྱི རྒྱུ།

10 ཞེས དབང ཕྱུག ལ སོགས ར འགྲོ བའི བྱེད པ པོ ཉིད དུ སྨྲ བར བྱེད པ
དེ བཞིན དུ། ཀུན གཞིའི རྣམ པར ཤེས པ སྨྲ བ རྣམས ཀྱང ཀུན གཞིའི
རྣམ པར ཤེས པ དངོས པོ མཐའ དག གི དམིགས པའི ས བོན གྱི བརྟེན ཉིད
ཀྱིས ས བོན ཐམས ཅད པ སྨྲ བར བྱེད དོ། །གང དབང ཕྱུག རྟག ལ ཀུན
གཞིའི རྣལ པར ཤེས པ དེ མི རྟག གོ ཞེས བྱ བ འདི ཉི ཁྱད པར ཟེ།
15 །གང གི ཕྱིར ཀུན ཏུ རབ ཀྱི རྣམ པར བཞག པ ནི འདི ཡིན པར
ཟགས པ།

དེ ཕྱིར གཞན གྱི དབང གི ང བ གང །
།དངོས པོ བཏགས པར ཡོད པའི རྒྱུར འགྱུར ཞིང །
།ཕྱི རོལ གཟུང བ མེད པར འཁྲུལ འགྱུར ལ།
20 །ཡོད དང སྤྲོས ཀུན ཡུལ མིན རང བཞིན ཡོད། ༧༡

།གཞན ཀྱི དབང གི ངོ བོ འདི ནི གདོན མི ཟ བར ཁས བླང བར བྱ སྟེ། གང གི ཕྱིར དེ ནི རྟོག པའི དྲ བ མ ལུས པའི གཞིར འདོད པའི ཕྱིར རོ། །སྤྲུལ དུ འཁྲུལ པ ཐག པའི རྒྱུ མཚན ཅན ནི དེ ལ མ བལྟོས པ མི རིགས ལ། སྦྲུམ པར འཁྲུལ པ ས ལ སོགས པའི རྒྱུ མཚན ཅན ནི ས ལ སོགས པ ལ མ བལྟོས པར ནམ མཁའི ཕྱོགས སུ འབྱུང བར མི འགྱུར བ དེ བཞིན དུ། འདིར ཡང ཕྱི རོལ གྱི དོན མེད ན སྔོན པོ ལ སོགས པའི རྟོག པ ཅེའི རྒྱུ མཚན ཅན ཞིག ཏུ འགྱུར། དེའི ཕྱིར གདོན མི ཟ བར རྟོག པའི རྒྱུ གཞན གྱི དབང གི ངོ བོ ཁས བླང བར བྱ སྟེ། ཀུན ནས ཉོན མོངས པ དང རྣམ པར བྱང བའི རྒྱུ ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ ལྟར ན གང གི ཕྱིར གང ལ གང མད པ ད ནི དེས སྟོང པར ཡང དག པར རྗེས སུ མཐོང ལ །གང ཞིག འདིར ལྷག པར ལུས པར གྱུར པ དེ འདི ན བདེན པར ཡོད པ ཡིན ནོ ཞེས ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས པ འདི ནི སྟོང པ ཉིད ལ ཕྱིན ཅི མ ལོག པར འཇུག པའོ། །ཞེས བྱ བ ལ སོགས [315 a]པས སྟོང པ ཉིད ཀྱང ལེགས པར བསྟན པར འགྱུར རོ།

།དེ ནི སྤྲོས པ ཐམས ཅད ཀྱི ཡུལ ན ཡོད པའི རང བཞིན ཅན ཡང ཡིན ཏེ། མངོན པར བརྗོད པ ནི བཏགས པའི རྣམ པ འཛིན པའི ཕྱིར ཏེ། ཇི སྙེད མངོན པར བརྗོད པ ཡོད པ དེ སྙེད དུ དངོས པོ བརྗོད པ ན ཡིན ནོ།

།དེའི ཕྱིར མདོར བསྡུ ན། འདིར གཞན གྱི དབང གི ངོ བོ ལ གསུམ དུ རྣམ པར དག དང འགྱུར ཏེ། ཤེས བྱ རེད པར རང གི བག ཆགས ཀྱི

པས ཡོངས སུ སྨིན པ ཐོབ པ དེ ལས གང ཡོངས སུ མ དག པ གཞན
གྱི དབང ཙམ ཞིག ཏེ བར བསྐྱེད པ དེ ཉིད ལ བྱིས པ རྣམས བརྒྱང པ
དང འཛིན པའི རྣམ པར རྟོག པ ཀུན ཏུ རྟོག པར བྱེད ཀྱི། རྣམ པར
ཤེས པ ལས ཐ དད པར གྱུར པའི འབྱུང བ ནི ཚུང ཟད ཀྱང ཡོད པ མ
5 ཡིན ནོ། །དཔེར ན [314b]དབང ཕྱུག ལ སོགས པ རྒྱུར སྨྲ བ རྣམས།

།པ ནི པ སྒྲ རྣམས ཀྱི རྒྱུ།
།རྒྱུ ཤེས རྒྱ རྣམས ཀྱི བཞིན དང།
།ཕྱུག མ ཡབ ག རྣམས ཀྱི ལྟར།
།དེ ནི ལུས ཅན ཀུན གྱི རྒྱུ།

10 ཞེས དབང ཕྱུག ལ སོགས ང འགྲོ བའི བྱེད པ པོ ཉིད དུ སྨྲ བར བྱེད པ
དེ བཞིན ནོ། ཀུན གཞིའི རྣམ པར ཤེས པ སྨྲ བ རྣམས ཀྱང ཀུན གཞིའི
རྣམ པར ཤེས པ དངོས པོ མཐར དག གི དམིགས པའི ས བོན གྱི བརྟེན ཉིད
ཀྱིས ས བོན ཐམས ཅད པ སྨྲ བར བྱེད དོ། །གང དབང ཕྱུག རྟག ལ ཀུན
གཞིའི རྣམ པར ཤེས པ ནི མི རྟག གོ ཞེས བྱ བ འདི ནི ཁྱད པར རོ།

15 །གང གི ཕྱིར གསུང རབ ཀྱི རྣམ པར བཞག པ ནི འདི ཡིན པར
གྲགས པ།

ད ཕྱིར གཞན གྱི དབང གི ངོ བོ གང།
།དངོས པོ བཏགས པར ཡོད པའི རྒྱུར འགྱུར ཞིང།
།ཕྱི རོལ གཟུང པ མེད པར འབྱུང འགྱུར ལ།
20 །ཡོད དང སྤྲོས ཀུན ཡུལ མེད རང བཞིན ཡོད། ༧༢

།གཞན ཀྱི དབང གི ངོ བོ འདི ནི གདོན མི ཟ བར ཁས བླང བར བྱ
སྟེ། གང གི ཕྱིར དེ ནི རྟོག པའི རྩ བ མ ལུས པའི གཞིར འདོད པའི
ཕྱིར རོ། །སྦྲུལ དུ འཁྲུལ པ ཐག པའི རྒྱུ མཚན ཅན ནི དེ ལ མ བརྟགས
པ མི རིགས ལ། ཐུམ པར འཁྲུལ པ ས ལ སོགས པའི རྒྱུ མཚན ཅན ནི
ས ལ སོགས པ ལ མ བལྟོས པར ནམ མཁའི ཕྱོགས སུ འབྱུང བར མི 5
འགྱུར བ དེ བཞིན དུ། འདིར ཡང ཕྱི རོལ གྱི དོན མེད ན སྔོན པོ ལ
སོགས པའི རྟོག པ ཅིའི རྒྱུ མཚན ཅན ཞིག ཏུ འགྱུར། དེའི ཕྱིར གདོན མི
ཟ བར རྟོག པའི རྒྱུ གཞན གྱི དབང གི ངོ བོ ཁས བླང བར བྱ སྟེ། ཀུན
ནས ཉོན མོངས པ དང རྣམ པར བྱང བའི རྒྱུ ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ
ལྟར ན གང གི ཕྱིར གང ལ གང མེད པ དེ ནི དེས སྟོང པར ཡང དག པར 10
རྗེས སུ མཐོང ལ །གང ཞིག འདིར ལྷག པར ལུས པར གྱུར པ དེ འདི
ར བདེན པར ཡོད པ ཡིན ནོ ཞེས ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ
ཏུ ཤེས པ འདི ནི སྟོང པ ཉིད ལ ཕྱིན ཅི མ ལོག པར འཇུག པའོ། །ཞེས
བྱ བ ལ སོགས [310a]པས སྟོང པ ཉིད ཀྱང ཞིག པར བཟུང བར འགྱུར རོ།

།དེ ནི སྨྲས པ ཐམས ཅད ཀྱི ཡུལ མ ཡིན པའི རང བཞིན ཅན ཡང 15
ཡོད དེ། མངོན པར བརྗོད པ ནི བཏགས པའི རྣམ པ འཛིན པའི ཕྱིར ཏེ།
ཇི སྐད མངོན པར བརྗོད པ ཡོད པ དེ སྐད དུ དངོས པོ བརྗོད པ མ
ཡིན ནོ།

།དེའི ཕྱིར མཐོང བརྒྱུ ཏེ། འདིར གཞན གྱི དབང གི ང བོ ལ གཟུགས
ཙམ པར བཏགས ནས འཇུག ཏེ། ཤེས བྱ ཉིད པར རང གི བག ཆགས ཀྱི 20

ན ལས། འབྱུང པ དང ཡོད པ ཉིད དང སྨྲས པའི ཚིག གི ཡུལ མ ཡིན པ ཉིད དོ། །བཏགས པར ཡོད པའི དངོས པོའི རྒྱུ ཉིད ནི ཡོད པ ཉིད ལས གྲུབ པའི ཕྱིར དེ ནི གསུམ པོ ལས ཐ མི དད དོ། །ཞེ ན། །འདི ལ བཤད པར བྱ སྟེ།

5 ཕྱི རོལ མེད སེམས དཔེར ན གང དུ ཡོད།

།ཅེས འདི ཉིད ཡང དག པར དཔྱད པར བྱའ། །སྨྲས པ།

རྨི ལམ ཇི བཞིན ཞེ ན།

ཁང མིག ཤིན ཏུ ཆུང ངུའི ནང དུ ཉལ ཞིང གཉིད ཀྱི ལོག པས ཁང པའི ནང དུ གླང པོ ཆེ རྒྱུས པའི ཁྲུ རྨིས པ ན ཇི ཞིག སྣང ཡང ཡོད པ 10 མ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར ཕྱི རོལ གྱི ཡུལ མེད བཞིན དུ གདོན མི ཟ བར རྣམ པར ཤེས པ འདི ཁས བླང བར བྱའོ། །འདི ཡང སྙིང པོ མེད པ ཉིད དུ བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

ད བསམ བྱ།

ཡང དེ ཅི ཞིག ཅ ན། བཤད པ།

15 གང ཚོ ང ལ རྨི ལམ ན ཡང སེམས།
ཡོད མིན དེ ཚེ ཁྱོད ཀྱི དཔེ ཡོད མིན། ༡༨

།གང བ གླང རྒྱུས པའི ཁྲུའི རྣམ པ ཅན གྱི ཤེས པ དེ ནི ཡུལ ལྟར ཁོ བོ ཅག ལ ཡོད པ མ ཡིན ཏེ། མ གྲུབ པའི ཕྱིར རོ། །རྣམ པར ཤེས པ མེད ན ཡང གཉི ག ལ གྲུབ པའི དཔེ ཡོད པ མ ཡིན པས ཕྱི

རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མི་ལམ་ན་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནོར་བ་མེད་ན་དེའི་ཚེ་སད་པས་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཟུན་
པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། [315 b] འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་སད་ཚེ་མི་ལམ་ཟུན་ལས་ཡིད།
།ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།

།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྙམ་ཟུན་པ།
།དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༢༩

།ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཟུན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ཟུན་པ་ཡང་ཡོད་
པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་
ལམ་ད་ཡོད་ན་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་
ནྲུགས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་

གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་བློ་མི་སྲིད་པས།
།ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།
།དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།
།མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ༣༠

།སྔེ རྨི ལམ དུ མིག གི རྣམ པར ཤེས པ རྣམ པ ཐམས ཅད དུ ཡོད པ མ ཡིན ཏེ། དེ མེད པས སྣང པོ ཚེ ལ སོགས པའི གཟུགས མིག གི སྐྱེ མཆེད ཀྱིས གཟུང བར བྱ བ དེ ཡོད པ མ ཡིན ལ ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པ ནི ཡོད པ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར ཕྱི རོལ གྱི གཟུགས མེད པ ཁོ ན ཡིན ཞིང རྣམ པར ཤེས པའི རྣམ པ ཕྱི རོལ ཉིད དུ མངོན པར ཞེན པ ནི བཟློག ཏུ མེད དོ། །ཇི ལྟར རྨི ལམ དུ ཕྱི རོལ མེད པར རྣམ པར ཤེས པ ཙམ འབྱུང བ དེ བཞིན དུ འདིར ཡང འགྱུར རོ ཞེ ན། དེ ལྟར མ ཡིན ཏེ། རྨི ལམ དུ ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པ འབྱུང བ མི སྲིད པའི ཕྱིར རོ། །འདི ལྟར།

ཇི ལྟར ཁྱོད ཀྱི ཕྱི ཡུལ རྨི ལམ དུ།
།མ སྐྱེས དེ བཞིན ཡིད ཀྱང སྐྱེས མ ཡིན།

།དེའི ཕྱིར།

མིག དང མིག གི ཡུལ དང དེས བསྐྱེད སེམས།
།གསུམ པོ ཐམས ཅད ཀྱང ནི རྫུན པ ཡིན། ༤༧

།ཇི ལྟར གཟུགས མཐོང བ ན མིག དང [316 a]གཟུགས དང ཡིད དེ གསུམ པོ ཉེ བར གྱུར པ དེ བཞིན དུ། རྨི ལམ དུ ཡང ཡུལ ཡོངས སུ གཅོད པ ན གསུམ འདུས པར དམིགས པ ཡིན ནོ། །ཇི ལྟར དེར མིག དང གཟུགས གཉིས མེད པ དེ བཞིན དུ། མིག གི རྣམ པར ཤེས པ ཡང ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །གསུམ པོ འདི དག ཇི ལྟར དེ བཞིན དུ།

རྣ སོགས གསུམ པོ ལྷག མའང སྐྱེ བ མེད།

།དུ་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་དྲ་བའི་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་བསྡུའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་དུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ།

།གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་སྐྱེ་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། སྐྱེ་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

།ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྫུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལམ་ན་གསུམ་ཚང་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

སྐྱེ་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་།
།དངོས་རྣམས་རྫུན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།
།སྤྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༥༢

།ཇི ལྟར སྨི ལམ དུ ཡུལ དང དབང པོ དང རྣམ པར ཤེས པ རྣམས
རྫུན པ དེ བཞིན དུ སད པ ན ཡང ཡིན ནོ ཞེས ཤེས པར བྱའོ། །དེའི ཕྱིར།

ཇི ལྟར [316b]སྒྱུ མའི སེམས ཅན དམིགས པ ལྟར།
།སྣང ཡང དེ ཉིད དུ ན ཡང དག མིན།
5 །སྒྱུ མ ལྟ བུ སྨི ལམ དང འདྲ བ།
།དེ ལྟའི ཆོས ནི བདེ པར གཤེགས པས བསྟན།

།ཞེས བྱ བ དང དེ བཞིན དུ།

སྲིད པའི འགྲོ བ སྨི ལམ ལྟ བུ སྟེ།
།འདི ལ སུ ཡང མི སྐྱེ འཆི བ མེད།
10 །སེམས ཅན མིད དང སྲོག ཀྱང མི རྙེད དེ།
།ཆོས འདི རྣམས ནི སྦུ བ ཆུ ཤིང འདྲ།

།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ ཡང ལེགས པར བཤད པར འགྱུར རོ། །དེའི
ཕྱིར སད པའི ཤེས པ ལ བལྟོས ནས གསུམ ཆར ཡང མ སྐྱེས པར བཤད
ལ། མི ལམ ན སྨི ལམ ཀྱི བཞིན པའི ཤེས པ ལ བལྟོས ནས ནི།

15 །འདི ན ཇི ལྟར སད བཞིན ཇི སྲིད དུ།
།མ སད དེ སྲིད དེ ལ གསུམ པོ ཡོད།

།ཇི ལྟར མི ཤེས པའི གཉིད ཡོད ཀྱང དེ ལས བ དད པའི གཉིད དང
བྲལ བས སད པ འགའ ཞིག ལ རང གི བདག ཉིད ཀྱིས མ སྐྱེས ཀྱང མ
རིག པའི གཉིད ཀྱིས མ ལམ མི བཞིན པས དམིགས པར གསུམ
20 ཆར ཡང ཡོད པ དེ བཞིན དུ། གཉིད དང མ བྲལ བ མི ལམ ཅི ཀྱིས

སྐབས་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གསུམ་
ཆར་ཡང་ཡོད་དོ།

།སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།
།གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༤༢

།ཇི་ལྟར་གཉིད་ཟད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལམ་དུ་དམིགས་ 5
པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་
ལུས་པ་སྤངས་སྤྱད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ 10
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་བློ་གང་གིས།
།རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་[317 a]མཐོང་བ།
།དེ་བློ་ལ་བལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། 15
།དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉི་ག་རྫུན་པ་ཡིན། ༤༣

།མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་
ལ་བལྟོས་ནས་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་
མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་གཉི་ག་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། ཡུལ་

མེད པར ཤེས པ ངེས པར དཀའ བའི ཕྱིར རོ། །འདི ནི གཏོན མི ཟ བར
འཛིན པར བྱ དགོས ཏེ། དེ ལྟར མ ཡིན ཏེ།

གལ ཏེ ཤེས བྱ མེད པར བློ ཡོད ན།
།སྣ རོའི ཡུལ དང མིག ནི རྗེས འབྲེལ བའི།
5 །རབ རིབ མེད ལའང སྐྲ ཤད བློར འགྱུར ན།
།དེ ལྟར མ ཡིན དེ ཕྱིར དེ ཡོད མིན། ༥༥

།གལ ཏེ རབ རིབ ཅན ལ སྐྲ ཤད དག མེད པར སྐྲ ཤད ཀྱི རྣམ པ
ཅན གྱི ཤེས པ སྐྱེ ན ཡུལ གང དུ རབ རིབ ཅན གྱིས སྐྲ ཤད དག མཐོང
བ དེར མིག གཏད པའི རབ རིབ མེད པ ལ ཡང དེ དང འདྲ བར སྐྲ ཤད
10 ཀྱི བློ ཡོད པར འགྱུར ཏེ། ཡུལ མེད པར མཚུངས པའི ཕྱིར རོ། །དེའི
ཕྱིར ཡུལ མེད པར རྣམ པར ཤེས པ སྐྱེའོ ཞེས བྱ བ དེ ནི མི རིགས སོ།

།འདིར གལ ཏེ ཡུལ གྱི ཡོད པ ཉིད རྣམ པར ཤེས པ སྐྱེ བའི རྒྱུ
ཡིན ན ནི འདི དེ ལྟར འགྱུར བ ཞིག གོ །འོ ན ཅི ཞེ ན། རྣམ པར
ཤེས པའི བག ཆགས སྔར བཞག པ སྨིན པ དང མ སྨིན པ དག རྣམ པར
15 ཤེས པ སྐྱེ བ དང མི སྐྱེ བ དག གི རྒྱུ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར གང ལ སྐྲའི
རྣམ པ ཅན གྱི ཤེས པ གཞན གྱིས བཞག པའི བག ཆགས ཡོངས སུ སྨིན
པ ཡོད པ དེ ཁོ ན ལ དེའི སྣང བ ཅན གྱི ཤེས པ འབྱུང གི གཞན ལ ནི
མ ཡིན ནོ། །ཞེས སྨྲའོ། །འདི ལ ནི ཅུང ཟད ཞེས བཤད པ།

གང ཕྱིར མཐོང བ དག ལ བློ ནུས ཏེ།
20 །སྨིན ཉིད དེ ཕྱིར དེ ལ བློ མི འབྱུང།

།ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་ཐལ་བས་མིན་ཞེ་ན།
།ནུས་རེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༤༧

།ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་ཐལ་བ་ནི་[317b]ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་དེ་སྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེད་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ 5
འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འགྲུབ་བོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྐྱེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།
།མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལའང་ནུས་ཡོད་མིན་དེ།

།འདིར་ནུས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་ 10
པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་གམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ནུས་པའི་ཞེས་ཐུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་[མ་]ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ 15
ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་གྲུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནུས་པ་ནི་སྐྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ནུས་པ་ལས་ཞེས་ཐུ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ
སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ནུས་པ
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

5 ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།
།མོ་གཤམ་བུ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ༤༧

།ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།
།ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི
ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང
10 མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ། རྣམ་[318a]པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན
ཞེས་བྱ་བར་དཔྱད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །གང
གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ནི་འདིའི་ནུས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང
གིས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ནི་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ
15 མ་སྨྲས་པ་འདིས་ནི་ཉུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ
ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་ཡང་འདོད་པར་བྱ
བ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

།ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་རྣམ་པར་

སྐྱེས པ འདིའི ཉུག པ འདི ཡིན ཞིང འདི ལུས འདི འབྱུང བར འགྱུར ཏེ
ཞེས དེ ལྟར ཆད པར དང ཆད པར གྱི གཞིའི དངོས པོ འགྲུབ པར འགྱུར
ཏེ། ཇི སྐད དུ འཇིག རྟེན ན འཁྲུལ ཅན ཆོས མིག སྒྱུལ མ འདི ལ རབ
ཡུག ཐོགས མག ཅེས སྨྲ ལ། བསྟན བཅོས ལས ཀྱང།

མངལ དུ འཇུག པ གསུམ དག སྟེ། 5

།འཁོར ལོས སྒྱུར དང རང འབྱུང གཉིས།

ཞེས བཤད དོ། །སྨྲས ན། དེ ཡང སྙིང པོ མེད པ ཉིད དུ བརྗོད པའི ཕྱིར
བཤད པ།

གལ ཏེ འབྱུང བར འགྱུར བས བསྙད འདོད ན།

།ཉུས པ མེད པར འདི ཡི འབྱུང འགྱུར མེད། 10

།རས འཁར གང ཞིག དུ འབྱུང ན ནི དེ འབྱུང བར འགྱུར གྱི། རྟག
དུ འབྱུང པ ན ཡིན པར ངེས པ ནེ གཏམ གྱི བུ ལ སོགས པའན ནན
མཁར ལ སོགས པ ནི ནི འབྱུང ངོ། །དེའི ཕྱིར འདིར གལ ཏེ ཉུག པ
ཡོད པར འགྱུར ན ནི། ཤེ པར སྐྱེས པ འབྱུང བར འགྱུར པ ཉིད དུ
འབྱུང བ ཞིག ། གང གི ཚེ ཉམ པར སྐྱེས པ ན འཇིགས པ ཡོད པ མ 15
ཡིན པ ཉིད ཅིས ཉུས པ མེད པ ཉིད ཡིན ན དེའི ཚེ། མི གཤམ གྱི བུ
ལ སོགས པ ཞིས བཞིན དུ [318b] ཉུས པ ལྡན པར དེའི འབྱུང བར འགྱུར
པ ཉིད ཡོད པ ལ ཡོད དོ། །ཞེས ནི འབྲས ཅན ལ སོགས པ དག ཀྱང
བཤད པ ཡིན ནོ།

།གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནུས་པ་པན་ཚུན་བལྟོས་ནས་
འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནེ། འདི་ལྟར།

པན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།
5 །གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༤༨

།རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
གྱི[ས]ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་
10 ན་ཐུང་ངུར་འགྱུར་ལ་ཐུང་ངུ་ཡོད་ན་རིང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། པ་རོལ་
ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་དུ་འགྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་པ་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་
བདག་པ་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ།

།དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་ཁ་བོ་ཅག་གི་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

15 འབྲས་བུ་མེད་པར་རྒྱུ་ཡི་ནི།
།རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཀུན།
།རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།

།ཞེས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་བཟློས་འགྱུབ།

།དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བཟློས་ནས་ནི།

།བཟློས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྱུབ་ན།

།གང་ལ་བཟློས་ནས་གང་ཞིག་འགྱུབ། 5

།ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པའི་ཚད་པར་ལ་བཟློས་ནས་འགྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་བཟློས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་འགྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཟློས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྣམ་པའི་ཚད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྱུབ་ན། ད་ནི་གཉིས་ཀ་འགྱུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་བཟློས་ནས་ 10 གང་ཞིག་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་[319a]བྱ་དགོས་སོ། གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་བཟློས་འགྱུབ་གང་ཡིན་པ།

།དེ་མ་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་བཟློས།

།ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་བཟློས་ཤེ་ན།

།དེ་ནི་བཟློས་པར་མི་རིགས་སོ། 15

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ལ་བཟློས་ནས་འགྱུབ་ན། དེ་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རྣམ་པ་ལ་བཟློས་གྲང་། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་རྣམ་པ་ལ་མི་བཟློས་སོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་པ་ལ་བཟློས་ན་ནི། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་བཟློས་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྔ་ཕྱི་དོན་ 20

ལ བརྟེན པའི གྲུབ པ ནི གྲུབ པ མིན ཞེས མཁྱེན རབས མདའ པ རྣམས
ཀྱིས། གསུངས སོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ན མ འོངས པ ལ ཡང ནུས པ ཡོད
པ མ ཡིན ནོ།

།ད ནི འདས པ ལ ཡང ནུས པ ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས བསྟན པའི
5 ཕྱིར བཤད པ།

གལ ཏེ འགགས པའི ནུས སྨིན ལས འབྱུར ན།
།གཞན གྱི ནུས པ ལས གཞན འབྱུང བར འགྱུར།

།གལ ཏེ སྐྱེས ནས འགགས བཞིན པའི རྣམ པར ཤེས པས འབྲས བུའི
དོན དུ ཀུན གཞིའི རྣམ པར ཤེས པ ལ ནུས པའི ཁྱད པར བཞག པ རྣམ
10 པར ཤེས པ འགགས པའི ནུས པ སྨིན པ གང ཡིན པ དེ ལས འབྱུང བར
འགྱུར བའི རྣམ པར ཤེས པ འབྱུང བ ན ནི དེའི ཚེ གཞན གྱི ནུས པ ལས
གཞན འབྱུང བར ནི འགྱུར རོ། །ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། གང གི ཕྱིར།

རྒྱུད ཅན རྣམས རེར ཐད ཆུད པ དད ཡོད།

།5 ཀ ནི རྒྱས པ ལའོ ཞེས བྱ བ འདིའི ལྟར ན། བརྒྱུད པས ད
15 ཀུན ཏེ ཆུ ཀླུང གི རྒྱུད ལྟར རྒྱུན ཆགས པ རྒྱུན ལུགས དང རྒྱུ དང འབྲས བུ
འགེལ བར འཇུག པ ན སྐྱེ བ དང འཆི བ བརྒྱུད པས བར མེད པར རིག
པ རྣམ པར མ ཆད པར གནས པ འདུ བྱེད ཀྱི སྐད ཅིག དུས གསུམ པའི
ཉེ བར ལེན པ ཅན ལ བྱ ལ། དེ ཀུ ཀྱི ཆ ཤས ཐས [319 b] ཀྱི སྐད
ཅིག རྣམས ལ ཡོད པས ན ཀུ ཀྱི ཡན ལག ཐས ཀྱི སྐད ཅིག རྣམས ལ

རྒྱུན་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་
གཞན་ཉིད་དུ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་
སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་
ཆགས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

།ཅི་སྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན།

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ

ཞེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༤༩

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བཤད་ཟིན་པས་སླར་
ཡང་མི་བརྗོད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ།

ག་ལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།
།དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཕྱིར།
།ཉེས་མེད་ཅེ་ན།

།ག་ལ་ཏེ་ཡང་དེར་ཛས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་གཞན་
ཉིད་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཉིད་
མ་གྲུབ་པས་ཏེ།

འདི ནི སྒྲུབ བྱ ཞིག

གོ ། ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།

ཐ མི དད རྒྱུན སྐབས མི རིགས ཕྱིར རོ། ༦༠

།སྐབས འདི གོ སྐབས སོ། །བདག གི དངོས པོ པན ཚུན ཐ དད པ
5 རྣམས ནི རྒྱུན ཐ མི དད པའི བརྟེན ཉིད དུ ཡོད པར མི འོས ཏེ གཞན
ཉིད ཡིན པའི ཕྱིར རྒྱུད གཞན བཞིན ནོ ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

བྱམས པ ཉེར སྦྱར ལ བརྟེན ཆོས རྣམས ནི།
།གཞན ཉིད ཕྱིར ན རྒྱུད གཅིག གཏོགས མིན ཏེ།
།ཀུན དག རང མཚན ཉིད ཀྱིས སོ སོ བ།
10 །དེ དག [320a]རྒྱུད གཅིག གཏོགས པར རིགས མ ཡིན། ༦༡

།དེ བཞིན དུ འདིར ཡང རྒྱུད གཅིག པ ཉིད རིགས པ དང ལྡན པ
མ ཡིན ནོ སྙམ དུ བསམས པའོ།

།དེ ལ ཉེས པ སྨྲེ བ ཡོད པ དང ཡོད པ མ ཡིན པ དག གིས རྣམ
པར ཤེས པ ཡོད པ དང མེད པ དག ཡིན ཏེ། ཤེས བྱ ཡོད པ དང མེད
15 པས ནི མ ཡིན ནོ ཞེས གང སྨྲས པ དེ ནི ཉེས པ མི སྲིད པར བརྗོད པས
ཚུལ འདིས བཤད པ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར ཤེས བྱ མེད པས རྣམ པར ཤེས
པ མེད པ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ འདི ནི ཉེས པ ཡིན ནོ། །དེ སྐད བསྒྲུབ
པ ཡིན དང། སྔར ཡང རྣམ པར ཤེས པར སྨྲ བས རང གི ཕྱོགས བརྗོད
པར ཕྱུར བྱས པ ཉིད ཀྱིས མཐོང བར འགྱུར བའི དོན ཀུབ པར བར ཀགས
20 ཀྱིང སྨྲས པ།

མིག་བློ་སྐྱེ་བ་རང་ནུས་གང་ཞིག་ལས།
།དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།
།རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ།
།དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། ༦༢

།མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ 5
པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཇིག་བཞིན་པ་ན་བཞག་པ་
ཡིན་ན། དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་ཕྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནུས་པའི་
སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་
པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་འཛིན་རྟེན་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ 10
མིག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིག་
གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་རིག་
པར་བྱའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིག་གི་དབང་
པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། [320 b] ཐ་མི་ 15
དད་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག
།ཕྱི་བཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།
།སྔོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།
།ཕྱི་བོས་ཕྱི་རོལ་བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། ༦༣

20

།ཇི་ལྟར་པདྨ་ཟླ་བ་ཀ་དང་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་པོའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན། ནོར་བུ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་
བསྒྱུར་བའི་ཚོན་ལ་མི་བལྟོས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་
རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕགས་པའི་ནུས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་རྣམ་
5 པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྔོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཉིད་
ཀྱང་ཡིན་པ་ད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་པར་
ཞེན་ཏོ། དཔེར་ན་མཚོ་རྒྱ་མིན་ཏུ་དང་བས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ངོགས་
10 མཐར་སྐྱེས་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས་པའི་པད་མ་རྣ་གའི་གཟུགས་
བརྙན་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྒྱའི་ནང་ན་ཕྱི་
རོལ་ལྟ་བུར་དམིགས་མོད་ཀྱི། ད་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན།

སྣ་ལས་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།
།རང་ནུས་སྨིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།
།འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ད་རྟེན་ཤད་ངར་འདིར།
།ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ༥༧

།དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཇི ལྟར མིག མེད པར ནི མི ལམ ཏུ།

།བློ སོགས སྣང བའི ཡིད སེམས འབྱུང དེ ལྟར།

།ཞིག དབང མེད པར རང གི ས བོན ནི།

།སྨིན ལས ལོང པ ལ འདིར ཅེས མི བྱ། ༦༥

།གལ ཏེ འདིར ཇི ལྟར སད [321a]པའི གནས སྐབས སུ གྱུར པ མིག གིས གཟུགས རྣམས ལྟ བ ལས མིག གི རྣམ པར ཤེས པ ཆས གསལ བ འབྱུང བ དེ བཞིན ཏུ། མི ལམ ཏུ ཡང མིག མེད པར རང གི བག ཆགས སྨིན པ ལས ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པ ཉིད མིག གི རྣམ པར ཤེས པའི རྣམ པ དང རྗེས སུ མཐུན པར སྐྱེ ན། སད པའི གནས སྐབས ཀྱི ལོང བ ལ ཡང གང གིས ན འདིས མ ལོང བ ལྟར མཐོང བར འགྱུར བ རང གི བག ཆགས ཡོངས སུ སྨིན པ ལས རྣམ པ དེ ལྟར ཅིའི ཕྱིར འབྱུང བར མི འགྱུར ཏེ། གཉི ག ཡང མིག མེད པར མཚུངས པའི ཕྱིར རོ།

།ཅི སྟེ རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པའི རྒྱུ ནི མིག མེད པ མ ཡིན གྱི། འོ ན ཅི ཞེ ན། རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པའི ནུས པ སྨིན པ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར གང ན ནུས པ ཡོངས སུ སྨིན པ ཡོད པ དེར རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པ འབྱུང བ ཡིན ལ། དེ ཡང གཉིད ཀྱི རྒྱུན ཀྱིས ཉེ ལས ཁོ ན ན ཡོད པ ཡིན གྱི སད པ ལ ནི མ ཡིན ནོ ཞེ ན། དེ ཡང མི རིགས སོ། །ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།

གལ ཏེ ཚོར ལྟར སྐྱེ ལམ དྲུག པ ཡི།

། ནུས པ སྨིན ཡོད སད པར མེད གྱུར ན།

། དྲུག པའི ནུས སྨིན ཇི ལྟར འདིར མེད པ།

། དེ ལྟར སྐྱེ ཚེ མེད ཅེས ཅིས མི རིགས། ༥༥

5 ། དྲུག པ ཞེས བྱ བ ནི ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། ། གལ ཏེ ཅིག གི ཚུལ ཙམ ཁོ ནས སྐྱེ ལམ དུ རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ཡིད་ ཀྱི རྣམ པར ཤེས པའི ནུས པ སྨིན པ འདོད ཀྱི། སད པ ལ མ ཡིན ན དེར ཅིག གི ཅིག གིས ཀྱང འདི ན ཇི ལྟར སད པ ལ རྣམ པ དེ ལྟ བུའི རྣམ པར ཤེས པའི ནུས པ སྨིན པ ཡོད པ མ ཡིན པ དེ བཞིན དུ སྐྱེ 10 ལམ ན ཡང མེད དོ ཞེས འདོད པར བྱ དགོས སོ།

། ཇི ལྟར མིག མེད [321 b]འདི ཡི རྒྱུ མིན ལྟར།

། སྐྱེ ལམ དུ ཡང གཉིད ནི རྒྱུ མ ཡིན

པར བརྗོད པར ནུས སོ། ། སྐྱེ ལམ མཐོང བ ནི སད པའི གནས སྐབས ཀྱི ཡོང བ ལྟར རྣམ པར ཤེས པ དེའི རྟེན དབང པོ བྱེད པ དང བྲལ བའི ཕྱིར། 15 རྣམ པར ཤེས པ མིག གི དབང པོ ནུས པའི སྨིན ཅན ལ བརྟེན པའི རྣམ པའི རྗེས སུ བྱེད པ། ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པའི ནུས པ སྨིན པའི ཡོངས སུ འགྱུར བ ཡིད ཀྱི རྣམ པར ཤེས པ ཅན མ ཡིན ནོ། ། དེའི ཕྱིར དེ ལྟར མིག མེད པ སད པའི ཡོང བ འདི ལ རྒྱུ མ ཡིན པ ཇི ལྟ བ དེ བཞིན དུ། གཉིད ཀྱང སྐྱེ ལམ དུ རྣམ པར ཤེས པའི བག ཆགས ཡོངས སུ སྨིན པའི 20 རྒྱུ་མ ཡིན ནོ། ། ཀང གི ཕྱིར དེ ལྟ ཡིན་པ།

དེ ཕྱིར ནི ལམ དུ ཡང དེ དངོས མིག

།རྟེན པའི ཡུལ ཅན རྟོགས པའི རྒྱུར ཁས བླངས། ༦༧

།དེ ཕྱིར ནི ལམ དུ ཡང རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ཡུལ གྱི ཤེས པ རྣམ
པ དེ ལྟ བུ དང། མིག གི རྣམ པར ཤེས པའི རྗེས སུ ཕྱུར པ རྣམ པ དེ
ལྟ བུ ཁས བླང བར བྱའོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ན། 5

འདི ཡིས ལན ནི གང དང གང བཏབ པ།
།དེ དང དེ ནི དག བཅའ མཚུངས མཐོང བས།
།ཅོད འདི སེལ ཕྱེད།

།སད པའི གནས སྐབས ཀྱི གསུམ པོ འདི རང བཞིན གྱིས སྟོང པ
ཡིན ནོ། དམིགས པའི ཕྱིར ནི ལམ བཞིན ནོ ཞེས བསྟན པ ཡིན དང། པ་ 10
རོལ པོ གང ཞིག སད པའི རྣམ པར ཤེས པ ནི དོན གྱིས སྟོང པ ཡིན ནོ།
རྣམ པར ཤེས པ ཡིན པའི ཕྱིར ནི ལམ གྱི རྣམ པར ཤེས པ བཞིན ནོ
ཞེས བྱ བ དང། སད པའི གནས སྐབས སུ དམིགས པའི ཡུལ ནི རྟེན
པའི རང བཞིན ཅན ཡིན ནོ། ཡུལ ཡིན པའི ཕྱིར ནི ལམ གྱི ཡུལ བཞིན
ནོ ཞེས བྱ བ དང། དེ བཞིན དུ ཀུན ནས ཉོན མོངས པ དང རྣམ པར 15
བྱང བ དག ནི གཞན གྱི དབང མེད ན ཡོད པ མ ཡིན ནོ། དེག མེད
པའི ཕྱིར རུས སྦལ ཀྱི སྤུའི གོས བཞིན ནོ ཞེས [32 a]སྦྲོའོ།

།དེ བཞིན དུ རབ རིབ ཀྱི དཔེ དག གིས ཀྱང བརྗོད པར བྱའོ། །དེ
ལྟ བུ ལ སོགས པའི སྒོ ནས རྣམ པར ཤེས པར སྨྲ བ འདིས ལན གང དང

གང བཏབ་པ དེ དང་དེ ནི མཁས་པ དབུ་མ པས རྣམ བཅའ་པ དང་མཚུངས་
པར མཐོང པ ན་ཆོད པ འདི ལྟ སྟེ། རྣམ པར་ཤེས པར་སྨྲ པ རྟོག་
པར བྱེད དོ།

།དེ་བཞིན དུ ལུང གིས གནོད པ ཡ སོགས པའི ཉེས པ་ཡང་སྤྱོད་
པ མ ཡིན ཏེ། གང གི ཕྱིར།

སངས རྒྱས རྣམས ཀྱིས་ནི།

།འགར ཡང དངོས པོ ཡོད ཅེས མ བསྟན ཏོ། ༥༨

།ཞེ སྐད དུ།

བྱེད པ གསུམ ནི བཏགས པ ཙམ།
།ངོ བོ ཉིད ཀྱིས དངོས པོ མེད།
།བཏགས པ དངོས པོའི ངོ བོར ནི།
།རྟོག གི བ་དག རྟོག པར འགྱུར།
།རང བཞིན མེད ཅིང རྣམ རིག མེད།
།ཀུན གཞི མེད ཅིང དངོས མེད དོ།
།བྱིས པ དག པ རྟོག གེ བ།
།ར དང ལྟར བས འདི དག བརྟགས།

།ཞེས་ གསུངས སོ། །གཞིག ལ གཞིག མེད པའི སྟོང པ ཉིད ཀྱིས དངོས པ
མེད ། ཉིད ཏུ ཡང ཤེས། པ མ ཡིན ཏེ། ད ལ་ ཤེས་ མེད ན གཞིག ལ
གཞིག མེད པའི སྟོང་པ ཉིད ནི སྟོང པ ཉིད ཅེས ཆེད ཅེ ན དང ཡིན ནོ
ཏ ཞེ་ ཕྱིར ལས་འབྱུང བའི་ཕྱིར ར།

།བ་ལང་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་
པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཏེ་མིག་གི་དབང་པོ་ 5
དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕེའི་དབང་པོ་དང་།
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་།
ཕོའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་[322b]དབང་པོ་དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་
དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་ 10
དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་
ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་།
ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་དབང་
པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་མི་ 15
དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་
མ་ལགས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འཚལ་བར་བགྱི། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན།
[འ]ཆང་བ་སྟོང་པ་ནི་རྫུན་པ་ཡང་དག་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཞིང་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས་ཚང་
པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་ཚང་པ་ 20

སྟོང་པ་ལྟར་རྫུན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ལོག
པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་བྱིས་པ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་མ
ལགས་པ། འདི་ལྟར་མེད་དུ་གདགས་པར་བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི
མིག་དང་དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས
5 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་ནས་ཅི་ཙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི
སེམས་ཅན་རྣམས་བཟུང་བའི་སླད་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བཏགས་ཀྱི་དོན
དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང
པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས
ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད
10 དུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་[323a]བྲལ་བ་ལགས་ཏེ། ཆོས
གང་ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ།
།གང་དངོས་པོ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྐྱེས
པ་དང་མ་འགགས་པའོ། །དེ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར
15 བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་མི་ལམ་ན་གོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཚེ་བ
དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་ལ་དེ་དྲན་ཡང་རྟོད་པར་མི
འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ
རྟོད་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཚེ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ་འདིའི་གནས
མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ
20 བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པ་ཏེ།

དེའི སྐད དུ དེ དག ནི བརྗོད དུ མ མཆིས པ ཞེས བགྱི སྟེ ཞེས འབྱུང ངོ།
།དེ ལྟར ན སྤུང པོ དང ། ཁམས དང ། སྐྱེ མཆེད དང ། རྟེན ཅིང
འབྲེལ པར འབྱུང བ ལ སོགས པ དག དབང པོ ལྟར རྣམ པར བཤད པ
ཡིན ནོ། །དེས ན དེ དག ལ རང བཞིན གོ ག ལ ཡོད། །དེའི ཕྱིར སྟོང
པའི གསུང རབ ཀྱི དགོངས པ མ དཔྱད པ དག གིས ཤེས རབ ཀྱི རྒྱལ
མེད པར སྤྱར བ རྣམ པར ཤེས པར སླ བ འདི བསལ བར བྱ བ ཁོ
ན ཡིན ནོ།

།འདིར སྨྲས པ། གལ ཏེ ཡུལ མེད པར ཤེས པ ཡོད པ མ ཡིན ན།
འོན ཀྱང བླ མའི མན ངག ལས རྣལ འབྱོར པ རྣམས ཀྱི ས གཞི གེང ཏུས
ཀྱིས ཡོངས སུ གང བར མཐོང བ དེ ཅི ལྟར ཞེ ན། བཤད པ།

རྣལ འབྱོར པ ཡིས བླ མའི མན ངག ལས།
།གེང ཏུས ཀྱིས གང ས གཞི མཐོང བ གང །
།དེར ཡང གསུམ ཆར སྐྱེ བ མེད པར མཐོང །

།སྐྱེ ཡུལ དང དབང པོ དང ། རྣམ པར ཤེས པའོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།
ཉེར ཏེ འཛིན དེ ནི།

ལོག པ ཡིད ལ བྱེད པར བསྟན ཕྱིར རོ། ༦༩

།འདི ནི དེ ཁོ ན ཉིད མ ཡིན པ ཡིད ལ བྱེད པའོ ཞེས འབྱུང བའི
ཕྱིར རོ། །འདི ནི གཉེན [323b]མི ཟ བར དེ ཉེར ཁས བླང བར བྱ། །དེ
ལྟ མ ཡིན ཏེ།

ཚོད ཀྱི དབང བློའི ཡུལ རྣམས ཇི ལྟ བ།
།དེ ལྟར མི སྡུག ཡོད ཀྱི ཡང འགྱུར ན།
།དེ བཞིན ཡུལ དེར བློ གཏད ཅིག མོས ཀྱིས།
།རྟོགས འགྱུར དེ ནི རྫུན པར ཡང མི འགྱུར། ༧༠

5 །ཇི ལྟར ཚོད བསྙོམས གར ཀྱི ལྟད མོ ལ སོགས པ ལྟ བ ན། ཡུལ་
དེར མིག གཏད པ རྣམས ལས ཇི ལྟར གཅིག ལ མིག གི རྣམ པར ཤེས པ
དེའི རྣམ པ ཅན སྐྱེ བ དེ བཞིན དུ གཞན དག ལ ཡང ཡིན པ དེ བཞིན དུ།
རྣལ འབྱོར པ རྣལ འབྱོར མ ཡིན པ ཀེང རུས ལ སོགས པའི ཡུལ ལ
ལྟ བ རྣམས ལ ཡང དེའི རྣམ པ ཅན གྱི ཤེས པ སྐྱེ བར འགྱུར ཏེ། སྔོན
10 པོ ལ སོགས པའི རྣམ པར ཤེས པ བཞིན ནོ། །དེང དེ འཛིན འདི ཁོ ན
ཉིད མ ཡིན པ ཡིད ལ བྱེད པར ཡང མི འགྱུར རོ། །དེ བཞིན དུ།

རབ རིབ དང ལྡན དབང པོ ཅན མཚུངས པ།
།ཆུ འབབ ཀླུང ལ ཡི དྭགས རྣག བློ ཡང །

།ཤེས པར བྱའོ།

15 །རབ རིབ མཐུ ལས སྐྲ རྣམས གང མཐོང བ།

།ཞེས གང བཤད པ དེ དང མཚུངས པ དེ ལྟ བུའི རིགས ཅན གཞན ཡང
རིག པར བྱ སྟེ སྨྲས པས ཚིག གོ

།མདོར ན ཇི ལྟར ཤེས བྱ མེད དེ བཞིན།
།བློ ཡང མེད ཅེས དོན འདི ཤེས པར གྱིས། ༧༡

།ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་དུ།

མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན།
།དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། 5
།དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག
།རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས།

།།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར།
།ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། 10
།དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ།
།ངེས་པར་སྒྱུ་མའི་དངོས་དང་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་སུ་སྨྲ་བའི་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་གནོད་གྱིས་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཙེ་ནས། བདག་ཉིད་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་དམ་པ་ 15
སྙིང་རྗེ་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་ཐུགས་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཚབས་[224 a]ཆེར་མཐུན་ཏེ་བཟུང་བར་བྱའོ།

།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ། 20

གལ་ ཏེ་ བཟུང་ མེད་ འཛིན་ པ་ ཉིད་ བྲལ་ ཞིང་།
།གཉིས་ ཀྱིས་ སྟོང་ པའི་ གཞན་ དབང་ དངོས་ ཡོད་ ན།
།འདི་ ཡི་ ཡོད་ པར་ གང་ གིས་ ཤེས་ པར་ འགྱུར།
།མ་ བཟུང་ བར་ ཡོད་ ཅེས་ ཀྱང་ མི་ རུང་། ༧༢

5 ། གལ་ ཏེ་ བཟུང་ བ་ དང་ འཛིན་ པ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ གཉིས་ ཀྱིས་ སྟོང་ པ་ གཞན་ གྱི་ དབང་ ཡོད་ ན་ དེའི་ ཡོད་ པ་ དེ་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ ཤེས་ པ་ གང་ གིས་ དམིགས། དེ་ ཉིད་ ཀྱིས་ དེ་ འཛིན་ པར་ མི་ འཐད་ དེ། རང་ གི་ བདག་ ཉིད་ ལ་ བྱེད་ པ་ དང་ འགལ་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །འདི་ ལྟར་ རལ་ གྲིའི་ སོ་ དེ་ ཉིད་ ཀྱིས་ དེ་ ཉིད་ མི་ གཅོད་ ལ། སོར་ མོའི་ རྩེ་ མོ་ དེ་ ཉིད་ ཀྱིས་ དེ་ ཉིད་ ལ་ མི་ རེག་ ཅིང་། ལེགས་ པར་ 10 བསླབས་ པའི་ གཡར་ ཞིང་ ཡང་ གཟེ་ ཅན་ གྱིས་ ཀྱང་ རང་ གི་ ཕྲག་ པ་ ལ་ ཞོན་ པར་ མི་ ནུས་ སྟེ། མེས་ རང་ གི་ བདག་ ཉིད་ མི་ སྲེག་ ལ། མིག་ གིས་ རང་ གི་ བདག་ ཉིད་ ལ་ ལྟ་ བ་ མ་ ཡིན་ ནོ།

།དེ་ ནི་ ཤེས་ པ་ གཞན་ གྱིས་ འཛིན་ པ་ ཡང་ མ་ ཡིན་ ཏེ། རང་ གི་ གྲུབ་ པའི་ མཐའ་ དང་ འགལ་ བའི་ ཕྱིར་ ཏེ། གལ་ ཏེ་ རྣམ་ པར་ རིག་ པ་ གཞན་ ཞིག་ 15 རྣམ་ པར་ རིག་ པའི་ ཡུལ་ ཡིན་ ན་ རྣམ་ པར་ རིག་ པ་ པ་ ཙམ་ ཉིད་ ཉམས་ པར་ འགྱུར་ རོ་ ཞེས་ འབྱུང་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །དེའི་ ཕྱིར་ དེ་ ལྟར་ དེའི་ འཛིན་ པ་ རྣམ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ ལ་ མ་ བཟུང་ བ་ ན་ ནི་ ཡོད་ པ་ ཉིད་ མེད་ དོ།

།འདིར་ སྨྲས་ པ། གལ་ ཏེ་ ཡང་ གཞན་ གཞན་ གྱིས་ འཛིན་ པ་ ཡོད་ པ་ 20 ནི་ མ་ ཡིན་ མོད་ ཀྱི། དེ་ ལྟ་ ན་ ཡང་ རང་ རིག་ པ་ ནི་ ཡོད་ པ་ ཡིན་ ནོ། །དེའི

ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་བོ། །འདིར་
ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་གཉིས་སུ་ནི་འཇུག་པར་[324 b]ཅིག་ཅར་གསལ་བར་
བྱེད་ལ། ཤེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་དོན་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་
རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་
ཞིག་ནི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གནོད་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་བླང་བར་
བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པས་
ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་
དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་དྲན་པ་པ་ཡོད་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཟེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་མྱོང་བར་
མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་
ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་

པར བྱེད པའི ཤེས པ གཅིག དེའི འདུག ཕྱོགས སུ འགྱུར བའི རྣམ པར
ཤེས པས གཅོད པར ཁས ལེན ན། སྔོན པོའི ཤེས པས ཤེས པ དེ ལ ཡང
སྐྱོང བ པོ གཞན ཡོད པར བྱ དགོས ཤིང། དེ ལ ཡང གཞན ཞིག འགྱུར
དགོས པས ཐུག པ མེད པའི སྐྱོན དུ ཐལ ལོ། །ཤེས པ ཡུལ གཞན ཡོངས
5 སུ གཅོད པར ཡང འགྱུར ཏེ། རྣམ པར ཤེས པའི རྒྱུན ལུགས མཐའ དག
ཤེས པ གཞན གྱི ཡུལ ཡིན པའི ཕྱིར དང། སེམས ཅན རྣམ པར ཤེས
པའི རྒྱུད གཅིག ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །རྣམ པར ཤེས པ ཨུཏྤ ལའི འདབ
༧ བརྒྱ འབིགས པ ལྟར རིམ གྱིས འབྱུང བ རྣམས འདུག པ མྱུར པ ཅིག
ཅར དུ འདུག པ ལྟ བུར མངོན པ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར ཐུག པ མེད པའི
10 སྐྱོན ཡོངས སུ སྤང བར བྱ བའི ཕྱིར གདོན མི ཟ བར རང རིག ཁས
བླང བར བྱ དགོས སོ། །དེ ལྟ ན ནི ངས མཐོང ངོ སྙམ དུ གཉི [325a]
གའི ཡུལ ཅན གྱི དྲན པ དུས ཕྱིས འབྱུང བ ཡང འགྲུབ སྟེ། ཤེས པའི
རང བཞིན རང རིག པ མ གཏོགས པ ལ ནི དེའི ཡུལ ཅན གྱི དྲན པ དེ
མི རིགས སོ། །དེའི ཕྱིར ངས མཐོང ངོ སྙམ དུ དུས ཕྱིས དྲན པའི ཤེས
15 པ སྐྱེས པ ལས། གང ལས དུས ཕྱིས གཉི གའི ཡུལ ཅན གྱི དྲན པ སྐྱེ
བ ཉམས སུ མྱོང བའི ཤེས པ རང གི བདག ཉིད དང། ཡུལ གྱི བདག
ཉིད ཐོང ཞིང སྐྱེས པ དཔོག པར བྱེད དོ། །དེའི ཕྱིར དུས ཕྱིས ཀྱི དྲན
པ ལས རང ཉམས སུ མྱོང བ གྲུབ པ ཡིན ལ། རང ཉམས སུ མྱོང བ
ཡོད ན ཡང གཞན གྱི དབང ཡོད པ ཉིད ཡིན པས། དེ ལ འདི ནི ཡོད
20 པར གང གིས ཤེས པར འགྱུར བ ཞེས པར འགྱུར བ ཞེས གང སྨྲས པ

ལ་འདི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྒྲོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།
།གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།
།མ་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡི། 5
།མ་གྲུབ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༧༢

།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྟགས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པས་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་དྲན་
པས་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ 10
ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་
དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ཡོད་
པས་དུ་བས་མེ་ལྟར་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་ཅུང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ 15
པས་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་
ག་ལ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཆུ་ཤེལ་མཐོང་བ་ལས་ཏོར་བུ་ཆུ་སྐྱེལ་ལམ།
མེ་ཤེལ་མཐོང་བ་ལས་ཏོར་བུ་མེ་སྐྱེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་[325b]མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལས་ཆུ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་ 20

རིག པ མེད པར དྲན པ ཇི ལྟར འབྱུང བ དེ ལྟར བསྟན པར འགྱུར རོ།
།དེའི ཕྱིར རང རིག པའི རྒྱུ ཅན གྱི དྲན པ ནི དེ མེད པར མེད པས མ
གྲུབ བསྒྲུབ པར བྱ བའི ཕྱིར ཏེ རང རིག པ བསྒྲུབ པར བྱ བའི ཕྱིར དྲན
པའི ཚིག བརྗོད པའི མ གྲུབ པ འདི སྒྲུབ པའི དགོས པ ཅན དུ མ གྲུབ
5 སྟེ། སྒྲ མི རྟག པ ལ མིག གིས བཟུང བྱ ཉིད བཞིན ནོ སྙམ དུ བསམས པ
ཡིན ནོ། །ཅི སྟེ དེ ལྟར རྣམ པར དཔྱོད པ བཏང ནས ཀྱང

རང རིག པ ནི གྲུབ ལ རག མོད ཀྱི།
།དེ ལྟའང དྲན པའི དྲན པ རིགས མིན ཏེ།
།གཞན ཕྱིར མ ཤེས རྒྱུད ལ སྐྱེས པ བཞིན།
10 །གཏན ཚིགས འདིས ནི ཁྱད པར དག ཀྱང འཛོམས། ༡༨

།གལ ཏེ ཡང ཤེས པས རང གི བདག ཉིད དང ཡུལ རིག པར བྱེད
མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང དྲན པའི ཤེས པས ར དག དྲན པ ནི མི རིགས ཏེ།
དྲན དའི ཤེས པ ནི ཡུལ ཉམས སུ མྱོང བའི ཤེས པ ལས གཞན ཉིད དུ
ཁས བླངས པའི ཕྱིར རོ། །འདི ལྟར བྲམས པའི ཤེས པའི རང རིག པ
15 དང ཡུལ མྱོང བ ནི སྔར ཉམས སུ མྱོང བས ཉེར ཟྭས ཀྱི ཤེས པས དྲན
པ མ ཡིན པ དེ བཞིན དུ། མ ཤེས པའི རྒྱུད ལ སྐྱེས པ ལྟར གཞན ཡིན
པའི ཕྱིར ན རང གི རྒྱུད དུ གཏོགས པའི རྣམ པར ཤེས པའི དུས ཕྱིས
འབྱུང བས ཀྱང ཤེས པ དང དོན དག ཉམས སུ མ མྱོང བའི ཕྱིར དྲན པར
མི འགྱུར རོ། །ཅི སྟེ རྒྱུད གཅིག ཏུ གཏོགས པ རྣམས ལ རྒྱུ དང འབྲས

ཕྱིའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས།

།གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི།
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་ 5
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་[326 a]ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །དྲན་
པའི་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་
པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོར་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ 10
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས།
།དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྙམ་དྲན་གྱུར་ཏེ། 15
།འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན།

།གང་གི། ཡུལ་མྱོང་བ་སྟེ། ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས
དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་
ཉམས་སུ་མྱོང་བས་མྱོང་བ་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་ན་ 20

ཡིན པས རྣ་བ ཡུལ དང ལྡན པར འགྱུར བ། ཉམས སུ མྱོང བའི ཤེས
པས ཡོངས སུ བཅད པ གང ཡིན པ དེ དྲན པས ཡོངས སུ མ བཅད པ མ
ཡིན པས བདག གིས མཐོང ངོ ཞེས བྱ བར ཡང འགྱུར རོ། །འདི ཡང
འཇིག རྟེན རྒྱལ ལུགས ཡིན གྱི ཤིན ཏུ དཔྱད པར བྱ བ ནི མ ཡིན ཏེ།
5 རྫུན པའི དོན ཅན ཉིད ཀྱིས འཇིག རྟེན གྱི ཐ སྙད ཡིན པའི ཕྱིར རོ།
གང གི ཕྱིར དེ ལྟར ཡིན པ།

དེའི ཕྱིར རང རིག ཡོད པ མ ཡིན ན།
།ཁྱོད ཀྱི གཞན དབང གང གིས འཛིན པར འགྱུར།
།བྱེད པོ ལས དང བྱ བ གཅིག མིན པས།
10 །དེ ཉིད ཀྱིས དེ འཛིན པར རིགས མ ཡིན། ༧༦

།བདག རིག པར བྱེད དོ། །ཞེས རིག པར བྱ བཞིན པའི བདག ཉིད
ལས ཀྱི དངོས པོར འགྱུར ལ། རིག པར བྱ བ དེ ཉིད ཀྱང བྱེད པ པོ
ཡིན ཞིང། དེའི བྱ བ ཡང ཐ མི དད པ (326b)ཉིད ཡིན པས བྱེད པ པོ
དང ལས དང བྱ བ གཅིག ཏུ ཐལ བར འགྱུར ན། འདི དག གཅིག པ
15 ཉིད ཏུ ནི མ མཐོང ངོ། །འདི ལྟར གཅོད པ པོ དང ཤིང དང གཅོད པའི
བྱ བ གཅིག པ ནི མ ཡིན ནོ། །འདི ལས ཀྱང རང རིག པ ཡོད པ མ
ཡིན པས དེ ཉིད ཀྱིས དེ འཛིན པ མ ཡིན ནོ། །འཕགས པ ལངྐར གཤེགས
པ ལས ཀྱང།

ཇི ལྟར རལ གྲི རང གི སོ།
20 །གཅོད པར མི བྱེད སོར མོ ནི།

།རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར།
།རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།
།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
།བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།
།གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ།
།གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བུས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། ༧༧
།གཞན་གྱི་དབང་དང་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ན་གོང་དུ་སྨྲར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་ཁྱེད་ཤིག་གང་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རིགས་པ་ཞིག་ན།
གང་ཚེ་གཞན་དབང་རྡུལ་ཙམ་ཡོད་མིན་ན།
།ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།

། ཀུན་ རྫོབ་ པ་ རྣམས་ ལ་ རྒྱུ་ རྐྱང་ ཟད་ ཀྱང་ མེད་ དོ་ སྙམ་ དུ་ བསམ་ པའོ། །དེའི་ ཕྱིར་ འདི་ ལ་ འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ རྒྱུ་ གང་ ཡིན་ པ་ དེ་ རང་ ཉིད་ [327 a]ཀྱིས་ ཡོད་ པ་ མ་ ཡིན་ པས། ཀྱེ་ མ་ ཀྱེ་ ཧུད།

གཞན་ གྱི་ ལྟར་ ན་ རྫས་ ལ་ ཆགས་ པ་ ཡིས།

5 །འཇིག་ རྟེན་ གྲགས་ པའི་ རྣམ་ བཞག་ ཀུན་ ཀྱང་ བརླག། ༧༨

།ཤེས་ རབ་ མེད་ པས་ རྫས་ ཆ་ ཤས་ ཅན་ ལ་ ཆགས་ པའི་ བློ་ ནས། གཞན་ གྱི་ དབང་ གི་ ཕྱམ་ པ་ སོ་ མ་ བཏང་ བར་ རྒྱུ་ དང་ འདྲ་ བ་ བླུགས་ ནས་ རང་ གི་ བློ་ གྲོས་ ཀྱི་ རྒྱལ་ དན་ པའི་ ཕྱིར་ འཇིག་ རྟེན་ པའི་ རྣམ་ པར་ བཞག་ པ་ འཇིག་ རྟེན་ ཁོ་ ན་ ལས་ གྲུབ་ པ། འདུག་ ཅིག་ སོང་ ཞིག་ བྱོས་ ཤིག་ ཚོས་ ཤིག་ ཅེས་
10 བྱ་ བ་ དེ་ ལྟ་ བུ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང། དེ་ བཞིན་ དུ་ གཟུགས་ དང་ ཚོར་ བ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གང་ ཡིན་ པ་ དེ་ དག་ ཐམས་ ཅད་ འཇིགས་ པར་ རྟོགས་ ཏེ། དེའི་ ཕྱིར་ འདི་ ལ་ རྒྱུད་ པ་ ཉིད་ འབབ་ ཞིག་ སྲིད་ པར་ འགྱུར་ གྱི་ མངོན་ པར་ མཐོ་ བ་ ནི་ མ་ ཡིན་ ནོ། །དེའི་ ཕྱིར་ དེ་ ལྟར་ སློབ་ དཔོན་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ ལས་ རང་ གི་ རྣམ་ པར་ རྟོག་ པས་ སྤྲུར་ པའི་ ལུགས་ ཀྱི་ ལམ་ ཁོ་ ནར་ ཞུགས་ པ།

15 སློབ་ དཔོན་ ཀླུ་ སྒྲུབ་ ཞབས་ ཀྱི་ ལམ་ ལས་ ནི།

།ཕྱི་ རོལ་ གྱུར་ ལ་ ཞི་ བའི་ ཐབས་ མེད་ དོ།

།ཅིའི་ ཕྱིར་ ཞེ་ ན། འདི་ ལྟར།

དེ་ དག་ ཀུན་ རྫོབ་ དེ་ ཉིད་ བདེན་ ལས་ ཉམས།

།དེ་ ལས་ ཉམས་ པས་ ཐར་ པ་ གྲུབ་ ཡོད་ མིན། ༧༩

།ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་མི་ཐུབ་ཅེ་ན། བཤད་པ།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།
།དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།
།དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། 5
།དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༨༠

།ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།
།བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མཛད། 10
།གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།
།བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།
།གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས།
།བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
།རྒྱལ་བས་[327b]འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སླད་དུ། 15
།འཇིག་རྟེན་ཕན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏོ།
།སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ།
།སེམས་ཅན་དམྱལ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་དང་།
།ལྷ་མིན་རིགས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས
།མི་ཡི་སེང་གེས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད། 20

། རིགས དམའ དེ བཞིན མཐོ བའི རིགས རྣམས དང །
། ཕྱུག པོའི ཁྱིམ དང དབུལ པོའི ཁྱིམ རྣམས དང །
། ཐན ཀྱི ཚོགས དང དེ བཞིན གཡོག གི ཚོགས།
། བུད མེད ཚོགས དང སྐྱེས པ མ ཉིད དང །
། འགྲོ བའི ཁྱད པར ཇི སྙེད གང ཡང རུང །
། མཚུངས མེད ཁྱོད ཀྱིས འཇིག རྟེན བསྟན མཛད པ།
། ཀུན རྫོབ བདེན པར མཁས པས ཐུགས ཆུད ནས།
། འཇིག རྟེན མཁྱེན པས མི ལ དེ བསྟན ཏོ།
། འདི ལ དགའ བའི འགྲོ བ འཁོར བ ན།
། འགྲོ བའི ཆོས བརྒྱད ལ ནི འཇུག འགྱུར ཏེ།
། ཐོབ དང མ ཐོབ སྙན དང མི སྙན དང །
། བསྟོད དང སྨད དང བདེ དང སྡུག བསྔལ ལོ།
། ཐོབ པ རྙེད ན དེ ལ ཆགས པ བསྐྱུར།
། མ ཐོབ ཕྱུར ན དེས ཀྱང འཁྲུག པར འགྱུར།
། གང གཞན མ བསྟན ཚུལ འདི ཤེས པར བྱ།
། དད རྣམས བརྒྱད ཀྱིས དེ རྒྱུན གཏོད པར འགྱུར།
། ཀུན རྫོབ དེ ལ དོན དམ ཐུ སྣ པ།
། དེ དག དོན བའི བློ ལྡན ཤེས པར བྱ།
། མི སྡུག སྡུག དང སྡུག བསྔལ བདེ བ དང །
། བདག མེད རང བཞིན བདག ཏུ སྨྲ བ དང །

།མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྨྲ་བགྱིད་ཅིང་།
།དེ་ལྟར་དཀའ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ།
།དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་གྱུར་ན།
།འཇིགས་ཅིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་སྤོང་བར་འགྱུར།
།དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤངས་གྱུར་ན། 5
།སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་མྱོང་།
།དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཚོལ་བགྱིད་ཀྱང་།
།སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་དག་གྲིས་པས་མྱོང་བར་འགྱུར།
།འཇིག་རྟེན་ཕན་པའི་བསྟན་པ་སུ་ཞིག་གིས།
།མ་ལོག་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་རྟོགས་གྱུར་ན། 10
།སྦྲུལ་གྱི་པགས་པ་རྙིང་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ།
།སྲིད་པ་[328 a]ཀུན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར།
།ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ།
།སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།
།གང་གིས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་པ། 15
།དེ་དག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
།རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དབེན་པར་གཟིགས།
།ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།
།དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དབེན་པ་དག
།ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། 20

།ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ཀུན རྫོབ དང དོན དམ པའི
བདེན པས དབེན པ རྣམས ལ ཐར པ ལྟ ག ལ ཡོད། དེའི ཕྱིར རྣམ པར
ཤེས པར སྨྲ བ དེ དག ནི རྣམ པར རྟོག པ ལོག པ དག གིས ལམ གོལ བར
ཞུགས པ ཁོ ནའོ། །འདིར ཐ སྙད ཀྱི བདེན པ བསྟན པ ནི ཐབས སུ གྱུར
5 པ སྟེ། ཇི སྐད དུ།

ཡི གེ མེད པའི ཆོས ལ ནི། །ཉན པ གང དང སྟོན པ གང །
།སྒྱུར པ མེད ལ སྒྲོ བཏགས པས། །འོན ཀྱང ཉན ཞིང སྟོན པ ཡིན།

།ཞེས གསུངས སོ། །ཐ སྙད ཀྱི བདེན པ ཁོ ན ལ གནས ཏེ དོན དམ ད
སྟོན པ ཡིན ལ། དོན དམ པ བསྟན པ ཁོང དུ ཆུད པ ལས ཀྱང དོན དམ
10 པ འཐོབ སྟེ། ཇི སྐད དུ། བསྟན བཅོས ལས།

ཐ སྙད ལ ནི མ བརྟེན པར། །དམ པའི དོན ནི བསྟན མི འགྱུར།
།དམ པའི དོན ལ མ བརྟེན པར། །མྱ ངན འདས པ ཐོབ མི འགྱུར།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེ ལ དོན དམ པ བསྟན པ ནི ཐབས ལས བྱུང བར
གྱུར ཅིང འབྲས བུར གྱུར པ སྟེ། ཐབས ལས བྱུང བ དང འབྲས བུ དང
15 ཐོབ པར བྱ བ དང རྟོག པར བྱ བ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །འདིར སྨྲས པ།
གལ ཏེ ཁྱོད ཀྱིས དེ སྐད དུ ཁོ བོ ཅག ལ ཤིན ཏུ བསྙོས པ མེད པར སྨྲ ན།
ད ནི དེད ཅག ཀྱང ཁྱོད ལ བཟོད པ མི བྱེད དེ། གལ ཏེ བདག ཉིད གཞན
གྱི ཕྱོགས སུན འབྱིན པ ཙམ ལ མཁས པར མངོན པར བྱེད ཅིང འཐད
རས མི རིགས པའི ཕྱིར གཞན གྱི དབང གི ངོ བོ སེལ བར བྱེད ན། ཁོ
20 ན ད ནི ཇི སྐད སྨྲས པའི འཐད པ ཁོ [328b]ནས མི རིགས པའི ཕྱིར ཁྱོད

ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་བསགས་པའི་ནོར་གྱི་
ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་ལ་མཛའ་བོའི་ཟོལ་གྱིས་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་
བྱིན་ནས་སླར་ཕྲོགས་པ་བཞིན་དུ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱས་པས་རངས་པར་
གྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་སྐྱེ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་ 5
དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།
།ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས།
།འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།
།འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། ༨༡ 10

།ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་
ཀྱིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་
པར་བྱ་བ་ཞིག་སྨྲ་བ་དེ་ལྟར་ནི་ཁོ་བོས་ཀུན་རྫོབ་པ་ན་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་
ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་གྱུར་པས་
ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་ 15
བརྗོད་པ་ནི་དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་
དང་མི་རྩོད་དོ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་
ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་
མེད་ཅེས་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ 20

ཇི ལྟར ཕུང པོ སྤངས ནས ཞིར ཞུགས པ།
།དགྲ བཅོམ རྣམས ལ ཡོད པ མིན དེ ལྟར།
།འཇིག རྟེན ལ ཡང མེད ན དེ བཞིན འདི།
།འཇིག རྟེན ལས ཀྱང ཡོད ཅེས བདག མི སྨྲ། ༨༢

5 ཇི ལྟར དགྲ བཅོམ པ ཕུང པོ ལྷག མ མེད པའི མྱ ངན ལས འདས
པའི དབྱིངས སུ ཞུགས པ རྣམས ལ བདག ཉིད ཐམས ཅད དུ ཀུན རྫོབ
ཡོད པ མ ཡིན པ དེ བཞིན དུ། གལ ཏེ འཇིག རྟེན ལ ཡང ཡོད པར མི
འགྱུར ན ནི དེ བཞིན དུ དགྲ བཅོམ པའི ཕུང པོ ལ སོགས པ བཞིན དུ
འདི དག [329 a]ཡོད དོ ཞེས འཇིག རྟེན ལ བལྟོས ནས ཀྱང ཁོ བོ མི སྨྲ སྟེ།
10 དེའི ཕྱིར གཞན ལ རག ལས པ ཉིད ཀྱི སྒོ ནས བདག གིས ཀུན རྫོབ ཁས
བླངས ཀྱི རང དབང དུ ནི མ ཡིན ནོ། །ཁས ཀྱང འཇིག རྟེན ཁོ ནས
བླངས པ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར གང གི ཁས བླངས པ དེ ཁོ ན ལ བལྟོས
ནས སེལ བ ན བསལ བར འོས པ ཡིན ཏེ། གཞན ལ བལྟོས ནས ནི མ
ཡིན ནོ ཞེས བཤད པ།

15 གལ ཏེ ཁྱོད ལ འཇིག རྟེན མི གནོད ན།
།འཇིག རྟེན ཉིད བལྟོས འདི ནི དགག པར གྱིས།
།ཁྱོད དང འཇིག རྟེན འདིར ནི རྩོད གྱིས དང །
།ཕྱི ནས སྟོབས ལྡན བདག གིས བརྟེན པར བྱ། ༨༣

།ཁོ བོ ཅག ནི འཇིག རྟེན གྱི ཀུན རྫོབ བཟློག པར བྱ བའི ཕྱིར གྱིན
20 དུ ཚོགས ཆེ བར གནས པར འགྱུར གྱིས ཁྱོད ཀྱིས འཇིག རྟེན གྱི ཀུན རྫོབ

སོལ་ཅིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་
ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྐྱོངས་གཏབ་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གནོད་པ་ཡང་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་
རྟེན་འདི་ནི་རྩོད་ཀྱིས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་འདི་
ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་ 5
འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་
འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ།

།འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་འཕད་པ་དང་ཐལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་
པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན་ནི། ལུང་གི་གནོད་པས་
འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ 10
དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་
དོར་བྱ་ཨཏྲ་རྟེལ་ལས་བྱུང་བའི་མདོ་སྡེའི་ས་གཞི་བསྟང་པ་ལ། དེའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་
སྨྲ་བའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འཁྲུལ་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ 15
(329 b)ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་བརྩུ་བར་འདོད་པས། རང་
གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐའི་དབྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཞག་ཅིང་བསྒུགས་ནས་དབྱམ་
བུ་རྣམ་པ་བཅུར་ཀླག་པ་ན། བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གཏང་གང་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་
ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདིར་མདོའི་ 20

དོན ཅི ཡིན ཞེ ན། དེའི ཕྱིར བཤད པ།

མངོན གྱུར མངོན ཕྱོགས བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཡིས།
།སྲིད གསུམ རྣམ ཤེས ཙམ དུ གང རྟོགས པ།
།བདག རྟག བྱེད པོ བཀག པ རྟོགས ཕྱིར དེས།
5 །བྱེད པ པོ ནི སེམས ཙམ ཡིན པར རྟོགས། ༨༤

།གང གི ཕྱིར མདོ དེ ཉིད ལས ལུགས སུ བྱུང བའི རྣམ པར རྟེན
ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ ལ རབ ཏུ རྟོག གོ །དེ ལྟར ན སྡུག བསྔལ གྱི
ཕུང པོ སྡུག བསྔལ གྱི ལྗོན པ བྱེད པ པོ དང ཚོར བ པོ མེད པ འབའ
ཞིག པོ འདི མངོན པར འགྲུབ པར འགྱུར རོ སྙམ མོ། །དེ འདི སྙམ དུ
10 སེམས ཏེ། བྱེད པ པོ ལ མངོན པར ཞེན པས ལས རྣམས ཡོད པར གྱུར
ཏོ། །གང ན བྱེད པ པོ མེད པ དེ ན དོན དམ པར ལས ཀྱང མི དམིགས
སོ སྙམ མོ། །དེ འདི སྙམ དུ སེམས ཏེ། འདི ལྟར ཁམས གསུམ པོ འདི་
ནི སེམས ཙམ སྟེ། སྲིད པའི ཡན ལག བཅུ གཉིས པོ གང དག དེ བཞིན
གཤེགས པས རབ ཏུ ཕྱེ སྟེ བཀའ སྩལ པ དེ དག ཐམས ཅད ཀྱང སེམས
15 གཅིག ལ བརྟེན པ དག གོ ཞེས རྒྱ ཆེར གསུངས སོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར
བདག རྟག པ བྱེད པ པོ བཀག ནས ཀུན རྫོབ ཏུ སེམས ཙམ ཞིག ཁོ ན
བྱེད པ པོ མཐོང ཞིང ཁམས གསུམ རྣམ པར ཤེས པ ཙམ དུ རྟོགས པ ཡིན
ནོ། །བྱང ཆུབ ནི ཐམས ཅད མཁྱེན པའི ཡེ ཤེས སོ། །དེར སེམས པ སྟེ་
སེམས ཤིང མཚོན པ དེ ལ ཡོད པས བྱང ཆུབ སེམས དཔའ འམ། ཡང ན
20 བྱང ཆུབ ཏུ ངེས པར ཡོད པ ཉིད དེ བརྟོག པ ཉིད དེ ལ ཡོད པས བྱང

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་འམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གང་
ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། [330 a]པར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་
བྱས་པའི་ཚིག་བསྡུ་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ།
།མངོན་ཕྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་རྣམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་ 5
ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་
ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བློ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར།
།ལྷར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས།
།མུ་སྟེགས་སྤྲོ་མཐོན་རི་འཛམ་དག་རང་བཞིན། 10
།རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། <༤

།འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདྲིས་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོད་པ་དེ།
།གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་།
།དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་།
།གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། 15
།སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

།ཞེ་ས་བྱ་བ་སྟེ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྷར་གཤེགས་
པ་ལས་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། འདིའི་དོན་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་ཆོས་དེ་དེ་ལས།
།མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག 20

|སྨྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།

|རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༤༦

|མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོས་
འདི་པ་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དག་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།
5 |རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ལྟར་
བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ། |དེའི་
ཕྱིར་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། |ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཟག་ཕུང་པོར་སྨྲ་བ་ཡི།
|འཇིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་ཕྲུག་དང་།
10 |གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག
|ཡོད་མེད་འདས་པ་སྨྲ་ན་དྲིས།
|དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
|བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།
|འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ།
15 |ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་(330b)པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱིས།

|ཞེས་གསུངས་སོ། |ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་
ཕྱི་རོལ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། |ཇི་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། |དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་
20 ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་མེད་པས་འདིར་རྟག་

པ་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བར་བྱུར་ཞིང་ཅི་ཞིག་མི་བྱུང་བར་འགྱུར། འདི་ལྟར་ད་
ལྟར་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོང་པ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱུང་བོ་ལ་སོགས་
པ་སྟོན་པར་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མ་གཟིགས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ། 5
།དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་ནུས་པར་བརྗོད་ནས། རྣམ་པ་གཞན་
དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟར་ཇི་བཞིན། 10
།དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།
།མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།
།འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༨༩

།ཇི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤེས་ཚིག་སྟེ་མ་མི་
མངོན་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ 15
ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཁམས་
གསུམ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཇི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་ 20

དེ བཞིན དུ གདོན དུ (331 a)གདོན མི ཟ བར འདོད པར བྱའོ། །ཚིད ཀྱི
ལུགས ལྟར།

གལ ཏེ འདི དག སེམས ཙམ ཞེས མཆེད ནས།
།དེ ལས གཟུགས ཉིད དགག པར མཛད ན ནི།
།སླར ཡང ད ལས བདག ཉིད ཆེན པོས སེམས།
།གཏི མུག ལས ལས སྐྱེས པར ཅི ཕྱིར གསུངས། ༨༨

།འཕགས པ ས བཅུ པ དེ ཉིད ལས། རྣམ པར ཤེས པ མ རིག པ
དང འདུ བྱེད ཀྱི རྒྱུ ཅན དུ གསུངས ཀྱི རང གི མཚན ཉིད ཀྱིས གྲུབ པ
ནི མ ཡིན ནོ། །གལ ཏེ རྣམ པར ཤེས པ རང གི བདག ཉིད ཀྱིས གྲུབ
པར གྱུར ན ནི དེ མ རིག པའམ འདུ བྱེད ལ མི བལྟོས པར འགྱུར བ
ཞིག ན བལྟོས པ ཡང ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར རྣམ པ ཐམས ཅད དུ རྣམ
པར ཤེས པ རང བཞིན གྱིས ཡོད པ མ ཡིན པ ཁོ ན སྟེ། རབ རིབ ཅན
གྱིས དམིགས པའི སྐྲ ཤད ལ སོགས པ ལྟར ཕྱིན ཅི ལོག གི རྐྱེན ཡོད ན
ཡོད པའི ཕྱིར ལ། དེ ཁོ ན ལྟར ཕྱིན ཅི ལོག གི རྐྱེན མེད ན མེད པའི
ཕྱིར ཏེ སྙམ དུ བསམས པའོ། །ཇི སྐད དུ། དེ ལྟར བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ ལུགས སུ འབྱུང བའི རྣམ པར རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ ལ
རབ ཏུ རྟོག གོ །དེ འདི སྙམ དུ སེམས ཏེ། བདེན པ རྣམས མི ཤེས པ
ནི དོན དམ པར མ རིག པའོ། །མ རིག པས བྱས པའི ལས ཀྱི རྣམ པར
སྨིན པ ནི འདུ བྱེད རྣམས སོ། །འདུ བྱེད ལ བརྟེན པའི སེམས དང པོ ནི
རྣམ པར ཤེས པའོ། །རྣམ པར ཤེས པ དང ལྷན ཅིག སྐྱེས པ ཞེན པའི ཕུང

པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ །དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ནད་
པས་རེག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རེག་པའོ། །རེག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
ནི་ཚོར་བའོ། །ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྲེད་པའོ། །སྲེད་པ་རྣམ་པར་
འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པའོ། །ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཟག་དང་བཅས་པ་ནི་ 5
སྲིད་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་འབྱུང་བའོ། [331b]
།ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་རྒ་བའོ། །རྒས་པའི་ཕུང་པོ་འཇིག་པ་ནི་
འཆི་བའོ། །འཆི་ཞིང་སྡབ་པའི་ཚེ་ཀྱིས་ཤེད་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་
སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་
ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པའོ། །དབང་པོ་ལྔའི་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ 10
སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ།
།སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྡོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་
བ་པོ་མེད་པ་འདི་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་མ་
རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཏེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ 15
ཀུན་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་
འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཏེ་
བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་མངོན་པར་
འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་
འབྱིན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཏེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ 20

ཏེ། སྲིད པའི ཉིང མཚམས སྦྱོར བར ཡང བྱེད པ དང། མིང དང གཟུགས
མངོན པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན པའོ། །མིང དང གཟུགས ཀྱང བྱ བ
གཉིས སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ། ཕན ཚུན རྟེན པར ཡང བྱེད པ དང།
སྐྱེ མཆེད དྲུག མངོན པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན པའོ། །སྐྱེ མཆེད དྲུག
5 ཀྱང བྱ བ གཉིས སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ། རང གི ཡུལ རྣམ པར
ཕྱེ བ ཡང སྟོན པ དང། རེག པ མངོན པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན
པའོ། །རེག པ ཡང བྱ བ གཉིས སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ། དམིགས
པ ལ རེག པ ཡང བྱེད པ དང། ཚོར བ མངོན པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང
འབྱིན པའོ། །ཚོར བ ཡང བྱ བ གཉིས སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ།
10 ཡིད དུ འོང བ དང ཡིད དུ མི འོང བ དང གཉི ག ལ[ས] རྣམ པར གྲོལ
བ མྱོང བར ཡང བྱེད པ དང། སྲེད པ མངོན པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང
འབྱིན པའོ།[332 a]།སྲེད པ ཡང བྱ བ གཉིས སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ།
ཆགས པ འགྱུར བའི དངོས པོ ལ ཀུན ཏུ ཆགས པར ཡང བྱེད པ དང།
ལེན པ མངོན པར འབྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན པའོ། །ལེན པ ཡང བྱ བ
15 གཉིས སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ། གོང མ ལྟ བུ དང། སྲིད པ མངོན
པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན པའོ། །སྲིད པ ཡང བྱ བ གཉིས སུ ཉེ
བར གནས པ ཡིན ཏེ། སྲིད པའི རྒྱུད གཞན གནས པར བྱེད པ དང།
སྐྱེ བ མངོན པར འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན པའོ། །སྐྱེ བ ཡང བྱ བ གཉིས
སུ ཉེ བར གནས པ ཡིན ཏེ། གོང མ ལྟ བུ དང། རྒ བ མངོན པར
20 འགྲུབ པའི རྒྱུ ཡང འབྱིན པའོ། །རྒ བ ཡང བྱ བ གཉིས སུ ཉེ བར

གནས་པ་ཡིན་ནོ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་
བ་དང་སྐྲད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཇི་སྲིད་དུ་
འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། འདུ་བྱེད་འཇིག་
པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་
འབྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ 5
པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྐྱེན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྐྱེན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་ 10
པ་མེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྐྱེན་འདུ་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བརྟེན་མེད་
པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུ་བ་
ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ། །བྲལ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ།
།ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་འབྱུང་ངོ། །མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ 15
ངོ་། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་འདུས་བྱས་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཆགས་པ་དེ་
[332 b]ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འདུ་བ་འདི་དང་ཚོགས་པ་འདིའི་རྒྱུན་
བཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་ནི་མི་བྱའོ་སྙམ་མོ། །ཕྱི་རྒྱལ་བའི་
སྲས་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྐྱོན་ཆགས་ 20

ཤེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ན་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་དང་བཅས་པ་
སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་
སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བས་
5 བྱིས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་
སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

10 སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།
།སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད།
།འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས།
།སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༨༩

།དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་
15 མོངས་པས་བདག་གི་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་
དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ །དེ་
ལ་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
20 པའོ། པདྨ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་

ཐུན་མོང་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།
།ཇི་སྐད་དུ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི།
།ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར།
།སེམས་དཀྱིལ་མགོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། 5
།མཚོན་དང་རིན་ཆེན་[333 a]ཤིང་བཞིན་ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་
སྐྱེས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་
ན་ལས་གསོག་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ལ་སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཞན་ 10
ནི་མ ཡིན་བས་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོར་བཤག་གི་གཟུགས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།
།སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

།གཟུགས་ནི་ཐེམ་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། 15

།དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
།བཀག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༩༠

།འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ 20

པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་
བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་ནུས་པར་མཐོང་བའི་སེམས་ཙམ་
ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་
བསལ་ནས་རྩོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་
5 གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་
གཅིག་བཏོན་ནས་རང་གི་ཡུལ་འཕོབ་ཅིང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་བཙལ་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་
གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པས་
གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་
10 དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།
།ཕུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྟ་ཆར་ཡོད།
།དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།
།རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༦༧

15 །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཞིག
།སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཞིག [333 b]

།གང་གི་ཚེ་འཐད་པས་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཚེ་གཉི་
གའི་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་
20 བྱ་དགོས་ལ། ཡང་གང་གི་ཚེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ

ПОДЪ РЕДАКЦІЕЮ АКАДЕМИКА С. Ѳ. ОЛЬДЕНБУРГА

Изданы Publiés

I Çikṣāsamuccaya Ed C Bendall I—IV Fsc
II Rāṣṭrapālaparipṛcchā *Publ par L Finot I Fsc*
III Avadānaçataka Ed J S Speyer Vol I (I—IV Fsc) Vol II Fsc I—II
IV Madhyamakavṛtti Publ par L de la Vallée Poussin Fsc I—VI
V Сборникъ 300 Бурхановъ Изд С Ѳ Ольденбургъ, Ч I
VI А Грюнведель Описаніе буддійскаго собранія кн Э Э *Ухтомскаго I—II Fsc*
VIII Nyāyabindu и *Nyāyabinduṭīkā (тибетскій переводъ) Изд* О И Щербатской Fsc I—II
IX Madhyamakāvatāra par *Candrakīrti (traduction tibétaine)* Publ par L de la Vallée Poussin Fsc II

Печатаются Sous presse

III Avadānaçataka Ed J S Speyer Vol II Fsc III
IV Madhyamakavṛtti Publ par L de la Vallée Poussin Fsc VII
VII Nyāyabindu и Nyāyabinduṭīka (санскритскій текстъ) Изд Ѳ И *Щербатской Fsc I*
VIII Nyāyabindu и Nyāyabinduṭīkā (тибетскій переводъ) Изд Ѳ И Щербатской Fsc III
IX *Madhyamakavatara (traduction tibétaine) Publ par L de la* Vallée Poussin Fsc III
X Saddharmapuṇḍarīka Ed by Prof H Kern and Prof *Bunyiu Nanjio Fsc I*
XI Abhisamayālaṃkaraprajñaparamitopadeçaçāstra (санскритскій и тибетскій тексты) Изд Ѳ И Щербатской Fsc I

Приготовляются къ печати En préparation

Mahāvyutpatti съ указателемъ Изд И П Минаевъ и Н Д Мироновъ
Pañcaviṃçatisāhasrikāprajñāpāramitāsutra *Изд Ѳ И* Щербатской и Б Ь Барадинъ
Amarakoça (тибетскій переводъ) Изд Ѳ И Щербатской и *Н Д Мироновъ*
Kalacakratantra Ed Prof A Grünwedel
Sādhanamāla Изд С Ѳ Ольденбургъ
Saddharmalaṅkāvatāra *Изд Ѳ И Щербатской*
Pañcarakṣa Изд С Ѳ Ольденбургъ
Çālistambasutra (санскритскій и тибетскій тексты) Изд L de la Vallée Poussin

---

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

PROFESSEUR A L'UNIVERSITÉ DE GAND MEMBRE DE LA SOCIÉTÉ ASIATIQUE
ET DE LA ROYAL ASIATIC SOCIETY

III.

ST PÉTERSBOURG, 1909

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences

J Glasounof et C. Ricker à St. Pétersbourg | N Kymmel à Riga,
J Ogloblinе à St. Pétersbourg et Kief | Luzac & Cie. à Londres,
J Karbasnikof à St. Pétersbourg Moscou Varsovie et [illegible] | Voss' Sortiment (G. W. Sergenfrey) à Leipzig.

Prix 1 Rbl. — 2 Mrk 50 Pf

གཟུགས་ཙམ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།མཚུངས་པར་སྤངས་མེད་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ༩༢

།གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ནི་ལྔ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡི།

།བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་།
།ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར།

།གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་བཤིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྔར་རྫས་བཀག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

།དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།
།དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ༩༣

།འདིར སྨྲས པ། གལ ཏེ ཡང མདོའི དོན འདི དེ ལྟར བཤད མོད ཀྱི། དེ ལྟར ན ཡང ལུང གཞན ལས སེམས ཙམ ཡོད པ ཉིད དུ ངེས ཏེ། ཇི སྐད དུ།

ཕྱི རོལ སྣང བ ཡང མེད དེ།
5 །སེམས ནི སྣ ཚོགས རྣམས སུ སྣང །
།ལུས དང ལོངས སྤྱོད གནས འདྲ བ།
།སེམས ཙམ དུ ནི ངས བཤད དོ།

།ཞེས གསུངས སོ། དེ ལ ལུས ནི མིག ལ སོགས པའི སྐྱེ མཆེད རྣམས སོ། [334 a]ལོངས སྤྱོད ནི གཟུགས ལ སོགས པའི ཡུལ རྣམས སོ། གནས ནི 10 སྣོད ཀྱི འཇིག རྟེན ནོ། །སེམས ལས ལོགས ཤིག ན ཕྱི རོལ ཡོད པ མ ཡིན པའི ཕྱིར། རྣམ པར ཤེས པ ཙམ ཞིག ཁོ ན ལུས དང ལོངས སྤྱོད དང གནས སུ སྣང བར སྐྱེ བ ན ཡུལ གྱི དངོས པོར གནས པ ལུས ལ སོགས པ རྣམ པར ཤེས པ ལས ཐ དད པར ཕྱི རོལ ལྟ བུར མངོན པ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར ཁམས གསུམ པ ནི སེམས ཙམ ཡིན ནོ ཞེ ན། མདོ འདི ཡང 15 དགོངས པ ཅན ཉིད དུ བརྗོད པའི ཕྱིར བཤད པ།

མདོ སྡེ ག- ལས ཕྱི རོལ སྣང ཡོད མིན།
།སེམས ནི སྣ ཚོགས སྣང ངོ ཞེས གསུངས པ།

།དེའི དགོངས པ ནི འདི ཡིན ཏེ།

གཟུགས ལ ཤིན ཏུ ཆགས གང དེ དག ལ།
20 །གཟུགས བཟློག པ སྟེ དེ ཡང དྲང དོན ཉིད། ༩༨

།དེ་ལ་འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་མེད་ཏུ་རེ
བ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ང
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར
འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱུར
ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར 5
བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་མངས་པ
གཞོམ་པའི་ཕྲེང་ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ
འཇོམས་པའི་གེར་ཟླས་ཏེར། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ
ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང
ལུང་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ 10
ནི་ཇི་ལྟར་གང་ལས་ངེས་ཤེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོན
པའི་ཕྱིར་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་མིང་།
།འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།

།ཅེས་བྱ་བའོ། །མདོ་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི 15
གཞན་ཡང་།

རྣམ་པ་ནི་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། [33 b]
།དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ཤེར་འདི་གཟུང་བར་བྱེད། ༡༠

།རྣམ་པ་ནི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་དཀོན
ག་རེག་རང་འཇིགས་པའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་གཏན་ཚིག་དཔེའི་དོན 20

ཡོངས སུ གྲུབ པ་ཞེས བྱ བར རང བཞིན གསུམ བསྟན པ ལས། བརྟགས
པ མེད པ ཉིད དང། གཞན གྱི དབང ཡོད པ ཉིད དང། དེ བཞིན དུ

ལེན པའི རྣམ པར ཤེས པ ཟབ ཅིང ཕྲ།
།ས བོན ཐམས ཅད ཆུ བོའི རྒྱུན ལྟར འབབ།
5 །བདག ཏུ རྟོགས པར གྱུར ན མི རུང ཞེས།
།བྱིས པ རྣམས ལ ངས ནི དེ མ བསྟན།

།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ སྨྲེ འདི།

།ཇི ལྟར ནད པ ནད པ ལ།
།སྨན པས སྨན རྣམས གཏོང བ ལྟར།
10 །སངས རྒྱས དེ བཞིན སེམས ཅན ལ།
།སེམས ཙམ དུ ཡང རབ ཏུ གསུངས།

།ཞེས བྱ བའི ལུང འདིས དྲང བའི དོན ཉིད དུ གསལ བར བྱེད དོ། །དེ
བཞིན དུ བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས མདོ བརྗོད པ ལས། དེ བཞིན གཤེགས པའི
སྙིང པོ གསུངས པ དེ བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས རང བཞིན གྱིས འོད གསལ
15 བ རྣམ པར དག པས། ཐོག མ ནས རྣམ པར དག པ ཉིད མཚན སུམ
ཅུ རྩ གཉིས དང ལྡན པ སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱི ལུས ཀྱི ནང ན མཆིས
པར བརྗོད དེ། བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས རིན པོ ཆེ རིན ཐང ཆེན པོ གོས
དྲི མ ཅན གྱིས ཡོངས སུ དཀྲིས པ ལྟར ཕུང པོ དང ཁམས དང སྐྱེ མཆེད
ཀྱི གོས ཀྱིས ཡོངས སུ དཀྲིས པ། འདོད ཆགས དང ཞེ སྡང དང གཏི མུག
20 གི ཟིལ གྱིས ནོན པ། ཡོངས སུ རྟོག པའི དྲི མས དྲི མ ཅན དུ གྱུར པ།

རིག་པ་བརྟན་པ་ཐེང་ཟླག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན
གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས
བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཧེ་ཕྱང་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས
མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་མེད
པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིགས་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བཅོམ 5
[333a]ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ངའི་དེ་བཞིན
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་མ་སྐྱེས་པ་དང། 10
མཚན་མ་མེད་པ་དང། སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས
བདག་མེད་པས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི
དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག
པའི་གནས་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏོ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས 15
པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས
ཀྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྫ
མཁན་ནི་འཇིམ་པའི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་ལག
རྡུངས་དང་ཆུ་དང་སྲད་བུ་དང་བད་རྩོལ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྣོད་ཤྭ་པ་སྣ
ཚོགས་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ 20

ཀྱང ཆོས ལ བདག མེད པ རྣམ པར རྟོག པའི བདག ཉིད ཐམས ཅད རྣམ
པར ལོག པ དེ ཉིད ཤེས རབ དང ཐབས ལ མཁས པ དང ལྡན པ རྣམ པ
སྣ ཚོགས ཀྱིས ད བཞིན གཤེགས པའི སྙིང པོར བསྟན པའམ བདག མེད
པར བསྟན པས ཀྱང ཅུང སྟེ། རྫ མཁན བཞིན ཏུ ཚིག དང ཡི གེའི རྣམ
5 གྲངས རྣམ པ སྣ ཚོགས ཀྱིས སྟོན ཏོ། །ད ལྟར དེའི ཕྱིར བློ གྲོས ཆེན པོ
དེ བཞིན གཤེགས པའི སྙིང པོ སྟོན ཏེ། ཡང དག པའི བདག ཏུ རྣམ པར
རྟོག པའི ལྟ བར ལྷུང བའི བསམ པ ཅན དག རྣམ པར ཐར པ གསུམ གྱི
སྤྱོད ཡུལ ལ གནས པའི བསམ པ དང ལྡན ཞིང མྱུར ཏུ བླ ན མེད པ
ཡང དག པར རྫོགས པའི བྱང ཆུབ ཏུ མངོན [335 b] པར རྫོགས པར འཚང
10 རྒྱ བར ཇི ལྟར འགྱུར ཞེས ཏེ ཞེས བྱ བ དང། ཡང དེ ཉིད ལས བློ
གྲོས ཆེན པོ སྟོང པ ཉིད དང མི སྐྱེ བ དང མི གཉིས པ དང རང བཞིན
མ་ པའི མཚན ཉིད སངས རྒྱས ཐམས ཅད ཀྱི མདོ སྡེའི ནང ཏུ ཆུད པ
འདི བསྟན ཏོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ན རྣམ པ དེ ལྟ བུའི མདོ སྡེ རྣམ པར
ཤེས པར སླ བ རྣམས ཀྱི ངེས པའི དོན ཉིད ཏུ ཁས བླངས པ ཐམས ཅད
15 དྲང བའི དོན ཉིད ཡིན པར ལུང འདིས མངོན པར གསལ བར བྱས ནས།
རིགས པས དྲང བའི དོན ཉིད ཏུ གསལ བར བྱ བའི ཕྱིར བཤད པ།

ཤེས བྱ མེད ན ཤེས པ གསལ བ ནི།
།བདེ བླག རྙེད ཕྱིར སངས རྒྱས རྣམས ཀྱིས གསུངས།
།ཤེས བྱ མེད ན ཤེས པ བཀག འགྲུབ པས།
20 །དང པོར ཤེས བྱ དགག པ མཛད པ ཡིན། ༩༦

།སངས རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས རང་བཞིན་མེད་པ ལ་འཇུད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས བྱས་པ་རྣམས ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ལ འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས ཇི་ལྟར་ཐོག་མར་སྦྱིན པ ལ སོགས་པ་གདམས སྒྱུར་བར་མཛད་པ དེ་བཞིན་དུ། ཤེས བྱ་བཀག པ ཡང་བདག མེད་པ ཁོང་དུ ཆུད པའི ཐབས ཡིན པའི་ཕྱིར བཅོམ ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔར ཤེས བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི བདག མེད པར རིག་པ་རྣམས ཤེས པའི བདག མེད པ ལ བདེ བླག ཏུ འཇུག པའི ཕྱིར རོ། །ཤེས བྱ རང་བཞིན མེད་པར རིག པ རྣམས ཀྱིས ཤེས པ རང བཞིན མེད་པར རེས འགའ རང་ཉིད ཁོ ནས་རྟོགས པར འགྱུར ལ རེས་འགའ ནི ཚུང ཞིག ཉེ བར་བསྟན་པ ཙམ ཀྱིས འགྱུར པར ཤེས བྱ དགག པ ཉིད སྔར གསུངས་སོ། །ཤེས རབ ཅན དག གིས གཞན ཡང དེ བཞིན དུ བརྟག པར བྱའོ ཞེས བཤད་པ།

དེ ལྟར ལུང གི ལོ རྒྱུས ཤེས བྱས ཏེ།
།མདོ གང དེ ཉིད མ ཡིན བཤད དོན ཅན།
།དྲང དོན གསུངས པའང རྟོགས ནས དྲང བྱ ཞིང །[336 a]
།སྟོང ཉིད དོན ཅན ངེས དོན ཤེས པར ཀྱིས། ༧༩

།མདོ སྡེ གང དག སྐྱེ བ མེད་པ ལ སོགས པས ཁྱད པར དུ བྱས པའི རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ དངོས སུ གསལ བར་བྱེད པ མ ཡིན་པ དེ དག་ནི ཇི ལྟར་རང བཞིན མེད་པ ལ འཇུག པའི་རྒྱུར འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད པར བྱ སྟེ། ཇི་སྐད དུ།

འབྱུང རྣམས མིག བཟུང མ ཡིན ན།
།དེ བྱུང མིག བཟུང ཇི ལྟར ཞེས།
།གཟུགས ལ དེ སྐད གསུངས པ ན།
།ཁྱོད ཀྱིས གཟུགས ཀྱི འཛིན པ བཀག

5 །ཅེས གསུངས ལ། མདོ ལས ཀྱང ། མི རྟག དོན ནི མེད དོན ཞེས གསུངས སོ། །སྟོང ཉིད དོན ཅན ངེས དོན ཡང ཤེས པར གྱིས ཏེ། ཇི སྐད དུ།

སྟོང པ བདེ བར གཤེགས པས བཤད པ ལྟར།
།ངེས དོན མདོ སྡེ དག གི བྱེ བྲག ཤེས།
།གང ལས སེམས ཅན གང ཟག སྲོག བུ བསྟན།
10 །ཆོས དེ ཐམས ཅད དྲང བའི དོན དུ ཤེས།

།ཞེས བྱ བ དང ། དེ བཞིན དུ།

འཇིག རྟེན ཁམས ནི སྟོང ཕྲག ཏུ།
།ང ཡིས མདོ རྣམས གང གསུངས པ།
།ཡི ག ཐ དད དོན གཅིག སྟེ།
15 །ཡོངས སུ བསྒྲག པར ནུས མ ཡིན།
།དངོས པོ གཅིག ནི བསམ བྱས ན།
།དེ དག ཐམས ཅད བསྒོམས འགྱུར ཏེ།
།སངས རྒྱས ཀུན གྱི ཆོས མང པོ།
།ཇི སྙེད རབ ཏུ བསྟན པ རྣམས།

།ཆོས རྣམས ཀུན གྱི བདག མེད ཡིན།
།མི གང དོན ལ མཁས རྣམས ཀྱིས།
།གནས འདི ལ ནི བསླ བྱས ན།
།སངས རྒྱས ཆོས རྣམས རྙེད མི དཀའ།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེ བཞིན དུ འཕགས པ ཀླུ སྒྲུབ མི ཟད པ ལ་སོགས 5
པའི མདོ སྡེ དག ལས རྒྱ་ཆེར བསྟན པ ཡང རྟོགས པར བྱའོ། །ཕྱོགས
ཙམ ཞིག ནི བརྗོད པར བྱ སྟེ། དཔེར ན སྤྲུལ ནི ཐག པ བསྒྲོགས པ
རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ ལ བརྟགས པ ཡིན ཏེ། དེ དེ ལ ཡོད པ མ
ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ སྤྲུལ དངོས ལ ནི ཡོངས སུ གྲུབ པ ཡིན ཏེ། དེ
ཀུན ཏུ མ བརྟགས པའི ཕྱིར རོ། །དེ བཞིན དུ རང བཞིན ཡང [836b] 10
གཞན གྱི དབང སྤྲས པ ཅན ལ ནི ཀུན ཏུ བརྟགས པ ཡིན ཏེ།

རང བཞིན དག ནི བཅོས མིན དང །
།གཞན ལ བལྟོས པ མེད པ ཡིན།

།ཞེས གསུངས པས ངོ བོ ཉིད ནི སྤྲས པ ཅན མ ཡིན ནོ། །བཟུང བཞིན པའི
རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ སྤྲས པ ཅན གཟུགས བརྙན དང འདྲ བ ལ 15
བརྟགས པ གང ཡིན པ དེ ནི སངས རྒྱས ཀྱི སྤྱོད ཡུལ ལ ནི དངོས ཡིན ཏེ།
ཀུན ཏུ མ བརྟགས པའི ཕྱིར ཏེ། དངོས པོ སྤྲས པ ཅན ལ མ རིག པར
རང བཞིན འབའ ཞིག མངོན སུམ དུ མཛད པས དེ ཉིད ཐུགས སུ ཆུད
པའི ཕྱིར སངས རྒྱས ཤེས བརྗོད དོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར བརྟགས པ དང
གཞན གྱི དབང དང ཡོངས སུ གྲུབ པ ཞེས བྱ བ ངོ བོ ཉིད གསུམ རྣམ 20

འབྱུང རྣམས མིག བརྒྱད མ ཡིན ན།
།དེ བྱུང མིག བརྒྱད ཇི ལྟར ཞེས།
།གཟུགས ལ དེ སྐད གསུངས པ ན།
།ཁྱོད ཀྱིས གཟུགས ཀྱི འཛིན པ བཟློག

5 །ཅེས གསུངས ལ། མདོ ལས ཀྱང ། མི རྟག དོན ནི མེད དོན ཞེས གསུངས སོ། །སྟོང ཉིད དོན ཅན ངེས དོན ཡང ཤེས པར གྱིས ཏེ། ཇི སྐད དུ།

སྟོང པ བདེ བར གཤེགས པས བཤད པ ལྟར།
།ངེས དོན མདོ སྡེ དག གི བྱེ བྲག ཤེས།
།གང ལས སེམས ཅན གང ཟག སྐྱེས བུ བསྟན།
10 །ཆོས དེ ཐམས ཅད དྲང བའི དོན དུ ཤེས།

།ཞེས བྱ བ དང ། དེ བཞིན དུ།

འཇིག རྟེན ཁམས ནི སྟོང ཕྲག དུ།
།ང ཡིས མདོ རྣམས གང གསུངས པ།
།ཡི གེ ཐ དད དོན གཅིག སྟེ།
15 །ཡོངས སུ བསྒྲག པར ནུས མ ཡིན།
།དངོས པོ གཅིག ནི བསམ བྱས ན།
།དེ དག ཐམས ཅད བསྒོམས འགྱུར ཏེ།
།སངས རྒྱས ཀུན གྱི ཆོས མང པོ།
།ཇི སྙེད རབ ཏུ བསྟན པ རྣམས།

ཟག པ དང སྨྲ པ ལ སོགས པ ཚིག གི དོན དཔྱུ ནི དེ ཉིད དག གོ ཞེས
ཚིག གི དོན རྣམ པར བཞག པ ཐུབ ནས གང གི ཕྱིར བྲམས པ ཆེ རབས
གཞན དུ ཡང སྒོག གི བདག ཉིད དུ ཡོད པ ཁོ ནས སྐྱེ བ འདི ལེན པ
དའི ཕྱིར བདག ལས སྐྱེ བ ཡིན ནོ། བྲམས པ དང སྒོག གཉིས གཞན ཉིད
མ ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །སྒོག ནི འགྲོ བ དང ལྡན པའི ཕྱིར ན གཞན གྱི 5
ས ལྷ ལ སོགས པའི འགྲོ བར རྒྱུ བར ཡང འདོད པ ཡིན ནོ། །གང གི
ཕྱིར པ དང མ དང ཆོས དང ཆོས མ ཡིན པ དང ཟག པ ལ སོགས པ
གཞན དུ ཕྱུང པ དག ལས སྐྱེ བ དའི ཕྱིར གཞན ལས ཀྱང སྐྱེ བ ཡིན
ནོ། དེའི ཕྱིར བདག ལས སྐྱེ བ མ ཡིན ཞིང གཞན ལས སྐྱེ བ ཡང མ
ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ འདི ཁོ བོ ཅག ལ གནོད པར བྱེད པ མ ཡིན ནོ། 10
བདག ཁོ ན ལས སྐྱེ བར ཁས [མ] བླངས པའི ཕྱིར དང གཞན ཁོ ན ལས
སྐྱེ བར ཁས མ བླངས པའི ཕྱིར རོ ཞེའོ། །རྩོད པ འདི ཡང། མི
རིག[ས] པ ཉིད དུ བཤད པ། གཉིས ལས སྐྱེ བའང རིགས པའི ངོ བོ མ
ཡིན ནོ། ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། གང གི ཕྱིར།

བཤད ཟིན ཉེས པ དེ དག ཐོ ན འབབ པ ཡོད ཕྱིར རོ། 15

།གང གི ཕྱིར ཕྱོགས གཅིག ག དག ལ སྤྱོ གང དག བརྗ པ ན དག
ཀྱི གའི ཕྱོགས འད ལ ཡང འབབ པའི ཕྱིར གཉིས ལས ཀྱང སྐྱེ བ མིད
པ མ ཡིད དོ། །གང གི ཕྱིར ཐམ པ འཛིམ པའི བདག ཉིད དུ ཡད པ
དེའི ཕྱིར སྐྱེ བ མ ཡིད དོ། ཡོད མའི ཕྱིར རོ། ཇི སྐད དུ།

པར བཞག པ རྟོགས པར བྱ་ ནས མདོའི དགོངས པ རྣམ པར བཤད པར
བྱའོ། །གཟུང བ དང འཛིན པ གཉིས ནི གཞན གྱི དབང ལས མ གཏོགས
པར དངོས པོ མེད པའི ཕྱིར ན། གཞན གྱི དབང ལ དེ གཉིས ཀུན ཏུ
བརྟགས པ ཉིད བསམ པར བྱ སྟེ། སྨྲས པས ཆོག གོ །དཀྱུས མ ཉིད
5 བཤད པར བྱའོ།

།དའི ཕྱིར དེ ལྟར གཞན ལས ཀྱང སྐྱེ བ བསལ ནས། ད ནི གཉི
ག ལས སྐྱེ བ གསལ པར འདོད པས བཤད པ།

གཉིས ལས སྐྱེ བའང རིགས པའི ངོ བོ མ ཡིན གང གི ཕྱིར།
།བཤད ཟིན ཉེས པ དེ དག ཕྱོགས ཏུ འབབ པ ཡིན ཕྱིར རོ།

10 །ངེ ལ ཅིག གལ གཉལ སུ སྨྲ བ རྣམས ནི སྐྱེ བདག ལས ཀྱང འགྱུར
ཞིང གཞན ལས ཀྱང འགྱུར བས གཉི ག ལས སྐྱེ བར སེམས སོ། །དེ ལ
འཛིམ པའི གོང བུ དང དབྱུ གུ དང འཁོར ལོ དང སྐུད པ དང ཆུ དང རྫ
མཁན ལ སོགས པ དག ལས བུམ པ འབྱུང བར འདོད པ ན། གང གི
ཕྱིར འཛིམ པ དང བུམ པ གཉིས གཞན ཉིད མ ཡིན པས བུམ པ འཛིམ
15 པའི བདག ཉིད དུ ཡོད པ ཁོ ན སྐྱེ བ དེའི ཕྱིར བདག ལས ཀྱང སྐྱེ ལ།
གང གི ཕྱིར རྫ མཁན གྱི བྱ བ ལ སོགས པ གཞན ཏུ གྱུར པ དག འདིའི
སྐྱེད པར བྱེད པ ཡིན པ དེའི ཕྱིར [337 a]གཞན ལས ཀྱང སྐྱེའོ སྙམ
དུ བདག དང གཞན ལས སྐྱེ བར སེམས སོ། །ཕྱི རོལ གྱི དག ལ ཇི ལྟ
བ དེ བཞིན ཏུ ནང གི རྣམས ལ ཡང བདག དང གཞན ལས འགྱུར རོ
20 །དེ ལ སྒོག དང སྒོག མ ཡིན པ དང། བསོད ནམས དང། སྡིག པ དང།

བཤད པས ཀྱང མ ཡིན ནོ ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

གང ཕྱིར རེ རེ ལས ནི སྐྱེ བ གྲུབ པ ཡོད མ ཡིན། ༡༨

།དཔེར ན ཏིལ གཅིག གིས འབྲུ མར འབྱིན ནུས པས། མང པོ རྣམས
ཀྱིས ཀྱང འགྱུར ལ། ནུས པ མ མཐོང བའི བྱེ མ རྣམས ཀྱིས ནི མ ཡིན
པ ལྟར རེ རེས བསྐྱེད པར འགྱུར ན ནི། དེ ལྟ བུའི རང བཞིན ཅན མང 5
པོ རྣམས ཀྱིས ཀྱང འགྱུར བ ཞིག གོ །དེའི ཕྱིར གཉིས ལས སྐྱེ བ ཡང
རིགས པ མ ཡིན ནོ།

།འདིར ངོ བོ ཉིད སྨྲ བ ནི། གལ ཏེ སྐྱེ བ རྒྱུ ལས ཡིན ན ནི དེ
འབྲས བུའི བདག ཏུ གྱུར པ དང། གཞན དུ གྱུར པ དང། གཉི གར
གྱུར པ ཞིག ཏུ འགྱུར བས ཉེས པ དེ དག ཏུ འགྱུར བ [338 a]ཞིག ན། 10
བདག གིས ནི རྒྱུ ཁས མ བླངས པས བཤད ཟིན པའི ཉེས པའི གོ སྐབས
མེད དོ། །དེའི ཕྱིར དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེ བ ནི ངོ བོ ཉིད ལས འབྱུང བ
ཁོ ན ཡིན ཏེ། འདི ལྟར པདྨའི རྩ བ དང དེའི འདབ མ རྣམས ཀྱི རྩུབ
པ དང འཇམ པ དག འགའ ཞིག གིས བགྲིམས ཏེ བྱེད པར མ མཐོང ལ།
དེའི འདབ མ དང ཟེའུ འབྲུ དང ལྟེ བ རྣམས ཀྱི ཁ དོག དང དབྱིབས སྣ 15
ཚོགས པ དག ཀྱང བྱེད པར མཐོང བ མ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན དུ པ ན ས
དང པལ པོ སེ ཏུ ལ སོགས པའི སྣ ཚོགས པ ཡང ཡིན ནོ། །བྱི རོལ དག
ཨ ཏི ལྟར ཡོད པ དེ བཞིན དུ ཤ ཟ དང ཟ ཏི ཏི རི དང། ཟ ག
པ སོགས པ དང གི བདག ཉིད ཅན དག ལ ཡང འགའ ཞིག གིས འདད
པས བཅུད ནས ཁ དོག དང དབྱིབས ལ སོགས པ འགོད པར མ དམིགས པ 20

དེ ནི དེ ལས འབྱུང ན ཡོན ཏན འགའ ཡང ཡོད མ ཡིན།
།སྐྱེས པར གྱུར པ སྔར ཡང སྐྱེ བར རིགས པའང མ ཡིན ཉིད།
།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ བཤད པ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན དུ སྒོག གི བདག
ཉིད [337 b]ཁོ ནར གནས པའི ཕྱིར བྲམས པ ལ ཡང སྐྱེ བ ཡོད པ མ ཡིན ནོ
5 ཞེས བྱ བར རིག པར བྱའོ། །གང གི ཕྱིར བུམ པ རྒྱ དང སྐུད པ དང
འཁོར ལོ ལ སོགས པའི བདག ཉིད དུ རྣམ པར གནས པ མ ཡིན པ དེའི
ཕྱིར དེ དག ལས སྐྱེ བ མ ཡིན ནོ། ཇི སྐད དུ།

གཞན ལ བརྟེན ནས གལ ཏེ གཞན ཞིག འབྱུང བར འགྱུར ན ནི།
།འོ ན མེ ལྕེ ལས ཀྱང མུན པ འཐུག པོ འབྱུང འགྱུར ཞིང །
10 །ཐམས ཅད ལས ཀྱང ཐམས ཅད སྐྱེ བར འགྱུར ཏེ གང གི ཕྱིར།
།སྐྱེད པར བྱེད པ མ ཡིན མ ལུས ལ ཡང གཞན ཉིད མཚུངས།

།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ བཤད ཟིན ཏོ། །ས དང མ ལ སོགས པ གཞན
དུ གྱུར པ དག ལས བྲམས པ སྐྱེ བ ལ ཡང དེ བཞིན དུ བརྗོད པར བྱའོ།
།དེ ལ ཇི ལྟར གོང དུ བདག དང གཞན ལས སྐྱེ བ འཇིག རྟེན གྱི ཀུན
15 རྫོབ དང དོན དམ པར ཡང མི རིགས སོ ཞེས བསྟན པ དེ བཞིན དུ།
ཚིག གལ གཉིས ལས སུ སྨྲ བ ལ ཡང ཇི སྐྱེད བཤད པའི རིགས པས མི
སྲིད དོ ཞེས གོང དུ བསྟན པ མཇུག བསྡུ བའི ཕྱིར།

འདི ནི འཇིག རྟེན ལས མིན དེ ཉིད དུ ཡང འཐད མིན ཏེ།

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །ཐར བསྒྲུ པའི རིགས པ ཁྲི ནས གཉེ གཞི ཕྱུགས
20 ལ ཡང གཉེ ག ལས སྐྱེ བ མི རིགས པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི འདིར

བཤད པས ཀྱང མ ཡིན ནོ ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

གང ཕྱིར རེ རེ ལས ནི སྐྱེ བ གྲུབ པ ཡོད མ ཡིན། ༩༨

།དཔེར ན ཏིལ གཅིག གིས འབྲུ མར འབྱིན ནུས པས། མང པོ རྣམས
ཀྱིས ཀྱང འགྱུར ལ། ནུས པ མ མཐོང བའི བྱེ མ རྣམས ཀྱིས ནི མ ཡིན
པ ལྟར རེ རེས བསྐྱེད པར འགྱུར ན ནི། དེ ལྟ བུའི རང བཞིན ཅན མང 5
པོ རྣམས ཀྱིས ཀྱང འགྱུར བ ཞིག གོ །དེའི ཕྱིར གཉིས ལས སྐྱེ བ ཡང
རིགས པ མ ཡིན ནོ།

།འདིར ངོ བོ ཉིད སྨྲ བ ནི། གལ ཏེ སྐྱེ བ རྒྱུ ལས ཡིན ན ནི དེ
འབྲས བུའི བདག ཏུ གྱུར པ དང། གཞན དུ གྱུར པ དང། གཉི གར
གྱུར པ ཞིག ཏུ འགྱུར བས ཉེས པ དེ དག ཏུ འགྱུར བ [338 a]ཞིག ན། 10
བདག གིས ནི རྒྱུ ཁས མ བླངས པས བཤད ཟིན པའི ཉེས པའི གོ སྐབས
མེད དོ། །དེའི ཕྱིར དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེ བ ནི ངོ བོ ཉིད ལས འགྱུར བ
ཁོ ན ཡིན ཏེ། འདི ལྟར པདྨའི རྩ བ དང དེའི འདབ མ རྣམས ཀྱི རྩུབ
པ དང འཇམ པ ཁ དག འགའ ཞིག གིས བསྒྲིམས ཏེ བྱེད པར མ མཐོང ལ།
དེའི འདབ མ དང ཟེ འབྲུ དང ལྟེ བ རྣམས ཀྱི ཁ དོག དང དབྱིབས སྣ 15
ཚོགས པ དག ཀྱང བྱེད པར མཐོང བ མ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན དུ པ ན ས
དང པམ པོ ཀེ ཏུ ལ སོགས པའི སྣ ཚོགས པ ཡང ཡིན ནོ། །ཕྱི རོལ དག
ལ ཇི ལྟར ཡོད པ དེ བཞིན དུ ཙ ཛ དང ཛ ཏི ཏི རི དང། ཛ ཀ
བ སོགས པ ནང གི བདག ཉིད ཅན དག ལ ཡང འགའ ཞིག གིས འདད
པས བསྐྱེད ནས ཁ དོག དང དབྱིབས ལ སོགས པ འགོད པར མ དམིགས པ 20

ཉིད དོ། །དེའི ཕྱིར དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེ བ ནི ངོ བོ ཉིད ལས འབྱུང བ
ཁོ ནའོ ཞེས སྨྲའོ། །འདི ལ བཤད པར བྱ སྟེ།

གལ ཏེ རྒྱུ མེད ཁོ ནར སྐྱེ བར ལྟ ཞིག འགྱུར ན ནི།
།དེ ཚེ མཐའ དག རྟག ཏུ ཐམས ཅད ལས ཀྱང སྐྱེ འགྱུར ཞིང །
5 །འབྲས འབྱུང ཆེད དུ འཇིག རྟེན འདི ཡིས ས བོན ལ སོགས ནི།
།བརྒྱ ཕྲག དག གི སྒོ ནས སྡུད པར བྱེད པར ཡང མི འགྱུར། ༩༩

།གལ ཏེ དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེ བ གློ བུར བར འགྱུར ན ནི ཇི ལྟར
པ ན ས ཡི ཤིང དའི ཤིང ཏོག གི རྒྱུ མ ཡིན པ དེ བཞིན དུ། ཉེས པ
དང ཨ མྲ ལ སོགས པ དངོས པོ ཐམས ཅད ཀྱང དེའི རྒྱུ མ ཡིན པས དེ
10 དག ལས ཀྱང སྐྱེ བར འགྱུར ཏེ། རྒྱུ མ ཡིན པ ཉིད དུ འདྲ བའི ཕྱིར རོ།
།ཡང ཇི ལྟར ཤིང ཏོག པ ན ས དེའི རྒྱུ མ ཡིན པ ལས སྐྱེ བ དེ བཞིན
དུ ཁམས གསུམ ལས ཀྱང འགྱུར རོ། །ཡང གང ཞིག ཨ མྲ དང ལ ཀུ
ཙ ལ སོགས པ རྣམས ཀྱི སྨིན པ ལས སྐྲུས པའི སྐྱེ བ དུས ཚིགས ལ
བལྟོས མེད རེས འགའ མཐོང བ དེ ཡང དེ དག ལ རྟག ཏུ ཁོ ནར ཡོད
15 པར འགྱུར ཏེ། དུས ཚིགས ཀྱི བལྟོས པ ལ མི བལྟོས པའི [338b]ཕྱིར རོ།
།དེ བཞིན དུ རྨ བྱ རྨ བྱའི མདོངས ཀྱི ཚོགས ཀྱི རྒྱུ མ ཡིན པས བྱ རོག
ལ ཡང མདོངས ཀྱི ཚོགས ཡོད པར འགྱུར ལ། རྨ བྱ ལ ཡང དུས ཐམས
ཅད ཀྱི ཚེ སྒོ མངལ ཀྱི གནས སྐབས ན ཡང དེ ཙོའི སྒྲ ཡང ཡོད པར
འགྱུར རོ། །དེ ལྟར འགྲོ བ འདི ཙོག རྟག ཏུ སྐྱེ བར འགྱུར ན དེ ནི ཡོད
20 པ ཡང མ ཡིན པས ང བོ ཉིད དུ སྨྲ བ མི རིགས སོ། །དེ ལྟར རིགས

པ དང འགལ བ བརྗོད ནས། མཐོང བ དང འགལ བ བརྗོད པའི ཕྱིར
བཤད པ།

འབྲས འབྱུར ཆེད དུ འཇིག རྟེན འདི ཡིས ས བོན ལ སོགས ནི།
།བཅུ སྐག རྣག གི སྙེ ནས བསྐྱེད པར བྱེད པར ཡང མི འགྱུར
བ ཞིག ན བྱེད པ ཡང ཡིན པ དེའི ཕྱིར སྐྱེ བ ངོ བོ ཉིད ལས བྱུང བ མ   5
ཡིན ནོ། །གཞན ཡང

གལ ཏེ འགྲོ བ རྒྱུ ཡིས སྟོང པར འགྱུར ན ནམ མཁའ ཡི།
།ཨུཏྤ ལ ཡི དྲི མདོག ཇི བཞིན བཟུང དུ མེད ཉིད ན།
།ཤིན ཏུ ཆེས བཀྲའི འཇིག རྟེན འཛིན བཟང ཡིན དེའི ཕྱིར།
།རང གི ངོ བཞིན འཇིག རྟེན རྒྱུ ལས ཡིན པར ཤེས པར གྱིས། ༡༠༠   10

།གལ ཏེ འགྲོ བ རྒྱུ ཡིས སྟོང པར འགྱུར ན ནི ནམ མཁའི ཨུཏྤ ལའི
དྲི དང ཁ དོག བཞིན དུ འཛིན པའི ཡུལ དུ མི འགྱུར བ ཞིག ཏུ འགྱུར བ
ཡང ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར རང གི ངོ ལྟར འགྲོ བ མཐའ དག རྒྱུ ཁོ ན ལས
སྐྱེའོ ཞེས བྱ བར རིག པར གྱིས ཤིག །ཁྱོད ཀྱི ལྟར ན ནི སྔོན པོའི རྣམ
པ ཅན གྱི བློ ཡུལ སྔོན པོ བཀག ནས ཉེ བར སྐྱེ བ མ ཡིན ཏེ། སྔོན   15
པོའི རྣམ པ ཅན གྱི བློ ནི སྔོན པོ ཁོ ན ལས ཡིན གྱི ངོ བོ ཉིད ལས མ
ཡིན པས ངོ བོ ཉིད ལྟ བ ནི མི རིགས སོ། །རྣམ པ འབྱུང བ ལས
བྱུང བ དག ནི རྒྱུ དཔེ བཞིན པ ལ ནི བསྟོན པར མི ནུས ཏེ། མཐོང
བའི ཕྱིར དང། ཇི སྐད བཤད པའི སྐྱོན དུ ཐལ བར འགྱུར བའི ཕྱིར ཏེ།
བྱ དང འབྲས བུའི དངོས པོ འཇིག རྟེན ལ གྲགས པ འདི ནི ཡོད པ ཉིད དོ། 20

།དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་
པ་ས་དང་[339a]ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པདྨ་དང་པལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་
དག་དང་། རྨ་བྱ་དང་བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་
5 མཐོང་བཞིན་པ་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། བློ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆན་དག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱེ་ཐག་ཤད་པ་ཡོངས་
སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྨྱོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་མྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་
རྒྱུ་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། ནུར་ནུར་པོ་ལ་
10 སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བློ་དག་
སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་པར་
ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་
15 འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།

མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།
།ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཕྱིད་ལ་མི་འབྱུང་།
།ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་རྫས་ཞིག་སྟེ།
20 །འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ར།

།ཞེས སྨྲས ཏེ། འདི ནི བུ མོ ལ མངོན པར བཀོད པར འདོད ཅིང བུ མོས
འཇིག རྟེན པ ཇོལ མེད པར རྟོགས པར འདོད ནས སྨྲས པ ཡིན ནོ། །འདི
ལ བརྗོད པར བྱ བ སྟེ། ཁྱོད ཀྱི འཇིག རྟེན པ ཇོལ ཡོད པ མ ཡིན ནོ
སྙམ པའི ངེས པ འདི ག ལས ཡིན། མངོན སུམ མ ཡིན པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར
ར ཞེ ན། ཁྱོད ཀྱི འཇིག རྟེན པ ཇོལ མངོན སུམ མ ཡིན པ ཉིད ཅེ མངོན 5
སུམ ཞིག གི དོན ཏེ མངོན སུམ མ ཡིན པ ཞིག ཡིན གྲང། མངོན སུམ
མ ཞེ ན། འཇིག རྟེན པ ཇོལ མངོན སུམ དུ གྱུར པ ཉིད [339b] མེད པ
མངོན སུམ ཡིན པས དངོས པོ མེད པ ཡང མངོན སུམ ཉིད དུ འགྱུར ར དེའི
ཕྱིར དངོས པོ མེད པ ཡང ཁྱོད ལ དངོས པོར འགྱུར ཏེ། མངོན སུམ ཡིན
པའི ཕྱིར དངོས པོ བཞིན ནོ། དེའི ཕྱིར དངོས པོ མེད པ ཞེས བྱ བ འགའ 10
ཡང མེད པས ཟླ པོ མེད པའི ཕྱིར དངོས པོ ཡང མེད པར འགྱུར རོ།
།དངོས པོ དང དངོས པོ མེད པ མེད ན ཡང འབྱུང བ རྣམས ཀྱི ཡོད པ
ཉིད དང། འཇིག རྟེན པ ཇོལ མེད པ ཉིད ཉམས པར འགྱུར རོ། །ཅི
སྟེ མངོན སུམ མ ཡིན ན ནི ཉེ ཞིག མངོན སུམ མ ཡིན པ ན ཉིད མངོན
སུམ མ ཡིན པའི ཕྱིར ན བརྒྱུད པས ཇི ལྟར མ བརྒྱུད པ དེའི སྒོ ནས 15
འཇིག རྟེན པ ཇོལ མེད པར རྗེས སུ དཔོག པར འགྱུར། ཅི སྟེ རྗེས སུ
དཔག པས བརྒྱུད པ ཡིན ན ནི ན། རྗེས སུ དཔག པ ཞིག ཟབ ཏུ གྱུར
པས ཀྱང དེ ན རྟེན པ ཡིན ན འདི ནི།

ཇི ཙམ དབང པོའི སྤྱོད ཡུལ བ།
།སྐྱེས བུ དེ ཙམ ཁོ ནར ཟད། 20

།བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྐྱ་བ།
།དེ་ནི་སྤྱང་ཀིའི་རྗེས་དང་འདྲ།

།ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད
ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱུར
5 པ་ལ་ཀུན་འཕྱིན་པ་བཀད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད
ཏུ་ཀུན་འཕྱིན་ར་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ
བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་སྐྲ་ཤད་དང
སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ
10 གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ
ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི
ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་བློ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར
བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི།
15 །ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།
།དང་ལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།
།དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར [304a]འགྱུར། ༡༠༧

།ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་བོ་གང་དག་སྨྲས་པ་དེ་དག་ནི་ཇི
ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མ
20 ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ན་ལྟར་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག

དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏེ་ཕོར་ཐ་བ་ལྟའི་མིག
གི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད
པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།
།ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། 5
།དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་བརྟན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
།གང་ཚེ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ངས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ༡༠༢

།མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་ནི
གནས་པའི་རྒྱུའོ། །ལུས་ནི་ཀོག་པོའོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན
པ་རོལ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན 10
ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་ཚད་པར་གྱི་ཚིག་བསྡུའོ། །རྟེན་དུ
མཚུངས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས
པའི་ལུས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་མ་ཏུའི
ཅན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང
ལྡན་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་སོ། །རྟེན་དེ་ནི་ཇི་སྲིད 15
སེམས་པ་འགྱུར་བ་ལས་གྱུར་པ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ
ལྟ་བའམ། ཡེ་ཚོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ
བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ
འགྱུར་བས་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཇིག
རྟེན་ཕྱིར་ཕན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང 20

།བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སླ་བ།
།དེ་ནི་སྐྱུང་ཀའི་རྗེས་དང་འདྲ།

1 །ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་བླངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱུར་
5 པ་ལ་ཀུན་འབྱིན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཀུན་འབྱིན་ར་བརྗོད་པར་བྱའོ།

།གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་སྐྲ་ཤད་དང་
སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ
10 གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ལོ་ན་ཡིན་པ་ད་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ
ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅེ
ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒྲ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར
བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའི།
15 །ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།
།གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་མུན་པ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།
།དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་[304 a]འགྱུར། ༡༠༡

།ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དག་སྨྲས་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་
ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མ་
20 ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ད་ལྟར་ཁྱོད་འཇིག་རྟག་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག

ཏུ མཐོང བ ཡིན པ དེའི ཚེ། འཇིག རྟེན པ རོལ ཏེ ཚོང ཕྲ བ ཏྲེའི མིག
གི མེས པའི སྤྱོད ཡུལ ཏུ ཞུར པ ཧི ཕྲར ཏོགས ཕར འབྱུར ཏེ གི སྲིད
པ ཉིད དོ། །གཞན ཡང །

འཇིག རྟེན པ རོལ འགོག པར བྱེད པའི ཏུས སུ་བདག ཉིད ནི།

།མིག བྲུའི ཟང བཞིན བྱིན ཅེ ལོག ཏུ ལྡ ཕར རྟགས བྱ སྟེ། 5

།དེ ཡི ལྡ བའི རྣམ པའི བརྟེན མཚུངས ལུས དང ལྡན ཉིད ཕྱིར།

།གང ཆེ འབྱུང བའི བདག ཉིད ཡོད ཉིད ངས ཞེན དེ ཆེ བཞིན།༡༠༢

།མཚུངས པ ནི མཉམ པ སྐྱེ འདྲ པ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །རྟེན ནི
གནས པའི རྒྱུའོ། །ལུས ནི ཁོག པའོ། །དེའི ལྡ བའི རྣམ པ ནི འཇིག རྟེན
པ རོལ ལ སྒྲུར པ འདེབས པ དའི ལྡ བའི རྣམ པའོ། །རྟེན ཡང དེ ཡིན 10
ལ མཚུངས པ ཡང དེ ཡིན པས མེས ཅད ཕར གྱི ཚིག བསྡུའོ། །རྟེན ཏུ
མཚུངས པ ཉིད ལུས ཡིན པས ན དེའི ལྡ བའི རྣམ པའི རྟེན ཏུ མཚུངས
པའི ལུས ཞེས ཚིག ༡ན ཕར སྦྱར རོ། །དེ འདི ལ ཡོད པས ན མ ཏུའི
ཅན ནོ། །དེའི དངོས པོ ནི དེའི ལྡ བའི རྣམ པའི རྟེན མཚུངས ལུས དང
ལྡན ཉིད ཕྱིར ཞེས བྱ བ སྟེ། གཏན ཚིགས སོ། །རྟེན དེ ནི ཐེ སྲིད 15
སེམས པ འབྱུང བ ལས ཞུར པ པའི འཇིག རྟེན པ རོལ ཡོད པ ཉིད ཏུ
ལྡ བཞམ། ཐེ ཚོམ གྱི ཏན ཉིད ཏུ མ ཞུར པ དེ སྲིད ཏུ ངོ ཕར ལྡ
པ འཇིག རྟེན པ རོལ ལ སྒྲུར པ འདེབས པའི རྟེན ཏུ མཚུངས པ ཉིད ཏུ
འབྱུར བས འབྱུང བའི བདག ཉིད ཡོད པ ཉིད ཏུ རྟོགས པ ན ཡང འཇིག
རྟེན རྒྱང་ཕན པ ལ དེའི ལྡ བའི རྣམ པའི རྟེན ཏུ མཚུངས པའི ལུས དང 20

ལྡན པ ཉིད ཡོད པ ཡིན ཏེ། འདི ལྟར དེའི གནས སྐབས ནི གཉིས་ཏེ།
གཅིག ནི འབྱུང བའི རང བཞིན ཁང དུ ཆུད པའི གནས སྐབས སོ། །གཞན
ནི འཇིག རྟེན [310b]གཞན ལ སྐུར པ འདེབས པའི གནས སྐབས སོ། །དེ
ལ གཅིག ནི ཕྱོགས སུ བྱས པ ཉིད་ཀྱིས ན གཞན དཔེ ཉིད དུ བསྟན
5 པའི ཕྱིར།

གང ཆ འབྱུང བའི བདག ཉིད ཡོད ཉིད ཁས ལེན དེ ཚེ བཞིན།

།ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། །གནས སྐབས དེར ཡང དེའི ལྟ བའི རྣམ པའི རྟེན
དུ མཚུངས པའི ལུས དང ལྡན པ ཉིད དང། སེས བྱའི རང བཞིན ཕྱིན
ཅི ལོག ཏུ ལྟ བ ཡོད པ ཡིན ནོ། །ཅི སྟེ འབྱུང བའི བདག ཉིད ཡོད པ
10 ཉིད རྟོགས པའི གནས སྐབས ན ཡང བདག ཕྱིན ཅི མ ལོག པ མཐོང བ
ཡིན པའི ཕྱིར དཔེ བསྒྲུབ བྱས སྟོང པ ཉིད ཡིན ནོ སྙམ ན། དེ ཡང ཡོད
པ མ ཡིན ཏེ། མ སྐྱེས པ ཉིད ཀྱིས ཡོད པ མ ཡིན པའི རང བཞིན ཅན
ཀྱི འབྱུང བ དག ལ སྐྱེ བ དང ཡོད པ ཉིད དུ རྟོགས པས ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ
ལྟ བ ཉིད དུ གྲུབ པའི ཕྱིར རོ། །འབྱུང བ དང མ སྐྱེས པ ཉིད ནི ཁོ
15 ན བསྒྲུབ པར བྱ དགོས ས ཞེ ན། མ ཡིན ཏེ བསྒྲུབས ཟིན པའི ཕྱིར རོ
ཞེས བཤད པ།

འབྱུང བ དེ དག ཇི ལྟར ཡང མེད དེ ལྟར བཤད ཟིན ཏེ།
།གང གི ཕྱིར ན གོང དུ རང གཞན ལས དང གཉི ག ལས།
།སྐྱེ དང རྒྱུ མེད ཐུན མོང དུ ནི བཀག ཟིན དེ ཡི ཕྱིར།
20 །མ བཤད འཆད པ འདི དག ལྟ ཞིག ཡོད པ མ ཡིན ནོ། ༡༠༢

།དངོས པོ རྣམས ཐུན མོང ཏུ རང གཞན དང གཉི ག དང རྒྱུ མེད
པ ལས སྐྱེ བ འགོག པར བྱེད པ ན། འབྱུང བ དང སྐྱེ བ ཡང བདག གིས
སྤྱུར བཀག པ ཁོ ནས སྐྱེ བ མེད པའི ཕྱིར། འབྱུང བ དག ལ རང བཞིན
ཡོད པ མ ཡིན པས། དཔེ གྲུབ པ ཉིད དོ། །དེ བཞིན ཏུ ཐམས ཅད
མཁྱེན པ ལ སྐུར པ འདེབས་པ དང། དངོས པོ ཡོད པ ཉིད དུ སྨྲ བ དང། 5
དངོས པོ མེད པ ཉིད དུ སྨྲ བ དང། དབང ཕྱུག དང དུས དང རྡུལ དང
རང བཞིན དང ངོ བོ ཉིད སྨྲ བ རྣམས དང། དེ དག ལས གཞན པ རྣམས
ལ ཡང རང རང གི ཇི ལྟ བ ཡིན པ སྨྲ བ ན རྟོགས པ ཕྱིན ཅི ལོག ཉིད
སྤྱུར བར བྱའོ། །འདི ལྟ སྟེ།

རྫོགས པའི སངས རྒྱས འགོག པར བྱེད པའི [341a]དུས སུ བདག ཉིད ནི། 10
།ཤེས བྱའི རང བཞིན ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ ལྟ བར རྟོགས བྱ སྟེ།
།དེ ཡི ལྟ བའི རྣམ པའི རྟེན མཚུངས ལུས དང ལྡན ཉིད ཕྱིར།
།གང ཚེ འབྱུང བའི བདག ཉིད ཡོད ཉིད ཁས ལེན དེ ཚེ བཞིན།

།ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ སྦྱར བར བྱ སྟེ། ཡོད པ དང མེད པ ཉིད དུ
ལྟ བ ཐམས ཅད དགག པར འདོད པའི ཕྱིར རོ། །ཁོ བོ ཅག ལ ནི གནས 15
སྐབས འགར ཡང མི འདོད པ ཐོབ པ ཡོད པ མ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར མཁས
པས ཡོངས སུ བསྒྱུར ལ ཚིགས སུ བཅད པ འདི ཉིད ཀྱིས གཞན གྱིས
ཡོངས སུ བརྟགས པའི ཕྱོགས སྔ མ མ ལུས པ བསལ བར ངེས པར བྱ སྟེ།
རྟོག པའི འདྲ བ མ ལུས པར བཀག པས དོན དམ པའི ཡེ ཤེས གྲུབ པར
མངོན པར འདོད པའི ཕྱིར རོ། །ཅི སྟེ ཁྱོད ལ ཡང ཐལ བར འགྱུར བ 20

འདི ཅམ མཆུངས སོ སྙམ ན། དེ ཡང ཡོད པ མ ཡིན ཏེ། ཁོ བོ ཅག
ཕྱིན ཅི ལོག པར སྒྲུབ པ ལ དཔེ མེད པའི ཕྱིར རོ།
།འཇིག རྟེན གཞན རྟོགས ཡོད པ ཉིད དུ རྟོགས པའི དུས སུ བདག
།ཤེས བྱའི རང བཞིན དམ པའི དོན ནི ལྟ བར རྟོགས བྱ སྟེ།
5 །བདག གི ལྟ བའི རྣམ པའི རྟེན མཆུངས ལས དང ལྡན ཉིད ཕྱིར།
།གང གི ཚེ ན བདག མེད རྟོགས པར ཁས ལེན དེ ཚེ བཞིན།
།ཞེས བྱ བར བརྗོད པར ནུས པ ཡང ཡིན ནོ། །དེ བཞིན དུ
འདི ན ཐམས ཅད མཁྱེན པ ཡོད ཅེས རྟོགས པའི དུས སུ བདག
།ཤེས བྱའི རང བཞིན དམ པའི དོན ནི ལྟ བུར རྟོགས བྱ སྟེ།
10 གཏན ཚིགས དང དཔེ དག ནི དེ གཉིས ཁོ ནའོ། །ད བཞིན དུ དངོས པོ
ཐམས ཅད ཤེས པ ལ ཡང སྦྱར བར བྱའོ། །དེའི ཕྱིར རྒྱལ འདིས ནི།
དེ ཉིད དེ ལས འབྱུང མིན གཞན དག ལས ལྟ ག ལ ཞིག
།གཉི ག ལས ཀྱང མ ཡིན རྒྱུ མད པར ནི ག ལ ཡོད།
།ཅེས གང དམ བཅས པར གྱུར པ དེ རབ ཏུ བསྒྲུབས པ ཡིན ནོ།
15 །འདིར སྨྲས པ། གལ ཏེ དངོས པོ རྣམས བདག དང གཞན དང གཉི
ག དང རྒྱུ མེད པ [341b]ལས མི སྐྱེ ན། འོ ན ཇི ལྟར སྐྱེ། བཤད པ།
གལ ཏེ དངོས པོ རྣམས ལ རང བཞིན འགའ ཞིག ཡོད ན ནི སྐྱེ བའི རྣམ
པར རྟོག པ གཞན མི སྲིད པའི ཕྱིར ཐེ ཚོམ མེད པར དེ བདག གམ གཞན
ནམ གཉི གའམ རྒྱུ མད པ ཞིག ལས སྐྱེ བར དམིགས པར འགྱུར བ
20 ཞིག གོ །གང དག དབང ཕྱུག ལ སོགས པ དག ལས དངོས པོ རྣམས སྐྱེ

པར མངོན་པར འདོད པ དེ དག གི ལྟར ན ཡང དབང ཕྱུག ལ སོགས པ
དེ དག བདག ཏུ གྱུར པའམ། གཞན ཏུ གྱུར པའམ། གཉི གར གྱུར
པ ཞིག ཏུ འགྱུར བས དབང ཕྱུག ལ སོགས པ རྒྱུར སྨྲ བ དག གུང བཤད
ཟིན པའི སྐྱོན ལས མི འདའ སྟེ། །དེའི ཕྱིར སྐྱེད པར བྱེད པའི རྒྱུའི རྣམ
པར རྟོག པ གཞན ལྡ པ ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར གཞན མེད པའི 5
ཕྱིར ལ རྣམ པར རྟོག པ བཞིན སྐྱེ བ བཀག པའི ཕྱིར དངོས པོ རྣམས ཀྱི
རང བཞིན སྐྱེ བ མེད དོ། །ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར།

གང གི ཕྱིར ན བདག དང གཞན དང གཉི ག ལས སྐྱེ དང །
།རྒྱུ ལ མ བལྟོས ཡོད པ མིན པས དངོས རྣམས རང བཞིན བྲལ།

ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །འདིར སྨྲས པ། གལ ཏེ དངོས པོ རྣམས ཀྱི རང 10
བཞིན སྐྱེ བ མེད པ ཉིད ཡིན ན། འོ ན མ སྐྱེས པ སྔོན པོ ལ སོགས པ
རྣམས ཀྱི ཅི ལྟར བཟུང ། །བཤད པ། སྔོན པོ ལ སོགས པ རྣམས ཀྱི རང
བཞིན ནི ཇི ལྟར ཡང འགའ ཞིག གི ཡུལ ཉིད དུ འགྱུར བ མ ཡིན པས
སྔོན པོ ལ སོགས པ རྣམས ཀྱི རང བཞིན ནི བཟུང བ མ ཡིན ནོ། །གལ
ཏེ དེ ལྟར ན ནི འོ ན གང ཞིག ཡང དང ཡང དུ ཡུལ གྱི ངོ བོ ཉིད དུ 15
བདུན ན སྣང བར མཐོང བ དེ ཅི ཞིག ཏུ འགྱུར བར འོས ཤེ ན། བཤད
པ། འདི ནི ཕྱིན ཅི ལོག ཉིད ཀྱིས ན རང བཞིན མ ཡིན ཏེ། མ རིག པ
དང བཅས པ རྣམས ཁོ ནས བདག ཉིད དེར དམིགས པའི ཕྱིར ལ མ རིག
པ དང བྲལ བ རྣམས ཀྱིས ནི མ དམིགས པའི ཕྱིར རོ ཞེས བསྟན པའི
ཕྱིར བཤད པ། 20

གང་གིས་སྒྲིབ་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ [342 a]འཇིག་རྟེན་ལ།
།ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། ༡༠༨

།སྒྲིབ་ཚོགས་ནི་ཆར་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བའི་གཏི་མུག་འཐུག་པོ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན
5 མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གཏི་མུག་གིས་བཀབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བར
10 མི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རོལ་གྱི་དཔའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟ་རབ་རིབ་མགུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྲ་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་།
15 །རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

།ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་ཕྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་ཕྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།
20 །འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྐྱ་ཚོགས་བློ་གྲོས་ཅེས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༩

།འདི ནི མ རིག པའི རྐྱེན གྱིས འདུ བྱེད རྣམས ཞེས བྱ བ དང ། དེ
བཞིན དུ མ རིག པ དང རྗེས སུ འབྲེལ བའི གང ཟག འདི ནི བསོད ནམས
མངོན པར འདུ བྱ བ དང ། བསོད ནམས མ ཡིན པ མངོན པར འདུ བྱ
བ དང ། མི གཡོ བ མངོན པར འདུ བྱ བ ཡང མངོན པར འདུ བྱེད དོ
ཞེས བྱ བ དང ། དེ བཞིན དུ མ རིག པ འགགས པས འདུ བྱེད འགག 5
ཅེས བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས གསུངས པ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར ཚུལ འདིས [342 b]

གལ ཏེ གཏི རྨུག བརྟེན ནས ལས འབྱུང གཏི རྨུག མེད པར ནི།
།མི འབྱུང ཞེས གསུང ནི མཁས ཁོ ནས རྟོགས པར གོང མ ཆག
།བློ བཟང ཉེ ལས སྣུབ པ སྨུག པོ ཉམ པར མཁལ བ ཡི།
།ཞགས པ དག ནི སྟོང ཉིད ཁོང དུ ཆུད ཅིར གྲོལ བར འགྱུར། ༡༠༦ 10

།ཤེས རབ ཅན ནི མ རིག པའི རྐྱེན གྱིས འདུ བྱེད དོ ཞེས བྱ བ
མཐོང བ ན འདུ བྱེད རྣམས རང བཞིན མེད པར ཁོང དུ ཆུད པར འགྱུར
བ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། དེ རྟོགས པ ལས མ རིག པ སྤོང ཞིང འདུ
བྱེད དག ཀྱང ཉེ བར མི ལེན ཏེ། དེ ཉེ བར ལེན པའི རྒྱུ སྤངས པའི
ཕྱིར རོ། །དེའི ཕྱིར འཁོར བ ལས གྲོལ བར འགྱུར རོ། 15

།འདིར སྨྲས པ། གལ ཏེ དེ ལྟར གཟུགས ལ སོགས པ རྣམས ལ
དོན དམ པར རང བཞིན འགའ ཡང མེད ན། ཇི ན མོ གཤམ གྱི བུ བཞིན
ཏུ དོན དམ པར ཡོད པ མ ཡིན པའི ཕྱིར། དེ དག གི རང བཞིན ཀུན
རྫོབ ཏུ ཡང ཡོད པར མི འགྱུར བ ཞིག ན། གཟུགས ལ སོགས པ རྣམས
ཀྱི རང བཞིན ནི ཀུན རྫོབ ཏུ ཡོད པ ཡང ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར དེ དག གི 20

ཡོད པ ཉིད ནི དོན དམ པར ཡང ཡོད པ ཁོ ནའོ། ཞེས སྨྲས པ།

གལ ཏེ དངོས པོ རྣམས དེ ཉིད དུ མེད ན།
།ཐ སྙད དུ ཡང མོ གཤམ བུ ཇི བཞིན།
།དེ དག མེད པ ཉིད འགྱུར ཏེ ཡི ཕྱིར།
5 །དེ དག རང བཞིན གྱིས ནི ཡོད པ ཉིད། ༡༠༧

།འདི ལ བརྗོད པར བྱ སྟེ།

གང དག རབ རིབ ཅན སོགས ཡུལ འགྱུར བ།
།སྐྲ ཤད ལ སོགས དེ དག མ སྐྱེས པས།
།རེ ཞིག དེ དག ཉིད ལ བརྩད བྱ སྟེ།
10 །ཕྱི ནས མ རིག རབ རིབ རྗེས འབྲེལ བའོ། ༡༠༨

།ཅིའི ཕྱིར ཁྱེད ཅག གིས ཡོད པ མ ཡིན པའི ཡུལ སྐྲ ཤད ལ
སོགས པ དག མཐོང ལ མོ གཤམ གྱི བུ ནི མ ཡིན ཞེས ར ཞིག གང དག
རབ རིབ ལ སོགས པས མིག ཉམས པར བྱེད པ དེ དག ཁོ ན ལ བརྩད
པར བྱ ལ། ཕྱིས ནི ཅིའི ཕྱིར མ སྐྱེས པའི རང བཞིན ཅན གཟུགས ལ
15 སོགས པ དག མཐོང ལ མོ གཤམ གྱི བུ ནི མ ཡིན [343 a]ཞེས མ རིག པའི
རབ རིབ ཀྱིས བློའི མིག བསྒྲིབས པ རྣམས ལ བཀལ ཞེང བརྟག པར བྱ
དགོས སོ། །ཁོ བོ ཅག ལ ནི འདི བཀལ ཞེང བརྟག པ མ ཡིན ཏེ། འདི
ལྟར ཁོ བོ ཅག ནི རྣལ འབྱོར པ རྣམས ཀྱིས དངོས པོ དག འདི ལྟར
གཟིགས མིང གཞན གང དག རྣལ འབྱོར པའི ཡེ ཤེས ཐོབ པར འདོད པ དེ
20 དག གིས ཀྱང ཆོས ཀྱི རང བཞིན དེ སྐད བཤད པ ལ ལྷག པར ཤེས པར

བྱོ། །ཞེས ལུང དེ ལྟ བ བཞིན དུ རྣལ འབྱོར པའི ཡེ ཤེས ཀྱིས ཕྱུགས
པུ ཚུད པའི བློ ནས དངོས པོ རང བཞིན མེད པར འཆད པར ཞུགས པ
ཡིན གྱི། རང གི ཤེས པ ལ བལྟོས ནས ནི མ ཡིན ནོ། ཁོ བོ ཅག ནི
མ རིག པའི རབ རིབ ཀྱིས བློའི མིག བསྒྲིབས པ ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ
སྐད དུ། 5

ཕུང པོ རང བཞིན དབེན ཞིང སྟོང པ ཉིད།
།གང སྤྱོད དེ ཡང རང བཞིན སྟོང པ སྟེ།
།ཡེ ཤེས ལྡན པས ཤེས ཀྱི ཕྱིས པས མེད།
།ཡེ ཤེས རང བཞིན སྟོང པར རིག འགྱུར ཏེ།
།ཤེས བྱའི རང བཞིན སྟོང པར རིག གྱུར ནས། 10
།ཤེས པ པོ དང འདུ པར ཏོག གྱུར ན།
།བྱང ཆུབ ལམ ལ དེ དག སྤྱོད ཅེས བྱ།

།ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ། །དེའི ཕྱིར འདི ནི རྣལ འབྱོར པ རྣམས ལ
བརྟལ ཞིང བརྟག པ མ ཡིན ཏེ། དེ དག གིས ནི ཀུན རྫོབ ཏུ ཡང ཆོས
འགའ ཞིག གི རང བཞིན མ གཟིགས ལ། དོན དམ པར ཡང མ ཡིན ནོ། 15
།རབ རིབ ཅན ལ བརྟགས ཞིང བརྟག པ ལྟ བུར འདུག ཅིག །དེ ཞིག འདི
ནི ངོ བོ ཉིད ལ ཆེར བརྟགས ཞིང བརྟག པར བྱ བ ཡིན ནོ ཞེས བཤད པ།

གལ ཏེ རྨི ལམ ཉི ཟའི ཁང ཁྱེར བཅས།
།སྒྲིག ཟྲའི ཆུ དང མིག འཕྲུལ གཟུགས བརྙན སོགས།

།སྐྱེ མེད མཐོང ན ཡོད ཉིད མིན མཚུངས ཀྱང །
།ཁྱོད ལ ཇི ལྟར དེར འགྱུར དེ མི རིགས། ༡༠༩

།དཔེར ན རྨི ལམ དུ དམིགས པ དང ། མོ གཤམ གྱི བུ ཡོད པ མ ཡིན པ ཉིད དུ འདྲ ཡང རྨི ལམ མཐོང ལ མོ གཤམ གྱི བུ མ ཡིན པར འགྱུར། དེ བཞིན དུ དྲི ཟའི གྲོང ཁྱེར ལ ཡང ངོ། །སྨིག རྒྱུའི ཆུ ཞེས བྱ [313 b]བ ནི སྨིག རྒྱུ ལ ཆུ ཞེས བྱ བའི དོན ནོ། །དེ བཞིན དུ མིག འཕྲུལ ལ ཡང ངོ། །གཟུགས བརྙན སོགས ཞེས བྱ བའི སོགས པའི སྒྲས ནི བྲག ཅ དང སྤྲུལ པ ལ སོགས པ དག ཡོངས སུ བཟུང ངོ། །དངར ན རང བཞིན གྱིས སྟོང པ ཡིན དུ ཟིན ཀྱང ། དེ དག མཐོང གི མོ གཤམ གྱི བུ ནི མ ཡིན ནོ། །དའི ཕྱིར ཛ བདག ཉིད ལ བརྒལ ཞིང བརྟག པ གྱིས དང ། དེ ནས ཕྱིས ང ལ བརྒལ ཞིང བདག པར འགྱུར རོ།

།ད ཉིད དུ འདི ཇི ལྟར སྐྱེ མེད ཀྱང །
།མོ གཤམ བུ ལྟར གང ཕྱིར འཇིག རྟེན གྱི།
།མཐོང བའི ཡུལ དུ མི འགྱུར མ ཡིན པ།
།དེ ཡི ཕྱིར ན སྐྱེས འདི མ ངེས པའོ། ༡༡༠

།ཞེས བརྗོད པར ནུས པ ཡང ཡིན ནོ། །ཇི སྐད དུ བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས།

འགྲོ བ དག ནི རྨི འདྲར བཤད།
།ད ཉིད དུ ནི རྣམ མ བཞག
།རྨི ལམ གང ལའང དངོས པོ མེད།
།ལོག -དེ བློ ཅན རྟོན པར ཞེན།

།དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་ཀྱང་།
།གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད།
།གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཏགས
།དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།
།རྒྱ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། 5
།མཐོང་ཡང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་མེད།
།དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་དབུགས།
།སྡུག་པ་མིན་པ་སྡུག་པར་རྟོག
།མེ་ལོང་ཤིང་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ།
།ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། 10
།གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ།
།ཐོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།

།ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇོག་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། སོ་གཞན་གྱི་བུ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཚོད་ལ་རང་ཉིད་ 15
ལས་མ་རིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ།། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ཏས་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ན་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་[311a]

སོ་གཞན་བུ་ལ་རང་གི་དགག་ཉིད་ཅེས། 20

།སྐྱེ བ དེ ཉིད་དུ མེད འཇིག་རྟེན་དུའང་།
།ཡོད མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན ངོ བོ།
།ཉིད ཀྱིས་འཇིག རྟེན་དེ་ཉིད དུ་མ་སྐྱེས། ༡༡༡
།གང གི ཕྱིར་དེ་ལྟར ཡིན པ།
5 དེ ཕྱིར འདི ལྟར སྟོན་པས ཆོས་རྣམས ཀུན།
།གདོད་ནས ཞི ཞིང སྐྱེ་བྲལ རང བཞིན ཀྱིས།
།ཡོངས སུ མྱ ངན འདས པ གསུངས གྱུར པ།
།དེ ཕྱིར་རྟག ཏུ སྐྱེ བ ཡོད མ ཡིན། ༡༡༢

།གང གི ཕྱིར་དེ ལྟ་བུའི ལུང ཡོད པ དེའི ཕྱིར རྟག ཏུ སྐྱེ བ ཡོད་
10 པ མ ཡིན ནོ། །ལུང བརྗོད པ ནི།
ཆོས ཀྱི འཁོར ལོ བསྐོར པ ན།
།གདོད་ནས ཞི ཞིང མ སྐྱེས པ།
།རང བཞིན མྱ ངན འདས པ ཡི།
།ཆོས རྣམས མགོན པོ ཁྱོད་ཀྱིས བསྟན།
15 །ཞེས བྱ བའོ། །དེ ཡང ཡེ ཤེས ཞི བའི ཡུལ ཡིན པའི ཕྱིར་ཆོས ཐམས་
ཅད ཞི་བའོ། །ཡང་ཅིའི ཕྱིར ཡེ ཤེས ཞི བའི་ཡུལ ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་
པ་ཞེས བྱ་བ སྨོས ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་
གི ཕྱིར་མ སྐྱེས་པ དེའི ཕྱིར་ཡེ་ཤེས ཞི་བའི་ཡུལ ལོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་
མ་སྐྱེས་ཤེ ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས བྱ བ་སྨོས་

ཏེ། གལ ཏེ དཀའ ཞིག ལ རང བཞིན ཏེ ངོ བོ ཉིད ན དེ སྐྱེ བར འགྱུར
བ ཞིག ན། རང བཞིན དེ ཡང ཡོད པ མ ཡིན པས ཅི ཞིག སྐྱེ བར འགྱུར།
འདིས ནི དུས ཐམས ཅད དུ མ སྐྱེས པར སྟོན པ ཡིན ཏེ། སྔར མ བྱུང
བ ལས ཕྱིས འབྱུང བ མ ཡིན ཞིང ཕྱིས བྱུང ནས ཀྱང ཡང འབྱུང བ མ
ཡིན ཏེ། འོ ན ཅི ཞེ ན། རང བཞིན ཉིད ཀྱིས ཡོངས སུ མྱ ངན ལས
འདས པའོ། །གཞོན ནུ ཞེས བྱ བ སྨོས པས ནི དེ དག རྣལ འབྱོར པའི
ཡེ ཤེས ཀྱི གནས སྐབས ཁོ ནར མ སྐྱེས པ ནི མ ཡིན ཏེ། འོ ན ཅི ཞེ
ན། དེའི གོང རོལ འཇིག རྟེན པའི ཐ སྙད ཀྱི གནས སྐབས སུ ཡང ཆོས
དེ དག རང གི བདག ཉིད ཀྱིས མ སྐྱེས པའོ ཞེས བྱ བ འདི སྟོན པར
བྱེད དོ། །གཞོན ཀྱི བུ ནི དང པོའི བུའི རྣམ གྲངས ཏེ། འཇིག རྟེན ཀྱི ཐ
སྙད ཀྱི གནས སྐབས [311 b] བརྟེན ནོ ཞེས བྱ བར ཤེས པར བྱའོ། །དེ སྐད
ཆོས ཀྱི འཁོར ལོ བསྐོར བའི དུས སུ ཆོས རྣམས ཁྱོད ཀྱིས བསྟན ཏོ ཞེས
ཡོད ཀྱི བྱམས ཏུ བྱུང བ བརྗོད པའི བློ གྲོས བཅོམ ལྡན འདས ལ བྱང
ཆུབ སེམས དཔའ འཕགས པ སྒྲིབ པ ཐམས ཅད རྣམ པར སེལ བས བསྟོད
པ ཡིན ནོ། །རང གི ངོ བོ རྣམས ཀྱིས འདི ནི བཤད པ མ ཡིན པ
ཉིད དོ། ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། ཀ གི ཕྱིར ད དག གི ཁྱབ བྲལ བ།

རྒྱ ཁྱབ འདི དག དེ ཉིད ཏུ ཤེད ཅེ།
།འགྲེལ ཉིད རང ཏུ བཀས དང ཡོད ཧི ཏོ།།
།དེ ཀྱི དོས ‧ ཁས ཅན འདུར ལས ཏུ།
།ཀ གཏང ཏུ ཏན ཉུང ‧ ར ཁར ཉི འདུར། ༣༡༢

།ཅི སྟེ གལ ཏེ གདགས པའི རྟེན་ས དང ཆུ དང མེ དང རླུང
དང། གཟུགས དང དྲི དང རོ དང རེག བྱ ལ སོགས པ རྣམས ཡོད པ ཉིད
ཕྱིར བུམ པར བཏགས པ ནི རྒྱུ དང བཅས པ ཞེས བྱ བར རིགས ན།
གང གི ཕྱིར ན ཆོས ཐམས ཅད བཏགས པ ཙམ ཁོ ན ཡིན གྱི། བཏགས
5 པའི རྟེན རྫས ཅི ཡང མེད པ དེ ལ ནི མོ གཤམ གྱི བུ དང འདྲ བར ཐལ
བ བརྟག པ མེད པ ཉིད དོ སྙམ ན། དེ ཡང མི རིགས ཏེ། བཏགས པའི
རྟེན རྫས སྒྲུབ པར མི ནུས པའི ཕྱིར རོ། ཇི སྐད དུ།

གཟུགས ལ སོགས པ མ གཏོགས པར།
།ཇི ལྟར བུམ པ ཡོད མིན ལྟར།
10 །དེ བཞིན རླུང སོགས མ གཏོགས པར།
།གཟུགས ཀྱང ཡོད པ མ ཡིན ནོ།

།ཞེས བྱ བ དང། དེ བཞིན དུ།

ས ཆུ མེ དང རླུང རྣམས ནི།
།རེ རེ ངོ བོ ཉིད དུ མེད།
15 །གང གསུམ མེད པར རེ རེ མེད།
།གཅིག མེད པར ཡང གསུམ མེད ད།
།གལ ཏེ གསུམ མད རེ རེ མེད།
།གཅིག མེད པར ཡང གསུམ མེད ན།
།སོ སོ རང དོད མ ཡིན ཏེ།
20 །ཇི ལྟར འདུས པ སྐྱེ བར འགྱུར།

ཞེས ཟླ བ ལ སོགས པ གསུངས སོ། །ཇི ལྟར རྟག པ ལས མི རྟག པ སྐྱེ
བར མི འཐད པ་དེ བཞིན དུ རྫས སུ ཡོད པ ལས ཀྱང རྫས སུ མེད པ
སྐྱེ བར མི རིགས ཏེ། ཇི སྐད དུ།

དངོས པོ རྟག པ ལས [315a]བྱུང བ།
།མི རྟག པར ནི ཇི ལྟར འགྱུར། 5
།རྒྱུ འབྲས མཚན ཉིད མི མཐུན པ།
།ནམ ཡང མཐོང བ མ ཡིན ནོ།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར དཔེར ན བཏགས པར ཡོད བཞིན
ལ སོགས པའི ཚོགས པ ལ བརྟེན ནས མེ ལོང ལ གཟུགས བརྙན བཏགས
པ ཙམ དམིགས པ དང། བཏགས པར ཡོད པ ཀ བ ལ སོགས པ ལ 10
བརྟེན ནས ཁྱིམ དུ བཏགས པ དང། དེ བཞིན དུ ཤིང གི རྟེན ཅན དགས
བཏགས པ དང ཇི ལྟར ཞི ལས ད མ སྐྱེས པའི རང བཞིན ཅན གྱི ས བོན
ལས མ སྐྱེས པའི རང བཞིན ཅན གྱི མྱུ གུ སྐྱེ བར དམིགས པ དེ བཞིན
དུ། དངོས པོ བཏགས པར ཡོད པ ཐམས ཅད ཀྱི བཏགས པ ཡང དངོས
པ བཏགས པར ཡོད པའི རྟེན ཅན དུ རིགས ཏེ། ཇི སྐད དུ 15

ཇི ལྟར སྐྱད ལས སྐྱེ བ ནི།
།ཞེས ཟླ བ ལ སོགས པ དག།
།ཇི ལྟའི ངང ངར ཟླ དང།
།མིག ཏུ ཤེ ལག འདུ ཀ ཡིན།

།ཞེས ཟླ བའི ཀར དུ གསུངས སོ། །དེའི ཚེ དེ བསྟན པ མ ཡིན ནོ། 20

།འདིར སྨྲས པ། གལ ཏེ ཁྱོད ཀྱིས བདག དང་གཞན དང གཉི ག དང རྒྱུ
མེད པ ལས སྐྱེ བ ཕྱོགས གཉི གར ཡང བཀག ན། མ རིག པ དང འདུ
བྱེད དང ས བོན ལ སོགས པ དག ལས རྣམ པར ཤེས པ དང མྱུ གུ ལ
སོགས པ ཀུན རྫོབ ཏུ སྐྱེ བ དེ ཅི ལྟར ངེས པར བྱ སྟེ། ད བརྗོད
5 པར བྱ སྟེ།

གང ཕྱིར རྒྱུ མེད པ དང དབང ཕྱུག གི།
།རྒྱུ ལ སོགས དང བདག གཞན གཉི ག ལས།
།དངོས རྣམས སྐྱེ བར འགྱུར བ མ ཡིན པ།
།དེ ཕྱིར རྟེན ནས རབ ཏུ སྐྱེ བར འགྱུར། ༡༡༨

10 །གང གི ཕྱིར ཇི སྐད བཤད པའི ཚུལ གྱིས དངོས པོ རྣམས ཀྱི སྐྱེ བ
ང བོ ཉིད ལས བྱུང བ ཡོད པ མ ཡིན ལ། དབང ཕྱུག དང དུས དང
རྡུལ དང རང བཞིན དང སྐྱེས བུ དང སྲེད མེད ཀྱི བུ ལ སོགས པ རྣམས
ལས ཀྱང མ ཡིན ཞིང། བདག དང གཞན དང གཉིས ཀ ལས སྐྱེ བ ཡང
མ ཡིན པ དེའི ཕྱིར། འདི ལ བརྟེན ནས འདི འབྱུང བ ཞིག སྟེ། དེ ཙམ
15 ཞིག ལ འཇིག རྟེན གྱི [315b]ཐ སྙད མི བཙད པའི དོན ཏུ བརྟེན ཏོ། །ཇི
སྐད དུ བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས དེ ལ ཆོས ཀྱི བདག ཉིད འདི ཡིན ཏེ། འདི
ལྟ སྟེ། འདི ཡོད ན འདི འབྱུང། འདི སྐྱེས པས འདི སྐྱེ སྟེ། གང འདི
མ རིག པའི རྐྱེན གྱིས འདུ བྱེད རྣམས ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ གསུངས སོ།
།དེ བཞིན་དུ

འདི ཡོད པས་ན་འདི འབྱུང་དཔེར།
།རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་ངུ་བཞིན།
།འདི་སྐྱེས་པས་ན འདི་སྐྱེ དཔེར།
།མར་མེ འབྱུང་བས འོད་བཞིན་ནོ།

།ཞེས ཟླ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས ལས ཀྱང 5

བྱེད་པོ ལ་བརྟེན ལས བྱས་མིང །
།ལས་ཀྱང བྱེད་པོ དེ ཉིད ལ།
།བརྟེན ནས འབྱུང བ མ གཏོགས་པ།
།འགྲུབ པའི རྒྱུ ནི མ མཐོང ངོ།
།དེ བཞིན ཉེར ལེན ཤེས པར བྱ། 10
།ལས དང་བྱེད པོ བསལ ཕྱིར རོ།
།བྱེད་པ པོ དང ལས དག གིས།
།དངོས་པོ་ལྷག མ་ཤེས་པར་བྱ།

།ཞེས འདི་ཙམ ཞིག ཁོ ན གསུངས སོ། །དེ་ལྟར རྐྱེན ཉིད འདི་པ ཙམ་ཀྱི རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང བ་བཤད་པ ན། རྒྱུ མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ 15 སོགས པའི་རྟོག པ འདི དག ནི ཟློག པ འཐད ཅིག ཏུ མ་ཟད ཀྱི། རྟག་པ དང ཆད པ དང རྟག པ དང མི རྟག་པ་དང་དངོས་པོ དང དངོས པོ མེད་པ གཉིས་ལ སོགས པ རྟོག པ གཞན་དག ཀྱང་ཟློག་པ་ཉིད་དོ ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང ཕྱིར དངོས པོ བརྟེན ནས རབ་འབྱུང བས།
།རྟོག པ འདི དག བརྟག པར མི ནུས པ།
།དེ་ཕྱིར རྟེན འབྱུང རིགས པ འདི ཡིས ནི།
།ལྟ ངན དྲ བ མཐའ དག གཅོད པར བྱེད། ༡༡༥

5 །གང གི ཕྱིར འདི ལ བརྟེན ནས འདི འབྱུང ངོ ཞེས བྱ བའི རིགས པ
འདི ཙམ ཞིག གིས དངོས པོ ཀུན རྫོབ པ རྣམས ཀྱིས བདག གི དངོས པོ
ཡོད པ འཐོབ ཀྱི། གཞན དུ མ ཡིན པ དེའི ཕྱིར རྟེན ཅིང འབྲེལ པར
འབྱུང བ རྟེན ཉིད འདི པ ཙམ ཀྱིས རིགས པ འདིས ཇི སྐད བཀད པའི ལྟ
བ ངན པའི དྲ བ མཐའ དག གཅོད པ ཡིན ནོ། །འདི ལྟར རྟེན ཉིད འདི
10 པ ཙམ ཞིག རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བའི དོན དུ རྣམ པར འཇོག པས
ནི དངོས པོ འགའ ལ ཡང རང བཞིན ཁས བླངས ནི[316a]། འདི སྐད དོ།

དེ དང དེ བརྟེན གང འབྱུང བ།
།རང གི ངོ བོར དེ མ སྐྱེས།
།རང གི ངོ བོར མ སྐྱེས གང །
15 །དེ ནི སྐྱེས ཞེས ཇི སྐད བྱ།

།ཞེས བྱ བ དང ། དེ བཞིན དུ

རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ གང །
།དེ ནི སྟོང པ ཉིད དུ བཤད།
།དེ ནི རྒྱུར བཅས གདགས པ སྟེ།
20 །དེ ཉིད དབུ མའི ལམ ཡིན ནོ།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་

གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས།
།དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།
།རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།
།གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། 5

ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་ལ་བླངས་པ་དེའི
ཚེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར
འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ
ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང
དཔང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་པ་གནས་པས 10
རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ
ཞིག་ན། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འབྱུང་བ་སྟེ།
།དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན།
།དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར། 15
།བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ༡༡༥

།གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་རྣམ་པ
ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་འཁོར་བ་འཇུག
པའི་ལམ་བཟོད་དུ་མཛད་ཀྱང་ཟུང་པས་མ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཁ
ན་ཉིད་གཏོགས་པ་དག་གིས་ཀུན་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱུ་ཚམ་ཡང་མི 20

དམིགས མེད། གཟུགས དང། ཚོར བ དང། དགེ བ དང། མི དགེ
བ དང། དངོས པོ དང དངོས པོ མེད པ ལ སོགས པའི རྟོག པའི འདུ བྱེད
ཐོག མ མེད པ ནས གོམས པ རྣམས ཀྱང དེ དག ལ ལྡོག པར འགྱུར ཏེ།
[306 b]དཔེར ན མིག སྨན བསྒྲུབས པས སྒྲ ཤད ལ སོགས པར རྟོག པ ལོག
པ ཉིད རབ རིབ ཅན ལ འབྲས བུར འགྱུར གྱི སྒྲ ཤད ལ སོགས པ རང
བཞིན གཞན གྱི ཡུལ ཉིད དུ འགྱུར པ ནི མ ཡིན པ བཞིན ནོ། །དེའི
ཕྱིར།

སོ སོའི སྐྱེ བོ རྣམས ནི རྟོག པས བཅིངས།
།མི རྟོག རྣལ འབྱོར པ ནི གྲོལ འགྱུར བས།
།རྟོག རྣམས ལོག པར འགྱུར པ གང ཡིན ཏེ།
།རྣམ པར དཔྱོད པའི འབྲས བུར མཁས རྣམས གསུངས། ༡༡༧

།གང གི ཕྱིར སོ སོའི སྐྱེ བོ ཆོས ཉིད འདི ཇི ལྟར མི ཤེས པ རྣམས
རྟོག པ ཁོ ནས བཅིངས པ དེའི ཕྱིར། ཆོས ཉིད འདི ཇི ལྟར ཐུགས སུ
ཆུད པ ན འཕགས པ རྣམས རྣམ པར གྲོལ བར འགྱུར ཏེ། དེའི ཕྱིར རྟོག པ
མ ལུས པ བཀག པ ཉིད སློབ དཔོན གྱིས དབུ མའི བསྟན བཅོས ལས བཀ
པའི རྣམ པར དཔྱོད པའི འབྲས བུར རྣམ པར བཞག གོ །ཇི སྐད དུ།

དངོས པོ རང བཞིན གྱིས ཡོད ན།
།སྟོང མཐོང ཡོན ཏན ཅི ཞིག ཡོད།
།རྟོག པས མཐོང བ འཆིང བ སྟ།
།དེ ཉིད འདིར ནི དགག པ ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་ཅོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

།མ་འདྲེས་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

།དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར
དབྱེད་པ་མིན་ཏུ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅོད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། 5
གཞན་རིགས་ཀྱིས་མཐའ་བར་འགོད་པས་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས
པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མཛད་པ་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན
ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྙིང་
པོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོལ་བ 10
ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཅིང་བཀོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ལས
བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཅོད་པའི
ཕྱིར་ཡིན་[317a]པས་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཅི་ལྟར
རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ནི
ཅོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར 15
བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་ཆུང་བས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས
བརྟག་ཉིད་ཐེག་མི་ཚུགས་སོ། །སྣང་བ་ཉེ་བ་ན་མུན་པ་ལྟར་རང་ཉིད
འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡང་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་དེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

།ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༢༨ 20

།ཇི་སྐད་དུ།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།
།རྩོད་པ་མཐོང་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།
།འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་ལྟར།
5 །འདི་ཡིས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་སྲེག

།ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉེ
པར་བསྟན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས
སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤང་ཞིང། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས
ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོ། །ཅིའི
10 ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
།གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཁྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།

།དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐར
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་འདི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན
15 པ་དེའི་ཚེ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བསལ་ཏེ།
།རྣམ་དཔྱོད་པ་ན་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༢༢༩

།ཇི་སྐད་དུ།

ཟད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།
20 །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ།

།གང་ རྣམས་ ལ་ ནི་ ཕྱོགས་ མེད་ པ།
།དེ་ ལ་ གཞན་ཕྱོགས་ ཀ་ ལ་ ཡོད།
།ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། དེ་ བཞིན་ དུ།
རང་ གི་ ཕྱོགས་ ལ་ ཆགས་ ཡོད་ ཅིང་།
།གཞན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཁྲོད་ མི་ དགར་ ན། 5
།མྱ་ ངན་ འདས་ པར་ མི་ འགྲོ་ སྟེ།
།གཉིས་ སྤྱོད་ ཞི་ བར་ ཡོད་ མི་ འགྱུར།
།ཞེས་ གསུངས་ སོ། །མདོ་ སྡེ་ ལས་ ཀྱང་།
གང་ ཞིག་ ཆོས་ [347b]དེ་ ཐོས་ ནས་ ཆགས་ བྱེད་ ཅིང་།
།ཆོས་ མ་ ཡིན་ པ་ ཐོས་ ནས་ ཁོང་ ཁྲོ་ བྱེད། 10
།ང་ རྒྱལ་ རྒྱགས་ པས་ བཅོམ་ པ་ ལོག་ པ་ སྟེ།
།ང་ རྒྱལ་ དབང་ གིས་ སྡུག་ བསྔལ་ རྗེས་ སུ་ མྱོང་།
།ཞེས་ གསུངས་ སོ། །དེའི་ ཕྱིར་ དེ་ ལྟར་ ལུང་ དང་ རིགས་ པ་ དག་ གིས་ ཆོས་ ཀྱི་
བདག་ མེད་ པ་ བསྟན་ ནས་ དེའི་ འོག་ ཏུ་ གང་ ཟག་ གི་ བདག་ མེད་ པར་ བསྟན་
པའི་ ཕྱིར་ བཤད་ པ། 15
ཉོན་ མོངས་ སྐྱོན་ རྣམས་ མ་ ལུས་ འཇིག་ ཚོགས་ ལ།
།ལྟ་ ལས་ བྱུང་ བར་ བློ་ ཡིས་ མཐོང་ གྱུར་ ཅིང་།
།བདག་ ནི་ འདི་ ཡི་ ཡུལ་ དུ་ རྟོགས་ བྱས་ ནས།
།རྣལ་ འབྱོར་ པ་ ཡིས་ བདག་ ནི་ འགོག་ པར་ བྱེད། ༡༢༠

།དེ ལ འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ ནི ང དང ངའི སྙམ པ དེ ལྟ བུའི
རྣམ པར ཞུགས པ ཤེས རབ ཉོན མོངས པ ཅན ནོ། །དེ ལས བྱུང ནས ནི
འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ ལས བྱུང བའོ། །དེ དག ཀྱང གང དག གཅིག ཅེ ན།
ཉོན མོངས པ རྣམས སོ། །དེ ལ ཉོན མོངས པ རྣམས ནི འདོད ཆགས ལ
5 སོགས པ རྣམས སོ། །སྐྱོན རྣམས ནི སྐྱེ བ དང རྒ བ དང ན བ དང འཆི
བ དང མྱ ངན ལ སོགས པ དག གོ །དེ དག གི མ ལུས པར འཇིག
ཚོགས ལ ལྟ བ ལས འབྱུང སྟེ། ཉོན མོངས པ ཐམས ཅད ནི མདོ ལས།
འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི རྩ བ ཅན འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི རྒྱུ ཅན།
འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི ཀུན འབྱུང བ ཅན དག གོ ཞེས འཇིག ཚོགས ལ
10 ལྟ བའི རྒྱུ ཅན དུ གསུངས ལ། འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ མ སྤངས པ རྣམས
ལ འདུ བྱེད མངོན པར འགྲུབ པའི ཕྱིར དང། སྐྱེ བ ལ སོགས པའི སྡུག
བསྔལ འབྱུང བའི ཕྱིར ན། མ ལུས པ འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི རྒྱུ ཅན
ཡིན ནོ། །དེའི དམིགས པ ནི བདག ཁོ ན ཡིན ཏེ། ངར འཛིན པ ནི
བདག གི ཡུལ ཅན ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ ལ ཉོན མོངས པ དང སྐྱོན མ
15 ལུས པ ཡོངས སུ སྤོང བར འདོད པས འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ ཁོ ན སྤོང
བར བྱ བ ཡིན ལ། དེ ཡང བདག གི བདག མེད པ ཉིད ཁོང དུ ཆུད པ
ལས སྤོང བར འགྱུར བས ཐོག མར རྣལ འབྱོར པས བདག ཁོ ན འགོག
པར བྱེད དོ། །དེ བཀག པ ལས འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ སྤངས པར འགྱུར
ཏེ ཉོན མོངས པ དང སྐྱོན མ ལུས པར ལྡོག པར ན བདག [319a] དམ པར
20 དགག པ ཐར པ སྒྲུབ པའི ཐབས ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར གང ཞིག འཇིག

ཚོགས་ལ་ཀྵ་པའི་དཀྱིལ་བར་ཆུད་པ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག
ཅེས་དྲིས་འཁྱེར་བ་ཛེ་ཕོག་ཞར་སཀ་ཁ་ན་རྣམ་པར་དགོད་པར་བྱེད་དོ།
འཇིག་ཚོགས་ལ་ཀྵ་པའི་དཀྱིལ་བ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་
པ་ཉེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག

ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་ཞིག་པའི་བདག 5
།ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ཁྱབ་སྦྱོགས་དགོས་ཀྱིས་བརྟགས།
།དེའི་དབྱེ་ཚུང་ཟད་ཚུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།
།ཁྱ་སྒྲོགས་ཅན་རྣམས་ཕྱོགས་ཉ་ཐ་དད་འཕྱུར། ༡༢༧

།དེ་ལ་རྒྱས་ཅན་པ་དགེ་ན

ཙ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མེད་ལ། 10
།ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།
།བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།
།སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།

།དེས་བླ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་ཙ་བྱེད་ནས་ཀ་རང་བཞིན་ནོ། །གཞན
སྐབས་ཀར་ཞེ་ཙ་བྱེད་ཅེ་ན། །སྐྱེ་བུའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཡུལ། 15
།ཀ་གི་ཆེ་རྟེ་ཐ་མྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱ་ཉེ་བར་འབབས་སྐྱེད་པའི་རྣམ
བ་ཅན་ཅི་འདོད་བ་རྟས་བ་དེའི་ཆེ་སྐྱོག་ཙའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི
རང་སྐྱོ་དང་རྟེས་ཐ་རྟེར་ཞིང་དེ་ལས་སྒྲ་ལ་སོགས་བ་འཕྲོད་པར་བྱེད
དོ། །དེ་ན་ཆུན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། རང་གཞི་ལས་ནི་ཁྱེད་བཅས། །དེ་ལས
ར་རྒྱལ་ནོ། །དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་ལ་ ༣

ཀྱང་ འབྱུང་ བ་ ཀླུ་ ཏེ་ ཀླུ་ ལས་ ཏེ་ སྦྲུ་ ལ་ སོགས་ པ་ དག་ ལས་ འབྱུང་ བ་ ཀླུ་
འབྱུང་ ངོ་། །ཞེས་ བྱ་ བ་ འདི་ ནི་ རིམ་ པ་ ཡིན་ ནོ། །རྣམ་ པར་ འགྱུར་ མེད
ལ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ནི་ གང་ གི་ ཕྱིར་ རབ་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ ཁོ་ ན་ ཡིན་ གྱི། ཆེན་ པོ
ལ་ སོགས་ པ་ ལྟར་ རྣམ་ པར་ འགྱུར་ བ་ ཡང་ མ་ ཡིན་ ནོ། །ཆེན་ པོ་ ལ་ སོགས
5 པ་ དེ་ དག་ ནི་ རབ་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ ཡང་ ཡིན་ ལ་ རྣམ་ པར་ འགྱུར་ བ་ ཡང་ ཡིན
ཏེ། དེའི་ ཕྱིར་ ཆེན་ པོ་ སོགས་ བདུན་ རང་ བཞིན་ རྣམ་ འགྱུར་ ཉིད། ཞེས་ བྱ
བ་ སྨྲས་ ཏེ། ཆེན་ པོ་ ལ་ སོགས་ པ་ དག་ ཀྱང་ རང་ གི་ རྣམ་ པར་ འགྱུར་ བ་ ལ
བལྟོས་ ནས་ རང་ བཞིན་ ཡིན་ ལ་ རང་ བཞིན་ ལ་ བལྟོས་ ནས་ རྣམ་ པར་ [319b]
འགྱུར་ བ་ ཡིན་ ནོ། སྣའི་ དབང་ པོ་ ལ་ སོགས་ པ་ བཅུ་ དྲུག་ པོ་ ནི་ རྣམ་ པར
10 འགྱུར་ བ་ ཁོ་ ན་ སྟེ། །དེའི་ ཕྱིར

བཅུ་ དྲུག་ པོ་ ནི་ རྣམ་ པར་ འགྱུར་ བ་ སྟེ།

ཞེས་ བྱ་ བ་ སྨྲས་ སོ། །དེའི་ སྐྱ་ ནི་ རྣལ་ པར་ འགྱུར་ བ་ ཁོ་ ན་ སྟེ་ ཞེས་ ངེས
པར་ བཟུང་ བའི་ དོན་ ཏུའོ། །སྐྱེས་ བུ་ ནི་ རབ་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ ཡང་ མ་ ཡིན་ ལ
རྣམ་ པར་ འགྱུར་ བ་ ཡང་ མ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ སྨྲ་ བ་ ནི

15 སྐྱེས་ བུ་ རང་ བཞིན་ མ་ ཡིན་ རྣམ་ འགྱུར་ མིན།

ཞེས་ བྱ་ བའོ། །རིམ་ པ་ འདིས་ རྣམ་ པར་ འགྱུར་ བའི་ ཚོགས་ ཐམས་ ཅད་ སྐྱེ
བས་ འདོད་ པ་ སྐྱེས་ པའི་ སྐྱེས་ བུ་ ཉེ་ བར་ ཟ་ བ་ པོར་ ཇི་ ལྟར་ འགྱུར་ བ་ བརྗོད
པར་ བྱ་ སྟེ། །ཇི་ པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ སྐྱེའི་ དབང་ པོ་ ཡིད་ ཀྱིས་ བྱིན་ གྱིས
བརླབས་ པ་ དག་ གིས་ ཡོངས་ སུ་ བཟུང་ བའི་ ཡུལ་ སྒྲ་ ལ་ སོགས་ པ་ དག་ ལ
20 སྣག་ ཞེན་ པར་ བྱེད་ ལ། དེ་ དག་ སྣོས་ ལེན་ པར་ བྱས་ པའི་ དོན་ ལ་ སྐྱེས་ བུ

སེམས ཅན བྱེད དོ། །དེ ལྟར སྐྱེས བུ སེམས ཡོད པའི རང གི ངོ བོ ཡིན
པའི ཕྱིར། བདག ཡུལ དག ཉེ བར ལོངས སྤྱོད དོ ཞེས བརྗོད དོ། །དེ
ལྟར འདོད པས ཡུལ ཉེ བར ལོངས སྤྱོད ཅིང། གང གི ཚེ ཆགས པ ཆུང
བ ཉིད ཀྱིས སྐྱེས བུ ཡུལ དག ལ ཆགས པ དང ཕྲལ བར གྱུར པ དེའི ཚེ
རིམ གྱིས བསམ གཏན བསྒོམས ཤིང ལྷའི ཤེས པ ཡང དག པར བླངས པས 5
ལྷའི མིག གི སྒོ ནས རང བཞིན ལ ལྟ བར བྱེད ལ། དེས བརྟགས པ དང
དེ གཞན ཀྱི བུད མེད ལྟར ངོ ཚ བར གྱུར པས བདག ལ མི ཁོ ཞིང
འཁྲིལ བར འགྱུར རོ། །རྣམ པར འགྱུར བའི ཚོགས ཐམས ཅད ཀྱང སྐྱེ
བའི རིམ པ ལས བཟློག པའི སྒོ ནས ད ཉིད དུ རབ ཏུ ཞི བའི ཕྱིར ཞི
གསལ བའི ངོ བོར གྱུར པ དེའི ཚེ སྐྱེས བུ ཉག གཅིག གནས ཏེ དེའི ཕྱིར 10
གྲོལ བ ཞེས བྱའོ། །དེ ནི རྣམ པར འགྱུར བ ཞར ཟིན ཀྱང ན བར མི
འགྱུར བ ཉིད ཀྱིས རྟག ཏུ ཡང གང བའི ངོ བོར གནག བའི ཕྱིར རྟག
པ ཞེས བྱའོ། །རང བཞིན ཉིད ཐུད པ པོ ཡིན ཞིང རྣམ པར འགྱུར བ
རྣམས ལས ཀྱང ཁ ཅིག བྱེད པ པོ (319a) ཡིན པའི ཕྱིར ལ། བདག ནི བྱ
བ ལ ལྟོས པ ལས ཅན ཉིད དུ གྱུར བའི ཕྱིར ད བྱེད པ པོ མ ཡིན ལ 15
ཉིད ཅེས བརྗོད དོ། །ཉེ བར ལོངས སྤྱོད པ པོ ཉིད ནི རྗེ སྣང བསྡུས པའི
རྟེན གྱིས བསྟན ཏེ ད བ ཉིད དོ། །ཐལ དང ཕྱག པ དང རྟེན སྐྱོབ ཀྱི
རང བཀྱེ མེད པའི ཕྱིར ན ཡོད ཀྱ མེད པ ཉིད དོ། ངག བར བྱེད པ
ཉིད ཡོད པའི ཕྱིར ད ཟ བ མེད པ ཉིད དེ། དེ ཕྱ ཟ ན སྐྱེས བུའི ངད
བར དག གོ། །ད འ རང བཀྱེ ཉིད ཀྱི པ ཡིད གིང རྣ བར འགྱུར 20

པ རྣམས ལས ཀྱང ཁ ཅིག བྱེད པ པོ ཡིན པའི ལ ཞིག གང སྣས ན།
རྣམ པར འགྱུར བ གང དག གཅིག ནི བྱེད པ པོ ཉིད ཡིན ལ གང དག
གཅིག ནི བྱེད པ པོ ཉིད མ ཡིན ཞེ ན། འདི ལ བྱེ བྲག ཏུ བཤད པར བྱ
བའི ཕྱིར ཚུང ཟད ཅིག བརྗོད པར བྱ སྟེ། དེ ལ རྡུལ དང མུན པ དང
5 སྙིང སྟོབས རྣམས ནི ཡོན ཏན གསུམ མོ། །དེ ལ རྡུལ ནི གཡོ བ དང
འཇུག པའི བདག ཉིད ཅན ནོ། །མུན པ ནི ལྕི བ དང གཡོག པའི བདག
ཉིད ཅན ནོ། །སྙིང སྟོབས ནི ཡང བ དང རབ ཏུ གསལ བའི བདག ཉིད
ཅན ནོ། །བདེ བ དང སྡུག བསྔལ བ དང གཏི མུག ཅེས བྱ བ ནི འདི དག
ཁོ ནའི རྣམ གྲངས སོ། །འདི དག ཆ མཉམ པའི གནས སྐབས ནི གཙོ
10 བོ སྟེ། འདིར ཡོན ཏན དག གཙོ བོར གྱུར ཞིང རབ ཏུ ཞི བར གྱུར པའ
ཕྱིར རོ། །དེ དག རྣམ པར མི འགྱུར བའི གནས སྐབས ནི རང བཞིན ནོ།
།རང བཞིན ལས ནི ཆེན པོ སྟེ ཆེན པོ ཞེས བྱ བ ནི བློའི རྣམ གྲངས སོ།
།ཆེན པོ ལས ནི ང རྒྱལ ལོ། །དེ ནི རྣམ པ གསུམ སྟེ། རྣམ པར འགྱུར
བ དང། སྙིང སྟོབས ཅན དང། མུན པ ཅན ནོ། །དེ ལ རྣམ པར
15 འགྱུར བའི ང རྒྱལ ལས ནི དེ ཙམ ལྔ སྟེ། གཟུགས དང སྒྲ དང དྲི དང རོ
དང རེག པ དག གོ །དེ ཙམ དག ལས ནི འབྱུང བ རྣམས ཏེ ས དང ཆུ
དང མེ དང རླུང དང ནམ མཁའ ཞེས བྱ བ དག གོ །སྙིང སྟོབས ཅན གྱི
ང རྒྱལ ལས ནི ལས ཀྱི དབང པོ ལྔ པོ ངག དང། ལག པ (319b)དང
རྐང པ དང། རྒྱུ དང། འདོམས དང། བློའི དབང པོ ལྔ པོ མིག དང།
20 རྣ བ དང། སྣ དང། ལྕེ དང། པགས པ དང། གཉི གའི བདག ཉིད

ཅན ཀྱི ཡིད དེ ཏེ ལྟར ན བཅུ གཅིག གོ ། སྐུན པ ཅན ཀྱི ང རྒྱལ ནི ང·
རྒྱལ གཉེ གའི འདུག པར བྱེད པའོ། །དེ ལ ཆེན པོ དང ང རྒྱལ དང དེ·
ཙམ ལྔ ནི རང བཞིན དང རྣམ པར འགྱུར བ ཉིད·ཡིན ཞིང ། དབང པོ
བཅུ དང ཡིད དང འབྱུང བ ཆེན པོ རྣམས ནི རྣམ པར འགྱུར བ ཉིད ཁོ
ན ཡིན ལ། རང བཞིན ནི རྣམ པར མི འགྱུར བ ཁོ ན ཡིན ནོ ཞེས བྱ
བ ནི གཞུང ལུགས སོ། །ཇི ལྟར གྲངས ཅན པ དག གིས དེ ལྟར བདག
ཁས བླངས པ དེ བཞིན ནོ།

དེའི དཔེ བ ཅུང ཟད ཅུང ཟད ལ བརྗེད ནས

མུ སྟེགས ཅན རྣམས ཀྱི ལུགས ཐ དད པར འགྱུར ཏེ། འདི ལྟ སྟེ བྱེ བྲག
པ རྣམས ནི། བློ དང ། བདེ བ དང ། སྡུག བསྔལ དང ། འདོད པ དང །
སྡང བ དང ། འབད པ དང ། ཆོས དང ། ཆོས མ ཡིན པ དང ། [འདུ]
བྱ བའི རྒྱུགས ཏེ བདག གི ཡོན ཏན དགུ སྨྲ བར བྱེད དོ། །དེ ལ བློ ནི·
ཡུལ འཛིན པའོ། །བདེ བ ནི འདོད པའི ཡུལ ཉམས སུ མྱོང བའོ། །སྡུག
བསྔལ ནི དེ ལས བཟློག པའོ། །འདོད པ ནི འདོད པར འགྱུར བའི དངོས
པོ ལ རེ འཚལ བའོ། །སྡང བ ནི མི འདོད པའི ཡུལ ལ རྒྱབ ཀྱི ཕྱོགས
པ ཉིད དོ། །འབད པ ནི དོན བསྒྲུབ པར བྱ བ ལ དེའི མཐར ཕྱུག པར
སེམས ཀྱི ཞུགས པ ཉིད དོ། །གང ལས མངོན པར མཐོ བ དང ངེས པར
ལེགས པ འགྲུབ པ དེ ནི ཆོས སོ། །དེ ལས བཟློག པ ནི ཆོས མ ཡིན པའོ།
།ཤེས པ ལས སྐྱེས ཤིང ཤེས པའི རྒྱུར གྱུར པ ཉིད ནི འདུ བྱ བའི རྒྱུགས
སོ། །བདག གི ཡོན ཏན དགུ པོ དེ དག ཇི སྲིད དུ བདག ལ འདུ ཞིང

ཡོད པ དེ ཕྱིར ཏུ དེ དག གིས སྦྱར བའི དགེ བ དང མི དགེ བའི ལས
སྒྲུབ པའི ཕྱིར འཁོར བར འགྱུར ལ། གང གི ཚེ སྐྱེས བུ ཡང དག པར
རྟོགས པའི ཤེས པས བློ ལ སོགས པའི ཡོན ཏན རྣམས ཆ བ དང བཅས
པར གཅོད པ དེའི ཚེ རང གི བདག ཉིད ལ གནས མེད ཐར བར [350a]
5 འགྱུར རོ། །བདག དེ ཡང རྟག པ དང། བྱེད པ པོ དང། ཟ བ པོ དང།
ཡོན ཏན དང བཅས པ དང། ཁྱབ པའི ཕྱིར ན བྱ བ མེད པར ཡང སྨྲའོ།
།ཁ ཅིག དག ནི བསྒྲུམ པ དང རྐྱོང བ ཉིད ཀྱིས བྱ བ དང བཅས པར ཁས ལེན ཏོ།
།རིག བྱེད ཏུ སྨྲ བ དག ནི བུམ པ ལ སོགས པའི ནམ མཁའ ལྟར
ལུས ཐ དད པས གཅིག སྟེ ཚོགས པ ཉིད དོ ཞེས བྱ བ ལ སོགས པར
10 ཁས ལེན ཏོ།

།དེ ལྟར བདག གི ཁྱད པར ཅུང ཟད ཅུང ཟད ལ བརྟེན ནས མུ
སྟེགས ཅན རྣམས ཀྱི ལུགས པན ཚུན ཐ དད པར འགྱུར རོ། །མུ སྟེགས
ཅན རྣམས ཀྱི གཞུང ལུགས རེ རེ ལས བདག གང ཞིག སྨྲས པ དེ ནི།

མོ གཤམ བུ ལྟར སྐྱེ བ དང བྲལ ཕྱིར།
15 །དེ ལྟར གྱུར པའི བདག ནི ཡོད མིན ཞིང།
།འདི ནི ངར འཛིན རྟེན དུའང མི རིགས ལ།
།འདི ནི ཀུན རྫོབ ཏུ ཡང ཡོད མི འདོད། ༡༢༢

།རང ཉིད ཀྱི རྗེས སུ དཔག པ དང འགལ བའི ཕྱིར། ཇི སྐད སྨྲས
པའི བདག ནི ཡོད པ མ ཡིན པ ཉིད དེ། མ སྐྱེས པའི ཕྱིར མོ གཤམ གྱི
20 བུ བཞིན ནོ། །འདི ནི ངར འཛིན པའི ཡུལ དུ ཡང མི རུང སྟེ། མ

སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
།ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།
།འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་
ཀྱི་གཞན་ཡང་། 5

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད།
།མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།
།རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ།
།དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣

།དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་ཁྱད་པར་རྟག་པ་དང་ 10
བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་
པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་
ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་པའི་བར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་
ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་[250b]བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བདག་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ 15
ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པའི་
གཞུང་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་དཔེས་དེའི་
རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
སྐད་དོ། 20

དེའི ཕྱིར ཕུང པོ ལས གཞན་བདག མེད དོ།

།དེའི ཕྱིར ཕུང པོ ལས ཐ དད པར བདག ཡོད པ མ ཡིན ནོ། དེ
དག མ གཏོགས པར བདག མ བཟུང བའི་ཕྱིར རོ། །གལ ཏེ ཕུང པོ ལས
ཐ དད པར ཡོད ན ནི། དེའི ཚེ སོ སོར གྲུབ པར་བཟུང བར འགྱུར བ
5 ཞིག ན དེ ལྟར ནི མ ཡིན པས དེའི ཕྱིར ཕུང པོ ལས གཞན བདག མེད དོ།

ཕུང པོ མ གཏོགས ནི འཛིན མ གྲུབ ཕྱིར།

།ཇི སྐད དུ།

བདག ནི ཉེ བར ལེན པ ལས།
།གཞན དུ འཐད པ ཉིད མ ཡིན།
10 །གལ ཏེ གཞན ན ལེན མེད པར།
།བཟུང ཡོད རིགས ན བཟུང དུ མེད།

།ཅེས བྱ བ དང། དེ བཞིན དུ།

གལ ཏེ ཕུང པ རྣམས ལས གཞན།
།ཕུང པོའི མཚན ཉིད མེད པར འགྱུར།

15 །ཞེས གསུངས སོ། །ཕུང པོ ལས ཐ དད པའི བདག ཡོད པ ཉིད མ ཡིན
པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། གཞན ཡང།

འཇིག རྟེན ངར འཛིན བློ ཡི རྟེན དུ ཡང།
།མི འདོད དེ རིག མིན པའང བདག ལྟའི ཕྱིར།།༡༢༨

།གང དག བདག དེ རྣམ པ དེ ལྟ བུར མི འཛིན པ དེ དག ཀྱང
20 མཐོང བར ཞེན པའི ཁྱད པར ལས བདག དང བདག གི ཞེས བདག ཏུ ལྟ

པར འགྱུར ཏེ། དེའི ཕྱིར བདག འདི ཕུང པོ ལས ཐ དད པར ངར འཛིན
པའི རྟེན དུ མི རིགས སོ། །ཅི སྟེ གང དག ད ལྟ རྟག པ དང མ སྐྱེས པ
ལ སོགས པས ཁྱད པར དུ བྱས པ དེ མི ཤེས པ དེ དག ལ ཡང སྔར
གོམས པའི དབང གིས དེའི ཡུལ ཅན ངར འཛིན པའི ལྟ བ ཡོད པར འགྱུར'
ཞེ སྨྲས ན། དེ ཡང་ཡོད པ མ ཡིན ཏེ། ཁ ཅིག དག ཁོ ན ལ དེ དག གི
བསྐྱེད བཅོས [351 a]ལ གོམས པར བྱས པ ལས བདག ཏུ ལྟ བ ཡོད པ
ཡིད དོ། །གང དག ལ སྔར གོམས པ མེད པ དེ དག ཀ ཡང འདིར ངར
འཛིན པ འཇུག པ མཐར སྟེ། འདི ལྟ སྟེ།

གང དག དུད འགྲོར བསྐལ མང བརྒྱལ གྱུར པ།
།དེས ཀྱང མ སྐྱེས རྟག འདི མ མཐོང ལ།
།ངར འཛིན ད དག ལ ཡང འཇུག མཐོང སྟེ།
།དེས ན ཕུང པོ ལས གཞན བདག འགའ མེད། ༡༤༥

།སེམས ཅན གང དག བསྐལ པ བགྲངས སུ མེད ཀྱང ད དུང དུ ཡང
དུད འགྲོའི སྐྱེ གནས ལས བཟློག པར མི འགྱུར བ དེ དག གིས ཀྱང རྣམ
པ དེ ལྟ བུའི བདག མ དམིགས སོ། །ཀྱང གི རྣམ ཉི རྒྱལ བ ལ སོགས
པར སྐྱེས པ རྣམས སྐྱུད སོ། །རྣམ པ དེ ལྟ བུའི བདག མ དམིགས པ དེ
དག ལ ཡང ངར འཛིན པ འཇུག པར མཐོང ངོ ཤེས རབ ཅན ཀྱི ཞིག
བདག རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ངར འཛིན པའི རྟེན དུ ཡོད པར ཅེ ན། དེའི ཕྱིར
ཕུང པོ ལས ཐ དད པའི བདག མེད དོ།

།འདིར རང གི སྡེ པ དག ན རེ།
ཕུང པོ ལས གཞན བདག གྲུབ མེད པའི ཕྱིར།
།བདག ལྟའི དམིགས པ ཕུང པོ ཁོ ནའོ།

།གང གི ཕྱིར ཇི སྐད བཤད པའི རིགས པས ཕུང པོ ལས ཐ
5 དད པའི བདག མ གྲུབ པ དེའི ཕྱིར། ཕུང པོ དག ལས གཞན པའི བདག
གྲུབ པ མེད པའི ཕྱིར། འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི དམིགས པ ནི ཕུང པོ
དག ཁོ ན ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར བདག ནི ཕུང པོ ཙམ ཁོ ན ཡིན ནོ ཞེས
ཟེར རོ། །ཕྱོགས འདི ནི རང གི སྡེ པ མང པོས བཀུར པ རྣམས ཀྱི ཡིན
ནོ། །དེ ལས ཀྱང །

10 ཁ ཅིག བདག ལྟའི རྟེན དུ ཕུང པོ ནི།
།ལྔ ཆར ཡང འདོད ཁ ཅིག སེམས གཅིག འདོད། ༡༢༦

།ཁ ཅིག དག ནི། གཟུགས དང ཚོར བ དང འདུ ཤེས དང འདུ བྱེད
དང རྣམ པར ཤེས པ ཞེས བྱ བ ཕུང པོ ལྔ ཆར ཡང འཇིག ཚོགས ལ
ལྟ བའི དམིགས པར འདོད ཅིང བདག ཏུ མངོན པར ཞེན པ འདི ཡང དེ
15 ལ ཡིན ནོ ཞེས སྨྲ སྟེ། ཇི སྐད དུ། བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས དགེ སློང
དག དགེ སྦྱོང དམ བྲམ ཟེ གང སུ [351 b]དག ཅིག བདག གོ སྙམ དུ ཡང
དག པར རྗེས སུ ལྟ བ དེ དག ནི ཉེ བར ལེན པའི ཕུང པོ ལྔ པོ འདི
དག ཁོ ན ལ ཡང དག པར རྗེས སུ ལྟའོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ། །དེ
ཉིད ཀྱི ཕྱིར དེ དག ལ ཁྱད ཅག གི ལྟ བ འདི ནི འཇིག པའི བདག ཉིད
20 ཅན ཀྱི ཚོགས ལ ཡིན གྱི། བདག གམ བདག གི བ ལ ནི མ ཡིན ནོ ཞེས

གསལ བར མཛད པའི སྐད དུ བདག དང བདག གི བའི རྣམ པར་ཕྱུགས
པའི ལྟ བ ལ འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བར གསུངས སོ ཞེས སྨྲའོ། །གཞན
དག ནི སེམས ལ བདག གོ ཞེས འདོད དོ།

བདག ཉིད བདག གི མགོན ཡིན ཏེ།
།གཞན་ནི སུ ཞིག མགོན དུ འགྱུར། 5
།བདག ཉིད ལེགས པར ཐུལ པས ནི།
།མཁས པས མཐོ རིས ཐོབ པར འགྱུར།

།ཞེས ཚོགས སུ བཅད པ ལས སེམས ཉིད ལ བདག གི སྒྲ གསུངས སོ།
།འདི ག ལས མི ན། ཕུང པོ ལས ཐ དད པའི བདག མེད པའི ཕྱིར དང །
མདོ གཞན དག ལས ཀྱང སེམས འདུལ བར གསུངས པའི ཕྱིར ཏེ། 10

སེམས དུལ བ ནི ལེགས པ སྟེ།
།སེམས་ཐུལ པས ནི བདེ བ འདྲེན།

།ནས བྱ བ དེ ལས སོ། །དེའི ཕྱིར ངར འཛིན པའི གཞི སེམས ལ བདག
ཅེས གདགས སོ ཞེའོ། །འདི ལ ལན བརྗོད པར བྱ སྟེ།

གལ ཏེ ཕུང པོ བདག ན དེ ཕྱིར དེ། 15
།མང པས བདག དེ དག ཀྱང མང པོར འགྱུར།
།བདག ནི རྫས སུ འགྱུར ཞིང དེར ལྟ བ།
།རྫས ལ འཇུག པས ཕྱིན ཅི ལོག མི འགྱུར། ༡༢༠

།དེ ལ ཕུང པོ རྣམས བདག ཡིན དོ ཞེས བྱ བའི ཕྱོགས གང གི
ཡིན པ དེའི ལྟར ན ཕུང པོ རྣམས མང པའི ཕྱིར བདག ཀྱང མང པོར 20

འགྱུར རོ། །གང གི ཕྱིར ན སེམས བདག ཡིན པ དེའི ཕྱིར ན ཡང མིག
ལ སོགས པའི རྣམ པར ཤེས པའི དབྱེ བས སམ། སྐད ཅིག རེ རེ ལ
རྣམ པར ཤེས པ སྐྱེ བ དང འགག པས མང པའི ཕྱིར བདག ཀྱང མང
པོར འགྱུར རོ། །ཡང ན ཇི ལྟར རིགས པ བཞིན དུ སྐྱོན བརྗོད པར
5 བྱའོ། །ད ལྟར ཉེས པ འདི ཕུང པོ དང རྣམ པར ཤེས པ བདག ཏུ སྨྲ བ
ལ བརྗོད པར བྱ ཞིང འཆད པར [302 a]འགྱུར བའི ཉེས པ གཞན ཡང
འདི ལ འབབ པ ཁོ ན ཡིན པས ཕྱོགས གཉི ག ལ ཡང བརྗོད པར བྱའོ།
།འཇིག རྟེན སྐྱེ བ ན གང ཟག ཉག ཅིག སྐྱེའོ ཞེས བྱ བའི ལུང ལས ན།
བདག ནི མང པ དག ཏུ འདོད པ ཡང མ ཡིན ནོ། །བདག ནི རྫས སུ
10 འགྱུར ཞིང སྟེ། གཟུགས ལ སོགས པའི རྟག འདས པ ལ སོགས པའི དབྱེ
བས ཐ དད པར གྱུར པ རྣམས ཁོ ན ལ ཕུང པོ ཉིད དུ བརྗོད པའི ཕྱིར
དང། ད རྣམས ཁོ ན ལ བཏག ཏུ བསྟད པའི ཕྱིར བདག རྫས སུ ཡོད
པར འགྱུར ན། དགེ སློང དག ལྟ བ འདི རྣམས ནི མིང ཙམ ཐ སྙད ཙམ
བཏགས པ ཙམ སྟེ། གང འདི ལྟ སྟེ། འདས པའི དུས དང མ འོངས པའི
15 དུས དང། ནམ མཁའ དང མྱ ངན ལས འདས པ དང། གང ཟག གོ
ཞེས བྱ བ དང། དེ བཞིན དུ།

ཇི ལྟར ཡན ལག ཚོགས རྣམས ལ།
།བརྟེན ནས ཤིང རྟར བརྗོད པ ལྟར།
།དེ བཞིན ཕུང པོ རྣམས བརྟེན ནས།
20 །ཀུན རྫོབ སེམས ཅན ཞེས བྱའོ།

།ཞེས བྱ བ འདི ལས ན འདོད པ ཡང མ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར བདག ཊས
སུ ཡོད པར ཐལ བར འགྱུར བའི ཕྱིར ན ཕུང པོ རྣམས བདག མ ཡིན ནོ།
།གཞན ཡང འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ ཊས ཀྱི ཡུལ ཅན ཡིན པའི ཕྱིར ན
སྔོན པོ དང སེར པ ལ སོགས པའི ཤེས པ ལྟར ཕྱིན ཅི ལོག ཉིད དུ མི
འགྱུར རོ། །དེའི ཕྱིར འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ ཀུན འབྱུང བ སྤངས པས
སྤོང བར མི འགྱུར བ ལས སྔོན པོ དང སེར པོ ལ སོགས པ ཙམ ལ
དམིགས པའི མིག གི ཤེས པ ལྟར དེ ལ དམིགས པའི འདུན པའི འདོད
ཆགས སྤངས པ ཁོ ནས སྤང བར འགྱུར རོ། །གཞན ཡང །

མྱ ངན འདས ཚེ ངེས པར བདག ཆད འགྱུར།
།མྱ ངན འདས པ སྔོན སྐད ཅིག དག ལ ནི།
།སྐྱེ འཇིག ཕྲེད པོ མེད པས དེ འབྲས མེད།
།གཞན གྱིས བསགས པ ལ གཞན གྱིས ཟ བར འགྱུར། ༡༢༨

།གལ ཏེ བདག ཕུང པོའི རང བཞིན ཅན ཡིན ན མྱ ངན ལས འདས
པའི ཚེ ཕུང པོ ལྔ ཆར ཡང རྒྱུན འཆད པས བདག ཆད པར [307 b]འགྱུར
རོ། །དེའི ཕྱིར ཆད པའི མཐར འཛིན པས མཐར ལྟ བར ཐལ བར འགྱུར
ཏེ། གང གི ཕྱིར ཁྱད ཅིག གིས ནི བདག དང བདག གི བའི རྣམ པ ཅན
འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བས བདག ཉིད དུ གང བཟུང བ དེ ཉིད ལ རྟག པ
དང ཆད པར འཛིན པས མཐར འཛིན པར ལྟ བར བཞག པའི ཕྱིར རོ།
།དེའི ཕྱིར བདག ནི མྱ ངན ལས འདས པའི དུས སུ ཡང རྒྱུན ཆད པར
ཁས བླང བར མི བྱ སྟེ། མཐར འཛིན པར ལྟ བར ཐལ བར འགྱུར

མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ན། དེའི་ཚེ་གཞན་
གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་གྱིས་[353 a]ལོངས་སྤྱོད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་རོ། 5
།བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན།
།དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།
།དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་།
།དེར་མ་ཤི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། 10
།ཆད་དང་ལས་རྣམས་ཆུད་ཟ་དང་།
།གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི།
།གཞན་གྱིས་སོ་སོར་མྱོང་བ་དང་།
།དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ 15
མི་རིགས་སོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཐ་ཕྱི་དག་གཏན་
ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱུ་འདི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་
ལ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཏུ་ཀྱང་ཡོད་ན་ཀྱོ་མེད་ན།
།ཁྲང་སྣར་བྱད་ཆེ་ཀྱང་ལ་ཉེས་བཀད་ཏེ། 20

བྱམས པ ཉེར སྦྱས ལ བརྟེན ཆོས རྣམས ནི།

།ཞེས བྱ བ དེར རོ།

།གལ ཏེ ཕྱུ ལས མི གཞན ན།
།དེ ཕྱུ ན ནི མི རྟག འགྱུར།
5 །གལ ཏེ ཕྱུ མི གཞན ཡིན ན།
།རྒྱུད ནི འཐད པར མི འགྱུར རོ།

།ཞེས གསུངས པ འང ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར བརྟན རྒྱུད མཚན ཉིད པ དང པ རྣམས ལ རྒྱུད གཅིག ཏུ གདགས པ ཉིད མི རིགས པ ཁོ ན ཡིན པས ཐལ བར འགྱུར བ ལྡོག པ མེད དོ། །དེའི ཕྱིར ཕུང པོ རྣམས བདག ཉིད
10 མ ཡིན ཞིང སེམས ཀྱང མ ཡིན ནོ ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

དེའི ཕྱིར ཕུང པོ དང སེམས བདག མི རིགས།

།ཇི སྐད དུ བཤད པའི ཉེས པར ཐལ བར འགྱུར བ ལས ཕུང པོ རྣམས དང སེམས བདག ཏུ མི འཐད པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། འདི ལས ཀྱང སྟེ།

15 འཇིག རྟེན མཐར ལྡན ལ སོགས མེད ཕྱིར རོ། ༡༢༩

།གང གི ཕྱིར འཇིག རྟེན མཐའ དང ལྡན པ ཉིད ལ སོགས པ མེད པར འདོད པ དེའི ཕྱིར ཕུང པོ རྣམས དང སེམས བདག ཡིན ནོ ཞེ ན བྱ [333]བར མི རིགས སོ། །འདི ནི ལུང དུ མ བསྟན པའི དངོས པོ བཅུ བཞི སྟེ ལྟ བ ཐམས ཅད ཀྱིས འདོད པ ཡིན ཏེ། འདི ལྟ སྟེ། འཇིག རྟེན
20 རྟག ག ཞེས བྱ བ དང། འཇིག རྟེན མི རྟག གོ ཞེས བྱ བ དང། རྟག

ཀྱང རྟག ལ མི རྟག ཀྱང མི རྟག གོ ཞེས བྱ བ དང། རྟག པ ཡང མ
ཡིན། མི རྟག པ ཡང མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ ལ སོགས པའོ། །འདི དག
ནི བདའ སྤྱད པར བྱ བ མ ཡིན ནོ ཞེས བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས གསུངས
པའི ཕྱིར ལུང དུ མ བསྟན པའི དངོས པོར རྣམ པར བཞག གོ །དེ ལྟར
བཀག པ དང། དགེ སློང ཞིག གལ ཏེ འཇིག རྟེན རྟག གོ ཞེས བྱ བར 5
འཛིན ན། ཤར ཀྱི རི བོའི སྡེ པའི གཞུང ལས། འཇིག རྟེན རྟག གོ ཞེས
བྱ བ དེ ལྟ བུའི ལྟ བ ཅན དེ ལ ཡང བསྐྲད པའི ལས བྱའོ། །འཇིག
རྟེན མི རྟག གོ ཞེས བྱ བ དེ ལྟ བུའི ལྟ བ ཅན དེ ལ ཡང བསྐྲད པའི
ལས བྱའོ། །འཇིག རྟེན རྟག ཀྱང རྟག ལ མི རྟག ཀྱང མི རྟག གོ ཞེས བྱ
བ དེ ལྟ བུའི ལྟ བ ཅན དེ ལ ཡང བསྐྲད པའི ལས བྱའོ། །འཇིག རྟེན 10
རྟག པ ཡང མ ཡིན མི རྟག པ ཡང མ ཡིན ཞེས བྱ བ དེ ལྟ བུའི ལྟ བ
ཅན དེ ལ ཡང བསྐྲད པའི ལས བྱའོ། །ཞེས དེ དང མི འགྲོགས ཉིད དུ
བཀད དོ། །དེ ལྟར ལུང དུ མ བསྟན པའི དངོས པོ བཅུ བཞི ཚར བརྗོད
པར བྱའོ། །དེའི ཕྱིར གལ ཏེ འཇིག རྟེན གྱི སྒྲས ཕུང པོ རྣམས འཛིན ན།
དེའི ཚེ ཕུང པོ རྣམས སྐྱེ བ དང འཇིག པ ཉིད ཀྱིས མི རྟག པའི ཕྱིར 15
འཇིག རྟེན མི རྟག པ ཉིད ཅེས བྱ བར ཡང ལུང བསྟན པར འགྱུར ལ།
མྱ ངན ལས འདས པའི འོག རོལ དུ ཕུང པོ རྣམས མེད པས འཇིག རྟེན
མཐའ དང ལྡན ནོ ཞེས བྱ བར ལུང བསྟན པར ཡང འགྱུར རོ། །དེ བཞིན
དུ དེ བཞིན གཤེགས པ གྲོངས ཕན ཆད ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བར
ཡང ལུང བསྟན པར འགྱུར རོ། །དེའི ཕྱིར འཇིག རྟེན མཐའ དང ལྡན པ 20

ཙ སོགས པ བཀག པའི ཕྱིར ཕུང པོ རྣམས ཁོ ན བདག ཡིན ནོ ཞེས བྱ
བར [351 a]མི རིགས སོ། །གཞན ཡང །

ཁྱོད ཀྱི རྣལ འབྱོར བདག མེད མཐོང བ ལ།
།དེ ཚེ ངེས པར དངོས རྣམས མེད པར འགྱུར།
5 །རྟག བདག སྤོང ན དེ ཚེ དེ ཡི ཕྱིར།
།ཁྱོད ཀྱི སེམས སམ ཕུང པོ བདག མི འགྱུར། ༡༢༠

།གལ ཏེ ཕུང པོ རྣམས སེམས བདག ཡིན ན། གང གི ཚེ རྣལ
འབྱོར པ འདིས བདེན པ མཐོང བའི དུས སུ ཆོས ཐམས ཅད ཉེ བདག མེད
པའོ ཞེས བདག མེད པའི རྣམ པར སྡུག བསྔལ ཀྱི བདེན པ མཐོང བ དེའི
10 ཚེ ཕུང པོ མེད པར མཐོང བ བདག མེད པར མཐོང བར འགྱུར ན། དེ
ལྟར ནི འདོད པ ཡང མ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར ཕུང པོ རྣམས བདག མ ཡིན
ནོ། །ཅི སྟེ གང གི ཚེ ལས དང འབྲས བུ འབྲེལ པའི དུས སུ བདག གི
སྒྲ སྦྱོར བ དེའི ཚེ བདག གཞན མི སྲིད པའི ཕྱིར། ཕུང པོ རྣམས ཁོ ན
ལ འཇུག ལ གང གི ཚེ བདག མེད དང མཐོང བ དེའི ཚེ ནི གཞན ཀྱིས
15 ཀུན བརྟགས པ ནང གི བྱེད པའི སྐྱེས བུ ཉིད ལ འཇུག སྟེ། དེའི ཕྱིར
བདག མེད པར མཐོང བའི དུས སུ ཡང ནང གི བྱེད པའི སྐྱེས བུ དང བྲལ
བ འདུ བྱེད ཙམ མཐོང བ ལ དངོས པོ རྣམས མེད པར མཐོང བར ཐལ
བར འགྱུར བས འཇིགས ནས། བདག གི སྒྲས བདག རྟག པ ཉིད ཡོངས སུ
འཛིན ཅིང ཕུང པོ རྣམས སམ སེམས བདག ཏུ མི འདོད ན། དེ ལྟ ན ནི
20 འོ ན ཕྱོགས ཉམས པར འགྱུར རོ། །ཅི སྟེ རྣམ པ དེ ལྟ བུའི ཡུལ ལ

འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་ཡིན་ལ
གཞན་དུ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དཔྱད་སྤྱོད་པ་རིགས་པ
མེད་པར་འདི་ཀོ་ག་ལས་རྙེད་པ་ཡིན། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན   5
ཟིན་ཏོ། [334 b] །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས
བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ན་གཞན
དུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་འཇུག
པར་འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་འགྲོ་བས་བདག་ཐུག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས།   10
།གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ནི་འགྱུར་ཞེང་།
།གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།
།སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༢༧

།ཁ་འགའ་ཞ་ཟུག་ཡོད་ཙམ་ཏེ་ཚོར་ཤེས་ནི་ཟེ་འགྲེ་བསྡང་བ་ཉིད
མ་ཐངས་པར་ཕྱུར་ཀྱང་དེའི་མཐང་པོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལ   10
ཁ་ཟུག་མེད་ཅེས་ཏེ་ཟེ་ཐངས་བཀོད་དུ་ཡང་མཐང་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ
ཡིན་ནས་དེར་བཀོད་པའི་མདོ་བར་ཞེན་ཟ་ཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།
།དེ་བཀོད་དུ་འདིར་ཡང་ཀུན་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་བས་གཟུགས་ལ་གཏ་བའི
ཟེ་རྣམས་རྟག་པའི་བདག་དང་ཀུན་ཏེ་ཕྱང་ཐོང་ནུ། དེའི་ཟ་དེའི
ཐང་གིས་ཡང་ཁུ་ཐུ་ཀེ་ཟ་དེ་ཟ་ཅེ་ཞིག་འཛུར། ཡང་ན་གཟུགས་ ཙ

ལ སོགས་ པ རྣམས ཀྱི རང གི ངོ བོ དམིགས པས དེ ལ དམིགས་ པའི འདོད
ཆགས ལ སོགས པ སྤོང ན ཡང བདག གི དངོས པོ མེད པ ལ ཅི ཞིག
འབྱུང བར འགྱུར ཏེ། གང གིས ན དེ མེད པར ཡོངས སུ ཤེས པ ལས དེ
ཡུལ དག ལ འདོད ཆགས པ ལ སོགས པ རྣམས སྤོང བར འགྱུར བ འགའ
5 ཡང ནང གི བྱེད པའི སྐྱེས བུ བདེ བར གྱུར ཅིག ཅེས བདེ བ སྐྱོང བར
འགྱུར བའི ཡུལ བསྟེན པར མི བྱེད ལ། དེ སྡུག བསྔལ བར རྟོགས པས
མི འདོད པའི ཡུལ དང ཕྲད པ སྤོང བར ཡང མི་བྱེད དོ། །དེའི ཕྱིར
གཟུགས ལ དམིགས ནས འཇུག པའི ཕྱིར ན འདོད ཆགས ལ སོགས པ རྣམས
སྐྱེ བར འགྱུར ཏེ། དེའི རང གི ངོ བོ ཡོངས སུ ཤེས པ འདོད ཆགས ལ
10 སོགས པ སྤོང [305 a]བའི རྒྱུ མད པའི ཕྱིར ཏེ། ཕྱི རོལ པ བཞིན ནོ སྙམ
དུ བསམས པའོ།

།ཅི སྟེ ཁོ བོ ཅག ལུང ཚད མར བྱེད པ ལ རྟོག གའི ཚད མས
གནོད པ མ ཡིན ལ ལུང གིས ཀྱང ཕུང པོ རྣམས ཁོ ན བདག ཉིད དུ སྟོན
པར བྱེད དེ། ཇི སྐད དུ། དགེ སློང དག དགེ སྦྱོང ངམ བྲམ ཟེ གང སུ དག
15 གཅིག བདག གོ སྙམ དུ ཡང དག པར རྗེས སུ ལྟ བ དེ དག ནི ཉེ བར
ལེན པའི ཕུང པོ ལྔ པོ འདི དག ཁོ ན ལ ཡང དག པར རྗེས སུ བལྟའོ།
།ཞེས གསུངས པ ལྟ བུ སྟེ། དེ བཞིན དུ འདིར ཡང ཡིན ནོ སྙམ ན།

གང ཕྱིར སྟོན པས ཕུང པོ བདག གོ ཞེས།
།གསུངས པ དེ ཕྱིར ཕུང པོ བདག འདོད ན།

།དེ ནི ཕུང ལས གཞན བདག འགོག པ སྟེ།
།གཟུགས བདག མིན སོགས མདོ གཞན གསུངས ཕྱིར རོ། ༢༢༢

།མདོ འདིས ནི གང ལས ཕུང པོ རྣམས བདག ཅེས བྱ བར ཡིད ཆེས
པར འགྱུར བ ཕུང པོ རྣམས བདག ཉིད དུ གསལ བར བྱེད པ མ ཡིན
པ ཉིད དེ། འོ ན ཅི ཞེ ན། བཅོམ ལྡན འདས ཀྱི དགོངས པ ནི ཕུང པོ
ལས ཐ དད པའི བདག འགའ ཡང ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ སྟེ།
ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ ལ བལྟོས ནས མུ སྟེགས ཅན ཀྱི གཞུང དགག པར
བྱ བའི ཕྱིར དང ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ ཕྱིན ཅི ལོག པར གསལ བའི ཕྱིར
རོ། །ཡང འདི ནི ཕུང པོ རྣམས ལས གཞན པའི བདག འགོག པ ཡིན ནོ
ཞེས བྱ བ འདི ད དུང ག ལས ངེས ཤེ ན། མདོ གཞན ལས གཟུགས ལ
སོགས པ རྣམས ཀྱང བདག ཉིད ཡིན པ བཀག པའི ཕྱིར རོ། །ཅི ལྟར
ཞེ ན།

གང ཕྱིར གཟུགས ཚོར བདག མིན འདུ ཤེས ཀྱང །
།མ ཡིན འདུ བྱེད རྣམས མིན རྣམ ཤེས ཀྱང །
།མིན པར མདོ གཞན ལས གསུངས དེ ཡི ཕྱིར།
།མདོར བསྡུ ན ཕུང པོ བདག ཅེས བཞེད མ ཡིན། ༢༢༣

།དེའི ཕྱིར ཉེ བར ལེན པའི ཕུང པོ ལྔ པོ འདི དག ཁོ ན ལ (300b)
བདག གི རྣམ དུ ཡང དག པར རྗེས སུ བལྟའོ ཞེས བྱ བའི མདོ འདི ལས
ཕུང པོ ལས ཐ དད པའི བདག བཀག པ ཁོ ནར ངེས སོ། །གང ལས
གཟུགས ལ སོགས པ རྣམས ཀྱང བདག ཉིད ཡིན པ བཀག པ དེ ལས ནི

བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཕུང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི

མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

།གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི།
།ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།

།དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི། ཤིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ནི་རྫས་ཡང་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

།མགོན་མེད་འདུལ་བཅས་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མེད།
།ད་ལད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༢༨

།གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ།
བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ།
།བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན།
།ལེགས་དང་ངན་པར་བྱས་པ་ལ།
།བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། 5
།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་པོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།
བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི།
།མཁས་[356 a]པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།
།ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་རྫས་སུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ དཔང པོ་ཉིད་དུ་ 10
རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་
སྟེ་ཚོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་
ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མགོན་ཉིད་
དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། 15
།དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས།
།ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས།
།མདོ་ལས་ཀྱང་།
བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས།
།ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། 20

།འདུ བྱེད ཕུང པོ འདི སྟོང སྟེ།
།འདི ལ སེམས ཅན ཡོད མ ཡིན།
།ཇི ལྟར ཡན ལག ཚོགས རྣམས ལ།
།བརྟེན ནས ཤིང རྟར བརྗོད པ ལྟར།
5 །དེ བཞིན ཕུང པོ རྣམས བརྟེན ནས།
།ཀུན རྫོབ སེམས ཅན ཞེས བྱའོ།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེ ལྟར ན།

མདོ ལས ཕུང པོ བརྟེན ནས ཡིན གསུངས པ།
།དེ ཕྱིར ཕུང པོ འདུས ཙམ བདག མ ཡིན། ༡༢༥

10 །གང ཞིག ལ བརྟེན ནས གང བཏགས པ དེ ནི བཏགས པ ཉེ བར ལེན པའི ཡན ལག ཚོགས པ ཙམ མ ཡིན ཏེ། བརྟེན ནས བཏགས པའི ཕྱིར འབྱུང བ ལས གྱུར པ བཞིན ནོ། །ཇི ལྟར འབྱུང བ དག གྱུར བྱས ནས འབྱུང བ ལས གྱུར པ སྔོན པོ ལ སོགས པ དང རེག ལ སོགས པ བཏགས མོད ཀྱི། དེ གཉིས འབྱུང བ འདུས པ ཙམ ཉིད ནི མ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན 15 དུ བདག ཕུང པོ གྱུར བྱས ནས བཏགས པའི རང བཞིན ཅན ཡང ཕུང པོ ཚོགས པ ཙམ ཡིན པར མི རུང ངོ། །ཁྱམ པ ལ སོགས པ རྣམས ཀྱིས མ ངས པ ཉིད དོ ཞེ ན། དེ ཡང ཡོད པ མ ཡིན ཏེ། ཁྱམ པ [35 b]ལ སོགས པ རྣམས ཀྱང གཟུགས ལ སོགས པ ཚོགས པ ཙམ ཉིད ཡིན པར མ གྲུབ པའི ཕྱིར དང། བཀལ ཞིང བརྟག པ མཚུངས པའི ཕྱིར རོ། །ཅི 20 སྟེ འཕང ལོ ལ སོགས པ ཚོགས པ ཙམ ཉིད ནི ཤིང རྟ མ ཡིན ཏེ། འོ ན

ཅེ ཞེ ན། གང གི ཚེ འཕང ལོ ལ སོགས པ རྣམས དབྱིབས ཁྱད པར ཅན
དང ལྡན པར གྱུར པ དེའི ཚེ ཤིང རྟའི མིང རྙེད པར འགྱུར རོ། །དེ
བཞིན དུ གཟུགས ལ སོགས པ རྣམས ཀྱི བསྡོད པ ཙམ བདག ཡིན ནོ སྙམ
ན། དེ ཡང ཡོད པ མ ཡིན ནོ། །ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།

དབྱིབས སེ ན དེ གཟུགས ཅན ལ ཡོད ཕྱིར། 5

།ཁྱོད ལ དེ དག ཉིད བདག ཅེས འགྱུར གྱི།

།སེམས སོགས ཚོགས ནི བདག ཉིད འགྱུར མིན ཏེ།

།ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།

གང ཕྱིར དེ དག ལ དབྱིབས ཡོད མ ཡིན། ༡༢༨

།གཟུགས ཅན མ ཡིན པའི ཕྱིར རོ སྙམ དུ བསམས པའོ། །གཞན 10
ཡང །

ལེན པོ དང ཉེར ལེན གཅིག རིགས དངོས མིན།

།ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།

དེ ལྟ ན ལས བྱེད པོ གཅིག ཉིད འགྱུར།

།འདིར ཉེ བར ལེན པར བྱེད པས ན ལེན པོ སྟེ བྱེད པ པོ ཡིན ལ 15
ཉེ བར བླངས པ ན ཉེ བར ལེན པ སྟེ ལས སོ། །འདིར ཉེ བར ལེན པ
པོ ནི བདག ཡིན ལ། ཉེ བར ལེན པ ནི ཕུང པོ ལྔ རྣམས ཡིན ནོ། །དེ
ལ གལ ཏེ གཟུགས ལ སོགས པ ཚོགས པ ཙམ ཞིག བདག ཡིན ན ནི དེའི
ཚེ བྱེད པ པོ དང ལས གཅིག ཏུ འགྱུར ན། འདི ནི འདོད པ ཡང་མ

ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་དང་བུམ་པ་དང་རྫ་
མཁན་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

བུད་མེད་གང་དེ་མི་ཡིན་ན།
།བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།

5 །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི།
།ཉེ་བར་བླང་བའི་རིམ་པ་ཀུན།
།བུམ་སྣམ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ།
།མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།

10 །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཇི་ལྟར་མེ་དང་བུད་ཤིང་[357 a]དག་གཅིག་
ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལས་ང་
མི་འདོད་པར་བྱ་དགོངས་སོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་
ཉེ་བར་ལེན་པ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་
15 མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྙམ་བློ་ཡིན་ད།
།མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། ༡༢༧

།དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྒྱུ་མེད་
པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

དེ བཞིན ཉེར ལེན ཤེས པར བྱ།
།ལས དང སྲེད པོ བསལ ཕྱིར ར།
།སྲེད པ པོ དང ལས དག གིས།
།དངོས པོ ལྷག མ ཤེས པར བྱ།

།ཞེས གསུངས སོ། །འདིར དངོས པོ ལ ཕུང་པོའི རྒྱུན བྲས ནས ཉེ བར ལེན 5
པས ན ཉེ བར ལེན པ ཞེས བྱ བ ཡིན ལ། དངོས པོ ཡང སྒྲུབ པར སྲེད
པ མེད པར འབྱུང བ མ ཡིན པས། རང གི སྒྲུབ པར སྲེད པ ཉེ བར
བླང བ དང ཉེ བར ལེན པ པོ ཉེ བར འཇོག པ ཡིན ནོ། ཉེ བར ལེན
པའི སྒྲས ནི ཀྱེད དང ཕུང་པོ ནི པལ ཆེར རྟོ ཞེས བྱ བས ལས ལ ཕུང་པོའི
རྒྱུན བྲས ནས ཉེ བར བླང བར བྱ བ ལས ཀྱང བརྗོད པ ཉིད དོ། །དེའི 10
ཕྱིར ཇི ལྟར སྲེད པ པོ ལ བརྟེན ནས ལས སུ གདགས པར བྱ བ། ལས
ལ བརྟེན ནས ཀྱང སྲེད པ པོ ཡིན པ དེ བཞིན དུ ཉེ བར བླང བ ལ བརྟེན
ནས ཉེ བར ལེན པ པོར གདགས པར བྱ ལ། ཉེ བར ལེན པ པོ ཉིད ལ
བརྟེན ནས ཉེ བར བླང བ ཡིན ནོ། ཡང

དེ ལྟར ལེན ལས གཞན མ ཡིན། 15
།དེ ནི ཉེར ལེན ཉིད ཀྱང མིན།
།བདག ནི ཉེ བར ལེན མེད མིན།
།མེད པ ཉིད དུའང དེ མ ངེས།

།ཞེས གསུངས སོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར སྲེད པ པོ མེད པ ན ལས ཀྱང
ཡོད པ མ ཡིན ནོ ཞེས ཤེས པར བྱའོ། །ཡང གང ལས སྲེད པ པོ དེ མ 20

དམིགས ཀྱི ལས [357 b] ཀྱང ཡོད ལ རྣམ པར སྨིན པ ཡང ཡོད དོ ཞེས
བརྗོད པ དེ ལས ནི བྱེད པ པོ རང བཞིན དུ གྱུར པ བཀག པར ཤེས པར
བྱའོ། །བརྟེན ནས གདགས པར བྱ བ ཐ སྙད ཀྱི ཡན ལག ཏུ གྱུར པ ཡང
བཀག གོ ཞེས བྱ བར ནི ཤེས པར མི བྱའོ། །དེ སྐད དུ ཡང། མ རིག
5 པ དང རྗེས སུ འབྲེལ པའི གང ཟག འདི ནི བསོད ནམས མངོན པར འདུ
བྱ བ ཡང མངོན པར འདུ བྱེད དོ ཞེས རྒྱ ཆེར གསུངས སོ། །གཞན ཡང

གང ཕྱིར ཐུབ པས བདག དེ ས རྒྱུ མ།
།རླུང དང རྣམ ཤེས ནམ མཁའ ཞེས བྱ བ།
།ཁམས དྲུག དང ནི མིག སོགས རེག པ ཡི།
10 །རྟེན དྲུག དག ལ བརྟེན ནས ཉེར བསྟན ཞིང། ༡༢༨
།སེམས དང སེམས འབྱུང ཆོས རྣམས ཉེར བཟུང ནས།
།དེས གསུངས དེ ཕྱིར དེ·ནི དེ རྣམས དང །
།དེ ཉིད མ ཡིན ཚོགས ཙམ ཉིད མིན ཏེ།
།དེ ཕྱིར ངར འཛིན བློ དེ རྣམས ལ མིན། ༡༢༩

16 །མདོ སྡེ ལས། རྒྱལ པོ ཆེན པོ སྐྱེས བུ གང ཟག འདི ནི ཁམས དྲུག
དང། རེག པའི སྐྱེ མཆེད དྲུག དང ཡིད ཀྱི ཉེ བར རྒྱུ བ བཅོ བརྒྱད དོ
ཞེས གསུངས སོ། །དེ ལ ཁམས དྲུག ནི ས དང ཆུ དང མེ དང རླུང དང
རྣམ པར ཤེས པ དང ནམ མཁའ སྟེ། དེ དག ལ བརྟེན ནས བདག བཏགས
སོ། །མིག ལ སོགས པ རེག པའི རྟེན དྲུག ནི མིག གི འདུས ཏེ རེག པའི
20 སྐྱེ མཆེད ནས ཡིད ཀྱི འདུས ཏེ རེག པའི སྐྱེ མཆེད ཀྱི བར དུ སྟེ། དེ

དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ
བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས
པའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་[མི]་བདེ
བའི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་སྟེ།
དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས 5
ཉེ་བར་བཟུང་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁམས་ལ་སོགས
པ་དེ་རྣམས [308 a] ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས
པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ
ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས 10
བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི
བློ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རྣམས་ངར་འཛིན་པའི
ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ
དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར
པ་བདག་ལ་དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་བ་ཡང་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན 15
པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ནས་ཉེ
བར་ཞི་བ་ཞི་བར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ
པར་དབྱེ་བ་འདི་ཆེས་མཛེས་སོ། །ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས
དང་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཇི་སྲིད
དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། 20

བདག ཏུ འཛིན པའི་གཞི དངོས་པོ་ཡོད་པའི ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད པ།

བདག མེད རྟོགས ཚེ རྟག པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་།

།འདི ནི་ངར འཛིན རྟེན་དུའང མི་འདོད པ།

།དེ ཕྱིར བདག མེད ཤེས པས བདག ལྟ་བ།

5 །ཅེས ཀྱང འབྱིན ཞེས སྨྲ བ ཤིན་ཏུ་མཚར། ༡༤༠

།གལ ཏེ བདག རྟག པ དང ངར འཛིན པའི ཡུལ ཡིན ན ནི དེ མེད པས ངར འཛིན པ སྤོང བར འགྱུར བ ཞིག ན། ངར འཛིན པའི ཡུལ ནི གཞན ཡིན ཞིང གཞན དངོས པོ མེད པར མཐོང བ ལས ངར འཛིན པ ལྡོག གོ ཞེས བྱ བ ནི ཀྱེ མ མ ལ ཁྱོད ཀྱིས མཛེས སོ། །པན རྒྱུན འབྲེལ པ

10 མེད པའི དོན འདི ཉིད དཔེའི སྒོ ནས གསལ བར བྱ བའི ཕྱིར བཤད པ།

རང ཁྱིམ རྩིག ཕུག སྦྲུལ གནས [358 b]མཐོང བཞིན དུ།

།འདི ན གླང ཆེན མེད ཅེས དོགས བསལ ཏེ།

།སྦྲུལ གྱི འཇིགས པའང སྤོང བར བྱེད པ ནི།

།ཀྱེ མ གཞན གྱི གནམ པོར འགྱུར ཉིད དོ། ༡༤༡

15 །གང ཞིག འཇིགས པའི རྒྱུན ཉེར ཟིན ཀྱང དེ ལ ཡོད པའི འཇིགས པ མ མཐོང ཞིང ཕྱིར འཆོས པར མི བྱེད པ སྤངས པ ཉིད ཀྱིས བདག ཉིད འཇིགས པ མེད པ ཉིད དུ མངོན པར བྱེད པ དེ ནི པབས པ རྒྱུད པ ཉིད ཀྱིས ན སྦྲུལ གྱིས འཛིན པར འགྱུར རོ། །གང གི ཕྱིར གླང པོ ཆེ མེད པས དེ དོའི སྦྲུལ གྱིས འཇིགས པ སེལ བར མི ནུས སོ། །དེ བཞིན

ཏུ་ཕུང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདིའི་ལྟར་ན་ཡང་།
རྟག་པའི་བདག་མེད་པས་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་བསལ་བར་
མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེས་པར་འདིའི་འཁོར་བ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་
ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ 5
ཕྱོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ནས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།
།ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར།
།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། 10
།གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། ༡༨༢

།གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།
།འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་མཐོང་ངོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བདག་ 15
ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པ་[359 a]ཉིད་ཀྱང་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

བདག ནི གཟུགས ལྡན མི འདོད་གང ཕྱིར བདག
།ཡོད མིན དེ ཕྱིར ལྡན དོན སྦྱོར བ མེད།
།གཞན ན གཟུགས ལྡན གཞན མིན གཟུགས ལྡན ཀ།
།བདག ནི གཟུགས ལས དེ ཉིད གཞན ཉིད མེད། ༡༤༣

།བདག ཕུང པོ རྣམས ལས དེ ཉིད དང གཞན ཉིད ཡིན པ ནི བཟླར བཀག ཟིན ལ། ལྡན པའི རྒྱུན ཡང ལྷས བྱིན གཟུགས དང ལྡན ནོ ཞེས བྱ བ དེ ནི ཐ མི དད པ ཉིད ལ དམིགས ལ བ ལང དང ལྡན ནོ ཞེས བྱ བ ནི ཐ དད པ ཡིན ན། དེ ཉིད དང གཞན ཉིད དེ དག ནི གཟུགས དང བདག ལ ཡོད པ མ ཡིན པས བདག གཟུགས དང ལྡན ནོ ཞེས བྱ བ འདི ཡང མི སྲིད དོ། །ད ནི བཀག ཟིན པའི ཕྱོགས རྣམས བསྡོམས ཏེ བསྟན པས འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བ དམིགས པ དང རྣམ པ ལོག པ ལ འཇུག པར གྲངས ཀྱི སྒོ ནས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

གཟུགས བདག མ ཡིན བདག ནི གཟུགས ལྡན མིན།
།གཟུགས ལ བདག མེད བདག ལ གཟུགས ཡོད མིན།
།དེ ལྟར རྣམ བཞིར ཕུང ཀུན ཤེས བྱ སྟེ།
།དེ དག བདག ཏུ ལྟ བ ཉི ཤུར འདོད། ༡༤༤

།ཕུང པོ ལྔ པོ བདག དང ཐལ བ དག ལ འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བས རྣམ བཞིའི སྒོ ནས བདག ཉིད དུ བཟུང བ ན འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི ཆ ཉི ཤུར འགྱུར རོ། །གལ ཏེ རི བར དཔྱད པ རྣམ པ ལྔ ལྔ སྔགས སུ རབ ལ། བཤད བཅོས ལས ཀྱང །

སྲུང་མིན་སྲུང་པོ་ལས་གཞན་མིན།
།དེ་ལ་སྲུང་མེད་དེར་དེ་མེད།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲུང་ལྡན་མིན།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཆ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འགྱུར་ 5
ན་ཆ་ཉི་ཤུར་ཇི་སྐད་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་དེ་དག་
ནི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ་དེས་ཀྱང་སྲུང་པོ་རྣམས་མ་བཟུང་བར་
[359 b]བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་ནུས་པས་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་
ནས་སྲུང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ །འདི་ལྟར་སྲུང་པོ་མ་
གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ 10
ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྔ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུར་ཁོ་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ལྔ་པ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་གསུངས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་
མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་ 15
དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ཁུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས།
།བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ།
།འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྷུན་སྟུག་ལ་གནས་པའི།
།རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ ༡༠༥ 20

།འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི རི བོ འཕགས པའི ཡེ ཤེས ཀྱི རྡོ རྗེ མ
བཅས པས ཉིན རེ བཞིན ཉོན མོངས པའི སྡུག རྡོ འཕེལ བ། འཁོར བ
ཐོག མ མེད པ ནས བྱུང བ། དཔངས ཁམས གསུམ དུ མཐོ བ། ཕྱོགས
ཀྱི དོས མ ལུས པར ཁྱབ པ། མ རིག པའི གསེར གྱི ས གཞི ལས མཐོན
5 པ། བདག མེད པ ཁོང དུ ཆུད པའི རྡོ རྗེས བཤིག པ ན། རྗེ མོ ཆེས
མཐོ བ གང དག དང ལྡན ཅིག འཇིག པར འགྱུར བ དེ དག ནི རྗེ མོ ཡིན
པར ཤེས པར བྱའོ། །ད ནི འཕགས པ མང པོས བཀུར བ པ དག གིས
བརྟགས པའི གང ཟག རྫས སུ ཡོད པར སྨྲ བ བསལ བའི ཕྱིར བཤད པ།

ཁ ཅིག དེ ཉིད གཞན ཉིད རྟག མི རྟག
10 །ལ སོགས བརྗོད མེད གང ཟག རྫས ཡོད འདོད།
།རྣམ ཤེས དྲུག གི ཤེས བྱར དེ འདོད ཅིང །
།དེ ནི ངར འཛིན གཞིར ཡང འདོད པ ཡིན། ༡༤༦

།དེ ལ རེ ཞིག ཕུང པོ མ གཏོགས དེ འཛིན མ གྲུབ ཕྱིར། གང ཟག
ཕུང པོ དག ལས གཞན དུ ནི མི འགྱུར རོ། །ཕུང པོའི རང བཞིན ཅན
15 ཡང མ ཡིན ཏེ། སྐྱེ བ དང འཇིག པ དང ལྡན པ ཉིད དུ ཐལ བར [360a]
འགྱུར བའི ཕྱིར རོ། །དེའི ཕྱིར དེ ལྟར ན ཕུང པོ དག ལས དེ ཉིད དང
གཞན ཉིད དུ བརྗོད དུ་མེད དོ། །ཇི ལྟར དེ ཉིད དང གཞན ཉིད དུ མ
ཡིན པ དེ བཞིན དུ རྟག པ དང མི རྟག པ ཉིད དུ ཡང བརྗོད དུ མེད དོ།
།རྣམ པར ཤེས པ དག གི ཤེས པ ཡང ཡིན ནོ། །གང ཟག དེ ནི རྫས སུ
20 ཡོད པ ཉིད དུ ཡང རིགས ཏེ། དེ ལ བྱེད པ པོ ཉིད དང ཟ བ པོ ཉིད

ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། བཅིངས་
པ་དང་ཐར་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་
ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དོ། །སྨྲ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་
ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས། 5
།དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།
།གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།
།སེམས་བཞིན་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། ༡༨༧

།དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་རྫས་སུ་
ཡོད་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ 10
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བུམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི།
།ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས།
།བདག་གང་ཕུང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ།
།རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༨༨ 15

བུམ་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་ཅེང་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
ཀྱང་བུམ་པ་ལྟར་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།
།དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་
ཉེ་བར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་ 20

ཏུ བརྗོད ནས དངོས་པོའི ཆོས ཀྱི རྟེན ཅན མ ཡིན པ་ཉིད ཀྱིས བདག
འགོག པར རྩོམ པ།

ཁྱོད ཀྱི རྣམ ཤེས རང བདག ལས གཞན ནི།
།མི འདོད གཟུགས སོགས ལས གཞན དངོས འདོད ཅིང།
5 །དངོས ལ རྣམ པ དེ གཉིས མཐོང འགྱུར པ།
།དེ ཕྱིར བདག མེད དངོས ཆོས དང ཐལ ཕྱིར། ༡༥༩

།གལ ཏེ ཁྱོད ཀྱི [360b]ལྟར བདག རྫས སུ ཡོད པར གྱུར ན ནི གདོན
མི ཟ བར རྣམ པར ཤེས པ ལྟར རང གི བདག ཉིད ལས གཞན མ ཡིན
པར འགྱུར ཞིང གཟུགས ལ སོགས པ དག ལས ཐ དད པའི ངོ བོ ཞིག ཏུ
10 འགྱུར ན། འདི ནི ཡོད པ ཡང མ ཡིན ནོ། །དེའི ཕྱིར དངོས པོའི ཆོས
དག གི རྟེན ཅན མ ཡིན པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར བུམ པ ལྟར བདག ཡོད པ མ
ཡིན ནོ། །གང གི ཕྱིར དེ ལྟར རྣམ པར དཔྱད པ ན གང ཟག རྫས སུ
ཡོད པ ཉིད དུ མི རིགས པ།

དེ ཕྱིར ངར འཛིན རྟེན ནི དངོས པོ མིན།
15 །ཕུང ལས གཞན མིན ཕུང པོའི ངོ བོ མིན།
།ཕུང པོ རྟེན མིན འདི ནི དེ ལྡན མིན།

།ངར འཛིན པའི ཡུལ ནི ངེས པར གཞིགས པ ན རྫས སུ ཡོད པར
མ རིགས ཤིང། ཕུང པོ ལས ཐ དད པར ཡང མི རུང ལ། ཕུང པོའི
རང བཞིན ཅན ཡང མ ཡིན ཞིང། ཕུང པོ རྣམས ཀྱི རྟེན ཡང མ ཡིན ནོ།

།ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་སྲུང་པོ་ཡོད་པས་ན་སྲུང་པོ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་བསྡུ་བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བདག་ནི་སྲུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་བཏགས་པ་འམ། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྲུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༤༠

ཞེས་བྱ་བོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་ནས་སྲུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་[36 a]དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཞིང་བཤད་པ།

ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།
།གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་།

།ཡན ལག ལ མིན ཡན ལག དག དེར མིན།
།འདུས པ ཙམ མིན དབྱིབས མིན ཇི བཞིན ནོ། ༡༥༡

།འདིར དེ ཉིད ཀྱི ཕྱོགས དང གཞན ཉིད ཀྱི ཕྱོགས དང། རྟེན ཀྱི ཕྱོགས དང བརྟེན ཀྱི ཕྱོགས དང། དེ དང ལྡན པའི ཕྱོགས དེ ཕྱོགས ལྔ
5 པོ དག ནི སྔར བསྟན ཟིན པ ཉིད དོ། །ཚོགས པའི ཕྱོགས དང དབྱིབས པའི ཕྱོགས གཉིས ནི བསྒྲུབ པར བྱ དགོས པས དེ དག སྟོན པ བརྩམ པར བྱ སྟེ།

གལ ཏེ ཚོགས ཙམ ཤིང རྟར འགྱུར ན ནི།
།ཞིག གྱུར གནས ལ ཤིང རྟ ཉིད ཡོད འགྱུར།

10 འདི ནི སྔར བཤད ཟིན ཀྱང སླར ཡང ཉེ བར བཀོད དེ སྒྲོན གཞན བརྗོད པའི སྒོ ནས གསལ བར བྱ བའི ཕྱིར རོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར།

གང ཕྱིར ཡན ལག ཅན མེད ཡན ལག དག
།མེད པས དབྱིབས ཙམ ཤིང རྟར རིགས པའང མིན། ༡༥༢

།ཞེས བྱ བ སྨོས སོ། །གང གི ཕྱིར ཡན ལག ཅན མེད ན ཡན
15 ལག དག ཡོད པ མ ཡིན པ དེའི ཕྱིར ཡན ལག དག མེད པ ཉིད དོ། །དེའི ཕྱིར གང དག གི ཚོགས པ ཞིག ཤིང རྟར འགྱུར། འང གི སྒྲ ནི བསྡུ བའི དོན ཏེ། དབྱིབས ཙམ ཡང ཤིང རྟར མི རིགས ལ ཚོགས པ ཙམ པོ ཡང མི རིགས སོ ཞེས ཤེས པར བྱ བའི ཕྱིར རོ། །ག ལས ཤེ ན། གང གི ཕྱིར ཡན ལག ཅན མེད ན ཡན ལག དག མེད པས སོ། །དེའི ཕྱིར

དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་མིང་ཏུར་མི་རུང་ངོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ནི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་
དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་མིང་ཏུར་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འམ།
ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་ 5
གི་འམ། སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་
གྲང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གོང་མ་མིས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། [36 b]
།ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཁྱད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྔར་ཡོད་གྱུར།
།ཇི་བཞིན་མིང་ཏུར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། 10
།ཕྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།
།ད་ལྟ་ཡང་ནི་མིང་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥-༢

།གལ་ཏེ་མིང་ཏུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོང་རོལ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མིང་
ཏུ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་འང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་ 15
པར་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་ཕྱེ་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར་
མིང་ཏུ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ནའང་མིང་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་
པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་མིང་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་
ཡང་། 20

ད ལྟ གལ ཏ ཤིང རྟ ཉིད ཏུས འདིར།
།འཕང ལོ སོགས ལ དབྱིབས ཐ དད ཡོད ན།
།འདི གཟུང འགྱུར ན དེ ཡང ཡོད མིན ཏེ།
།དེ ཕྱིར དབྱིབས ཙམ ཤིང རྟར ཡོད མ ཡིན། ༡༥༨

5 །གལ ཏ འཕང ལོ དང སྒྲོག ཤིང དང གཟར བུ ལ སོགས པ ཤིང རྟའི
ཡན ལག རྣམས ཀྱི དབྱིབས ཀྱི ཁྱད སོ སོར ཟླུམ པ དང། རིང པ དང
གྲུམ པ ལ སོགས པ གང ཞིག སྔར ཡོད པར གྱུར པ དེ ལས དེ དག གི
དབྱིབས ཀྱི ཁྱད པར གཞན ཞིག ཁོ ན ཤིང རྟ ཉིད ཀྱི ཏུས སུ སྐྱེ བར
འགྱུར ན ནི། དེ བཟུང ཏུ ཡོད པར འགྱུར ན བཟུང བ ཡང མ ཡིན ནོ།
10 །འདི ལྟར རྩིབས དང སྦུ ཁྱུད དང ལྟ བ ལ སོགས པའི ཁྱད པར ཏུ གྱུར
པའི དབྱིབས ཅན འཕང ལོ ལ ནི ཤིང རྟའི གནས སྐབས ན རང གི དབྱིབས
གཞན ཏུ གྱུར པ ཉིད མ མཐོང ངོ། །ད བཞིན ཏུ སྒྲོག ཤིང ལ སོགས པ
དེ དག གི ཟླུམ པ ཉིད ལ སོགས པ ཡང གཞན ཉིད ཏུ འགྱུར པ མ ཡིན
ནོ། །དའི ཕྱིར ཡན ལག རྣམས ཀྱི དབྱིབས ཤིང རྟའོ ཞེས བྱ བ མ
15 རིགས སོ། །ཅི སྟ འཕང ལོ ལ སོགས ཚོགས པ རྣམས ཀྱི དབྱིབས ཀྱི ཁྱད
པར ཤིང རྟ ཡིན ནོ སྙམ ན། དེ ཡང མི རིགས སོ ཞེས བཤད པ།

གང ཕྱིར ཚོད ཀྱི ཚོགས པ ཅང མེད པས།
།དབྱིབས ད ཡན ལག ཚོགས ཀྱི མ ཡིན ན།
།གང ཞིག ཅི ཡང མ ཡིན དེ བཏད ནས[362 a]།
20 །འདིར ནི དབྱིབས སུ ལྟ ཞིག ཇི ལྟར འགྱུར། ༡༥༥

།གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་
བརྟེན་ཅན་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་ནི་རྫས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
།ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་
སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་

ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།
།མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།
།འབྲས་བུའི་རྣལ་མ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།
།ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༤༨

།མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་སྐྱེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་
ནས་མྱུ་གུ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུའི་ངོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ལུས་པ ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
འབད་རྩོལ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་ཤ་དག་ཟ་བར་མི་ནུས་པའི་
དངོས་པོ་གྲིབ་མའི་རི་དྭགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་མེད་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ།

འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ།
།བུམ་སྣམ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

།དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་ཤིང་ཏའི་དཔེ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༧༥

།ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རྫས་[362b]ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་རིགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་འོ་ན་ཤིང་ཏ་འདི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཤིང་ཏ་མེད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་ཏས་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་ཏ་འོན་ཅིག་ཤིང་ཏ་ཁྱེར་ཅིག །ཤིང་ཏ་ཆོས་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་ཏ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ན་ཤིང་ཏ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་

པ་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་
གཞན་ཡང་ཁས་ན་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟ་བོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཚོད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་རང་འགྱུར། ཁོ་
བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་འམ་འཇིག་རྟེན་དུ།
།རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།
།རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།
།རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༥༨

།ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཚུལ་འདིས་དེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་དོན་དམ་པ་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤིང་རྟ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་
རྣམ་པར་དཔྱད་པ་སྤངས་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་བླངས་
པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་[363 a]ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆད་པར་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་བླང་བར་རིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་ནས་ཤིང་རྟས་ཐ་
སྙད་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདིའི་
མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མེད་

པར འཇིག རྟེན ལ གྲགས པའི སྒོ ནས ཁས བླང་པར བྱའོ། །འདི ལྟ སྟེ

དེ ཉིད ཡན ལག ཅན དེ ཆ ཤས ཅན།
།ཤིང རྟ དེ ཉིད བྱེད པོ ཞེས འགྲོར བསྙད།
།སྐྱེ བོ རྣམས ལ ལེན པོ ཉིད དུའང གྲུབ།

5 །དེ ལ ཤིང རྟ ནི འཕང ལོ ལ སོགས པ རང གི ཡན ལག ལ བརྟེན
ནས ཡན ལག ཅན ཉིད དུ འགྱུར རོ། །འཕང ལོ ལ སོགས པ ཆ ཤས
ལ བརྟེན ནས ནི ཆ ཤས ཅན ཉིད དོ། །འཕང ལོ ལ སོགས པ ཉེ བར
བླང བ ཉེ བར ལེན པའི བྱ བ ལ བརྟེན ནས ནི བྱེད པ པོ ཉིད དོ། །རང
གི ཉེ བར ལེན པ ལ བརྟེན ནས ནི ཉེ བར ལེན པ པོ ཉིད དོ། །གང
10 འགའ ཞིག གསུང རབ ཀྱི དོན ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ རྟོགས ནས ཡན ལག ཚོགས
པ ཙམ ཞིག ཡོད ཀྱི ཡན ལག ཅན ནི རྣམ པ ཐམས ཅད དུ ཡོད པ མ
ཡིན ཏེ། དེ ལས ཐ དད པར མ དམིགས པའི ཕྱིར རོ། །དེ བཞིན དུ ཆ
ཤས ཙམ ཞིག ཡོད ཀྱི ཆ ཤས ཅན ནི མེད དོ། །ལས འབའ ཞིག ཁོ ན
ཡོད ཀྱི བྱེད པ པ ནི མེད དོ། །ཉེ བར ལེན པ ལས ཐ དད པར མ
15 དམིགས པའི ཕྱིར ཉེ བར ལེན པ ཁོ ན ཡོད ཀྱི ཉེ བར ལེན པ པོ ནི མེད
དོ ཞེས དེ ལྟ བུར རྣམ པར གནས པའི འཇིག རྟེན གྱི ཀུན རྫོབ བྱེད ཅི
ལོག ཏུ སྨྲ བ དེའི ལྟར ན གདན ཚིགས དེ ཉིད ཀྱིས ཡན ལག ལ སོགས
པ ཙམ ཡང མེད པར ཐལ བར འགྱུར བས།

ཅེས་འདི་ནི་བཟློག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་
རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་མ་བརྟགས་
ཡང་གྲགས་པས་ཡོད་པ་[363b]དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན་ཆེས་ཞུར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། 5

རྣམ་བརྟན་ཕྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།
།ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད།
།དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་བས།
།འདིར་དེའི་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༦༠

།ཉེ་བར་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་སིང་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་ 10
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་
པར་དེ་རྣམ་པ་བརྟན་ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རྫུང་བ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་
ཡོད་པ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རྙེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སིང་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ན་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་
ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ 15
སྒོམ་ཏུ་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདང་གི་སྐྱས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་
པར་འདོད་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་

ཕན ཡོན དང བཅས པའི སྣམ ཏུ བསམས ཏེ གདོན མི ཟ བར ཁས བླང་
བར བྱའོ། །འདིར སྨྲས པ། རྣལ འབྱོར པས སེང ཧ མ དམིགས ལ རག
མོད དེའི ཡན ལག ཚོགས པ ཅམ ཞིག དམིགས པ ནི ཡོད པ མ ཡིན ནོ།
།བཤད པར བྱ སྟེ། གང ཞིག སྣམ བུ ཚིག ན ཐལ་བ ལ སྣལ མ ཚོལ བ
5 ཁྱོད ནི བཞད གད ཏུ བྱ བ ཞིག སྟེ།

སེང ཧ ཡོད ཉིད མིན ན དེ ཡི ཚེ།
།ཡན ལག ཅན མེད དེའི ཡན ལག ཀྱང མེད།

།གལ ཏེ སེང ཧ ཞིག ན འཕང ལོ ལ སོགས དམིགས པ ཉིད མ ཡིན
ནམ། དེའི ཕྱིར ཡན ལག ཅན མེད པར ཡན ལག དག ཀྱང མེད དོ ཞེས
10 ཅི སྟེ བརྗོད ཅེ ན། དེ ནི དེ ལྟར མ ཡིན ཏེ། རྟོགས པ པོ སེང ཧ དང
འབྲེལ པར རིག པ ཁོ ནས འཕང [364 a]ལོ ལ སོགས པ འདི དག ནི སེང
ཧ ཡིན ནོ སྣམ ཏུ རྟོགས ཀྱི གཞན གྱིས ནི མ ཡིན ཏེ། དེས ནི རང གི
ཆ ཤས ལ བལྟོས ནས འཕང ལོ ལ སོགས པ དག ཁོ ན ཡན ལག ཅན
ཉིད ཏུ རྟོགས པར འགྱུར རོ། །འཕང ལོ ལ སོགས པ རྣམས སེང ཧ དང
15 འབྲེལ པ ཡང རྒྱུད རིང ཏུ སྤྱངས པ ཁོ ན ཡིན པས དེའི ཚེ དེ དག སེང
ཧའི ཡན ལག ཏུ མི རྟོགས སོ། །གཞན ཡང དོན འདི ནི དཔེ འདི ལས
ཤེས པར བྱ སྟེ།

སེང ཧ ཚིག ན ཡན ལག མེད དཔེ བཞིན།
།སྣ མེས ཡན ལག ཅན བསྲེགས ཡན ལག གོ ༣༥༡

།དཔེར་ན་སྨིག་རྒྱུ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་ངེས་
པར་ཚིག་ཕར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཙུབས་ཤིང་
གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་བློའི་མེ་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཅན་
གྱིས་སྨིག་རྒྱུ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྲེགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་ནུས་སྨིག་
རྒྱུ་ཟད་པ་ཡན་ལག་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་ 5
ངེས་པར་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་བཙད་
པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་
བླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་ཚུལ་ལ་
བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ།

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕུང་པོ་དང་། 10
།ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བརྟེན་ནས།
།བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།

།དེ་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་
ཤིང་རྟེར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྟ་ཉེ་
བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ 15
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀུན་ཏུ་མི་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ལྟར་
ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དང་ཁམས་དྲུག་
དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་བདག་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། [864b]།དེ་ལྟར་

འཕང ལོ ལ སོགས པ དག མེད རྟའི ཉེ བར ལེན པ ཡིན པ དེ བཞིན དུ
ཕུང པོ ལ སོགས པ རྣམས ཀྱང བདག གི ཉེ བར ལེན པའོ ཞེས བྱའོ།
།ཇི ལྟར ཉེ བར ལེན པ དང ཉེ བར ལེན པ པོའི རྣམ པར བཞག པ འདི
འཇིག རྟེན གྱི ཐ སྙད དུ རྣམ པར བཞག པ དེ བཞིན དུ འདིའི ལས དང
5 བྱེད པ པོའི རྣམ པར བཞག པ ཡང མེད དེ ལྟར ཁས བླངས པར བྱའོ།
།ཞེས བཤད པ།

ཉེར ལེན ལས ཡིན འདི ནི བྱེད པོའང ཡིན། ༡༦༢

།ཉེ བར ལེན པ ཞེས བྱ བ ཕུང པོ ལ སོགས པ དག ནི ལས ཉིད
དང བདག ནི བྱེད པ པོའོ ཞེས བྱ བར རྣམ པར བཞག གོ ། །བརྟེན ནས
10 གཏགས པ ལ ཡང དག པར བརྟེན པ ན བདག རྣམ པ ཐམས ཅད དུ བརྟན
པ དང མི བརྟན པ ལ སོགས པའི རྟོག པའི བརྟེན མ ཡིན པ ཉིད པས རྟག
པ དང མི རྟག པ ལ སོགས པའི རྟོག པ ལྡོག པ སླ བར འགྱུར རོ། །ཞེས
བཤད པ།

དངོས ཡོད མིན ཕྱིར འདི ནི བརྟན མིན ཞིང །
15 །མི བརྟན ཉིད མིན འདི ནི སྐྱེ འཇིག མིན།
།འདི ལ རྟག པ ཉིད ལ སོགས པ ཡང །
།ཡོད མིན དེ ཉིད དང ནི གཞན ཉིད མེད། ༡༦༣

།ཕུང པོ དག ལ བརྟེན ནས གདགས པའི བདག འདི ནི བརྟན པ ཉིད
ཀྱང མ ཡིན ཞིང མི བརྟན པ ཉིད ཀྱང མ ཡིན ནོ། །དེ ལ གལ ཏེ

བདག་ནི་བརྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན།
།དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།
།ཉེ་བར་བླང་བ་ཇི་ལྟ་བུར།
།ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། 5

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ།
།འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།
།བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
།འབྱུང་བར་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། 10

།ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་སྐྱེ་ཞིང་
འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དག་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་བརྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་[355a]མི་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་ 15
དུ་བརྟག་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཞེས།
།བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ།
།སྔོན་ཚེ་རབས་སུ་གང་བྱུང་བ།
།དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། 20

།དེ ཉིད བདག ཏུ འགྱུར སྙམ ན།
།ཉེ བར ལེན པ ཐ དད འགྱུར།
།ཉེ བར ལེན ལས མ གཏོགས པར།
།ཁྱོད ཀྱི བདག ནི གང ཞིག ཡིན།

5 །ཞེས གསུངས སོ། །སྐྱེ དང འཇིག པ ཅན དུ འགྱུར ཞེས བྱ བའི ཐལ བར
འགྱུར བ འདི ཉིད ལས ན འདི ནི སྐྱེ འཇིག མེད ཅེས བྱ བའི ཁྱད པར
གཉིས སློབ དཔོན ཡང བཤད པ ཡིན ནོ། །འདི ལ རྟག པ ཉིད ལ སོགས
པའང ཡོད པ མིན ཏེ། འདི སྐད དུ། སློབ དཔོན གྱིས དེ བཞིན གཤེགས
པ བརྟག པའི ཐབས ཀྱིས བདག ཡོངས སུ རྟོགས པར མཛད པ ན།

10 རྟག དང མི རྟག ལ སོགས པའི།
།ཞི བ འདི ལ ག ལ ཡོད།
།མཐའ དང མཐའ མེད ལ སོགས པའི།
།ཞི བ འདི ལ ག ལ ཡོད།
།གང གིས དེ བཞིན གཤེགས ཡོད ཅེས།
15 །འཛིན པ སྟུག པོ བཟུང གྱུར པ།
།དེ ནི མྱ ངན འདས པ ལ།
།མེད ཅེས རྣམ རྟོག རྟོག པར བྱེད།
།རང བཞིན གྱིས ནི སྟོང ད ལ།
།སངས རྒྱས མྱ ངན འདས ནས ནི།
20 །ཡོད དོ ཞེ འམ མེད དོ ཞེས།
།བསམ པ འཐད པ ཉིད མི འགྱུར།

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན།
།སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།
།གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། 5
།ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ནི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་
པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་ནི་ 10
བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་[365 b]རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་
ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

ཉི་བཟང་བ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི།
།འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།
།སེམས་ཅན་ཡུམ་ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས། 15
།དེ་བཞིན་གཤེགས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སོ།
།གལ་ཏེ་དེ་དག་རྟག་ཡོད་ན།
།དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་དང་།
།མེད་པ་དེ་དག་ཞི་ཟད་དེ།
།དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས། 20

།ཞེས གསུངས སོ། །གང ཞིག རྣལ པ བརྟན ཕྱིས བཅལ ན། རྟག པ དང
མི རྟག པ ཉིད དུ མི སྲིད ཅིང གང ཞིག གི མེད པ ཉིད མ མཐོང ཞིང མ
རིག པའི དབང གིས ཡོད པ ཉིད དུ ཞེན པར བྱས ནས འཇིག ཚོགས
ལ ལྟ བས འདི ནི བདག གོ སྙམ དུ མངོན པར ཞེན པ རྣམས འཁོར བར
5 འགྱུར ལ།

།གང ལ རྟག ཏུ འགྲོ རྣམས ངར འཛིན བློ།
།རབ ཏུ འབྱུང ཞིང དེ ཡི གང ཡིན དེར།
།ང ཡིར འཛིན བློ འབྱུང བའི བདག དེ ནི།
།མ བརྟགས གྲགས པར གཏི མུག ལས ཡིན ནོ། ༡༦༨

10 །གང ཞིག ཡོངས སུ ཚོལ བ ན ཤུ སྐྱེགས པ དེའི རིགས པས མི
འཐད པས དེའི རང བཞིན ལ ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ གྱུར པ ཐམས ཅད ཕུང པོ
ལས ཐ དད པར ཞེན ཞིང། རང གི སྡེ པ རྣམས ཀྱིས ཀྱང ཕུང པོ ལས
ཐ དད པར བདག མེད དོ སྙམ དུ འཁྲུལ པས ཕུང པོ ཙམ ཉིད བདག ཏུ
ཁས བླངས ལ། དེ བཞིན གཤེགས པས ཉ བར བསྟན པ ཕྱིན ཅི མ ལོག
15 པར ཁོང དུ ཆུད པ རྣམས ནི ཡོད པ མ ཡིན པ ཉིད དོ སྙམ དུ རིག
པར བྱས ནས ལན བརྒྱར ཡོངས སུ གོམ པར འགྱུར བ དེ ནི བདག ཡིན
ཞིང། འགྲོ བ མི དང ཡི དྭགས དང དུད འགྲོ ལ སོགས པའི འགྲོ བར
གནས པ མི ཤེས པ དང རྗེས སུ འབྲལ བ མཐའ དག ལ རྟག ཏུ ཀ ཞིག
ལ ངར འཛིན པའི བློ འབྱུང བ དེ བདག ཡིན པར རིག པར བྱ ལ། གང
20 དུ འདི དབང བྱེད པ ཉིད དབ འཐལ བ འགའ ཞིག ཏུ གྱུར པ འདི

གདགས པའི རྟེན མིག ལ སོགས པ ནང གི བདག ཉིད [366 a] ཅན དང །
ཕྱི རོལ གང ཡིན པ དེར བདག གིར འཛིན པའི བློ འབྱུང བ བདག དེ ནི
མི སྲེག པ ལས གྲུབ པ ཡིན ཕྱི རང གི.ངོ བོས གྲུབ པ ནི མ ཡིན ནོ།
།གང གི ཕྱིར འདི ཡོད པ མ ཡིན མོད ཀྱི འོན ཀྱང གཏི མུག ལས ཐ སྙད
འདོགས པ དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར། རྣལ འབྱོར པ དག གིས རྣམ པ ཐམས ཅད 5
དུ མ་དམིགས ལ། དེ མ དམིགས ན ཡང མིག ལ སོགས པ དེ ཡི ཉེ
བར ལེན པ རྣམས མི འབྱུང བར འགྱུར རོ། །འདི ལྟར རྣལ འབྱོར པས
ནི དངོས པོ འགའ ལ ཡང ངོ བོ དམིགས པ མེད དེ། དེའི ཕྱིར འཁོར བ
ལས རྣམ པར གྲོལ བར འགྱུར རོ། །ཇི སྐད དུ།

ནང དང ཕྱི རོལ ཉིད དག ལ། 10
།བདག དང བདག གི སྙམ ཟད ན།
།ཉེ བར ལེན པ འགག འགྱུར ཞིང །
།དེ ཟད པས ན སྐྱེ བ ཟད།

།ཅེས གསུངས སོ། །ཡང ཇི ལྟར བདག མེད ན བདག གི ཡང མེད ཅེ ན།
བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ། 15

གང ཕྱིར བྱེད པོ མེད ཅན ལས མེད པ།
།དེ ཕྱིར བདག གི བདག མེད པར ཡོད མིན།
།དེ ཕྱིར བདག དང བདག གི སྟོང ལྟ ཞིང །
།རྣལ འབྱོར པ ད རྣམ པར གྲོལ བར འགྱུར། ༡༥༤

།ཇི ལྟར རྫ མཁན མེད པར བུམ པ མི སྲིད པ དེ བཞིན དུ བདག 20

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADÉMIE ROYALE DE BELGIQUE PROFESSEUR A L'UNIVERSITÉ DE GAND

IV—V

ST.-PÉTERSBOURG, 1912

Commissionnaires de l'Académie Impériale des Sciences

J. Glasounof et C. Ricker à St. Pétersbourg | N. Kymmel à Riga,
N. Oglobline à St. Pétersbourg et Kief | Luzac & Cie à Londres
N. Karbasnikof à St. Pétersbourg, Moscou, Varsovie et Vilna | Voss' Sortiment (G. W. Sorgenfrey) à Leipzig

Prix 2 Rbl. = 5 Mrk.

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ,

ИЗДАВАЕМЫХЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ

ПОДЪ РЕДАКЦІЕЮ АКАДЕМИКА С Ө ОЛЬДЕНБУРГА

Изданы: Publiés·

I Çikṣasamuccaya Ed C Bendall I—IV Fsc
II Rāṣṭrapālaparipṛcchā Publ par L Finot I Fsc
III Avadānaçataka Ed J S Speyer Vol I (I—IV Fsc) Vol II Fsc I—II.
IV Madhyamakavṛtti Publ par L de la Vallee Poussin Fsc I—VI
V Сборникъ 300 Бурхановъ Изд С Ө Ольденбургъ Ч I
VI А Грюнведель Описание буддійскаго собранія кн Э Э Ухтомскаго. I—II Fsc
VIII Nyāyabindu и Nyāyabinduṭikā (тибетскій переводъ) Изд Ө И Щербатской Fsc I—II
IX Madhyamakavatara par Candrakirti (traduction tibétaine) Publ par L de la Vallée Poussin Fsc I—III
X Saddharmapuṇḍarika Ed by Prof H Kern and Prof Bunyiu Nanjio Fsc I
XI Nyāyabinduṭikaṭippani толкованіе на сочиненіе Дармоттары Nyayabinduṭikā Санскритскій текстъ съ примѣчаніями издалъ Ө И Щербатской

Печатаются· Sous presse

III Avadānaçataka Ed J S Speyer Vol II Fsc III
IV Madhyamakavṛtti Publ par L de la Vallée Poussin Fsc VII
VII Nyāyabindu и Nyāyabinduṭikā (санскритскій текстъ) Изд. Ө И Щербатской Fsc I
VIII Nyāyabindu и Nyāyabinduṭikā (тибетскій переводъ) Изд. Ө И Щербатской Fsc III
IX Madhyamakāvatāra (traduction tibétaine) Publ par L. de la Vallée Poussin Fsc IV
X Saddharmapuṇḍarika Ed by Prof H Kern and Prof Bunyu Nanjio Fsc II
Abhisamayālaṃkāraprajñāpāramitopadeçaçāstra (санскритскій и тибетскій тексты) Изд Ө И Щербатской Fsc I
Mahāvyutpatti съ указателемъ Изд И П Минаевъ и Н Д Мироновъ. Fsc I
Tiшастуштик (Diçasvāstik), ein buddhistisches Sūtra in uigurischer Sprache I *Textausgabe und Uebersetzung von W Radloff* II Analyse der Brāhmi glossen von Baron A von Staël Holstein

Приготовляются къ печати En préparation:

Karuṇāpuṇḍarika Ed by C M Ridding
Pañcaviṃçatisāhasrikāprajñāpāramitāsūtra Изд. Ө И Щербатской и Б Б. Барадинъ
Amarakoça (тибетскій переводъ) Изд. Ө И Щербатской и Н Д. Мироновъ.
Kālacakratantra. Ed. Prof A Grünwedel
Sādhanamālā Изд. С Ө Ольденбургъ
Saddharmalaṅkāvatāra Изд. Ө И Щербатской
Pañcarakṣā. Изд. С Ө Ольденбургъ
Çālistambasūtra (санскритскій и тибетскій тексты). Изд. L. de la Vallée Poussin

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallée Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADÉMIE ROYALE DE BELGIQUE, PROFESSEUR A L'UNIVERSITÉ DE GAND

ST-PÉTERSBOURG, 1912

IMPRIMERIE DE L'ACADÉMIE IMPÉRIALE DES SCIENCES

Vass. Ostr., 9e ligne, № 12.

Цѣна 5 Руб = 12 Mrk 50 Pf

BIBLIOTHECA BUDDHICA.

СОБРАНІЕ

БУДДІЙСКИХЪ ТЕКСТОВЪ

ИЗДАВАЕМЫХЪ

ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІЕЮ НАУКЪ.

ТОМЪ IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA.

ТИБЕТСКІЙ ПЕРЕВОДЪ

Издалъ

Луи де-ла-Валле-Пуссэнъ.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ, 1912.

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.

Вас. Остр., 9 лин., № 12

Цѣна 5 Руб. = 12 Mrk. 50 Pf.

BIBLIOTHECA BUDDHICA. IX.

MADHYAMAKĀVATĀRA

PAR

CANDRAKĪRTI.

TRADUCTION TIBÉTAINE

PUBLIÉE PAR

Louis de la Vallee Poussin,

CORRESPONDANT DE L'ACADÉMIE ROYALE DE BELGIQUE, PROFESSEUR À L'UNIVERSITÉ DE GAND

ST.-PÉTERSBOURG, 1912.

IMPRIMERIE DE L'ACADÉMIE IMPÉRIALE DES SCIENCES.

Vass.-Ostr., 9e ligne, № 12

Цѣна 5 Руб. — 12 Mrk. 50 Pf.

Preface.

I

Le Madhyamakāvatāra, «Introduction à la doctrine de l'entre deux» ou «Introduction au Traité de l'entre deux», — car le terme *Madhyamaka* désigne ou le système ou le traité de Nāgārjuna, — est un des ouvrages capitaux de la littérature Mādhyamika. Il constitue le complément indispensable du commentaire que son auteur, Candrakīrti, a consacré au Traité de l'entre-deux (Madhyamakavṛtti), commentaire que nous achevons de publier dans la Bibliotheca Buddhica.

On y trouvera, outre d'utiles éclaircissements sur la doctrine de Nāgārjuna telle que l'entend Candrakīrti, un exposé des doctrines de diverses écoles, notamment de l'école des Vijñānavādins. Comme l'auteur a envisagé l'ensemble de la «théologie», il nous renseigne aussi sur l'essentiel du Grand Véhicule, sur la carrière du Bodhisattva.

Il nous a semblé que l'éditeur d'un texte tibétain a le devoir de publier la traduction de l'ouvrage sur lequel il a peiné. Nous ne nous sommes pas dérobé à cette obligation, et nous avons fait paraître dans le Muséon (1907, pp 249—317, 1910 pp 272—358, 1911, pp 235—328) une version des 288 premières pages de la présente édition; la fin suivra prochainement. Cette version représente beaucoup de travail, nous espérons que, en dépit de ses nombreuses imperfections, elle ne sera pas sans rendre quelques services aux historiens de la philosophie et de la littérature bouddhiques.

II

Le volume XXIII du Tandjour contient, outre le Bhasya (foll 264—411) deux traductions du Madhyamakavatara

La premiere (foll 226b — 245a de l'édition rouge) est l'oeuvre de Kṛṣṇapaṇḍita et du tibétain Çilaraja (lotsava Nag thso) dont l'histoire se rattache à celle d'Atiça (von Çarad Chandra Das, p 731), leur travail fut ensuite quelque peu amendé par le savant indien Tilakakalaça et le lotsava pa thsab Suryakirti[1])

Cette traduction differe surtout de la suivante en ce qu'elle est plus concise elle a des padas de neuf syllabes et non pas de treize pour rendre la Vasantatilaka (I, 6, p 16), et de même dans de nombreuses rencontres

La deuxieme traduction (foll 245a — 264b) est celle reproduite dans le bhāṣya Le colophon est semblable à celui du Bhāṣya version de l indien Tilaka[kalaça] et du tibétain Sūryakīrti, exécutée d après l exemplaire kasmirien, au Kasmīr, dans la ville Anupama (?), dans le couvent Ratnagupta, sous le régne de Çrī-Āryadeva (?), leur travail a été ensuite corrigé à Ra sa (Lhasa), au couvent Ra mo che par le savant indien Kanaka varman assisté du même Sūryakīrti cette revision a été faite au moyen de MSS d'orient et d'occident

Outre ces documents, que j'ai consultes dans le Tandjour rouge, j'ai eu à ma disposition une petite édition de la traduction de Kanakavarman, beaucoup plus correcte que celle du Tandjour Je tiens ce petit volume de la libéralité de M de Stcherbatskoi (Ščerbatskoj)

---

1) Le colophon avant de donner ces indications porte les lignes p 409 8—12 de notre édition

En ce qui concerne le Bhasya, je confesse n'avoir tiré parti de l'édition noire — sur laquelle repose l'édition rouge — que grâce au concours de M Max Walleser ce laborieux et aimable savant a confronté les épreuves de la majeure partie de ce volume avec les photographies qu'il avait prises du Tandjour de Londres

Il m'a aussi à l'occasion, fourni d'utiles leçons et des notes extraites de la Madhyamakavatāravṛtti, vol XXV du Tandjour

MM le Dr P Cordier et F W Thomas m'ont rendu de grands services

---

།འཇིག་རྟེན་པ་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་
རྩོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གནོད་པར་
མི་འགྱུར། །ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་
ཤེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། 5
།ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག
།དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
།དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༥༨

།ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་གྲྭ་མོ་ལ་སོགས་པ་དག
དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་བུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ་མེ་རིས་སྔོ་ 10
བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་མཚན་གཞི་
ཡིན་ལ་ལྟོ་ལྡིར་ཞིང་བ་དང་མཆུ་འཕང་བ་དང་མགྲིན་པ་རིང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པར་ཞེན་པའོ།
།ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །མེ་ནི་(307 a)སྲེག་པར་བྱེད་པའོ། 15
།བུད་ཤིང་ནི་བསྲེག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
དུ་འདོགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་འདོགས་པས་ཤིང་
རྟའི་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། བུད་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བུད་ཤིང་ཡིན་པའི་ཚུལ་དུའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི་

འདི ལ དཔྱད པ མི བཞུག གོ །ཡོད ལག ལ སོགས པ རྣམས མཐུན ཚུལ
བསྒྲུབ པའི ཐུབ པ ཡིད ལ འབབ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། རྒྱུ དང འབྲས བུ
གཉིས ཀྱང མཐུན ཚུལ བསྒྲུབ པ ཡིན ནོ ཞེས བཤད པ། གང གི ཕྱིར།

གལ ཏེ རྒྱུ ཡིས བསྐྱེད པར བྱ སྐྱེད དེ ལྟ ན དེ རྒྱུ ཡིན ཞིང །

5 །གལ ཏེ འབྲས བུ མི སྐྱེད ན ནི དེ མེད རྒྱུ མེད ཅན དུ འགྱུར།

།འབྲས བུ ཡང ནི རྒྱུ ཡོད ཕྱིར ན སྐྱེ བར འགྱུར བ དེ ཡི ཕྱིར།

རྒྱུ དང འབྲས བུ འདི གཉིས ཀྱང དེ ལས གཞན ཡོད ན ཅིག ཤོས ཡོད པ
ཉིད ཡིན ནོ ཞེས ཤེས པར བྱའི རྒྱུ དང འབྲས བུ དག རང བཞིན གྱིས
ཡོད པ ཉིད ནི མ ཡིན ནོ། །ཅི སྟེ ཁྱོད དེ གཉིས རང གི ངོ བོས གྲུབ
10 པར སེམས ན ཀྱེ།

གང ལས གང ཞིག འགྱུར བ གང ཞིག ལས སྔར གང ཞིག འགྱུར དེ སྨྲོས། ༡༥༨

།ཅི རྒྱུ ལས འབྲས བུ སྔར གྲུབ པ གང ལས རྒྱུ ལས འབྲས སྔར
འགྱུར བ དེ གཉིས ལས དང པོ རྒྱུ ལས ཕྱིན ཏེ འབྲས བུ ཞིག འགྱུར། དེའི
ཕྱིར རྒྱུ དང འབྲས བུ གདགས པ ཡང མི རུ ཀྱང རྒྱུར བྱས ནས ཡིན
15 པར རིག པར བྱའི རང བཞིན ལས གྲུབ པ ནི མ ཡིན ནོ། །གཞན ཡང
གལ ཏེ རྒྱུས འབྲས བུ རང བཞིན གྱིས སྐྱེད པར བྱེད ན སྔར དུས སམ མ
ཕྲད པར སྐྱེད པར བྱེད གྲང། དེ ལ རེ ཞིག

།གལ ཏེ ཕྲད ཀྱི རྒྱུ ཡིས ཕྲད ནས འབྲས སྐྱེད བྱེད ན དེ ཡི ཚེ།

།དེ དག ཕྲད ན གཅིག པས སྐྱེད བྱེད འབྲས བུ ཐ དད མེད འགྱུར ཞིང །

།སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱུ་འདི་རྒྱུ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།
།གཉིས་པོ་འདི་དག་[367 b]སྤྱངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༦༩

།དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྔར་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ། སྔར་པ་ཡིན་དང་གྲུང་དང་ཆུ་མཚོའི་ཆུ་སྔར་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་པས་འདི་ནི་རྒྱུའི་འདི་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱར།

ཅི་སྟེ་མ་སྣད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་མ་སྣད་པར་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སྔད་པར་འབྲས་བུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྔད་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་དུ་སླུ་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་སྣད་པ་དང་མ་སྣད་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།
།ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན།

།གང་གི་ཚེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་མེད་པས།
འབྲས་བྲལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན།

།རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རྒྱུའི་རྒྱུ་

ཉིད་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་ག་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་
ཀྱི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།
5 །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༢༠

།གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་
གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་
10 རིབ་ཅན་གྱིས་[368 a]དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་བོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་དུ་འདི་སྐད་དུ་ཅི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཕྲད་
15 ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྨྲས་པ་འདིར་
ཁྱོད་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར།
།ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།

།གལ་ཏེ་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་

ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་ཕྲད་པར་ཡིན་ན
དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྐབས་ནས་རྟོག
པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི
སུན་འབྱིན་པ་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན
པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུ 5
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ།

གང་ཚེ་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཇོམས་པ།
།དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སུན་དབྱུང་སུན་ནི་འབྱིན་པར་ནུས་མ་ཡིན། ༡༧༧

།གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས། 10
།རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཟུང་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།
།ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོད་པ་བའང་ཡིན། ༡༧༨

།དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི
སྨྲས་ཟིན་ཏོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་འདེབས་ཞེས 15
བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་མ་ཕྲད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི
ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཕྲད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྕགས
[369 b]འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག

གིས མ ཕྲད པ ཁོ ནར རྫུང བའི ཡུལ ན གནས པའི གཟུགས མཐོང གི
རིལ ནི མ ཡིན པ དེ བཞིན དུ རྒྱུས ཀྱང མ ཕྲད པར བསྐྱེད དུ ཟིན ཀྱང
མ ཕྲད པ ཐམས ཅད བསྐྱེད པར མི འགྱུར ཀྱི། འབྲས བུ རྫུང པ ཁོ ན
སྐྱེད པར འགྱུར རོ། །གང གི ཕྱིར དེ ལྟར རིགས པ མེད པར དངོས པོ
འོ ཅོག ལ སྦྱར བ འདེབས པ དེའི ཕྱིར ཁྱོད སྐྱེ བོ དམ པས བཞད པར
མི འགྱུར རོ། །གཞན ཡང ཁྱོད ནི སུན ཅི ཕྱིན དུ རྒོལ བ པ ཉིད དུ
ཡང འགྱུར ཏེ། རང གི ཕྱོགས བཞག པ དང སྤལ ཞིང གཞན གྱི ཕྱོགས
སེལ བ ཙམ ལ ཞུགས པའི རྒོལ བ ནི སུན ཅི ཕྱིན དུ རྒོལ བ པ ཞེས
བྱའོ། །ཁྱོད ལ ནི རང གི ཕྱོགས འགའ ཞིག ཡོད པ ཡང མ ཡིན ཏེ།
ཁྱོད ཀྱི རྣམ པར དཔྱད པ ནི གཞན གྱི ཕྱོགས སེལ བ ཉིད ཡིན པའི ཕྱིར
རོ། །ཞེས སྨྲའོ། །འདི ལ བརྗོད པར བྱ སྟེ།

སུན འབྱིན པས སུན དབྱུང བྱ མ ཕྲད སུན ནི འབྱིན བྱེད དམ།
།འོན ཏེ ཕྲད ནས ཡིན ཞེས སྨྲས ཟིན ཉེས པ འདིར གང ལ།
།ངེས པར ཕྱོགས ཡོད དེ ལ འགྱུར གྱི བདག ལ ཕྱོགས འདི ནི།
།ཡོད པ མིན པས ཐལ བར འགྱུར བ འདི ནི སྲིད མ ཡིན། ༡༧༢

།དེ ལ རང གི ཚིག ལའང ཐལ བ མཚུངས པའི ལྟག ཆོད ཀྱིས ཞེས
གང སྨྲས པ ནི ཁོ བོ ཅག གི ཕྱོགས ལ མཚུངས པར ཐལ བར མི འགྱུར།
གང གི ཕྱིར ཁོ བོ ཅག གི ཕྱོགས ལ ནི སུན འབྱིན པས སུན དབྱུང བར
བྱ བ ཕྲད ནས ཀྱང སུན འབྱིན པར མི བྱེད པ ཉིད ལ སུན འབྱིན པས
སུན དབྱུང བར བྱ བ མ ཕྲད པར ཡང སུན འབྱིན པར མི བྱེད དེ། སུན

འཕེན པ དང ཕུད དབྱུང བྱ གཉིས རང བཞིན གྱིས མ གྲུབ པའི ཕྱིར རོ|
|དེའི ཕྱིར ཕྲད པ དང མ ཕྲད པའི བསམ པ མི བྱེད དོ|

|ཇི སྐད དུ| ཆེ དང ལྡན པ རབ འབྱོར ཅི སྐྱེས པའི ཆོས ཀྱིས
ལ སྐྱེས པའི ཐོབ པ འཐོབ པར འགྱུར རམ| འོན ཏེ མ སྐྱེས པའི ཆོས
ཀྱིས མ སྐྱེས པའི ཐོབ པ འཐོབ པར འགྱུར| |རབ འབྱོར གྱིས སྨྲས པ| 5
ཆེ དང ལྡན པ ཤཱ རིའི བུ ཁོ བོ ནི སྐྱེས པའི ཆོས ཀྱིས མ སྐྱེས པའི ཐོབ
[369 a]པ འཐོབ པར མི འདོད ལ| མ སྐྱེས པས ཀྱང མ སྐྱེས པའི ཐོབ པ
འཐོབ པར མི འདོད དོ| |ཤཱ རིའི བུས སྨྲས པ| ཆེ དང ལྡན པ རབ
འབྱོར ཡང ཅི ཐོབ པ མེད ཅིང མངོན པར རྟོགས པ མེད དམ| རབ
འབྱོར གྱིས སྨྲས པ| ཆེ དང ལྡན པ ཤཱ རིའི བུ ཐོབ པ ཡང ཡོད མངོན 10
པར རྟོགས པ ཡང ཡོད མོད ཀྱི| གཉིས ཀྱི ཚུལ གྱིས ནི མ ཡིན ནོ|
|ཆེ དང ལྡན པ ཤཱ རིའི བུ ཐོབ པ དང མངོན པར རྟོགས པ ནི འཇིག རྟེན
གྱི ཐ སྙད ཡིན ལ| རྒྱུན དུ ཞུགས པ དང| ལན ཅིག ཕྱིར འོང བ དང|
ཕྱིར མི འོང བ དང| དགྲ བཅོམ པ དང| རང སངས རྒྱས དང| བྱང
ཆུབ སེམས དཔའ ཡང འཇིག རྟེན གྱི ཐ སྙད དུ ཡིན གྱི དོན དམ པར ནི 15
ཐོབ པ མེད ཅིང མངོན པར རྟོགས པ མེད དོ ཞེས རྒྱ ཆེར གསུངས པ
ལྟ བུའོ|

|འདིར ཇི སྐར གཉིས སུ ཐལ བར འགྱུར བའི ཕྱིར སྐྱེས པ འམ
མ སྐྱེས པའི ཆོས ཀྱིས ཐོབ པ འཐོབ པ བཀག ཅིང གཉིས ཀྱང དངོས པོ
མེད པ ལ མི རིགས པའི ཕྱིར| མ བརྟགས པར འཇིག རྟེན གྱི ཐ སྙད 20

ཏུ ཐོབ པར ཁས བླངས པ དེ བཞིན ཏུ། སུན དབྱུང བར བྱ བ དང སུན འབྱིན པ དག ཀྱང ཕྲད པ འམ མ ཕྲད པར མ ཡིན མོད ཀྱི། འོན ཀྱང ཐ སྙད ཏུ སུན འབྱིན པས སུན དབྱུང བ སུན འབྱིན པར བྱེད དོ ཞེས ཤེས པར བྱའོ། །གཞན ཡང །

ཇི ལྟར ཁྱོད ཀྱིས ཉི མའི དཀྱིལ འཁོར ལ ཡོད ཁྱད པར རྣམས།
།གཟུགས བརྙན ལ ཡང གཟས གཟུང ལ སོགས རྣམ འཚེ མཐོང འགྱུར ལ།
།ཉི མ དང ནི གཟུགས བརྙན རྣམ པར ཕྲད དང མ ཕྲད པར།
།མི རིགས མོད ཀྱི བརྟེན ནས ཐ སྙད ཙམ ཞིག འབྱུང འགྱུར ཞིང ། ༡༢༨
།མི བདེན བཞིན ཏུའང རང གི བྱད བཞིན མཛེས པར བསྒྲུབ བྱའི ཕྱིར།
།དེ ནི ཡོད པ ཇི ལྟར དེ བཞིན འདིར ཡང ཤེས རབ གདོང །
།སྦྱོང བར བྱ ལ ནུས པ མཐོང བར གྱུར པའི གཏན ཚིགས ནི།
།འཐད པ དང ཐལ ལས ཀྱང བསྒྲུབ བྱ རྟོགས ཤེས ཤེས པར བྱ། ༡༢༩

།ཇི ལྟར གཟུགས བརྙན ཞེས བྱ བ ཅུང ཟད ཀྱང ཡོད པ མ ཡིན པའི ཕྱིར ན [369 b]ཉི མའི དཀྱིལ འཁོར དང ཕྲད པ འམ མ ཕྲད པར སྐྱེ ཞེས བྱ བའི རྟོག པ རྣམས ཐམས ཅད ཏུ མི སྲིད མོད ཀྱི། འོན ཀྱང རྐྱེན གཟུགས ཉི བ ལས གཟུགས བརྙན ཏུ དམིགས པ ན རྟོགས པར འདོད པའི དོན ངེས པར བྱེད པ དེ བཞིན ཏུ རང བཞིན གྱིས སྟོང པའི སུན འབྱིན པས སུན དབྱུང བྱ སུན འབྱིན པ དང། རང བཞིན གྱིས སྟོང ཞིང འཐད པ དང ཐལ བའི གཏན ཚིགས ཀྱིས བསྒྲུབ པར བྱ བ སྒྲུབ པ ཡིན ལ།

གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་
མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་གནོད་
ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གནོད་དོ། །དེ་སྐད་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤྱངས་པས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཉམས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེར་ཉམས་མཐུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་
བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱིན་པ་དང་ལན་སྨྲ་བར་དབུ་མ་པ་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀླགས་མི་རྙེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྷས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས།
།གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་།
།ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན།

།ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩད་བྱས་ཚེ།
།གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་པ།
།དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན།
།བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

།ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པར་
བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཀྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ།

སྣང པ དང མ སྣང པའི བཏགས པ ཡང གསལ བར བྱེད པའི རྒྱུ ལ ཡིན
གྱི སྤྱོད པར བྱེད པ ལ ནི མ ཡིན པས ཁོ བོ ཅག གི ཚིག རྣམས ལ ལྟག
ཆོད ཀྱི སྐབས སུ མེད དོ ཞེས གང སྨྲ བར བྱེད་པ་དེའི་འདི [370 a]ནི ལན
མ ཡིན ཏེ། གང གི ཕྱིར གླགས དང བཅས པའི དངོས པོ བརྗོད ན པ
5 རོལ པོ མི བཟོད པ ཉིད ཡིན ལ། སྤྱོད པར བྱེད པ ལྟར་གསལ བར བྱེད
པ ལ ཡང གླགས ཡོད པ ཡིན པས དེའི ལན མི རིགས པ ཉིད དོ།
།གཞན ཡང འདིས བསྟན བཅོས སུ དམ བཅས པའི དོན སྒྲུབ པའི ཕྱིར
ཡོངས སུ བཟུང བའི སྒྲུབ བྱེད ཀྱི སུན འབྱིན པ རྣམ པ ལ ལྟག ཆོད འགོད
པར བྱེད པའི ལན སྨྲ བར བྱེད པ དེའི ཕྱིར། འདི ནི གཞན གྱིས སུན
10 དབྱུང བར བྱ བ ཁོ ན ཡིན པས ཁོ བོ ཅག གིས བཏབ པའི ལན ཁོ ན
ཞེས མཛེས སོ། །གཞན ཡང །

གལ ཏེ རང གི བསྒྲུབ བྱ གོ བྱེད གཏན ཚིགས དངོས གྲུབ དང །
།དངོས སུ གོ བྱ ཉིད འགྱུར བརྒྱུད བྱའི ངོ བོའང ཡོད གྱུར ན།
།སྣང པ ལ སོགས རིགས པ ཉེ བར སྦྱོར བར འགྱུར ཞིག ན།
15 །དེ ཡང ཡོད པ མིན པས ཁྱེད ཀྱི ཡི ཆད འཕར ཞིག ཡིན། ༡༥༦

།ཡོངས སུ མ དག པའི ཕྱོགས ཀྱི སྐྱོན ཡོངས སུ དག པའི ཕྱོགས ཀྱི
སྟེང དུ འགོད པ ཁྱོད ནི ཁོ བོ ཅག ལ དོན མེད པར ཡིད སྨྲང བ ཁོ ན
ཡིན པར རྟོགས ཏེ། དཔེར ན རབ རིབ ཅན གྱིས དམིགས པའི སྐྲ ཤད ལ
སོགས པ རྣམས ཀྱི གཅིག ཉིད དང། མང པོ ཉིད དང། སེར པོ ཉིད
20 དང། ཟླུམ པོ ཉིད དང། དག པོ ལ སོགས པའི ཕྱོགས སུན འབྱིན པས

རབ རིབ མེད པ རྣམས ལ མི གནོད པ དེ བཞིན དུ། རང བཞིན མེད པའི རྒྱུ དང འབྲས བུ རྣམ པར དཔྱོད པ ན། ཁྱོད ཀྱིས གཉིས ཡོངས སུ བཟུང ནས སུན འབྱིན པ བཀོད པས ཀྱང མི གནོད དོ། །དེ ཉིད ཀྱི ཕྱིར གང དག མིག དང ཁབ ལེན ལ སོགས པ མ ཕྲད པར རང གི བྱ བ བྱེད པར རྣམ པར བཞག པ དཔེ དེ དག ཀྱང བཀག པར རིག པར བྱ སྟེ། དེ དག ལ ཡང ཐལ བར འགྱུར བ མཚུངས པའི ཕྱིར རོ། །གང ཞིག ཁྱོད རང བཞིན མེད པ ཉིད ཀྱི ལམ དང པོ བཏང ནས རྟོག ག ངན པའི ལམ ཤིན ཏུ འཁྱོག པ། རང གི རྣམ པར རྟོག པའི བཟོ བོ ངན པས སྦྱར བ ཡང དག པའི ལམ འགོག པར བྱེད པར སྨྲ བ། [370 b] དེ བོར ཚོགས ཆེ བ འདྲིས ཁྱོད ལ ཅི ཞིག བྱ། གཞན ཡང

དངོས རྣམས མཐའ དག དངོས པོ མེད པར རྟོགས སུ གཞུག པར ནི།
།ནུས པ ཆེས སླ ཇི ལྟ དེ ལྟར རང བཞིན གཞན དག ལ།
།ཁོང དུ ཆུད པར བདེ བླག ཏུ ནི ནུས པ མ ཡིན ནོ།
།རྟོག ག ངན པའི དྲ བས འཇིག རྟེན ཅི སྟེ འདིར བཅོལ བྱེད། ༡༧༧

།ཇི ལྟར རྨི ལམ དང སྒྱུ མ ལ སོགས པ རང གི ཕྱོགས ལ གྲུབ པའི དཔེ རྣམས ཁོ ནས། འཇིག རྟེན གྱི དངོས པོ རང བཞིན མེད པ ཉིད དུ རྟོགས སུ གཞུག པར ནུས པ ར འགྱུར། འགའ ཞིག དངོས པོ རྣམས རང བཞིན དང བཅས པར འཛིན ཏུ གཞུག པར ནུས པར སླ བ མ ཡིན ཏེ། གཉི ག ལ གྲགས པའི དཔེ མེད པའི ཕྱིར རོ། །དེ ལྟ ཡིན དང། ཁོ བོས རྩོད པ ཐམས ཅད བཟློག པ ཡིན ལ ལན ཡང སྨྲས ཀྱང བརྗོད པར ནུས

པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སུ
ཞིག་གིས་སྣང་ཙམ་ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དང་ཀྱི་སྲིད་བྱ་ལྟར་རང
གི་རྟོག་པའི་སྦྲུས་ཀྱིས་བཏུམས་པའི་སྙིང་དུ་རྟོག་གེ་ངན་པའི་སྨས་སྦུས
གྲིས་པའི་རྒྱུ་མེད་དུ་སྨན་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཛུགས་པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། རྩོད
5 པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་དེ
དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད
ལ་མངོན་སུམ་ནམ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞད་ཅེ་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མངོན
སུམ་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།
།གཞན་ཡང་།

10 སུན་འབྱིན་ལྟག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།
།སྨྲ་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་གཏང་བྱ།
།སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྩོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་སྐད་སྨྲར་བཤད་ལྟག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༢༨

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས
15 གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་གང་བཤད
པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་འབྱིན་པ་ལྟག་མ [371 a]ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱུས
འབྲས་བུ་སྨྲ་བས་བརྗེད་དམ། འོན་ཏེ་མ་སྨྲ་བར་ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྱིན
པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་གང་གིས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་གཏང་བར་བྱའོ།
།བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྟག་པ་ལྡོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
20 དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་སུན་རྩེ

ཕྱིན ཏུ ཆོལ བ ཉིད ག ལ ཡོད། །འདིར བདག གིས གཞན གྱི ཕྱོགས བསལ
བར བྱས པ ཡང མ ཡིན ཏེ། བསལ བར བྱ བའི དངོས པོ མེད པ ཉིད
ཀྱི ཕྱིར རོ། །དེའི ཕྱིར སུན ཅི ཕྱིན ཏུ ཆོལ བ པ ཉིད ག ལ ཡོད།
གང གིས ན མཚན ཉིད བྱས པ འདི ཡང དག པའི མཚན ཉིད ཏུ འགྱུར
བ སྲུས རང གི ཕྱོགས བཞག ཅིང གཞན གྱི ཕྱོགས བཀླག སྟེ། དེའི ཕྱིར 5
སུན ཅི ཕྱིན ཏུ ཆོལ བའི མཚན ཉིད འདི ནི རྣམ པ ཐམས ཅད ཏུ མི
རིགས སོ། །དེ ལྟ བུ ལ སོགས པ སུན འབྱིན ལྷག མ ནི ཕྱོགས འདི ཉིད
ཀྱིས རྟོགས པར བྱའོ།

།དེ ལ དེ ཉིད དེ ལས འབྱུང མིན།

ཞེས བྱ བ ནས བརྩམས ཏེ། 10

རྣམ དཔྱོད པ ན ཐུར ཏུ གྲོལ བར འགྱུར།

ཞེས བྱ བའི བར འདིས ནི ཆོས ཀྱི བདག མེད པ མངོན པར གསལ བར
བྱས སོ།

།ཉིན མོངས སྐྱོན རྣམས མ ལུས འཇིག ཚོགས ལ།
།ལྟ ལས བྱུང བར 15

ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ ནས འདི ཡན ཅད ཀྱིས ནི གང ཟག གི བདག
མེད པ གསལ བར བྱས སོ། །དེའི ཕྱིར འདི སྟོན ཞིང སྟོང པ ཉིད ཀྱི
རབ ཏུ དབྱེ བ བརྗོད པར འདོད ནས བཀོད པ།

བདག མེད འདི ནི འགྲོ བ རྣམ དགྲོལ ཕྱིར།
ཆོས དང གང ཟག དབྱེ བས རྣམ གཉིས གསུངས།

།བདག མེད པ འདི ནི མདོར བསྡུས ནས རྣམ པ གཉིས སུ གསུངས ཏེ།
ཆོས ཀྱི བདག མེད པ དང གང ཟག གི བདག མེད པའོ། །ཡང ཅིའི ཕྱིར
བདག མེད པ རྣམ པ གཉིས ཉེ བར བསྟན ཞེ ན། བཤད པ། འགྲོ བ
རྣམ གྲོལ ཕྱིར ཏེ། བདག མེད པ རྣམ པ གཉིས པོ འདི ནི བཅོམ ལྡན
5 འདས ཀྱིས འགྲོ བ [371 b] རྣམ པར གྲོལ བར བྱ བའི དོན དུ ཉེ བར
བསྟན ཏོ། །དེ ལ གང ཟག གི བདག མེད པ ནི རང སངས རྒྱས རྣམས
དང། ཉན ཐོས རྣམས རྣམ པར གྲོལ བར བྱ བའི ཕྱིར བསྟན ལ། བྱང
ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས རྣམ པ ཐམས ཅད མཁྱེན པ ཉིད ཐོབ པས རྣམ
པར གྲོལ བར བྱ བའི ཕྱིར ནི གཉི ག བསྟན ཏོ། །ཉན ཐོས དང རང
10 སངས རྒྱས རྣམས ཀྱིས ཀྱང ཉེན ཅེང འཕེལ བར འགྱུར བ རྐྱེན ཉིད འདི
ཙམ མཐོང མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང དེ དག ལ ཆོས ཀྱི བདག མེད པ
ཡོངས སུ རྫོགས པར བསྒོམས པ མེད དེ། ཁམས གསུམ ན སྤྱོད པའི
ཉོན མོངས པ སྤོང བའི ཐབས ཙམ ཞིག ནི ཡོད དོ། །དེ དག ལ གང
ཟག གི བདག མད པ མ ལུས པར སྒོམ པ ནི ཡོད པར རྣམ པར བཞག གོ

15 །དེ ལྟར སྟོན པས སྔར ཡང འདི ཉིད ནི།

།གདུལ བྱ རྣམས ལ ཐེ སྟ རྣམ མང གསུངས། ༡༢༥

།བདག མེད པ གཉིས པོ འདི ནི སྔར བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས གདུལ
བྱའི བསམ པ སྣ ཚོགས པ ཉིད ཀྱིས མང པོར བསྟན ཏོ། །དེ ལ

སྒྲུས དང བཅས པར སྤོང པ ཉིད།

20 །བཅུ དྲུག བཀད ནས མདོར བསྡུས ཏེ།

|སླར ཡང བཞེར བཀོད དེ དག ནི།

|ཐེག ཆེན དུ ཡང བཞེད པ ཡིན། ༡༩༠

|ཇི སྐད དུ། རབ འབྱོར གཞན ཡང བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ཐེག
པ ཆེན པོ ནི འདི ལྟ སྟེ། ནང སྟོང པ ཉིད དང། ཕྱི སྟོང པ ཉིད དང།
ཕྱི ནང སྟོང པ ཉིད དང། སྟོང པ ཉིད སྟོང པ ཉིད དང། ཆེན པོ སྟོང 5
པ ཉིད དང། དོན དམ པ སྟོང པ ཉིད དང། འདུས བྱས སྟོང པ ཉིད
དང། འདུས མ བྱས སྟོང པ ཉིད དང། མཐའ ལས འདས པ སྟོང པ
ཉིད དང། ཐོག མ དང ཐ མ མེད པ སྟོང པ ཉིད དང། དོར པ མེད པ
སྟོང པ ཉིད དང། རང བཞིན སྟོང པ ཉིད དང། ཆོས ཐམས ཅད སྟོང
པ ཉིད དང། རང གི མཚན ཉིད སྟོང པ ཉིད དང། མི དམིགས པ སྟོང 10
པ ཉིད དང། དངོས པོ མེད པའི ངོ བོ ཉིད སྟོང པ ཉིད དོ། །ཞེས
གསུངས སོ། །དེ སྐད དུ སྟོང པ ཉིད བཅུ དྲུག བསྟན ནས། རབ འབྱོར
གཞན ཡང དངོས པོ ནི ་དངོས [372 a]པོས སྟོང་དོ། །དངོས པོ མེད པ ནི
དངོས པོ མེད པས སྟོང དོ། །རང བཞིན ནི རང བཞིན གྱིས སྟོང དོ། གཞན
གྱི དངོས པོ ནི གཞན གྱི དངོས པོས སྟོང དོ ཞེས སླར ཡང སྟོང པ ཉིད 15
པའི བསྟན ཏེ། སྟོང པ ཉིད འདི རྣམས ནི ཐེག པ ཆེན པོ ཞེས བྱའོ། །སྟོང
པ ཉིད དམ སྟོང པ ཉིད མ ཡིན པ ནི ཙུང ཟད ཀྱང ཡོད པ མ ཡིན ཏེ།
རྣམ པ དེ ལྟ བུས གདུལ བྱའི སྐྱེ བོའི དབང གིས གཟུགས ལ སོགས པ
ཉེར ཀུན རྫོབ ཏུ བསྟན པར ཟད དོ། །ཇི སྐད དུ བསྟན བཅོས ལས།

ཀུན ཏེ སྐྱོང མེད ཚུད ཟད་ཡོད།
།སྐྱོང མ ཚུད ཟད ཡོད པར འགྱུར།
།མི སྐྱོང ཚུད ཟད ཡོད མེད ན།
།སྐྱོང བཟང ཡོད པར ག ལ་འགྱུར།
5 །སྐྱོང ངོ ཞེས ཟུང མི བརྗོད དེ།
།མི སྐྱོང ཞེས ཟུང མི བྱ ཞིང །
།གཉིས དང གཉིས མེད མི བྱ སྟེ།
།གདགས པའི དོན དུ བརྗོད པར བྱ།
།ཞེས གསུངས སོ། །དེ ལ ཡང སྐྱོང བ ཉིད ཅི དབང དུ བྱས ནས བཀོད པ།
10 ཀྱ ཟེར དེ ཡི རང བཞིན དེ།
།ཡོད ཟེར མིག དེ མིག གིས སྟོང །
།དེ བཞིན རྣ བ སྣ དང ལྕེ།
།ལུས དང ཡིད ཀྱང སྟོང པར བྱ། ༡༤༧
།ཞིང རྟག ཁམས པ ཆ ཡོད དང །
15 །འཇིག་ར ཆ ཡོད ཉིད ཅི ཟེར།
།ཏིག ལ ཀྱིས ར རྟག ཤི ཡི།
།རང བཀོད མེད ཉིད ཀ ཡོད ར། ༡༤༨
།དེ དེ ད སྐྱེ ཉིད དུ གདོད།

མིག་དང་རྣ་བ་དང་[སྣ་བ་དང་]ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་
ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་
གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་ 5
དུས་ཙུང་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་ལྡོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
པོ་གང་ཞིག་རང་[372 b]བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་
ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཇི་
སྐད་དུ། 10

རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལས།
།འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
།རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི།
།རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།
།རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། 15
།ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར།
།རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་དང་།
།གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་
ཆེད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབ་ཀྱིས་བཞེད་ 20

པ ཞིག ཡོད དམ ཞེ ན། གང གི དབང དུ མཛད ནས བཅོམ ལྡན འདས
ཀྱིས དེ བཞིན གཤེགས པ རྣམས བྱུང ཡང རུང། མ བྱུང ཡང རུང ཆོས
རྣམས ཀྱི ཆོས ཉིད འདི ནི གནས པ ཉིད དོ ཞེས རྒྱས པར གསུངས པ
ཆོས ཉིད ཅེས བྱ བ ནི ཡོད དོ། །ཆོས ཉིད ཅེས བྱ བ འདི ཡང ཅི ཞིག
5 །མིག ལ སོགས པ འདི དག གི རང བཞིན ནོ། །དེ དག གི རང བཞིན
ཡང གང ཞིག ཅེ ན། འདི དག ནི བཅོས མ མ ཡིན པ དང གཞན ལ
བལྟོས པ མེད པ གང ཡིན པ སྟེ། མ རིག པའི རབ རིབ དང བྲལ བའི ཤེས པས
རྟོགས པར བྱ བའི རང གི ངོ བོའོ། །ཅི དེ ཡོད དམ མེད དོ ཞེས དེ སྐད
དུ སུ སྨྲ། གལ ཏེ དེ མེད ན ནི ཅིའི དོན དུ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ
10 རྣམས པ རོལ ཏུ ཕྱིན པའི ལམ བསྒོམ པར འགྱུར ཏེ། གང གི ཕྱིར ཆོས
ཉིད དེ རྟོགས པར བྱ བའི ཕྱིར། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས དེ ལྟར
དཀའ པ བརྒྱ ཕྲག རྩོམ པ ཡིན ནོ། །ཇི སྐད དུ། རིགས ཀྱི བུ དོན དམ
པ ནི སྐྱེ བ མེད པ དང། འགགས པ མེད པ དང། འཇིག པ མེད པ
དང། འོང བ མེད པ དང། འགྲོ བ མེད པ དང། ཡི གེ རྣམས ཀྱིས
15 བརྗོད པར བྱ བ མ ཡིན པ དང། ཡི གེ རྣམས ཀྱིས བསྟན དུ མེད ཅིང
སྤྲོས པས རྟོགས པ མ ཡིན ཏེ། རིགས ཀྱི བུ དོན དམ པ ནི བརྗོད དུ
མེད ཅིང ཞི བ འཕགས པ རྣམས ཀྱིས སོ སོ རང གིས [373 a]རིག པར
བྱ བའོ། །རིགས ཀྱི བུ དོན དམ པ ནི དེ བཞིན གཤེགས པ རྣམས བྱུང
ཡང རུང མ བྱུང ཡང རུང སྟེ། གང གི དོན དུ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ
20 རྣམས སྐྲ དང ཁ སྤུ དག བྲེགས ནས གོས ངུར སྨྲིག བགོས ཏེ། ཡང དག

པར དག པས ཁྲིམ ནས ཁྲིམ མེད པར རབ ཏུ བྱུང ཞིང ། རབ ཏུ བྱུང
ནས ཀྱང ཆོས ཉིད དེ ཐོབ པར བྱ བའི ཕྱིར། ཀླུ ཡམ གོས ལ མེ ཏོག
པ ལྟར བརྩོན འགྲུས རྩོམ ཞིང གནས པ རྣམ པར འཇིག པ མེད པའོ།
།རིགས ཀྱི བུ གལ ཏེ དོན དམ པ ཡོད པར མ གྱུར ན ནི ཚངས པར
སྤྱོད པ དོན མེད པར འགྱུར ཞིང དེ བཞིན གཤེགས པ རྣམས བྱུང བ དོན 5
མེད པར འགྱུར རོ། །གང གི ཕྱིར དོན དམ པ ནི ཡོད པ དེའི ཕྱིར བྱང
ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ལ དོན དམ པ ལ མཁས པ ཞེས བྱའོ། །ཞེས
གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།འདིར སྨྲས པ། ཀྱེ མ མ ལ གང ཞིག དངོས པོ ཅུང ཟད ཀྱང མི
འདོད ཅིང ། གློ བུར ཏུ བཅོས མ མ ཡིན པ དང ། གཞན ལ བལྟོས པ 10
མེད པའི རང བཞིན ཡང འདོད པ ཁྱོད ནི ཕན ཚུན འགལ བའི དོན བརྗོད
པ ཞིག གོ

།བརྗོད པར བྱ སྟེ། ཁྱོད ཀྱིས བསྟན བཅོས ཀྱི དགོངས པ མ རིག
པ ཞིག སྟེ། འདིའི དགོངས པ ནི། གལ ཏེ མིག ལ སོགས པ རྣམས ཀྱི
རང གི ངོ བོ ཉིད ཅིང འབྲེལ བར འབྱུང བ བྱིས པའི སྐྱེ བོ བཟུང བར 15
བྱ བ ཀ ཡིན པ འདི ཉིད དེ རྣམས ཀྱི རང བཞིན ཡིན ན ནི། རང བཞིན
དེ ཕྱིན ཅི ལོག ཏུ གྱུར པས ཀྱང རྟོགས པའི ཕྱིར། ཚངས པར སྤྱོད པ
དོན མེད པར འགྱུར ན། གང གི ཕྱིར འདི ཉིད རང བཞིན མ ཡིན པ
དེའི ཕྱིར། དེ ལྟ བའི དོན དུ ཚངས པར སྤྱོད པ དོན དང བཅས པར
འགྱུར རོ། །ད ཡང བདག གིས ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པ ལ བལྟོས ནས 20

བཅོས མ མ ཡིན པ ཉིད དང། གཞན ལ མི བལྟོས པ ཉིད དུ བརྗོད དོ། །གང ཞིག བྱིས པའི སྐྱེ བོས བལྟ བར བྱ བ མ ཡིན པ དེ ཉིད ནི རང བཞིན དུ རིགས ན། དེ ཙམ གྱིས དོན དམ པ དངོས པོ མ ཡིན ཞིང དངོས པོ མེད པ ཡང མ ཡིན ཏེ།[373 b]དེ ནི རང བཞིན གྱིས ཞི བ ཉིད ཀྱི ཕྱིར རོ ཞེས བྱ བ འདི ཡིན ནོ།

རང བཞིན འདི ནི སློབ དཔོན གྱི ཞལ གྱིས བཞེས པ འབའ ཞིག ཏུ མ ཟད ཀྱི། གཞན ཡང དོན འདི ཁས ལེན དུ གཞུག པར ནུས པས རང བཞིན འདི ནི གཉིས ལ གྲུབ པ ཉིད དུ ཡང རྣམ པར བཞག གོ །གང དག མེད ལ སོགས པའི རང བཞིན ཆང པ ལ སོགས པ ཡིན པར སྨྲ བ དེ དག གི ལྟར ན ནི། རྣམ པ ཐམས ཅད དུ མི རུང སྟེ། རྟེན ཅིང འབྲེལ པར འབྱུང བ ཉིད ཀྱིས བཅོས མ ཉིད ཡིན པའི ཕྱིར དང། བལྟོས པ དང བཅས པའི ཕྱིར རོ། །ཡོད པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར དེ ལ བཅོས མ ཉིད མེད པ དང། གཞན ལ བལྟོས པ ཉིད མེད པ ཡོད དོ ཞེས བྱ བར བརྗོད པར ཡང མི རིགས ཏེ། དེ ལ ཞེས བྱ བ འདིས མཆོག ཏུ འཛིན པའི དངོས པོ མེད པའི ཕྱིར ལ། ཀུན རྫོབ ཏུ རྣམ པ དེ ལྟ བུའི དོན བསྟན པའི ཕྱིར ཏེ། རྒྱ ཆེན པོས མཆོག གོ

།དབྱུས མ ཉིད རྣམ པར བཤད པར བྱའོ། །དེ ལ མིག ལ སོགས པ རྣམས མིག ལ སོགས པ རྣམས ཉིད ཀྱིས སྟོང པ ཉིད དུ སྨྲས པས དེ རང བཞིན སྟོང པ ཉིད ཡོངས སུ གསལ བར བྱས པ ཡིན ཏེ། མིག དེ དང གི རྒྱུད པ དང ཐབས པའི ཕྱིར སྟོང ཞིང བཟུང བ དང འཛིན པའི བདག ཉིད

ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ན་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི།
།ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་།
།སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་།
།ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༨༢
།གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད།
།ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།
ཕྱི་ནང་[374a]སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༨༣

།ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།
།མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད།

།སྟོང ཉིད དེ ཡང སྟོང ཉིད ཀྱི།
།ངོ བོས སྟོང པར འདོད པ ཡིན། ༡༨༥
།སྟོང ཉིད ཅེས བྱའི སྟོང ཉིད གང །
།སྟོང ཉིད སྟོང ཉིད ཏུ འདོད དེ།
5 །སྟོང ཉི དངོས པོའི བློ ཅན གྱི།
།འཛིན པ བཟློག ཕྱིར གསུངས པ ཡིན། ༡༨༦

།ཇི སྐད དུ། དེ ལ སྟོང པ ཉིད སྟོང པ ཉིད གང ཞེ ན། ཆོས རྣམས ཀྱི སྟོང པ ཉིད གང ཡིན པའི སྟོང པ ཉིད དེས སྟོང པ ཉིད སྟོང པ འདི ནི སྟོང པ ཉིད སྟོང པ ཉིད ཅེས བྱའོ ཞེས གསུངས སོ། །གང དག སྟོང པ 10 ཉིད ལ ཡང དངོས པོར མངོན པར ཞེན པ དེ དག གི སྟོང པ ཉིད ལ དངོས པོར འཛིན པ བཟློག པའི དོན ཏུ ཉེ བར བསྟན ཏེ། ཇི སྐད དུ།

ཀུན རྟོགས ཐམས ཅད གཞོམ པའི ཕྱིར།
།སྟོང ཉིད བདུད རྩི བསྟན པ མཛད།
།གང ལ དེ ལའང འཛིན ཡོད པ།
15 །དེ ནི ཁྱོད ཀྱིས སྨད པར མཛད།

།ཅེས གསུངས སོ།

སེམས ཅན སྣོད ཀྱི འཇིག རྟེན ནི།
།མ ལུས ཁྱབ བྱེད ཉིད ཕྱིར དང །
།ཚད མེད དཔེ ཡིས མུ མཐའ ནི།
20 །མེད ཕྱིར ཕྱོགས རྣམས ཆེན པོ ཉིད། ༡༨༧

།ཕྱོགས ལས ལོགས ཤིག ཏུ སེམས ཅན གྱི འཇིག རྟེན མེད ཅིང སྟོང གྱི འཇིག རྟེན མེད པས འགྲོ བ མ ལུས པ ལ ཁྱབ པར བྱེད པ ཉིད ཀྱིས ཕྱོགས རྣམས ཆེན པོ ཉིད དོ། །གང གི ཕྱིར བྱམས པ ལ སོགས པ སྒོམ པ ནི ཕྱོགས ཡོངས སུ བཅད ནས སྒོམ པས ན། ཕྱོགས རྣམས ཚད མེད པའི དཔེ ཅན དུ གནས པ དེའི ཕྱིར ཉུ མེད པས ཀྱང ཆེན པོ ཉིད དོ། 5

འདི དག བཅུ ཅར ཕྱོགས རྣམས ཀྱིས།

།སྟོང པ ཉིད ནི གང ཡིན ཏེ།

།ཆེན པོ སྟོང པ ཉིད ཡིན ཏ།

།ཆེན པོར འཛིན པ བཟློག ཕྱིར གསུངས། ༡༨༨

།ཇི སྐད དུ། ཆེན པོ སྟོང པ ཉིད གང ཞེ ན། ཤར ཕྱོགས ནི ཤར 10 ཕྱོགས ཀྱིས སྟོང ངོ ཞེས རྒྱ ཆེར [374 b]གསུངས པ ལྟ བུའོ། །ཆེན པོ སྟོང པ ཉིད དེ ནི གང དག ཕྱོགས ཚད མེད དོ སྙམ དུ ཕྱོགས རྣམས ལ ཆེན པོར འཛིན པ དེ བཟློག པའི ཕྱིར བསྟན ཏེ། །འདི ལྟར བྱེ སྨྲ བ དག གིས ཕྱོགས རྣམས རྫས ཉིད དུ རྟོགས སོ།

།དེ ནི དགོས པ མཆོག ཡིན པས། 15

།དོན དམ མྱ ངན འདས པ ཡིན།

།ད ནི དེ ཡིས སྟོང ཉིད གང།

།དེ ནི དོན དམ སྟོང ཉིད དོ། ༡༨༩

།མྱང འདས དངོས པོའི བློ ཅན གྱི།

།འཛིན པ བཟློག པར བྱ བའི ཕྱིར། 20

|དོན དམ མཐོང བས དོན དམ པ།

|སྟོང པ ཉིད ནི བསྟན པར མཛད། ༡༠

|ཇི སྐད དུ། དེ ལ དོན དམ པ སྟོང པ ཉིད གང ཞེ ན། དོན དམ
པ ཞེས བྱ བ ནི རྒྱུ དང ལས འདས པ སྟེ། ཐེར ཟུག ཏུ གནས པ མ
5 ཡིན པ དང། འཇིག པ མ ཡིན པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར། རྒྱུ དང ལས འདས
པ ནི རྒྱུ དང ལས འདས པས སྟོང སྟེ ཞེས རྒྱ ཆེར འབྱུང ངོ། །དེ ཡང
རྒྱུ དང ལས འདས ལ དངོས པོར མངོན པར ཞེན པ རྣམས ཀྱི དངོས པོར
འཛིན པ བཟློག པར བྱ བའི ཕྱིར གསུངས སོ། །དོན གྱི སྒྲ ནི དགོས པའི
ཚིག གམ ཤེས བྱའི ཚིག གོ

10 |རྒྱུན ལས བྱུང ཕྱིར ཁམས གསུམ པོ།

|འདུས བྱས ཡིན པར ངེས པར བཤད།

|དེ ནི དེ ཡི སྟོང ཉིད གང།

|དེ ནི འདུས བྱས སྟོང ཉིད གསུངས། ༡༡

|ཇི སྐད དུ། དེ ལ འདུས བྱས སྟོང པ ཉིད གང ཞེ ན། འདུས
15 བྱས ཞེས བྱ བ ནི ཁམས གསུམ མོ། །དེ ལ འདོད པའི ཁམས ནི འདོད
པའི ཁམས ཀྱིས སྟོང སྟེ ཞེས རྒྱ ཆེར གསུངས པ ལྟ བུའོ།

|གང ལ སྐྱེ གནས མི རྟག ཉིད།

|དེ དག མེད པ འདུས མ བྱས།

|དེ ནི དེ ཡིས སྟོང ཉིད གང།

20 |དེ ནི འདུས མ བྱས སྟོང ཉིད། ༡༢

།དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཇི་
སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་[375 a]འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་
པའོ། །དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྔ་ 5
མ་བཞིན་ནོ།

།གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།
།དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།
།དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
།མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྙད། ༢༠༣ 10

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན།
མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་
མཐར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐར་ལས་འདས་པའོ། །མཐར་ལས་འདས་
པ་ནི་མཐར་ལས་འདས་པས་སྟོང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཐོག་མ་དང་ནི་ཐ་མ་མཐར། 15
།དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
།ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད།
།འགྲོ་འོང་བྲལ་ཕྱིར་རི་ལམ་ལྟའི། ༡༠༨
།སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་ཀྱང་།
།དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ། 20

།མེད པ སྟོང པ ཉིད དོ ཞེས།
།བསྟན བཅོས ལས ནི ངེས པར བསྟད། ༡༩

།ཇི སྐད དུ། ཐོག མ དང ཐ མ མེད པ ཉིད གང ཞེ ན། གང ལ ཐོག མ དང ཐ མ མི དམིགས པ དེ ལ དབུས མེད ཅིང། གང ལ ཐོག
5 མ དང ཐ མ དང དབུས མ དམིགས པ། དེ ལ འོང པ དང འགྲོ པ མེད དོ། །དེ ལ ཐེར ཟུག ཏུ གནས པ མ ཡིན པ དང། འཇིག པ མ ཡིན པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར། ཐོག མ དང ཐ མ དང དབུས རྣམས ནི ཐོག མ དང ཐ མ དང དབུས རྣམས ཀྱིས སྟོང སྟེ། ཞེས བྱ པ ལ སོགས པ གསུངས པ ལྟ བུའོ། །ཐོག མ ཞེས བྱ བ ནི དང པོ ལ བྱའོ། །ཐ མ ཞེས བྱ བ ནི མཐའོ།

10 །དོར བ ཞེས བྱ འཐོར བ དང།
།འབོར པ ལ ནི ངེས པར བརྗོད།
།དོར མེད སྟོང པ མེད པ སྟེ།
།འགའ ཡང འབོར མེད གང ཡིན པའོ། ༢༠
།དོར བ མེད པ དེ ཉིད ཀྱིས།
15 །དེ ཉིད སྟོང པ ཉིད གང ཡིན།
།དེ དེའི ཕྱིར ན དོར མེད པ།
།སྟོང པ ཉིད ཅེས བྱ བར བརྗོད། ༢༡

།ཇི སྐད དུ། དེ ལ དོར བ མེད པ སྟོང པ ཉིད གང ཞེ ན། དོར བ ནི འཐོར བ དང འབོར བ དང གཏོང བའོ། །དེ ལ དོར བ་མེད པ ནི
20 དོར བ མེད པས། སྟོང སྟེ ཞེས རྒྱ ཆེར [375 b]གསུངས པ ལྟ བུའོ། དོར

པ་ནི་གཏོད་པ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་ཡང་གཏོང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

།འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད།
།གང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།
།རྒྱལ་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། 5
།མ་མཐོང་དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བྱས་ལ། ༡༩༨
།སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
།རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟད་པ་སྟེ།
།དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།
།དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༩༩ 10

།ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དྲུག་དང་།
།དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དྲུག་དང་། 15
།གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།
།འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ༢༠༠
།ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
།དེ་དག་གིས་དངོས་སྟོང་ཉིད་གང་།

ཡིན པ འདི ནི ཆོས ཐམས ཅད སྟོང པ ཉིད དོ། །ཇི སྐད དུ། དེ ལ ཆོས ཐམས ཅད སྟོང པ ཉིད གང ཞེ ན། ཆོས ཐམས ཅད ཅེས བྱ བ ནི འདུས བྱས རྣམས དང། འདུས མ བྱས རྣམས དང ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ གསུངས པ ལྟ བུའོ། །དེ ལ ཁམས བཅོ བརྒྱད ནི། ནང གི སྐྱེ མཆེད དྲུག དང ཕྱིའི སྐྱེ མཆེད དྲུག དང རྣམ པར ཤེས པའི ཚོགས དྲུག གོ། །རེག པ དྲུག ནི མིག གི འདུས ཏེ རེག པ ཤེས བྱ བའི བར རོ། །རེག པའི རྐྱེན གྱི ཚོར བ ཡང དྲུག གོ །དེ ལ ཆོས ཐམས ཅད ནི ཆོས ཐམས ཅད ཀྱིས སྟོང ངོ།

།གཟུགས ཙམ ལ སོགས དངོས མེད གང།
།དེ ནི རང མཚན སྟོང པ ཉིད། ༢༠༡

ཡང གཟུགས ལ སོགས པ རྣམས ཀྱི རང གི མཚན ཉིད ཅི ཡིན ཞེ ན། རྒྱས པར བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

གཟུགས ནི གཟུགས ཙམ མཚན ཉིད ཅན།
།ཚོར བ མྱོང བའི བདག ཉིད ཅན།
།འདུ ཤེས མཚན མར འཛིན པ སྟེ།
།འདུ བྱེད མངོན པར (376a)འདུ བྱེད པའོ། ༢༠༢
།ཡུལ ལ སོ སོར རྣམ རིག པ།
།རྣམ ཤེས རང གི མཚན ཉིད དོ།
།ཕུང པོའི སྡུག བསྔལ རང མཚན ཉིད།
།ཁམས ཀྱི བདག ཉིད སྦྲུལ གདུག འདོད། ༢༠༣

།འཛིན་ཕར་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

།སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
།སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཕྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།

།དེ་སྐུག་བསྟན་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་སྒོར་ཕྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། 5

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་།
།དེ་ནི་འདུ་འཛོད་མཚན་ཉིད་དོ། ༢༠༨

།རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་འདུ་འཐོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདུ་འཐོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།གཏོར་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན། 10
།ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མེད་མཚན་ཉིད་བཅོད།
།ཁོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི།
།ང་ན་མ་བོ་མེད་ཉིད་དོ། ༢༠༩

།བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ 15
པའི་ཕྱིར་རོ།

།བསམ་གཏན་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

།ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།

། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྒྲོད་པའི་ཕྱིར་འགག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

། པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི།
། མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། ༢༠༦
། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།
། དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།
། དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས།
། མི་འཁྲུག་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། ༢༠༧

། དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
10 དུ་གསུངས་ཏེ། ༡ དག་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་འཁྲོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན།
། ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་
15 བར་བྱེད་པར་ནུས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་[376 b]བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསམ་གཏན་
ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
། དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབྱེད་ཉིད། ༢༠༨

།དངོས པོ མ དམིགས པས རྣམ པར རྟོག པའི དྲི མས ཉེ བར མ སྣུགས པའི ཕྱིར ན། རྣམ པར ཐར པའི སྒོ སྟོང པ ཉིད ནི རྣམ པར དབེན པའི མཚན ཉིད ཅན ནོ།

།མཚན མ མེད པ ཞི ཉིད དེ།

།གསུམ པའི མཚན ཉིད སྡུག བསྔལ དང །

།གཏི མུག མེད།

།རྣམ པར ཐར པའི སྒོ མཚན མ མེད པ ནི མཚན མ [ལ]དམིགས པའི སྒོ ནས ཞི པའི མཚན ཉིད ཅན ནོ། །གསུམ་པའི ཞེས བྱ བ ནི རྣམ པར ཐར པའི སྒོ སྨོན པ མེད པ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ། །རྣམ པར ཐར པའི སྒོ་སྨོན པ མེད པ འདི ནི སྡུག བསྔལ དང གཏི མུག མེད པའི མཚན ཉིད ཅན ཏེ། འདུ བྱེད སྡུག བསྔལ གྱི བདག ཉིད ཅན རྣམས ལ ཡང དག པར རྗེས སུ ལྟ ཞིང ཤེས རབ ཀྱིས འདུ བྱེད ཀྱི རང བཞིན ལ ལྟ བ ན སྨོན པར མི བྱེད པའི ཕྱིར་ན། རྣམ པར ཐར པའི སྒོ གསུམ པ ནི སྡུག བསྔལ དང གཏི མུག མེད པའི མཚན ཉིད ཅན ནོ།

།རྣམ ཐར རྣམས ཀྱི།

།མཚན ཉིད རྣམ པར གྲོལ བྱེད པའོ། ༢༧༠

།རྣམ པར ཐར པ བརྒྱད ནི འདི ལྟ སྟེ། གཟུགས ཅན གཟུགས རྣམས ལ ལྟ བ ནི རྣམ པར ཐར པ དང པོའོ། །ནང གཟུགས-མེད པར འདུ ཤེས པས ཕྱི རོལ གྱི གཟུགས རྣམས ལ ལྟ བ ཞེས བྱ བ ནི གཉིས པའོ། །སྡུག པའི རྣམ པར ཐར པ བསམ གཏན བཞི པའི བདག ཉིད ཅན ནི

གསུམ པའོ། གཟུགས མེད པ བཞི ནི རྡེ སྐད བཤད པ བཞིན ནོ། །འདུ
ཤེས དང ཚོར བ འགོག པ ནི བརྒྱད པ སྟེ། རྣམ པར ཐར པ འདི དག
ནི སྙོམས པར འཇུག པའི སྒྲིབ པ ལས གྲོལ བར བྱེད པའི ཕྱིར། རྣམ
པར གྲོལ བར བྱེད པའི མཚན ཉིད ཅན ནོ།

།སྟོབས རྣམས མིན དུ རྣམ པར ནི།
།གདན ལ འབེབས པའི རང བཞིན གསུངས།

།འཆད པར འགྱུར པའི [377 a]སྟོབས བཅུ ནི མིན དུ གདན ལ འབེབས
པའི མཚན ཉིད ཅན དུ རིག པར བྱ བ སྟེ། མིན དུ རྣམ པར གདན ལ
འབེབས པ ཉིད ཀྱིས ཐོགས པ མེད པའི མཚན ཉིད ཡིན པའི ཕྱིར ན སྟོབས
10 རྣམས ཞེས བྱའོ།

།སྐྱབ པའི མི འཇིགས པ རྣམས ནི།
།མིན དུ བརྟན པའི ངོ བོ ཡིན། *277*

།མི འཇིགས པ ན བཞི ཡིན ཏེ། །འདི ལྟ སྟེ། ཡང དག པར རྫོགས
པར སངས རྒྱས སོ ཞེས དམ བཅས ན། ཀྱི མ དེ ལ ཆོས འདི རྣམས
15 མངོན པར རྫོགས པར སངས རྒྱས སོ ཞེས དགེ སྦྱོང ངམ། བྲམ ཟེ འམ།
ལྷ འམ བདུད དམ། ཚངས པ འམ སུ ཡང རུང སྟེ། འཇིག རྟེན ན ཆོས
དང མཐུན པར བདག ལ རྒོལ ལོ སྨྲ པའི རྒྱུ ཡང དག པར རྗེས སུ མི
མཐོང སྟེ ཞེས རྒྱས པར འབྱུང ཞིང ཀྱི མ ང ཟག པ ཟད དོ ཞེས དམ
བཅས ན། ཀྱི མ དེ ལ ཟག པ འདི ཟད པར མ གྱུར ཏོ ཞེས བྱ བར
20 བདག ལ དགེ སྦྱོང ངམ ཞེས བྱ བ ལ སོགས པ འབྱུང ངོ། །ངས གང

བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟེན་ན་བར་དུ་གཅོད་པའི་
ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་
ནོ། །གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དེ་བྱེད་པའི་
སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་
པ་དེ་དག་ལ་ཉན་ཏན་བྱས་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་ 5
བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་
བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ། །འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ཏེ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

།སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།
།སྤོབས་སོགས་ཆད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། 10

།སོ་སོ[ར]་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་
ཏེ་དེ་དག་ནི་ཆད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

།འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ།
།བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། *299*

།བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་པ་ཉེ བར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ 15
ནོ། [377 b]

།སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ།
།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ།

།ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ཡོངས་
སུ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། 20

།དཀའ བ ནི།

རབ དཀའི མཚན ཉིད།

།དཀའ བ ཆེན པོ ནི། རབ ཏུ དཀའ བའི མཚན ཉིད ཅན ནོ།

།བཏང སྙོམས ནི།

5 །མ འདྲེས མཚན ཉིད ཅན ཞེས བྱ། 272

།བཏང སྙོམས ཆེན པོ ནི། རྗེས སུ ཆགས པ དང། ཁོང ཁྲོ བ ལ སོགས པ དང བྲལ བའི ཕྱིར མ འདྲེས པའི མཚན ཉིད ཅན ནོ།

།སངས རྒྱས ཆོས ནི མ འདྲེས པ།
།བཅུ དང བརྒྱད དུ གང འདོད དག
10 །གང ཕྱིར སྔོན དེས མི འགོག པ།
།དེ ཕྱིར མི འགོག རང མཚན ཉིད། 273

།དེ ལ སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ནི བཅོ བརྒྱད དེ། འདི ལྟ སྟེ། རབ འབྱོར གང གི ནམ ལ དེ བཞིན གཤེགས པ བླ ན མེད པ ཡང དག པར རྫོགས པའི བྱང ཆུབ ཏུ མངོན པར རྫོགས པར སངས རྒྱས པ
15 དང། གང གི ནམ ལ ཞིད པ མི མངའ བར མྱ ངན ལས འདས པར འབྱུང བ དེའི བར དུ དེ བཞིན གཤེགས པ ལ འཁྲུལ པ མི མངའོ། །ཅ ཅོ མི མངའོ། །བསྙེལ བ མི མངའོ། །ཐུགས མཉམ པར མ བཞག པ མི མངའོ། །ཐ དད པའི འདུ ཤེས དང། སོ སོར མ བརྟགས པའི བཏང སྙོམས དང། འདུན པ ཉམས པ དང། བརྩོན འགྲུས ཉམས
20 པ དང། དྲན པ ཉམས པ དང། ཏིང ངེ འཛིན ཉམས པ དང། ཤེས

རབ ཉམས པ དང ། རྣམ པར གྲོལ བ ཉམས པ མི མངའོ། །ལུས
ཀྱི ལས ཐམས ཅད ཡེ ཤེས སྔོན དུ འགྲོ ཞིང ཡེ ཤེས ཀྱི རྗེས སུ འབྲང །
ངག གི ལས ཐམས ཅད ཡེ ཤེས སྔོན དུ འགྲོ ཞིང ཡེ ཤེས ཀྱི རྗེས སུ འབྲང །
ཡིད ཀྱི ལས ཐམས ཅད ཡེ ཤེས སྔོན དུ འགྲོ ཞིང ཡེ ཤེས ཀྱི རྗེས སུ
འབྲང ། །འདས པའི དུས ལ མ་ཆགས མ ཐོགས པའི ཡེ ཤེས གཟིགས པ 5
འཇུག །མ འོངས པ དང ད ལྟར བྱུང བ ལ ཡང དེ ལྟར སྦྱར བར བྱའོ།
།དེ ལྟ བུའི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ བཅོ བརྒྱད [378 a]གང དག ཡིན པ
དེ དག ནི མི འགྲོགས པའི མཚན ཉིད ཅན ཏེ། འབྲེལ པ ལ སོགས པ མི
མངའ བས བཀག པ མེད པ ཉིད ཀྱིས ཐུབ པར མི ནུས པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར རོ།

།འདི དག གི བཤད པ ནི འཕགས པ གཟུངས ཀྱི དབང ཕྱུག རྒྱལ པོས 10
ཞུས པ་ལས རིག པར བྱའོ། །རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང གང གི ཕྱིར
དེའི ལུས འབྲེལ བས བྱིས པ འམ མཁས པས ཀུན རྫུན སྟེ། ཆོས
དང མཐུན པར རྩོད པར འགྱུར བའི འབྲེལ བ དེ བཞིན གཤེགས པ ལ
མེད དོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས ནི ལུས ཀྱི
ལས འབྲེལ བ མེད པ དང ལྡན པ སྟེ། ཀུན དུ ལྟ བ དང རྣམ པར ལྟ 15
བ དང བརྟགས པ དང བཅུད པ དང ། ཚིག གིས སྨྲ བ དང ། ཐད པ
དང ། ལྷུང བཟེད དང ། ཆོས གོས གྲོགས བས སྐུད ལས མཛེས པར
སྐྱེད ལས བགི ཡོད པ དང ། གྲོང དང གྲོང ཁྱེར དང ཐར རྩལ དུ འཇུག
པ དང འཁྱར བ ན ཀར མཐོང ས ལ ཞི རིག སྟེ། ངེས པོ་ཅེམས ཀྱང
པ ས ལས འགྱུར འོང ནི ཡིད དུ འར འི བཟང མགོ བར འགྱུར སྟེ། དེ 20

ལ དེ བཞིན གཤེགས པའི ཞབས འཇོག གོ །དེ ལ གང གྲོལ སོང གི སྐྱེ
གནས སུ སོང བའི སེམས ཅན གང དག དེ བཞིན གཤེགས པའི ཞབས ལ
རེག པ དེ དག ཞག བདུན རབ ཏུ བདེ བ དང ལྡན པར འགྱུར རོ། །ཤི
འཕོས ནས ཀྱང ལྷ དག གི ནང དུ སྐྱེ བར འགྱུར རོ། །དེ བཞིན གཤེགས
5 པའི སྐུ ལ ཚོས གོས སོ སོར བའི ཙམ གྱིས མི རེག མོད ཀྱིས། ཇི ཙུང
སྣག ཡོས ཀྱང བསྒྲོད པར མི ནུས སོ། །ལུས ཀྱི འོད ཀྱིས མཐར མེད པའི
བར གྱི སེམས ཅན བདེ བར བྱེད དེ། དེ ཕྱིར ན བཞིན གཤེགས པའི སྐུ
ལ འཁྲུལ བ མེད ཅས བྱའོ། །ཕྲིས པ འམ མཁས པ དག ཀྱང ཙང སྟེ།
ཚོས དང མཐུན པར ཚོད པར འགྱུར བའི དག གི འཁྲུལ པ དེ བཞིན
10 གཤེགས པ ལ མེད དོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། རིགས ཀྱི བུ དེ བཞིན
གཤེགས པ ནི ཙུས [378 b]སུ སྨྲ བ། ཚིགས སུ སྨྲ བ། ཡང དག པར
སྨྲ བ། ཇི སྐད སྨྲས པ ན བཞིན བྱད པའོ། །ཤིན ཏུ ངས པའི ཚིག དང
ལྡན པའོ། །སེམས ཅན ཐམས ཅད ཚིམ པར བྱེད པའི ཚིག དང ལྡན པའོ།
།མི བླས པའི ཚིག དང ལྡན པའོ། །དོན དང ཚིག འབྲུས བརྒྱན པའི ཚིག
15 དང ལྡན པའོ། །སྐད ཅིག བརྗོད པས སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱི བསམ པ
ཚིམ པར བྱེད པ སྟེ། དེའི ཕྱིར དེ བཞིན གཤེགས པའི གསུང འཁྲུལ པ
མེད ཅས བྱའོ། །གང གི ཕྱིར དེའི ཐུགས འཁྲུལ པས ཕྲིས པ འམ། མཁས
པས ཀྱང ཙང སྟེ། ཚོས དང མཐུན པར ཚོད པར འགྱུར བའི སེམས
འཁྲུལ པ དེ བཞིན གཤེགས པ ལ མེད དོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། འདི ལྟར
20 གཏམ རང བདག པའི གནས ནི འདོར ཞིང སངས རྒྱས ཀྱི བུ བ ཐམས ཅད

བྱེད ཀྱང སེམས དེར ནི གཏོང ཞིང ཆོས ཐམས ཅད ལ ཆགས པ མེད པའི
ཡེ ཤེས མཐོང བ འདུག སྟེ། དེའི ཕྱིར དེ བཞིན གཤེགས པའི ཐུགས
འཁྲུལ པ མེད ཅེས བྱའོ། །ཇི ལྟར དེའི ཐུགས འཁྲུལ པ མེད
པ དེ བཞིན དུ འཁྲུལ པ ཐམས ཅད སྤངས པའི ཕྱིར སེམས ཅན རྣམས
ལ ཆོས སྟོན ཏེ། འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི 5
ལག བཅོ ལྔ པའོ། །འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ནི དང པོའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེའི ཚེ ཅ གང ལས བརྒྱད ནམ
བརྒྱད ཀྱི རིས ཀྱི ལྷ ལས གཞན ལྷ སྡིགས ཅན དག གིས གླགས རྙེད པར
འགྱུར བའི ཅ ཅོ དེ བཞིན གཤེགས པ ལ མེད དོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན།
དེ བཞིན གཤེགས པ ལ ཅ ཅོ འམ ཛེག སུ ཅ ཅོ མེད དོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར 10
ཞེ ན། དེ བཞིན གཤེགས པ ནི ཛེག སུ ཆགས པ དང ཁོང ཁྲོ བ དང སྨྲ
བ སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱིས བཀུར སྟི བྱས ཀྱང མཐོ བར མི སེམས།
སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱིས བཀུར སྟི མ བྱས ཀྱང སྨོ ཤི བར མི འགྱུར རོ།
།གང གི ཕྱིར དེ འགྱོད པས ཛེག སུ ཅ ཅོ འགྱུར བར འགྱུར བ [379 a] བྱ
དཀར བའི བྱ བ ནས། མཐར ན བྱེད པ ཐུར རྒྱ ཀྱང དེ བཞིན གཤེགས 15
པ ལ མེད དོ། །དེ བཞིན གཤེགས པ ནི འཇིག རྟེན གང དང ཡང ཚོད
པ མ ཡིད ཏེ། །དེའི ཕྱིར དེ བཞིན གཤེགས པ ལ ཅ ཅོ མེད དོ། །དེ བཞིན
གཤེགས པ ནི རྟག མཉམ པར མེད པ ལ གནས པ སྟེ། འདི ནི མེད པ ཡངས
སུ འདོད པ མེད ན། དེ པ མེད པ མཛད པ ཐབས ངང དང ལྡན པ སྟེ།
དེའི ཕྱིར དེ བཞིན གཤེགས པ ལ ཅ ཅོ མེད དོ། །ཇི ལྟར དེ ལ ཅ ཅོ 20

མེད པ དེ་བཞིན དུ་སེམས ཅན ཐམས ཅད་ཀྱི ཙ ཙོ་ཐམས ཅད་སྤྱོད པའི
ཕྱིར་ཆོས སྟོན ཏེ། འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི
ལས བཅུ དྲུག པའོ། །འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས་པ ནི གཉིས པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང བསྐྱེལ པ་གང གིས ཆོས གང ལ ཡང་
5 སྙོངས པར འགྱུར བའི བསྐྱེལ པ དེ བཞིན གཤེགས པ ལ མེད དོ། །དེ
ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། དེ བཞིན གཤེགས པ ནི བསམ གཏན དང རྣམ པར ཐར
པ དང ཏིང ངེ འཛིན དང སྙོམས པར འཇུག པ ཐམས ཅད ལ བསྐྱེལ བ
མེད དོ། །དེ བཞིན གཤེགས པ ནི སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱི སེམས ཀྱི སྤྱོད
པ དང གཡོ བ ལ རྣམ པར ལྟ ཞིང སོ སོ ཙེ རིགས པར ཆོས སྟོན པ ལ
10 བསྐྱེལ པ མེད དོ། །དེ བཞིན གཤེགས པ ནི དོན དང ཆོས དང ངེས པའི་
ཚིག དང སྤོབས པ སོ སོ ཡང དག པར རིག པ རྣམས ལ བསྐྱེལ པ མེད་
དོ། །དེ བཞིན གཤེགས པ ནི འདས པ དང མ འོངས པ དང ད ལྟར བྱུང
བ ལ ཆགས པ མེད པའི ཡེ ཤེས མཐོང བ ལ བསྐྱེལ པ མེད དོ། །དེ
བཞིན གཤེགས པ ཇི ལྟར བདག ལ བསྐྱེལ པ མེད པ དེ ལྟར སེམས་ཅན
15 ཐམས ཅད བརྗོད པར མི འགྱུར བར་ཆོས སྟོན ཏེ། འདི ནི དེ བཞིན་
གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས་བཅུ བདུན པའོ། །འདི་ནི སངས་
རྒྱས ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས པ་ནི་གསུམ པའོ།

།རིགས་ཀྱི བུ་གཞན་ཡང་དེ བཞིན གཤེགས་པ ལ སེམས་མཉམ་པར
མ བཞག པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན གཤེགས པ ནི་འཆག གམ ཞོས་[370b]ཀྱི་
20 བ་རྒྱས་པར་འགྱུར་སྟེ། རྟག ཏུ མཉམ་པར བཞག་པའི་ཏིང ངེ་འཛིན་ཀྱ་

མོའི་མཆོག་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་
གྱི་རིགས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་ཉུང་མཉམ་པར་མ་
བཞག་ཀྱང་ཉུང་སྟེ། སུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་
ནུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ 5
པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་ནི་
མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 10
པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཞི་ཞིང་ནི་
ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་
མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ 15
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དེ། །འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་
པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། དང་ཚུལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་
ཁོ་བ་མེད། བད་སྒྲགས་པ་རྣམས་ལ་བད་དུ་སད་འགོག་པ་མེད། གཏོང་བ་ 20

བྱས པ རྣམས ལ ལན དུ གནོད པ བྱེད པ མེད། གདུལ བར འོས
པ རྣམས ལ རེ མོང མ ཡིན། ལོག པར ངེས པ རྣམས ལ སྨོད པ མ
ཡིན གྱི། །དེ བཞིན གཤེགས པ ནི ཆོས ཐམས ཅད ལ མཉམ པ ཉིད དུ
གནས པ སྟེ། དེའི ཕྱིར ཞེས [350 a] བྱ བ ལ སོགས པ འབྱུང སྟེ། །འདི
5 སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ནི ལྔ པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པ ལ སོ སོར མ བརྟགས
པའི བཏང སྙོམས མེད དོ། དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། དེ བཞིན གཤེགས པའི
བཏང སྙོམས ནི ལག བསྒོམས པ ཡིན གྱི ལམ ཏ བསྒོམས པ མ ཡིན ཏེ།
དེ བཞིན དུ དེ བཞིན གཤེགས པའི བཏང སྙོམས ནི ཤེས རབ བསྒོམས པ
10 ཡིན གྱི མ བསྒོམས པ མ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན གཤེགས པའི བཏང སྙོམས
ནི ཡེ ཤེས དང ལྡན པ ཡིན ཞིང ། འཇིག རྟེན ལས འདས པ ཡིན གྱི
འཇིག རྟེན པར གྱུར པ མ ཡིན ནོ ཞེས བྱ བ ནས། དེ བཞིན གཤེགས པ
ནི བཏང སྙོམས ཆེན པོ དེ ལྟ བུ ཕུན སུམ ཚོགས པ། སེམས ཅན རྣམས
ལ བཏང སྙོམས དེ ལྟ བུ ཡོངས སུ རྫོགས པར བྱ བའི ཕྱིར ཆོས སྟོན ཏེ།
15 འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས ཏེ ཀུ པའོ ཞེས བྱ བའི བར དུ འབྱུང
སྟེ། འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ནི དྲུག པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པའི འདུན པ ཉམས པ
མེད དོ། །དེ ལ འདུན པ གང ཞེ ན། འདི ལྟ སྟེ། དགེ བའི ཆོས ལ
འདུད པའོ། །དེ ཡང གང ཞེ ན། བྱམས པ ཆེན པོ ལ དེ བཞིན གཤེགས
20 པའི འདུན པ ཉམས པ མེད ད། །དེ བཞིན དུ སྙིང རྗེ ཆེན པོ དང།

ཆོས སྟོན པ དང། སེམས ཅན འདུལ བ དང། སེམས ཅན ཡོངས སུ
སྨིན པར བྱ བ དང། རབ ཏུ དབེན པ དང། སེམས ཅན བྱང ཆུབ ཡང
དག པར འཛིན ཏུ འཇུག པ ལ འདུན པ ཉམས པ མེད དོ། །དགོན
མཆོག གསུམ གྱི རིགས རྒྱུན མི གཅོད པ ལ འདུན པ ཉམས པ མེད དོ།
།དེ བཞིན གཤེགས པ ནི འདུན པས འགྲོ བ མ ཡིན གྱི། དེ བཞིན གཤེགས 5
པའི འདུན པ ནི ཡེ ཤེས སྔོན དུ འགྲོ བ ཉིད དེ དེའི ཕྱིར ཞེས བྱ བ
རྒྱས པར འགྱུར རོ། །འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ནི བདུན པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན (350 b) གཤེགས པའི བརྩོན འགྲུས
ཉམས པ མེད དོ། །དེ ལ དེ བཞིན གཤེགས པའི བརྩོན འགྲུས ནི འདི ཡིན
ཏེ། འདི ལྟ སྟེ། འདུལ བའི སེམས ཅན རྣམས ཡལ བར མི འདོར བའི 10
བརྩོན འགྲུས དང། ཆོས ཉན པ རྣམས ལ བརྙས མེད པའི བརྩོན འགྲུས
སོ། །གལ ཏེ དེ བཞིན གཤེགས པས ཆོས ཀྱི སྐོད ཆོས ཉན པ གང བསྐལ
པར ཡང ཆོས ཉན པས སྐྱོ བར མི འགྱུར བ ཉིད ༡ དེ བཞིན གཤེགས པ
ཡང ཆོས སྟོན ཞིང ཁ ཟས དང བྲལ བའི རྒྱུད དུ གྱུར ཀྱང བསྐལ པར
ཡང མི ལྡང དོ། །དེ བཞིན གཤེགས པ ནི སེམས ཅན ལ ལྟ བས ཐ ན 15
གང ༡ སངས རྒྱས ཀྱིས འདུལ བའི སེམས ཅན གཅིག གི ཕྱིར ཡང སངས
རྒྱས ཀྱི ཞིང གང་གའི ཀླུང གི བྱེ མ སྙེད འདའ ཞིང འགྲོ སྟེ། དེ བཞིན
གཤེགས པ ལ ལུས ངལ བ འམ ངག ངལ བ འམ སེམས ངལ བ མེད དོ།
།དེ བཞིན གཤེགས པ ནི སེམས ཅན ཤིན ཏུ སྨྲུངས པ བརྩོན འགྲུས བརྩམས པ
བརྩོན འགྲུས ཀྱི བསྡུགས པ མ སྨྲ བ སྟེ། ཡང དག པར སྦྱོར བའི བརྩོན 20

འགྲུས གང གིས སེམས ཅན རྣམས འཕགས པའི རྣམ པར གྲོལ བ ཐོབ པར
འགྱུར བའི བརྩོན འགྲུས དེ སེམས ཅན རྣམས ལ བསྔགས པ བྱེད དེ ཞེས
བྱ བ ལ སོགས པ འབྱུང སྟེ། འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ཉི
བརྒྱད པའོ།

5 །རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ་བཞིན གཤེགས པའི དྲན པ ནི ཡོང ཡེ
ཉམས པ མེད དོ། །དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། དེ བཞིན གཤེགས པ ལ བསྐྱེལ
བ མེད དོ། །རིགས ཀྱི བུ དེ བཞིན གཤེགས པས ཟླ ང མེད པ ཡང དག
པར རྫོགས པའི བྱང ཆུབ ཏུ མངོན པར རྫོགས པར སངས རྒྱས མ ཐག ཏུ
འདས པ དང། མ འོངས པ དང། ད ལྟར བྱུང བའི སེམས ཅན རྣམས
10 ཀྱི རྒྱུད ལ རྣམ པར བལྟས ཀྱང དེ ལ དེ བཞིན གཤེགས པ ལ བསྐྱེལ བ
མིན ཏུ མེད དོ། །སེམས ཅན གྱི སྤྱོད པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ ཤེས ཀྱང དེ
ལ དེ བཞིན གཤེགས པས ཡེ ཤེས སྟོང པ ཡང མེད དོ། །དེ བཞིན གཤེགས
པས ནི ཕུང པོ གསུམ རྣམ [381 a] པར དགོད པ དང། སེམས ཅན གྱི
དབང པོ ལ འཇུག པ དང། སེམས ཅན གྱི བསམ པ ལ འཇུག པ དང།
15 སེམས ཅན གྱི སྤྱོད པ ལ རྣམ པར ལྟ བས དྲན པ ཉམས པ མེད དོ། །དེ
བཞིན གཤེགས པ ནི དྲན པར བྱས སམ བསམས སམ རྣམ པར བརྟགས ཏེ།
སེམས ཅན རྣམས ལ ཆོས སྟོན པ མེད དོ། །སྟོན ཀྱང ཉམས པ མེད དོ།
།དེ ཅིའི ཕྱིར ཞེ ན། དེ བཞིན གཤེགས པའི དྲན པ ནི ཇི ལྟར ཡང ཉམས
པ མེད དོ། །དེ ཇི ལྟར བདག ཅས བྱ བ རྒྱས པར འབྱུང སྟེ། འདི སངས
20 རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ཉི དགུ པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པའི སྙིང པོ འཛིན ཉམས
པ མེད དོ། །དེ བཞིན གཤེགས པའི སྙིང པོ འཛིན གང ཡིན པ དེ ནི ཆོས
ཐམས ཅད མཉམ པ ཉིད དང མི མཉམ པ མ ཡིན པ དང ཇི ལྟ བ བཞིན
ནོ། །ཅིའི ཕྱིར དེ བཞིན གཤེགས པའི སྙིང པོ འཛིན ཉམས པར མི འགྱུར
ཞེ ན། དེ བཞིན ཉིད གང དང མཉམ པ དེ དང སྙིང པོ འཛིན མཉམ མོ། 5
།སྙིང པོ འཛིན གང དང མཉམ པ དེ དང དེ བཞིན གཤེགས པ མཉམ སྟེ།
དེའི ཕྱིར མཉམ པར བཤག པ ཞེས བྱའོ ཞེས བྱ བ ནས། ཁམས གསུམ
ཚར ལ ཡང ན གདགས པའི ཕྱིར ཉམས པ མེད དེ། དེའི ཕྱིར དེ བཞིན
གཤེགས པའི སྙིང པོ འཛིན ཉམས པ མེད ཅེས བྱའོ། །དེ བཞིན གཤེགས པ
རིས ཅད ཐམས ཅད ཀྱང སྙིང པོ འཛིན ཐོབ པར བྱ བའི ཕྱིར ཞེས བྱ བ 10
ལ སོགས པའི བར དུ འབྱུང སྟེ། འདི དག ཀྱང ཆོས མ འདྲེས པ
ནི བཅུ པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པའི སྐྱེ རབ ཉམས པ
མེད དོ། །སྐྱེ རབ གང ཞེ ན། གང ཆོས ཐམས ཅད རབ ཏུ ཤེས པ སྒྲ
གཞན ཀྱི རང མི འཛེག པའི སྐྱེ བའོ། །རིས ཅད གཞན དག དང། 15
གང ཞིག གཞན ཤེས ལ ཆོས ཡང དག པར རྟག པའི སྐྱེ བའོ། །སོ སོ
ཡང དག པར རིག པ བ སྟོབས པ (316) ཤེས པར ཏུ བྱེ བ སྐྱེ བའོ།
།ཤེས གཅིག ལ འཇུག པ བསྒྲུབ པ [illegible] ཏུ [illegible] ཤེས [illegible] བ སྐྱེ
བའོ། །ཇི སྙེད [illegible] པ [illegible] ཏུ [illegible] ཀྱི པའི སྐྱེ བའོ། །ཐམས
ཅད དུ [illegible] པ [illegible] [illegible] །[illegible] [illegible] [illegible] 20

བསྟན པ ཤེས པའོ། སེམས ཅན ཀྱི སེམས ཀྱི སྤྱོད པ བརྒྱད ཁྲི བཞི སྟོང
ཡོངས སུ ཤེས པའི ཤེས པའོ། །ཆོས ཀྱི ཕུང པོ བརྒྱད ཁྲི བཞི སྟོང པོ
པོ ཅེ རིགས པར སྟོན པ ཤེས པའོ། །འདི ནི ད བཞིན གཤེགས པའི ཤེས
རབ མཐའ ཡས པ ཕྲུག པ མེད པ ཟག པ མེད པ ཚད མེད པ བསྟན པའོ།
5 །ཇི ལྟར ད བཞིན གཤེགས པ ལ ཉམས པ མེད པ དེ ལྟར སེམས ཅན
ཐམས ཅད ཀུང ཤེས རབ མི ཟད པར བྱ བའི ཕྱིར ཆོས སྟོན ཏེ། འདི ནི
དེ བཞིན གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས ཉི ཤུ རྩ ལྔ པའོ།
།འདི རངས རྒྱར ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ ནི བཅུ གཅིག པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པའི རྣམ པར གྲོལ བ
10 ཉམས པ མེད དོ། །ད ལ རྣམ པར གྲོལ བ སྟེ། ཉན ཐོས དམས ཀྱི རྣམ
པར གྲོལ བ ནི སྒྲའི རྗེས སུ འགྲོ བའོ། །རང སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི རྣམ
པར གྲོལ བ ནི རྐྱེན ཁོང དུ ཆུད པའོ། །སངས རྒྱས རྣམ ཀྱི རྣམ པར
གྲོལ བ ནི ཆགས པ དང འཛིན པ ཐམས ཅད དང བྲལ བ རྣམ པར གྲོལ
བ དེས ཁྱེ སྟེ། སྔོན གྱི མཐར ཡང མ བཅིངས། ཕྱི མའི མཐར ཡང མི
15 འགྲོ། ད ལྟར བྱུང བ ལ ཡང མི གནས སོ། །མིག དང གཟུགས ལ
གཉིས སུ འཛིན པ ལས རྣམ པར གྲོལ བའོ། །རྣ བ ལ སོགས པ ཡིད
དང ཆོས ལ གཉིས སུ འཛིན པ ལས རྣམ པར གྲོལ བ སྟེ། འཛིན པར
མངོན པར ཞེན པའི གནས ལས རྣམ པར གྲོལ བའོ། །སེམས རང བཞིན
གྱིས འོད གསལ བ དེ དགེ དུ ཤེས པ སྟེ། དེའི ཕྱིར སེ ལ ཀྱི སྐད ཅིག
20 གཅིག དང ལྡན པའི (354a) ཤེས རབ ཀྱིས བླ ། མེད པ ཡང དག པར

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས
བྱ་བ་ནས་ཚིག་སྔོན་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནས་རྒྱས
ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐབས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ
འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་ཀྱི 5
ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྨྲ་བ་དང
ཙང་ཞི་སྨྲ་བ་དང་ཟ་བ་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་ཚིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན
རྣམས་འདུལ་ཞིང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་དང་རྒྱ་བརྩོན་ལྡན་འདས
ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གང་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ནི 10
བཅུ་གསུམ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་གི་ལས་ཐམས
ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །དེ
ཇི་སྙེད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚིག་སྨྲོན
པའོ། །ཅན་པར་ཕྱར་སྒྲོ་བའོ། །མིན་ཏུ་ཅེ་ན་ཞེ་ཅིག་སྨྲ་བོ། །དེ 15
བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་ནི་ཡང་ཀུན་མི་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་མི
ངར་བྱའོ། །མི་བཟོ་བོ། །མི་དགར་བོ། །མི་གཡོ་བོ། །དོ་དེ
ཅན་ཟ་ཡིད་མཚོ་ཞེས་[illegible]ཀྱི་རྗེས་སུ
འབྲང་བའོ། །རྣ་བའི་བརྒྱ་ཁ་ལ་ཅན་དང་ལྡན་པའོ་ཞེ་ན་ཐ་བའི་བར
ཡང་དག་ཀུན་ཏུ་ལྡན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རིག་ཀྱི་བུ་དེ 20

བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་ནི་རེ་ཏྣ་ཤྲཱ་སྟེ། རེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སྐབས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་བཞི་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། [382b] །དེ་
5 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉམས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན། ཡིད་ཀྱི་ན་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་གྱི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་ག་མ་པའོ། །ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ
10 བསྒོམ་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའོ།
།དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །རྟེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའོ།
།སྲིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར
གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ།
15 །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱུ་ཙ་དཔྱ་
པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སྐབས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་ནི་བཅོ་ལྔ་པའོ།

།རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་འདས་པའི་དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
ཆགས་པ་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ །དེར་བའི་དུས་ཀྱི་
20 ར་ཞུ་ཀྱི་ཡོང་བྱུང་བ་དང་ཤེག་པ་རྗེ་སྲིད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

བཀྲད པའི ཚུལ གྱིས རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ དག ན ཅི དང ཤིང གེལ པ
དང། སྨན དང དགའ ཚལ དུ བྱུར པ དེ དག ཐམས ཅད ཀྱང རབ ཏུ
ཤེས སོ། །དེ དག ན སེམས ཅན གྱི ཚོགས སེམས ཅན དུ བཏགས ནར
བྱུར པ ཇི སྙེད པ དང། སངས རྒྱས འབྱུང ཇི སྙེད པ དང། སངས
རྒྱས རེ རེས ཆོས བསྟན ཞིང བརྗོད པ ཇི སྙེད པ དང། ཇི སྙེད ཅིག
ཉན ཐོས ཀྱི ཐེག པ ལ བཏུལ བ དང། ཇི་སྙེད ཅིག ཐེག པ ཆེན པོ ལ
བཏུལ བ དེ དག ཐམས ཅད རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཞེས བྱ བ རྒྱས པར
འབྱུང ཞིང སེལས ཀྱི རྒྱུད ཀྱང རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཤེམས གང གི འོག ཏུ
སེམས གང བྱུང བ དེ ཐམས ཅད ཀྱང བཀྲད པའི ཚུལ གྱིས [333 a] རབ ཏུ
ཤེས ཏེ། དེ ཡང མངོན སུམ གྱིས ཤེས པ དང རྗེས སུ འགྲོ བའི ཤེས པས
སོ། །དེ ཡང དེ བཞིན གཤེགས པའི སེམས ཀྱི རྒྱུད འདས པ བཤད པ
རྣམས ཀྱང དམིགས སོ། དེ བཞིན གཤེགས པ ནི ཡེ ཤེས དེ ལྟ བུ དང
ལྡན པས སེམས ཅན རྣམས ལ ཁྱད པར ཆོས སྟོན ཏོ། །ཞེས བྱ བ ལ
སོགས པ འབྱུང སྟེ། འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས ལ འཇུག པ ནི བཅུ དྲུག
པའོ།

|རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང མ འོངས པའི དུས ལ དེ བཞིན གཤེགས
པའི ཡེ ཤེས སྒོད པ ཆགས པ མེད ཅིང ཐོགས པ མེད པར འཇུག གོ
|སེམས ཅན དག ཆོས ཟབ ཞིང གང དག ཅིག མ འོངས པ ན འབྱུང བར
འགྱུར བ དག འཇིག ངར འབྱུང བ དེ དག ཐམས ཅད དེ བཞིན གཤེགས
པས རབ ཏུ ཤེས སོ ཞེས བྱ བ གྲགས པར འགྱུར ཞིང། མ འོངས པའི

སེམས ཀྱི རྒྱུད བསྐྱལ པར འགྱུར བ་མ ཡིན པར མ འོངས པ ལ ལྟ བས
སེམས ཅན རྣམས ལ ཆོས སྟོན ཏོ། །འདི སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ
དེ བཅུ བདུན པའོ།

།རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང ད ལྟར བྱུང བའི དུས ལ དེ བཞིན གཤེགས
5 པའི ཡེ ཤེས མཐོང བ ཆགས པ མེད ཅིང ཐོགས པ མེད པར འཇུག གོ
།དེ བཞིན གཤེགས པས ཕྱོགས བཅུ དག ན ད ལྟར བྱུང བའི སངས རྒྱས
ཀྱི ཞིང ཐམས ཅད བགྲང བའི ཚུལ གྱིས རབ ཏུ ཤེས སོ། །ད ལྟར བྱུང
བའི སངས རྒྱས ཐམས ཅད རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ བྱང ཆུབ
སེམས དཔའ ཐམས ཅད དང། ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས ཐམས ཅད
10 ནས དངོས པོ ཐམས ཅད དང། ས ཡི ཁམས རྡུལ ཕྲ རབ ཀྱི རྡུལ གྱི
ཚད བརྟག པ ཐམས ཅད ཀྱི བར དུ བགྲང བའི ཚུལ གྱིས རབ ཏུ ཤེས
སོ། །དེ བཞིན དུ ཆུའི ཁམས སྐྲའི རྩེ མོས སྣང བ བགྲང བའི ཚུལ དང།
མེའི ཁམས ཀྱི སྐྱེ བ དང འགགས པ བགྲང བའི ཚུལ དང། རླུང གི
ཁམས ཐམས ཅད གཟུགས སུ གྱུར ར ལ བབ པའི ཚུལ དང། ནམ མཁའི
15 [393 b] ཁམས ཐམས ཅད སྐྲ ཡི རྩེ མོས རྒྱས པར དགག པའི བར གྱི རབ
ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ སེམས ཅན དམྱལ བ ལ སོགས ངའི འགྲོ བར
སྐྱེ བའི ཁམས དང། ད བཞིན དུ ད ལྟར བྱུང བའི ལྷའི སེམས ཅན ཀྱི
ཁམས ཀུང རང ཏུ ཤེས སོ ནས ཀྱི ཚེར སྤྱར བར བྱ ཞིང། དེ བཞིན
གཤེགས པ ལ དེ གཅིག ཀྱི རྗེས སུ འབང བའི རྣམ པར ཤེས པ མང ཅིང
20 གཅིག ལ མང པ ལ བསྡུང བའི ཕྱིར སངས རྒྱས རྣམས ལ ཆོས ཀུང སྟོ།

ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་སུམ་ཅུ་
ཙ་གཉིས་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པོའི།

།རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།
།བདོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། 5
།གཞན་ནི་ཉེ་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
།མདོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། ༢༧༣
།གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་།
།འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་།
།དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། 10
།དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། ༢༧༤

།རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ།

།ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་།
།འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།
།གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། 15
།དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ༢༧༥
།མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།
།དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།
།ཐེར་ཟུག་གནས་མེད་འཇིག་མེད་པས།
།ཞི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༧༦ 20

།འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལ།
ད་ལྟར་བ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་མི་
དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པའོ། །ཇི་སྐད་
དུ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་
5 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།

།རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།
།འདུས་བྱས་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།
10 །འདུས་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
།སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༧༨ [384 a]

།འདུས་བྱས་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་
15 ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་
དོ། །གང་གཞན་བཞི་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

།དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།
།ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།
།དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།
20 །དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཀག། ༢༧༩

།དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

།མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།
།འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།
།དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།
།དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ༢༢༠

།དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

།རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།
།རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ།
།འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།
།རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྙད། ༢༢༡

།རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

།སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་འམ།
།མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་ཀུ་ན།
།དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།

།གཞན ཀྱི དངོས པོར རབ ཏུ བསྒྲུབས། ༢༢༢
།ཡང དག མཐའ དང དེ བཞིན ཉིད།
།དེ གཞན དངོས པོའི སྟོང ཉིད དོ

།གཞན ཀྱི དངོས པོ ནི མཆོག ཏུ གྱུར པའི དེ ཁོ ན ཉིད དོ། །དེའི
5 མཆོག ཏུ གྱུར པ ཉིད ནི རྟག ཏུ ཡོད པ ཉིད དོ། །རྣམ པ གཅིག ཏུ ན
གཞན ཀྱི དངོས པོ ནི ཡེ ཤེས ཕུལ དུ བྱུང བས རྟོག པར བྱ བའི དངོས
པོ སྟེ། དེ ནི དེ ཉིད ཀྱིས སྟོང ངོ། །ཡང ན པ རོལ ན ཡོད པ ནི གཞན
ཀྱི དངོས པོའོ། [384 b] །འཁོར བ ལས འདས པའི ཕྱིར གཞན ཀྱི དངོས པོ
ཞེས བྱ བ ནི ཡང དག པའི མཐའ སྟེ། རྣམ པར འགྱུར བ མེད པས དོན
10 དེ བཞིན ཉིད སྟོང པ ཉིད ཀྱི མཚན ཉིད ཅན ཀྱི སྟོང པ ཉིད ནི གཞན ཀྱི
དངོས པོ སྟོང པ ཉིད དོ།

།ཤེས རབ པ རོལ ཕྱིན ཚུལ ལས།
།དེ དག དེ སྐད རབ ཏུ བསྒྲགས། ༢༢༣

།ད ནི ཤེས རབ ཀྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལ ལྷག པར མོས པའི བྱང
15 ཆུབ སེམས དཔའ རྣམས ཀྱི ཐུན མོང མ ཡིན པའི ཡོན ཏན ཕུལ དུ བྱུང
བ བརྗོད པའི བློ ནས ཤེས རབ ཀྱི སྐབས ཡོངས སུ རྫོགས པར བྱ བའི
ཕྱིར བཤད པ།

དེ ལྟར བློ གྲོས ཟེར གྱིས སྣང བ ཀ་ལ བྱས པའི།
།རང གི ལག ན གནས པའི སྐྱུ རུ ར བཞིན དུ།
20 །སྲིད གསུམ འདི དག མ ལུས གདོད ནས སྐྱེ མེད པར།

|རྟོགས དེ ཐ སྙད བདེན པའི སྟོབས ཀྱིས འགོག པར འགྲོ| ༢༢༩

|དེ དེ ལྟར ཀྱི སྒྲ ནི ཇི སྐད བཤད པའི རྣམ པར དབྱད པ ཉེ བར བསྟན པའི དོན ཏུའོ| |ཇི སྐད བཤད པའི རྣམ པར དབྱད པ ལས བྱུང པའི བློ གྲོས ཀྱི འོད ཟེར གྱིས དེ ཁོ ན ཉིད མཐོང བ ལ བགེགས བྱེད པའི མུན པ འཇོམས པའི སྣང བ གསལ བར བྱས པ གང ཡིན གང ལ ཡོད 5
པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དེ ལ དེ སྐད ཅེས བྱའོ| |དེ ནི ཀུན རྫོབ ཀྱི བདེན པའི སྟོབས ཀྱིས འགོག པ ལ སྙོམས པར འཇུག པར འགྱུར རོ| |འགོག པའི ངོ བོ འགྲོ བ ཡོངས སུ སྐྱོབ པའི བསམ པ ཡོངས སུ འདོར བ ཡང མ ཡིན ནོ ཞེས བཤད པ|

རྟག ཏུ འགོག པར གཏོགས པའི བསམ ལྡན ཡིན མོད ཀྱི| 10

|འགྲོ བ མགོན མེད པ ལ སྙིང རྗེའང སྐྱེད པར བྱེད|

|འདིའི སྒྱུར བ ནི འཁོར བར རྟག པ ཡིན| |ལྷག པའི བསམ པ ནི རྒྱ དན ལས འདས པར རྟག པ ཡིན པས འགྲོ བ མགོན མེད པ ལ འདིའི སྙིང རྗེ ཆེས ཤིན ཏུ རྣམ པར འཕེལ བར འགྱུར རོ|

|དེ གོང བདེ གཤེགས གསུང སྐྱེས སངས རྒྱས འབྲིང བཅས ནི| 15

|མ ལུས པ རྣམས བློ ཡིས པམ པར བྱེད པའང ཡིན| ༢༢༥

|སངས རྒྱས པར མ རྣམས དང ལྷན ཅིག ཏུ གྱུར པ ནི སངས རྒྱས འབྲིང བཅས པོ| |དེ དག སུ ཞིག ཅེ ན| [335 a] བདེ བར གཤེགས པའི གསུང ལས སྐྱེས པ རྣམས ཏེ ཉན ཐོས རྣམས སོ ཞེས བྱ བའི དོན ཏོ| |དེ དག ཐམས ཅད ཀྱང བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས རྒྱུ པ དེ ཡི གོང རོལ 20

བསྟན་ པ་ ལ་ སོགས་ པར་ ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ ཡམ་ པར་ བྱེད་ དོ།

།ཀུན་ རྫོབ་ དེ་ ཉིད་ གསོག་ ཡངས་ དཀར་ པོ་ རྒྱས་ གྱུར་ པ།

།དང་ པའི་ རྒྱལ་ པོ་ དེ་ ནི་ སྐྱེ་ བོའི་ དད་ པ་ ཡིས།

།མཐུན་ དུ་ བདར་ ནས་ དགེ་ བའི་ རླུང་ གི་ ཤུགས་ སྤོབས་ ཀྱིས།

5 །རྒྱལ་ བའི་ ཡོན་ ཏན་ རྒྱ་ མཚོའི་ པ་ རོལ་ མཆོག་ ཏུ་ འགྲོ། ༢༢༨

།དེའི་ ཀུན་ རྫོབ་ ཀྱི་ ཡོན་ ཏན་ རྣམས་ ཀྱང་ ཆེས་ ལྷག་ པར་ རབ་ ཏུ་ འཕར་ པར་ འགྱུར་ རོ། །གང་ གི[ས] ན་ འདི་ སྐྱེ་ བོའི་ དད་ པ་ ཐུལ་ དུ་ བྱུང་ བ་ སྤྱོད་ པ་ རྣམས་ དང་ ལྡན་ ཅིག་ རྒྱལ་ བའི་ ཡོན་ ཏན་ གྱི་ རྒྱ་ མཚོ་ ཆེན་ པོའི་ པ་ རོལ་ ཏུ་ འགྲོ་ བར་ འགྱུར་ བ་ བརྟེན་ པ་ གཉིས་ པོ་ དེ་ ནི་ གསོག་ པ་ ཡངས་ པ་ གཉིས་
10 ཡིན་ ནོ།

།སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ དྲུག་ པ་ བཤད་ ཟིན་ ཏོ། །དབུ་ མ་ ལ་ འཇུག་ པའི་ བཤད་ པ་ ལས་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ དྲུག་ པའོ།། །།

།།ད་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ བདུན་ པའི་ དབང་ དུ་ བྱས་ ནས་ བཤད་ པ།

རིང་ དུ་ སོང་ བའི་ འདིར་ ནི་ སྐད་ ཅིག་ དང་།

15 །སྐད་ ཅིག་ ལ་ ནི་ འགོག་ པར་ འཇུག་ འགྱུར་ ཞིང་།

།ཐབས་ ཀྱི་ པ་ རོལ་ ཕྱིན་ ལེགས་ འབར་ བའང་ འཐོབ།

།འགོག་ པ་ ལ་ སྙོམས་ པར་ འཇུག་ པ་ ནི་ ཡང་ དག་ པའི་ མཐའ་ ལ་ སྙོམས་ པར་ འཇུག་ པ་ ཡིན་ པས། དེ་ བཞིན་ ཉིད་ ལ་ འགོག་ པ་ ཞེས་ བརྗོད་ དེ་ འདིར་ སྤྲོས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ འགག་ པར་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །ས་ བདུན་ པར་ རབ

ཏུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
སྐད་དུ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་
ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ 5
སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་
པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་ནི་མི་བྱའོ་
ཞེས་རྒྱས་ [385 b] པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་
པར་ཁྱད་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ 10
ཤེས་ཞེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཁོ་ནར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ།། །།

།།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
ཡང་ཡང་སྔར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ༡ 15
།ཀར་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།
།མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྔར་གྱི་དགེ་བ་ལས་
ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཆེད་དུ་གང་དུ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་

པ བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས'བརྒྱད པ མི གཡོ བ ལ འཇུག པར འགྱུར
རོ། །དེ ལ ཡང ནས ཡང དུ སྔར གྱི དགེ བ ལས ལྷག པ ཐོབ པ ནི།
ཇི སྐད དུ། ཀྱེ རྒྱལ བའི སྲས དག འདི ལྟ སྟེ དཔེར ན། རྒྱ མཚོ ཆེན
པོར འགྲོ བའི གྲུ བོ ཆེ ནི རྒྱ མཚོ ཆེན པོ ལ མ ཐུག གི བར དུ ཆེད
5 དུ བསྐྱོད ཙེང འགྲོ བར བྱ བ ཡིན ཏེ། གང གི ཚེ རྒྱ མཚོ ཆེན པོ ལ
ཕྱིན མ ཐག ཏུ རླུང གི དཀྱིལ འཁོར གྱིས བསྐྱོད ནས ཆེད དུ བསྐྱོད མི
དགོས པར འགྲོ སྟེ། དེས རྒྱ མཚོ ཆེན པོ ལ ཉིན གཅིག གིས ཅི ཚོད པ
དེ ནི སྔོན ཆེད དུ བསྐྱོད ཙེང འགྲོ བས ལོ བརྒྱར ཡང དེ སྲིད དུ ཚད མེད
པར ཕྱིན པར མི ནུས སོ། །ཀྱེ རྒྱལ བའི སྲས དག དེ བཞིན དུ། བྱང
10 ཆུབ སེམས དཔའ དགེ བའི རྩ བའི ཚོགས ཤིན ཏུ བསགས པ ཐེག པ ཆེན
པོ ཡང དག པར བསྒྲུབས པ ཡང། བྱང ཆུབ སེམས དཔའི སྤྱོད པའི རྒྱ
མཚོར ཕྱིན ནས ལྷུན གྱིས གྲུབ པའི ཡེ ཤེས ཀྱིས ཡུད ཙམ ཅིག ལ ཐམས
ཅད མཁྱེན པའི ཡེ ཤེས ཅི ཙམ གཏོན པ དེ ནི སྔོན གྱི ཆེད དུ བྱ བའི
ལས ཀྱིས བསྐལ པ འབུམ དུ ཡང དེ སྲིད དུ དཔག ཏུ མེད པ གཏོན པར
15 མི ནུས སོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།འདི ཡི [386 a] སྨོན ལམ ཤིན ཏུ དག འགྱུར ཞིང །

།རྒྱལ བ རྣམས ཀྱི འགོག ལས སློང བར མཛད། ༢

།འདིར སེམས དང པོ བསྐྱེད པར བྱུང བ ན། སྨོན ལམ ཆེན པོ
བཅུ ལ སོགས པ སྨོན ལམ འབུམ ཕྲག གྲངས མེད པ ཕྲག བཅུ གང དག
20 མངོན པར བཏབ པ དེ དག འདི ལ ཡོངས སུ དག པར འགྱུར བས འདི

སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་རྣམ་པར་
བཞག་སྟེ། དགུ་པར་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། །བཅུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་
སྒྱུར་བ་ལྟར་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ས་མི་གཡོ་བར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་ཡང་མཛད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ།
ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱུན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དེ།
དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་
པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དེ་སྟོབས་བཅུ་
དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བྱོས་ཤིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་
ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཞིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་
དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་[386 b]རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིད་གཞེད་

སྒྲུ་པ་འདི་དག་ལ་སོགས་པ་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྔོན་གྱི་སྨོན
ལམ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན
འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ
ཤེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ
5 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ད་ལྟར
འགོག་པ་ལས་སློང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི།

ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།
།ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།
10 །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི།
།འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་ནུས་མ་ཡིན། ༣

།རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་སྐྱུན་པ་ལྟར
ཉོན་མོངས་པ་སྤྲང་ཕྱུང་བ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ
ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི
15 བ་ཁོ་ན་གྱུར་ལ། དེ་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར
དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར
བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་བསྒྲིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཁམས
20 གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས

དང་ མ་ ཐལ་ བ་ ལ་ མྱ་ ངན་ ལས་ འདས་ པ་ ཐོབ་ པ་ སྲིད་ པ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ།
།གལ་ ཏེ་ འདིས་ དེར་ ཁམས་ གསུམ་ ལས་ འདོད་ ཆགས་ དང་ བྲལ་ བར་ འགྱུར་ ན།
དེའི་ ཚེ་ འཁོར་ བ་ འགགས་ པས་ ཇི་ ལྟར་ འདི་ ཡིས་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ མ
ལུས་ པ་ ཡོངས་ སུ་ རྫོགས་ པར་ འགྱུར་ ཞེ་ ན། བཤད་ པ།

།འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་[337 a]འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། 5
།སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།

།འདིའི་ འཁོར་ བ་ ནི་ འགག་ མོད་ ཀྱི་ དེ་ ལྟ་ ན་ ཡང་ འདི་ ལ་ དབང་ བཅུ
པོ་ དག་ ཉེ་ བར་ སྐྱེ་ ལ། འདི་ དག་ གིས་ འདི་ ཡིད་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ གྱི་ ལུས་ ཀྱི
སྒོ་ ནས་ བདག་ ཉིད་ ཀྱི་ དངོས་ པོ་ སྣ་ ཚོགས་ པ་ སྟོན་ པར་ བྱེད་ དོ། །དེའི་ ཕྱིར
འདིའི་ ཚོགས་ མ་ ལུས་ པར་ ཡོངས་ སུ་ རྫོགས་ པར་ མི་ འགལ་ ལོ། 10

།དེ་ ལ་ དབང་ བཅུ་ ནི། ཇི་ སྐད་ དུ། བསྐལ་ པ་ བརྗོད་ དུ་ མེད་ པའི
ཡང་ བརྗོད་ དུ་ མེད་ པར་ ཚེ་ ཚད་ བྱིན་ གྱིས་ རློབ་ པས་ ཚེ་ ལ་ དབང་ བ་ འཐོབ
པོ། །ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ངེས་ པར་ སེམས་ དཔག་ ཏུ་ མེད་ པའི་ ཡེ་ ཤེས་ ཀྱི་ འཇུག
པས་ སེམས་ ལ་ དབང་ བ་ འཐོབ་ པོ། །འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ ཁམས་ ཐམས་ ཅད་ རྒྱན
བཀོད་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ མས་ རབ་ ཏུ་ བརྒྱན་ པའི་ བྱིན་ གྱིས་ བརླབས་ ཀུན་ ཏུ་ 15
སྟོན་ པས་ ཡོ་ བྱད་ ལ་ དབང་ བ་ འཐོབ་ པོ། །ལས་ ཀྱི་ རྣམ་ པར་ སྨིན་ པ་ བྱིན
གྱིས་ བརླབས་ ཀྱི་ དུས་ ཇི་ ལྟ་ བ་ བཞིན་ དུ་ སྟོན་ པས་ ལས་ ལ་ དབང་ བ་ འཐོབ
པོ། །འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ ཁམས་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ སྐྱེ་ བ་ ཀུན་ ཏུ་ སྟོན་ པས་ སྐྱེ་ བ
ལ་ དབང་ བ་ འཐོབ་ པོ། །སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཞིང་ དང་ དུས་ གང་ ཅེ་ དགའ་ བར
མངོན་ པར་ རྫོགས་ པར་ བྱང་ ཆུབ་ པར་ ཀུན་ ཏུ་ སྟོན་ པས་ སྨོན་ ལམ་ ལ་ དབང 20

པ འཐོབ པོ། །འཇིག རྟེན གྱི ཁམས ཐམས ཅད སངས རྒྱས ཀྱི རབ ཏུ
གང བར ཀུན ཏུ སྟོན པས མོས པ ལ དབང བ འཐོབ པོ། །སངས རྒྱས ཀྱི
ཞིང ཐམས ཅད དུ རྫུ འཕྲུལ གྱི རྣམ པར འཕྲུལ པ ཀུན ཏུ སྟོན པས རྫུ
འཕྲུལ ལ དབང བ འཐོབ པོ། །དེ བཞིན གཤེགས པའི སྟོབས དང། མི
5 འཇིགས པ དང། སངས རྒྱས ཀྱི ཆོས མ འདྲེས པ དང། མཚན དང དཔེ
བྱད བཟང པོ དང། མངོན པར རྫོགས'པར བྱང ཆུབ པ ཀུན ཏུ སྟོན
པས ཡེ ཤེས ལ དབང བ འཐོབ པོ། །མཐའ དང དབུས མེད པའི ཆོས ཀྱི
སྒོ སྣང པ ཀུན ཏུ སྟོན པས ཆོས ལ དབང བ འཐོབ པོ། །ཞེས རྒྱས པར
གསུངས པ ལྟ བུའོ།

10 །སེམས བསྐྱེད པ བརྒྱད པ བཤད ཟིན ཏོ། [387 b] །དགུ མ ལ འཇུག
པའི བཤད པ ལས སེམས བསྐྱེད པ བརྒྱད པའོ།།

།།ད ནི སེམས བསྐྱེད པ དགུ པའི དབང དུ བྱས ནས བཤད པ།
།དགུ པ ལ ནི དེའི སྟོབས ལྟ ཞིག མཐའ དག རྫོགས པར དག འགྱུར ཞིང །
།དེ བཞིན ཡང དག རིག རང གི ཡོན ཏན ཡོངས སུ དག པའང འཐོབ། ༨

15 །བྱང ཆུབ སེམས དཔའི ས དགུ པར ནི བྱང ཆུབ སེམས དཔའི སྟོབས
ཀྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ཆེས ཡོངས སུ དག པར འགྱུར ཞིང སོ སོ ཡང
དག པར རིག པ རང གི ཡོན ཏན ཡོངས སུ དག པ བཞི ཡང འཐོབ སྟེ།
ཆོས ཀྱི སོ སོ ཡང དག པར རིག པ དང། དོན སོ སོ ཡང དག པར རིག
པ དང། ངེས པའི ཚིག སོ སོ ཡང དག པར རིག པ དང། སྤོབས པ

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དོན་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་མ་
འདྲེས་པར་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ 5
རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།

།སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ།།

།།ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། 10

བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ།
།དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན།
།ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།
།དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ 15
དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ [388 a] དབང་བསྐུར་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཇི་སྙེད་
པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ

མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག
བཅུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་
གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུར་ཆད་པའི་རྒྱལ་པོ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་པདྨའི
འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི
ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཚམ་ཞིང་དེའི་ཆེད་དུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེའི་ཏིང
ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ། །དེ་དེ
ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན
ནས་གཞན་འཇོམ་པ་རྣམས་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་དག་བྱུང་ནས་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས
སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། །ཕྱིན་ཆེན་པོ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་དགེ་བའི
ལོ་ཏོག་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷུན་གྱི་གྲུབ་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི
ཆར་ཡང་མངོན་པར་འབེབས་སོ།

།སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི
བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའོ།།

།།དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན
ཀྱི་གྲངས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།
དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།

།དེ དག ཕྱིན ཆེས བསྐལ ཀུན འདི ཡིས རྟོགས།

།དེ ཉིད ཚེ ན བསྐལ པ བཀྲར གནས མེད །

།སྟོན དང ཕྱི མའི མཐར ཡང ཡང དག འཇུག ༡

།ཟླ ལྡན ཉིད འཛིན བཀྲ ཤག སྐྱོམས པར འཇུག ཅེར གཏོར ཕྱེད དེ།

།འཇིག རྟེན ཁམས བཀྲ འདི ཡིས [388 b] ཀུན ནས ཀཡོ ཞིང སྣང བར བྱས། 5

།དེ བཞིན ཧུ འཕྲུལ ཕྱེས དེ སེམས ཅན བཀྲ ཤག སྨིན ཕྱེད ཅེར །

།བཀྲ ཤག ངངས དར རྗེས འཕེལ ཞིང དག ཏུ ཡང འགྲོ བར འགྱུར།༢

།དེས ནི ཆོས ཀྱི སྐྲ རྣམས ཡང དག འཕྱེད ཕྱེད སྦྱིབ དབང སྦས།

།རང གི ལུས ལ ལུས རྣམས ཀུན ནས སྟོན བར ཕྱེད པར ཡིན།

།རང གི འཁོར དང བཅས པས མཛེས འཕྲུར ལུས ནི རེ རེ ཞིང ། 10

།རྒྱལ བའི སྲས པོ བཀྲ ཤག དག དང རྗེས སུ འཕེལ བའང སྟོན།༣

།ཇི སྐད ཏུ། རབ ཏུ བྱང ནས ཀུ སྐད ཅིག ཐང ཅིག ཡུད ཙམ ཅིག ལ ཉིད དེ འཛིན བཀྲ རབ ཏུ འཕེལ ཅེར དེ དག ལ སྐྱོམས པར འཇུག པ ཡང འཇུག པ དང། ངས ཀྱས བཀྲ མཐོང པ དང། དེ དག གི ཕྱིན ཕྱིས བསྐལས ཀུར ཡང དག བར སེས པ དང། འཇིག རྟེན གྱི ཁམས བཀྲ 15 གཡོ བར ཕྱེད པ དང། ཞིང བཀྲར ཡང འགྲོ བ དང། འཇིག རྟེན གྱི ཁམས བཀྲ སྣང བར ཕྱེད པ དང། སེམས ཅན བཀྲ ཡོངས སུ སྨིན བར ཕྱེད པ དང། བསྐལ པ བཀྲར གནས བར ཕྱེད པ དང། བསྐལ པ བཀྲ ལ སྟོན དང ཕྱི མའི མཐར ཞུག པ དང། ཆོས ཀྱི སྒོ བཀྲ རྣམ པར འབྱེད པ དང། ལུས བཀྲ ཀུན ཏུ སྟོན པ དང། ལུས རེ རེ ཡང འཁོར 20

བྱང ཆུབ སེམས དཔའ བཀྲ བརྒྱ དང ལྡན པར ཀུན ཏུ སྟོན པའི ཞེས
གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།བློ ལྡན རབ ཏུ དགའ བར གནས པས ཡོན ཏན དེ དག ནི།
།ཐོབ པར གྱུར ནས དེ བཞིན ཁོ ནར དྲི མ མེད གནས པས།
5 །དེ དག སྟོང ནི ཡང དག འཐོབ པར འགྱུར ཏེ།

།སེམས དང པོ བསྐྱེད པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའ འདིས ཡོན ཏན
སྦྱངས བརྒྱ དང རྗེས སུ འབྲེལ བ གང ཐོབ པ དེ དག ཁོ ན སེམས གཉིས
པ བསྐྱེད པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔས སྟོང འཐོབ པར འགྱུར རོ ཞེས རྒྱ
ཆེར བཤད པར བྱའོ། །ཡོན ཏན དེ དག ཉིད སེམས བསྐྱེད པ གསུམ པ
10 ལ སོགས པ

ས ལྔ པའོ།

།འདི དག རྣམས ལ བྱང ཆུབ སེམས དཔའ ཡིས ནི འབུམ ཕྲག དང། ༨
།བྱེ བ ཕྲག བརྒྱ [389 a] འཐོབ ཅིང དེ ཡིས བྱེ བ སྟོང འགྱུར འཐོབ།
།དེ ནས བྱེ བ བརྒྱ ཕྲག སྟོང འགྱུར ཡང འཐོབ བྱེ བ ཕྲག
15 །ཁྲིག ཁྲིག ཕྲག བཅུར རྫོགས པར བསྒྱུར དང སླར ཡང སྟོང ཕྲག ཏུ།
།ཡང དག པར ནི བསྒྱུར བ མཐའ དག རབ ཏུ འཐོབ པར འགྱུར། ༩

།དེ ལ སེམས གསུམ པ བསྐྱེད པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔས ནི ཇི སྐད
བཀད པའི ཡོན ཏན རྣམས འབུམ འཐོབ བོ། །སེམས བཞི པ བསྐྱེད པའི
བྱང ཆུབ སེམས དཔས ནི བྱེ བ ཕྲག བརྒྱ འཐོབ བོ། །སེམས ལྔ པ བསྐྱེད
20 པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔས ནི བྱེ བ ཕྲག སྟོང འཐོབ བོ། །སེམས དྲུག པ

བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་བ་འབུམ་འགྲོབ་བོ། །སེམས་བདུན་
པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་ཕྲག་འཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་
གྲངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་མི་སྲིད་པས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བཤད་པ། 5

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།
།སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྡོམས་འཇིག་རྟེན་ན།
།རྡུལ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།
།གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༨

།བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་[བརྒྱད་པ་]བསྐྱེད་པས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་ 10
བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་འཐོབ་བོ།

།ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྔར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག
།གྲངས་མེད་བཅུ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། 15
།འཛོམས་པ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༩

།སེམས་དགུ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་
ཡོན་ཏན་དག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་
ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་བོ།

།རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་ནི་ཡོན་ཏན་དག 20

།དག གི སྤྱོད ཡུལ ལས ཆོས [389 b] འདས འགྱུར ཞིང །
།དག གི སྤྱོད ཡུལ མ ཡིན བསྒོམས རྣམས ན།
།རྟུལ དག རྗེ སྐྱེད ཡོད པ དེ སྐྱེད འགྱུར། ༨

།རེ ཞིག བཅུ པོ འདིར རེའི ཞེས བྱ བའི རེ ཞིག སྨྲ འདིས ནི དེ
5 ཙམ ཁོ ནར ཟད པ ནི མ ཡིན ནོ ཞེས ཡོན ཏན བརྗོད པར བྱ བ ལ གོ
རིམ སྟོན པར བྱེད དོ། །གཞན ཡང བྱང ཆུབ སེམས དཔའ འདིས ནི།

པ སྤྱིའི ཁྱད པར བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དང །
།ལྷན ཅིག རྫོགས སངས རྒྱས སྐུ བཀོད འདས དང །
།དེ བཞིན ལྷ དང ལྷ མིན མི དག ཀྱང །
10 །སྐད ཅིག སྐད ཅིག ལ ནི སྟོན པར ནུས། ༩

།བྱང ཆུབ སེམས དཔའ སེམས བཅུ པ བསྐྱེད པ འདིས ནི རྟག པ
ཀུན ནས རྒྱུ བ མེད པར རང གི ལུས ཀྱི བ སྤུའི བུ ག རེ རེས སངས
རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས བགྲང བ ལས འདས པ རེ རེ ཞིང བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ གཞལ གྱིས མི ལང བའི འཁོར མངའ བདག སྐད ཅིག སྐད ཅིག ལ
15 རྣམ པ གཞན དང གཞན ཏུའང སྟོན པར ནུས ལ། དེ དག ལས གཞན
འགྲོ བ ལྔའི འཁོར བ མི ལ སོགས པའི དབྱེ བས ཐ དད པ ཡང མ
འདྲེས པར བ སྤུའི ཁུང བུ རེ རེར སྐད ཅིག རེ རེ ལ སྟོན པར ནུས སོ།
།ཀྱང གི སྒྲ ནི མ སྨོས པ བསྡུ བའི དོན ཏུ སྟེ། བརྒྱ བྱིན དང །
ཚངས པ དང ། འཇིག རྟེན སྐྱོང བ དང ། མིའི རྒྱལ པོ དང ། ཉན ཐོས
20 དང ། རང སངས རྒྱས དང ། དེ བཞིན གཤེགས པས གདུལ བའི སེམས

ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཀྱི་དོན་སྡུད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

།དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་[390 a] བརྗོད་པར་འདོད་པས་བསྟོད་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དཔང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་ཕྱུར་བའི་ཕྱིར།
།སྟོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སླར་ཡང་འབད་ཕྱུར་ཞིང་།
།འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་ཕྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།
།ཡོན་ཏན་མཐར་དག་མཐར་ཕྱུག་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས། ༡

།དཔེར་ན་ཟླ་བས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགྲོ་བ་ན་ལྡུས་པ་གསལ་བར་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་སྤྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བརྙེས་པས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྙེས་ནུས་པར་མཆེད་ནས་དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འབད་པ་བརྩམས་པར་འགྱུར་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྩམས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྙེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐར་དག་གི་མཐར་ཕྱུག་པ་སྟེ་

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར
དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ
བ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད
5 མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར།
།དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།
།དེ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ན།
།མཁྱེན་བྱར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། [2]

10 །དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཁར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ
མེད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ
མེད་པ་ནི་བཞིན་དུ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་[390 b]ལ་སོགས་པའི་དངོས
པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་ད་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན
ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།
15 །དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁ་ནས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་བཅོམ
ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི
ཡེ་ཤེས་བརྙེས་སོ། །དེར་སྨྲས་པ།

གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།
།བློ་ན་ཞུགས་པར་མིན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིག་པར་མ་ཡིན་ལ།
20 །ཀུན་དུ་ཤིག་མེད་བ་དེ་ཤིས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགགས་པར་འགྱུར།

།མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཚོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲ། 2

།སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་
ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇོག་ན། གང་གི་
ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དེ་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་མེད་འཇུག་པར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། འདི་ 5
ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་བློ་འཇུག་པ་ན་ཅིའི་
རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །བློ་མི་འཇུག་ན་ནི། ཇི་ན་ཤེས་
བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ 10
ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྨྲས་པ།

ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།

།ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕན་
ཚུན་འགལ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཀུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་ 15
པ་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ཅི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་ཚིག་ཅག་གིས་གཞན་
དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོག་པར་(391 a)བྱེད། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིགས་སོ།
།འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། 20

།དེ ཚེ དེ རྣམ རྟེན ལས དེ ཡིས དེ ཉིད རྟོགས པ ལྟ བུ སྟེ།
།ཇི ལྟར སེམས ནི གང གི རྣམ པ ཅན དུ འགྱུར བ དེ ཡིས ཡུལ།
།དེ ཡོངས ཤེས པ དེ བཞིན ཐ སྙད ཉེ བར རྟེན ནས རིག པ ཡིན། ༨

།འདི ན དེའི རྣལ པའི རྗེས སུ བྱད པ ཉིད འཛིན པ ན རྣམ པར ཤེས པས ཡུལ རིག གོ ཞེས བརྗོད དེ། དཔེར ན རྣམ པར ཤེས པ སྔོན པོའི རྣམ པ བསྒྲིལ པ ཉེ བར སྐྱེ བ ན སྔོན པོ ཤེས པོ ཞེས བརྗོད པ དེ བཞིན ནོ། ཤེས པ དེ ཁོ ན ཉིད ཀྱི རྣལ པའི རྗེས སུ བྱེད པ སྐྱེ བ ན དེ ཁོ ན ཉིད ཤེས སོ ཞེས ཉེ བར གདགས སོ། །ཤེས པ དེའི རྣམ པའི རྗེས སུ བྱེད པ ཉིད བསྟན པའི ཕྱིར།

གང ཚེ སྐྱེ མེད དེ ཉིད ཡིན ཞིང བློ ཡང སྐྱེ བ དང བྲལ བ།
།དེ ཚེ རྣམ རྟེན ལས དེ ཡིས དེ ཉིད རྟོག པ ལྟ བུ སྟེ།

།ཞེས བྱ བ སྨོས ཏེ། དེའི རྣམ པ རྟེན པའི བློ ནས རྣམ པར བཞག གི །ཇི ལྟར སེམས ནི གང གི རྣམ པ ཞེས བྱ བ ལ སོགས པས ནི རབ ཏུ གྲགས པར གྱུར པའི དཔེ སྨོས ཏེ དེ ཡང རྣམ པར བཤད ཟིན ཏོ། །དེའི ཕྱིར རྟོག པ ལས དེ ཁོ ན ཉིད རྟོགས སོ ཞེས རྣལ བར བཞག གི དོན སུ ན འགའ ཞིག འགའ ཞིག གི ཤེས པ ནི མ ཡིན ཏེ། ཤེས པ དང ཤེས བྱ གཉི ག ཡང མ སྐྱེས པ ཉིད ཀྱི ཕྱིར རོ། །གང ཡང མཆེད པོ ལེད ཀྱི གཞན ལ འདི ལྟ བུའི ཞེས སུ ཞིག སྨྲད ཅེས སྨྲས པ དེ ལ ཡང བརྗོད པར བྱ སྟེ། ཤེས པ འདི སྐྱེ བ ལེད པ ཁོ ན ཡོད པ བདེན པོར ཀྱི འཛིག རྟེན ན དེ ཉིད སྟོན པ མི སྲིད པ ཡང མ ཡིན ནོ། །ཇི

ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
།ཞི་དང་སྤྲུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།
།སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འགྱུར་བ།
།དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག ༥ 5

།དེ་བཞིན་[391 b]གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གང་ལ་བརྟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་བསོད་ནམས་བརྒྱས་ཟིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐུ་མཐའ་བ་དེ་ནི་ངོ་བོ་དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་དུང་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ 10
སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བར་འགྱུར་བ། བསོད་ནམས་[ཀ]ྱི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་སྒྲ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྒོར་དུ་གྱུར་པས་དེ་ 15
ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུས་བྱས་པའི་སྐུ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བ་ཅོག་གི་དེའི་བྱིན་གྱི་བརླབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དག་ལས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།
།སྤྲུལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་ 20

མཐུས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ནམ་
མཁའ་དང་གཞན་ཚ་དང་སེང་དང་ཅིག་པ་དང་ཐག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་
མཐུས་སྒྲ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག་པ་
ཡིན་ནོ།

5 །ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཀད་པའི་བྱ་
བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དཔེ་ཉ་བར་བཀོད་པ།

ཇི་ལྟར་ཛ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར།
10 །ཡུན་རིང་ཆས་འབད་པས་བསྐོར་འཁོར་ལོ་ནི།
།དེའི་རྩོལ་ད་ལྟར་སྒྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུའང་།
།འཁོར་ཞིང་ཐུམ་པ་ལ་སོགས་[392 a]རྒྱུར་མཐོང་ལྟར། ༦
།དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྒྲུབ་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ།
།ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།
15 །འཇུག་པ་སྤྲུ་བའི་དགེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི།
།ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆས་བསམ་མི་ཁྱབ། ༧

།དེ་ལ་གང་གིས་རྟོག་པ་མེད་པར་ཀྱང་དུ་ཟིན་ཀྱང་གདུལ་བའི་བྱ་
བ་ཇི་ལྟར་འཚམས་པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་
པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། །ཇི་ལྟར་གངས་རྒྱ་བཙོམ་ལྡན་འདས་འདི་
20 དག་ད་ལྟར་ད་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི

ནོར བུ དང དཔག བས་ ཀྱི ཤིང དང འདྲ བར ཇི ཁྱང འཚམ བར སེམས
ཅན གྱི དོན སྒྲུབ པ ལྷུར མཛད ཅིང ཆོས ཀྱི དབྱིངས ལས སྐད ཅིག ཀྱང
མི བསྐྱོད ལ། སེམས ཅན འདུལ བའི དུས ལས ཀྱང མི འདའ བ དེ བཞིན
དུ བདག ཀྱང ཕྱུར ཅིག ཅེས བྱང ཆུབ སེམས དཔས བྱང སྨོན ལམ གང
བཏབ པའི སྨོན ལམ དེའི ཐུགས དང། གཅིག པ ཏེར ཀྱི རྣམ པ དེ ཀུ 5
ཐྲུའི ཆོས ཉན པར འགྱུར བའི ལས ཡོངས སུ སྨིན པ ཞག་བྱ བའི ཕྱིར
དེ འདྲ བ དག མཐོང བ ཡིན ནོ། །དེ ལྟར ན དེ ཏྲང སྤྲུག པའི འབད
རྩོལ མེད པར དེ ཁོ ན ཉིད ཉེ བར སྟོན པ དང། སེམས ཅན གྱི དོན
བྱ བ ཡང འགྲུབ པོ ཞེས བྱ བར ཤེས པར བྱའོ། །ད ནི ཆོས ཀྱི སྐུའི
དབང དུ བྱས ནས བཤད པ། 10

ཤེས བྱའི བུད ཤིང སྐམ པོ མ ལུས པ།
།བསྲེགས པས ཞི སྟེ རྒྱལ རྣམས ཆོས སྐུ སྟེ།
།དེ ཚེ སྐྱེ བ མེད ཅིང འགག པ མེད།
།སེམས འགགས པས དེ སྐུ ཡིས མངོན སུམ མཛད། ༨

།ཡེ ཤེས ཀྱི ངང བཞིན ཅན གྱི སྐུ ཤེས བྱའི བུད ཤིང སྐམ པོ མ 15
ལུས པ བསྲེགས པ ལས ཤེས བྱའི སྐྱེ བ མེད པས སྐྱེ བ མེད པ དང ཉན
པར འགྱུར བ གང ཡིན པ འདི ནི སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི ཆོས ཀྱི སྐུ སྟེ
།དེ ཉིད ཀྱི དབང དུ མཛད ནས།

སངས རྒྱས རྣམས ནི ཆོས ཉིད ལྟ།
།འདྲེན པ རྣམས ནི ཆོས ཀྱི སྐུ། 20

།ཆོས ཉིད [392 b] ཤེས བྱེད མ ཡིན ནོ།

།དེ ནི ཤེས པར ནུས མ ཡིན།

ཞེས གསུངས སོ། །ཆོས ཀྱི སྐུ འདི ནི། དེ ཚེ སྐྱེ བ མེད ཅིང
འགག པ མེད པ སྟེ། འདི ཉིད ཀྱི དབང དུ མཛད ནས འཇམ དཔལ སྐྱེ
5 བ མེད ཅིང འགག པ མེད པ ཞེས བྱ བ འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི
ཚིག བླ དགས སོ ཞེས གསུངས སོ། །དེ ལྟར ན ཡེ ཤེས ཀྱི ཡུལ ནི ཁོ
ན ཉིད ལ རྣམ པ ཐམས ཅད དུ དེའི ཡུལ ན སེམས དང སེམས ལས བྱུང
བ རྣམས མི འཇུག པས སྐུ ཁོ ནས མངོན སུམ དུ མཛད པར ཀུན རྫོབ
ཏུ རྣམ པར བཞག གོ །འདི ནི

10 ཞི སྐུ དཔག བསམ ཤིང ལྟར གསལ བྱུང ཞིང །

།ཡིད བཞིན ནོར བུ ཇ བཞིན རྣམ མི རྟོག

།འགྲོ གྲོལ བར དུ འཇིག རྟེན འབྱོར སླད རྟག

།འདི ནི སྤྲོས དང བྲལ ལ སྣང བར འགྱུར། ༥

།སྐུ གང གིས ན ཁོ ན ཉིད འདི མངོན སུམ དུ མཛད པར བཤད པ
15 དེ ནི ཞི བའི རང བཞིན ཅན དུ འདོད དེ། སེམས དང སེམས ལས བྱུང
བ དང བྲལ བའི ཕྱིར རོ། །དེ བའི རང བཞིན ཅན ཡིན ཡང སེམས ཅན
ཀྱི དོན མཛད པར སྤྱོད པ གསལ བར བྱེད པ ནི།

དཔག བསམ ཤིང ལྟར གསལ བྱུང ཞིང །

།ཡིད བཞིན ནོར བུ ཇི བཞིན རྣམ མི རྟོག

20 །ཅེས བྱ བ སྟེ། འདི རྣམ པར མི རྟོག པ ཉིད ཡིན དུ མེད ཀྱང

དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཇི་ལྟར་མདོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྐུ་འདི་ནི་
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བའི་སྣོད་དུ་གནས་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཉིད་དུ་
མཚོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་ 5
དེ་སྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་
ཅིང་རྣམ་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་
བརྒྱའི་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོས་པ་
དང་[393 a]བྲལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཤེས་
རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་ 10
གི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་
བ་འམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་སྐུ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐུ་གང་དག་སེམས་
ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱུས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། 15

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱུ་མཐུན།
།གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།
།སྣང་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།
།མ་ལུས་ཀྱིས་པགྲ་མཐར་དག་སྟོན་པར་མཛད། ༡༠

།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྔ་རོལ་འཁོར་ 20

པ ཐོག མ མེད པར དང ཉིད ཀྱི སྐྱེ བའི གནས སྐབས འགགས ཞིན པ
འབྱུང མཐའ མ ལུས པར བསྟན པའི ཕྱིར གསལ བ དང མ འཆོལ བར
དེ ཕན ཚུན མ འདྲེས པར བྱང ཆུབ ཏུ ནས བཀྲ བར ཕྱུར བ དེ དག
ཐམས ཅད ཅིག ཅར ཁ ནང མེ ལོང གི དཀྱིལ འཁོར ཤིན ཏུ ཡོངས སུ
5 དག པ ལ བཞིན ཀྱི གཟུགས བརྙན ལྟར རྒྱ མཐུན པའི དུ གཅིག ཉིད ལ
ལྷུན གྱིས གྲུབ པར སྟོན པར མཛད དོ། །འདི བྱང ཆུབ སེམས དཔའི སྤྱོད
པ སྤྱད པའི བྱང ཆུབ གང ནང གང ཏུ ཇི ལྟར གང གི ཚེ ཏུ ཕྱུར བ
དེ དག ཐམས ཅད ཅར ལྷུན གྱིས གྲུབ པར དུ གཅིག ཁོ ན ལ སྟོན པར
སྤྱོད པར བརྗོད པའི ཕྱིར བཀའ པ།

10 སངས རྒྱས ཞིང ཅི འདྲ ཉེར ཐུབ དབང དང །
།དེ དག ཏུ སྤྱོད མཐུ སྟོབས ཅི འདྲ དང །
།ཉན ཐོས དགེ འདུན ཇི སྙེད ཅི ལྟ དང །
།བྱང ཆུབ སེམས རྣམས ཉེར གཟུགས ཅི འདྲ དང ། ༡༡
།ཅི འདྲའི ཆོས དང ད དག ཅི འདྲ དང །
15 །ཆོས ཐོས སྤྱོད པ ཀ ལ སྤྱད པ དང །
།ཕྱིན ཀར ཇི ཙམ དེ དག ལ ཐུབ པ།
།དེ ནི མ ལུས ཏུ གཅིག ལ སྟོ མཛད། ༡༢

།བཅོམ [393b] ལྡན འདས ཀྱིས སྟོན ཕྱིན པའི པ རོལ ཏུ ཕྱིན པ འ
ཛིར པ ད། སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས གང རྣམས ལ བསྙེད བཀུར
20 མཛད པ དང ། སངས རྒྱས ཀྱི ཞིང བི ཏུ ཙ དང ། བཀྲ ཏ ག དང །

ཨཏྣ་ཀྱེལ་དང་། ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་གློན་
ཤེང་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྲས་པ་མཆུ་དང་ཞེང་དང་ཀུན་ནས་ཟླུམ་
པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེ་བར་
མཛེས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་བཀྲམས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ན་ཕྱུས་པར་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་ 5
མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པ་དག་
གི་མཐུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་འམ་ཇི་ལྟ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
རེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ 10
ཀྱི་ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་སྤྲས་པ།
དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོད་
པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་ཆོས་དང་སྐྱེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་
གྱི་བརྟེན་ཅན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། 15
།དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྐྱེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་
དང་བློ་དང་ལྡན་པ། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་
ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་བསླབ་པ་ཁས་བླངས་
ཏེ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། སྨིན་པ་གང་ཅི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཐུབ་
པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ 20

དགེ འདུན དང བཅས པ དེ དག ལ བཟའ བ ལ སོགས པ དང [394 a] ཆོས
གོས དང རིན པོ ཆེའི རྒྱན ལ སོགས པ གང ཕུལ བ དང། ཇི ཙམ སྙེ
དུས ཇི ཙམ དང ཚད ཇི ཙམ ཕུལ བ དེ མ ལུས པར སྐུ གཅིག ལ སྟོན
པར མཛད དོ། །སྦྱིན པའི ཕ རོལ ཏུ ཕྱིན པ ལ སྦྱོར པའི ཕྱུང མཐའ འདི
5 ཇི ལྟར སྟོན པ།

དེ བཞིན རྒྱལ ཁྲིམས བཟོད བརྩོན ཏིང འཛིན དང །
།ཤེས རབ སྨོན ཚེ ཐར གྱི གནས སྐབས གང །
།མ ཚང མེད དེ དག

།མ ལུས སྐུ གཅིག ལ སྟོན མཛད ཅེས གོང མ དང སྦྱར རོ། །སྐུ གཅིག
10 ལ ཅིག ཅར གནས སྐབས ཐམས ཅད སྟོན པ ཀྱ ཞིག གི དོན ཀྱང །

ཉིད སྦྱོར པ ཀུན།
།སྐུ ཡི བ སྤྱིའི ཁྱད སྤྲའང གསལ བར སྟོན། ༡༣

།བདག ཉིད ཀྱི སྦྱོར བ ཁོ ན སྟོན པར མཛད པ འབའ ཞིག ཏུ མ
ཟད ཀྱི། གཞན ཡང །

15 སངས རྒྱས གང དག འདས དང འབྱུང འགྱུར གང །
།གང དག ད ལྟར ནམ མཁའི མཐར ཐུག པར།
།གདུངས བསལ ཆོས སྟོན ཐུབ བསྟན ཅིས བརྒྱུད པའི།
།འགྲོ དབུགས འབྱིན ཞིང འཇིག རྟེན སྐྱུགས པ དང །༡༤
།དང པོའི ཕྱག དབུར བྱར རྒྱབ སྙིང པོའི བར།
20 །ད དག ཀུན ཀུན དངོས རྣམས ཞི འགྱུར ཅི།

།རང་བཞིན་མཚེན་ནས་བདག་བཞིན་པ་སྲུ་ཡི།
།ཁུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༡༥

།རེ་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཐ་མལ་པ་དག་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་
མཐུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པར་སྟོན་ནུས་ན། ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་ 5
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་
པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དད་
པ་མཚེན་ནས་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་གང་ཞིག་མ་
རྟོགས་པ་འམ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དཔེ་འདིའི་
སྒོ་ནས་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱོས། [394 b] 10

།ཇི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་
དག་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་སྟོན་པར་མཛད་པ།

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
།རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།
།སྤྱོད་དང་དེ་ལྟག་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི། 15
།ཐམས་ཅད་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་གཅིག་ཆེ་སྟོན། ༡༦

།སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བཞིན་
ཀྱང་བཞེད་པ་ལ་མདའ་བསྐྱུར་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པར་འདུག་པ་ཡིས། 20

།རྡུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་།
།འཇིག་རྟེན་མཐར་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྡུལ་སྟོན་མོད།
།རྡུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་མི་འགྱུར། ༡༧

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་
5 མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་སྟོན་
པར་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རགས་
པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་
ཁྱབ་རྡུལ་ཡང་སྟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་
10 ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡས ཕྱོགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྡུལ་ཕྲ་
རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར།
།སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྲུལ་སྣ་ཚོགས།
།ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་ཛམྦུའི་གླིང་།
15 །མ་ལུས་རྡུལ་གང་དེ་དག་ལ་གྲངས་མེད། ༡༨

།རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་འཁོར་བའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག
དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་
གྲངས་ནི་ཛམྦུའི་གླིང་མ་ལུས་པ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ [393 a] ཏན་
20 རྨད་ཏུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་

ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།
།དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྨིན་བློ་དང་།
།མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་རྒྱུད་དང་། 5
།སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༡༩
།དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན།
།མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།
།བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་།
།སྙོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༢༠ 10
།སྔོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
།དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བློ་དང་།
།ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་ཏེ།
།སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ ༢༡

།དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ 15
བྱས་ནས་བཤད་པ

།རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་བ།
།དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
།བཤད་པ་ལས་བཟློག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།
།མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ༢༢ 20

།རྒྱུ གང ཞིག ལས གང ཞིག ཅེས བྱ བ འདི ནི ཉེ བར མཚོན པ སྟེ།
དེའི ཕྱིར རྒྱུ གང ལས གང ཞིག སྐྱེ བ འདི ལྟ སྟེ། མི དགེ བ དག ལས
རྣམ པར སྨིན'པ ཡིད དུ མི འོང བ དང། གང ལས གང ཞིག འཐོབ པ
འདི ལྟ སྟེ། འཕགས པའི ལམ ལས མྱ ངན ལས འདས པ ཞེས བྱ བ དེ
5 ལྟ བུ ལ སོགས པ སྤྱུད པ འཆད པར འགྱུར རོ། །རྒྱུ གང ལས གང
ཞིག ངེས པར སྐྱེ བ དེ ནི སྐྱེ བ ཅན དེའི གནས ཏེ འདིར གནས པས ན
ཞེས བྱ བས གནས ཀྱི སྐབས བཏགས པའི ཚུལ གྱིས རྒྱུ བརྗོད དོ། །བཤད
ཟིན པ དང འགལ བ ནི གནས མ ཡིན པར འགྱུར རོ། །གང ཞིག ལས
གང མི འབྱུང བ དེ ནི དེའི [གནས]མ ཡིན ཏེ། དཔེར ན དགེ བ དག
10 ལས འབྲས བུ ཡིད དུ མི འོང བ མི འབྱུང བ དང། མཐོང བའི ལམ ཐོབ
པ ལ སྲིད པ བརྒྱད པ མངོན པར འགྲུབ པ [39a b]མི འབྱུང བ བཞིན ནོ།
།དེའི ཕྱིར མཚེན པ མི མཐུན པའི ཕྱོགས དང བྲལ བ འདི ནི སངས རྒྱས
བཅོམ ལྡན འདས ཀྱི སྟོབས སུ རྣམ པར བཞག སྟེ།

།དེ སྐད དུ འཕགས པ གཟུངས ཀྱི དབང ཕྱུག རྒྱལ པོས ཞུས པའི
15 མདོ ལས། རིགས ཀྱི བུ འདི ལ དེ བཞིན གཤེགས པས དེ བཞིན གཤེགས
པའི ཡེ ཤེས ཐྲ ན མེད པས གནས ལ ཡང གནས ཡང དག པ ཇི ལྟ བ
བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །གནས མ ཡིན པ ལ ཡང གནས མ ཡིན པར
ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །རིགས ཀྱི བུ དེ ལ
གནས ནི གང གནས མ ཡིན པ ནི གང ཞེ ན། རིགས ཀྱི བུ འདི ནི གནས
20 མ ཡིན ཞིང གོ སྐབས མེད དེ། གང ལུས ཀྱིས ཉེས པར སྤྱད པ དང།

དག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་
པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་དང་སྡུག་པ་དང་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་
པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ངག་གིས་ལེགས་པར་
སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་ 5
དང་སྡུག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་
གནས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་
དེ། གང་སེར་སྣ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ངང་
ཚུལ་ངན་པས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། སེམས་ 10
གཡེངས་པས་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་འཇོམས་པར་འགྱུར་
བ་དང་། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་།
འཁྱོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་[396a]བ་ 15
འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་
དྲག་ཚངས་པ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་
ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་
པ་དང་ཞེས་ཐམས་ཅད་བཟློག་ནས་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ 20

གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས དང པོའོ། །ཞེས གསུངས པ
ལྟ བུའོ།

།ད ནི ལས དང རྣམ པར སྨིན པ མཁྱེན པའི སྟོབས ཀྱི དབང དུ
བྱས ཏེ བཤད པ།

5 འདོད དང མི འདོད དེ ལས བཟློག དང ཟས དངོས ཀྱིས།
།ལས དང དེ ཡི རྣམ སྨིན ཤིན ཏུ སྣ ཚོགས ལའང།
།མཁྱེན པ ནུས མཐུ ཐོགས མེད སོ སོར འཇུག འགྱུར བ།
།དུས གསུམ ཤེས བྱ ཁྱབ མངའ དེ ནི སྟོབས སུ འདོད། 22

།ལས ཡིད དུ འོང བ དང། ལས ཡིད དུ མི འོང བ དང། ཡིད
10 དུ འོང བ དང། ཡིད དུ མི འོང བའི ལས དང། ཟད པའི རྒྱུ ཟག པ
མེད པ དང རྣམ པ གསུམ པོ དེའི རྣམ པར སྨིན པ ལས ལྷར ཤིན ཏུ སྣ
ཚོགས པ དུས གསུམ གྱིས བསྡུས པ འཇིག རྟེན མ ལུས པར ཁྱབ པ ལ
ཡང རང གི ངོ བོ དང རབ ཏུ དབྱེ བ ལ སོགས པ ཐམས ཅད ཡོངས སུ
མཁྱེན པས ཤེས བྱ མ ལུས པ ཁྱབ པར མངའ བའི མཁྱེན པ ཤེས བྱ
15 འགར ཡང ཐོགས པ མི མངའ བ གང ཡིན པ དེ ནི བཅོམ ལྡན འདས ཀྱི
ལས དང རྣམ པར སྨིན པ མཁྱེན པའི སྟོབས སུ རྣམ པར བཞག སྟེ། ཇི
སྐད དུ། གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པས འདས པ དང། མ འོངས པ
དང། ད ལྟར བྱུང བའི ལས རྣམས དང ལས ཡང དག པར བླངས པ
རྣམས གནས དང རྒྱུ དང། དངོས པོ དང། རྣམ པར སྨིན པ ལ མཁས
20 པ ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཇི ལྟར རབ ཏུ

ཤེས ཞེ ན། རིགས ཀྱི བུ འདི ལ འོངས པའི ལས ཡང [396 b] དག.པར
སྣངས པ གང དགེ བའི རྒྱུ ལས བྱུང བ མི དགེ བ དང སྦྱར བ གང མ
འོངས པའི དུས ན དགེ བའི རྒྱུ འབྱིན པ དེ བཞིན གཤེགས པས རབ ཏུ
ཤེས སོ། །ལས ཡང དག པར སྣངས པ གང ཉི དགེ བའི རྒྱུ ལས བྱུང བ
དགེ བ དང སྦྱར བ གང མ འོངས པའི དུས ན མི དགེ བའི རྒྱུ འབྱིན.པ
དེ ཡང དེ བཞིན གཤེགས པས རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ ལས ཡང
དག པར སྣངས པ གང མ འོངས པའི དུས ན ཉམས པའི ཚ དང མཐུན
པར འགྱུར བ དང། གང ཁྱད པར ཀྱི ཚ དང མཐུན པར འགྱུར བ དེ
ཡང རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ ད ལྟར བྱུང བའི དུས ན ཉམས པའི
ཚ དང མཐུན ལ། མ འོངས པའི དུས ན ཁྱད པར ཀྱི ཚ དང མཐུན པར
འགྱུར བ དང། ད ལྟར བྱུང བའི དུས ན ཁྱད པར ཀྱི ཚ དང མཐུན ལ།
མ འོངས པའི དུས ན ཉམས པའི ཚ དང མཐུན པར འགྱུར བ དེ ཡང
རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ རེ རེ ཞིང ཕྲུགས མཐུན ན ལ ཡང རབ
ཏུ ཤེས པར བྱའོ། །དེ བཞིན དུ ལས ཡང དག པར སྣངས པ གང འདས
པ ན སྤྱོད པ ཆུང བ དེ མ འོངས པའི དུས ན ཏུ ཆེ ཞིང སྤྱོད པ རྒྱ
ཆེ བར འགྱུར བ དང། དེ བཞིན དུ ཆེན པ ཆུང ལ ཁྱད པར ཆེ
ཆེར འགྱུར བ དང། ཆེན པ ཆེན པོར འགྱུར ལ ཁྱད པར དུ འགྱུར བ
ཆུང བ དང། ལས ཡང དག པར སྣངས པ གང ཉན ཐོས ཉིད ཀྱི རྒྱུ
འབྱིན པ དང། གང རང སངས རྒྱས ཉིད དང། གང སངས རྒྱས ཀྱི
བྱང ཆུབ ཀྱི རྒྱུ འབྱིན པ དེ ཡང དེ བཞིན གཤེགས པས རབ ཏུ ཤེས སོ།

།དེ བཞིན དུ ལས ཡང དག པར བླངས པ གང ད ལྟར བྱུང བ ན སྡུག
བསྔལ ལ མ འོངས པ ན རྣམ པར སྨིན པ བདེ བར འགྱུར བ དང། ད
ལྟར བྱུང བ ན བདེ བ ལ མ འོངས པ ན རྣམ པར སྨིན པ སྡུག བསྔལ
བར འགྱུར བ དེ ཡང དེ བཞིན གཤེགས པས རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ ལྟར
5 ན འདས པ དང། མ འོངས པ དང། ད ལྟར བྱུང བའི སེམས ཅན
རྣམས ཀྱི ལས གང ཡིན པ དང། རྒྱུ [397 a] གང ཡིན པ དང། རྣམ
པར སྨིན པ གང ཡིན པ དེ དེ བཞིན གཤེགས པས དེ ཁོ ན དང གཞན མ
ཡིན པ ལ བརྟེན པར ཡང དག པར ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ།
།ཤེས ནས ཀྱང དེ བཞིན ཉིད དུ ཆོས སྟོན ཏེ། འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས
10 པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས གཉིས པའོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།ད ནི མོས པ སྣ ཚོགས མཁྱེན པའི སྟོབས ཀྱི དབང དུ བྱས ནས
བཤད པ།

འདོད ཆགས སོགས ཀྱི འབྱུང བའི སྐབས ཀྱིས འདད པ ནི།
།མིན དུ སྣ ཚོགས སྨན འཕྲེང གང ཡང ཅད འཕགས འདོད།
15 །དེ ལས གཞན རྣམས ཀྱིས གཡོགས མོས ཁབང མཁྱེན པ ནི།
།དུས གསུམ འགྲོ བ མ ལུས ཁྱབ པ སྟོབས ཞེས བྱ། ༢༨

འདིར འདོད ཆགས ཀྱི སྒྲ ནི ཉོན མོངས པའི ཉེ བར མཚོན པའི
ཕྱིར ཞ སྡང ལ སོགས པ དགས ཀྱང འཛིན པར བྱེད དོ། །སོགས པའི
སྒྲས ནི དད པ ལ སོགས པ དགེ བའི ཆོས ཡོངས སུ བསྡུ བར བྱ བའི
20 ཕྱིར རོ། །འབྱུང བའི སྒྲས ནི འདད ཆགས ལ སོགས པ དགས ཀྱི ས བོན

སྨྲས་ཏེ། འདི་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དང་། དད་པ
ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྷག་པར་
མོས་པ་དང་། ལྷག་པར་བསམ་པ་དང་འདོད་པ་དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་
བརྗོད་ལ། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བསྒྲིབས་པ་ 5
དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་
དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་[397b]ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ 10
ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་
སྡང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ཞེ་སྡང་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ 15
ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཏི་མུག་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དེ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྤྱོད་པ་
ཆུང་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ 20

ལ བསྐལ པ ཆུང ངུ ལ མོས པ ནི དག ཀྱང དེ བཞིན གཤེགས པས རབ
ཏུ ཕྱེ སོ། །མོས པ གང གིས སྦྱོར བ ཆུང ལ ཁྱད པར ལ གནས པར
འགྱུར བ དང། སྦྱོར བ ཁྱད པར དུ འཕགས ལ ཆུང ངུ ལ གནས པར
འགྱུར བ དང། ཡང དག པ ཉིད དུ ངེས ལ ལོག པ ཉིད དུ ངེས པའི
ཁམས ལ འཇུག པར འགྱུར བ དང། ལོག པ ཉིད དུ ངེས ལ ཡང དག
པ ཉིད དུ ངེས པའི ཁམས ལ འཇུག པར འགྱུར བ དང། མ ངེས ལ
ཡང དག པ ཉིད དུ ངེས པའི ཁམས ལ འཇུག པར འགྱུར བ དང། མོས
གང གིས འདོད པའི ཁམས ལས ཤིན ཏུ འདའ བར འགྱུར བ དང། གང
གིས གཟུགས ཀྱི ཁམས དང། གང གིས གཟུགས མེད པའི ཁམས དང།
གང གིས ཁམས གསུམ པ ལས ཤིན ཏུ འདའ བར འགྱུར བ དེ ཡང དེ
བཞིན གཤེགས པས རབ ཏུ ཕྱེས སོ། །ཕྱེ ནས ཀྱང དེ བཞིན དུ ཆོས
སྟོན ཏོ། འདི ནི ད བཞིན གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས གསུམ
པའོ། །ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།དེ ནི ཁམས སྣ ཚོགས མཁྱེན པའི སྟོབས ཀྱི དབང དུ བྱས ནས
བཤད པ།

སངས རྒྱས [393a] ཁམས ཀྱི རྣམ པར དབྱེ བ མཁས རྣམས ཀྱིས།
།མིག སོགས རྣམས ཀྱི རང བཞིན གང དེ ཁམས སུ གསུངས།
།རྫོགས པའི སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི མཁྱེན པ མཐའ ཡས ཤིང།
།རྣམ ཀུན ཁམས ཀྱི ཁྱད པར ལ འཇུག སྟོབས སུ འདོད།

།རང བཞིན དང ངོ བོ དང ངང པ ཉིད ཅེས བྱ བ ནི རྣམ གྲངས

དཀ་གོ །བདས ཅུས ཁམས མཐའ དག གི རབ ཏུ དབྱེ བ ལ མཁས པ
རྣམས ཀྱི མཆེད པ གང ཞིག ཞེག ལ སོགས པའི ཁམས ཀྱི རང བཞིན གང་
དང སྟོང པ ཉིད ལ སོགས པའི མཚན ཉིད ཅན རབ ཏུ རབྱེ བ ཏུ མང
ཅུང བ དེ ལ ཐོགས ན མི མངའ བ དེ ཉི ཁམས སྣ ཚོགས མཆེད པའི
སྟོབས སུ ནམ པར བཤག སྟེ། ཇི སྐད དུ། རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ 5
བཞིན གཤེགས པས མིག གི ཁམས དང། གཟུགས ཀྱི ཁམས དང། མིག
གི ནམ པར ཤེས པའི ཁམས རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཇི ལྟར རབ ཏུ ཤེས
ཞེ ན། ནམ མཁའི ཁམས ཇི ལྟ བ དེ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ
བཞིན དུ འདོད པ དང། གཟུགས དང། གཟུགས མེད པའི ཁམས དག
ཡོངས སུ དག པ ལས ཡང དག པར བྱུང བར རབ ཏུ ཤེས སོ། །འདུས 10
བྱས ཀྱི ཁམས ནི མངོན པར འདུ བྱ བའི མཚན ཉིད དུའོ། །འདུས མ བྱས
ཀྱི ཁམས ཀྱང མངོན པར འདུ བྱ བ[མེད པ]འི མཚན ཉིད དུའོ། །ཀུན ནས
ཉོན མོངས པའི ཁམས ནི གློ བུར ཀྱི ཉོན མོངས པའི མཚན ཉིད དུའོ།
།ནམ པར བྱང པའི ཁམས ནི རང བཞིན གྱིས འོད གསལ བའི མཚན ཉིད
དུའོ། །འཁོར བའི ཁམས ནི ཚུལ བཞིན མ ཡིན པའི མ རིག པའི མཚན 15
ཉིད དུའོ། །མྱ ངན ལས འདས པའི དབྱིངས ནི ཚུལ བཞིན རིག པའི
མཚན ཉིད དུའོ། །དེ ལྟར [398 b]ན འཇིག རྟེན གནས པའི ཁམས གང
ཡིད པ དང། རབ ཏུ གནས པའི ཁམས གང ཡིན པ དང། རྗེས སུ
ཉིད པའི ཁམས གང ཡིན པ དང། ཐོགས པའི ཁམས གང ཡིན པ དང།
བར མ པའི ཁམས གང ཡིན པ དང། བརྟེན པའི ཁམས གང ཡིན པ དེ 20

དེ བཞིན གཤེགས པས ཡང་དག་པར ཇི ལྟ བ བཞིན ཏུ་རབ ཏུ་ཤེས སོ།
།ཤེས་ནས ཀྱང དེ་བཞིན ཏུ ཆོས སྟོན་ཏེ། འདི ནི དེ་བཞིན་གཤེགས པའི
དེ་བཞིན གཤེགས པའི་ལས བཞི་པའོ་ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།ད ནི དབང པོ མཆོག དང མཆོག་མ ཡིན་པ མཁྱེན པའི སྟོབས
5 དབང ཏུ བྱས ནས་བཤད་པ།

ཀུན ཏུ རྟོགས སོགས ཆེས རྣོ ཉིད ནི མཆོག བཞེད ལ།
།འཕྲིང གནས སྐབས དང བརྟུལ ཉིད མཆོག མིན པར བཤད དང །
།མིག ལ སོགས དང པན ཚུན སྒྱུར ནུས ཚུབ པ ལ།
།རྣམ པ ཐམས ཅད མཁྱེན པ ཆགས མེད སྟོབས སུ་གསུངས། ༢༦

10 །ཀུན ཏུ རྟོག པ ནི ཡང དག པ་མ ཡིན པ ལྟག པར སྒྲོ འདོགས
པའོ། །ཀུན ཏུ རྟོག པ ནི དབང པོ ཉིད ཡིན ཏེ། འདོད ཆགས ལ སོགས
པ བསྐྱེད པ ལ མངའ བདག ཉིད ཏུ གནས་པའི ཕྱིར རོ། །སོགས པའི
སྒྲས ནི དད པ ལ སོགས པ དགེ བའི རྒྱུ ཅན རྣམས སྡུད པར རྟོགས པར
བྱའོ། །དེའི ཕྱིར མཆོག གི སྒྲས ནི སྲུལ ཏུ བྱུང བ བརྗོད དེ། རྒྱུད ཏུ
15 དང འཕྲིང གི གནས སྐབས ནི མཆོག མ ཡིན པའི སྒྲས བརྗོད དོ། །མིག
སོགས ཤེས བྱ བ འདིས ནི མིག ལ སོགས པའི དབང པོ ཉི ཤུ ཙ་གཉིས
བརྗོད ཏོ། །དེའི ཕྱིར འདིར དབང པོའི རང གི ངོ བོ ཕྱོགས སུ རྒྱུད ད
དང ། པན ཚུན འབྲས བུ སྒྲུབ པར ནུས པའི རང གི ངོ བོ ཕྱོགས སུ
རྒྱུད པ ལ མཁྱེན པ གང ཞིག ཐོགས པ མི མངའ པ འདི ནི དབང པོ
20 མཆོག དང མཆོག མ ཡིན པ མཁྱེན པའི སྟོབས སུ རྣམ པར བཞག སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན
གཞན་དག་དང་། གང་ཟག [339 a] གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང
དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན
གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས
ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤེ་ན། རིགས
ཀྱི་བུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཤེས
ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང
པོ་ལྔ་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཆེ་འདས
ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཞེ་སྡང
དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་གཏི་མུག་ཆེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ
ཏུ་ཤེས་སོ། །མཐར་ཕྱིན་པ་ཉེས་ཆེ་བ་དེ་རང་དུ་བྱུང་བའོ། །ཡོངས
སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཆེ་འདས་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག
བཅོས་མ་ཆེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས
སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་སྡིག་གཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང
དང་། གཏི་མུག་ཆེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་རང
ཀུན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཆེ་བ་ཡང་དེ
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་ཀུན་དག་གི་ཤེས་རྒྱ་བས
ཀུན་ཏུ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ཞིང་ནང་སྒྲུབ་ཤེའི་རྒྱ་བར་རྒྱུད་ཏུ་དེ
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང

དེ བཞིན གཤེགས པས མིག གི དབང པ རབ ཏུ ཤེས པ ནས ཀུན ཤེས པ
དང ལྡན པའི དབང པོའི བར དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །དབང པོ གང མིག གི
དབང པོའི རྒྱུ ལས བྱུང བ ནུ བའི དབང པོ འཇིག པ དེ ཡང དེ བཞིན
གཤེགས པས རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ ནུ བའི དབང པོ ལ སོགས
5 པ རྣམས ཀུང རིགས པར བྱའོ། །སེམས ཅན གང སྨིན པའི དབང པོ ཅན
ཡིན ལ། དེ ཡང ཚུལ ཁྲིམས ལ སྦྱོར བ དེ ལ ད བཞིན [399b] གཤེགས
པ དབང པོ མཆོག དང མཆོག མ ཡིན པ ཤེས པས སྨིན པའི གནས བྱེད
དོ། །དེ བཞིན དུ ཚུལ ཁྲིམས དང། བཟོད པ དང། བརྩོན འགྲུས དང།
བསམ གཏན དང། ཤེས རབ ཀྱི དབང པོ ཅན ཡིན ལ། དེ ཡང སྨིན པ
10 ཀ། སགས པ དེ ལ སྦྱོར བ དེ ལ དེ ལྟར ཚུལ ཁྲིམས ལ སོགས པའི
གནས བྱེད དོ། །དེ བཞིན དུ གང ཉན ཐོས ཀྱི ཐེག པའི དབང པོ ཅན
ཡིན ལ། དེ ཡང རང སངས རྒྱས ཀྱི ཐེག པ ལ སྦྱོར བ ཞེས བྱ བ ལ
སྦྱོར རོ། །རིགས ཀྱི བུ དེ ལྟར ན དེ བཞིན གཤེགས པས སེམས ཅན
ཐམས ཅད ཀྱི དབང པོ ཡོངས སུ སྨིན པ རྣམས ནི དབང པོ ཡོངས སུ
15 སྨིན པ རྣམས སོ ཞེས བྱ བར ཡང དག པར ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ
ཤེས སོ། །ཡོངས སུ མ སྨིན པ རྣམས ཀུང ཡོངས སུ མ སྨིན པ རྣམས
སོ ཞེས བྱ བར ཡང དག པར ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ། །ངེས
པར འབྱུང བ མ ཡིན པ རྣམས ནི ངེས པར འབྱུང བ མ ཡིན པ རྣམས
སོ ཞེས བྱ བར ཡང དག པར ཇི ལྟ བ བཞིན དུ རབ ཏུ ཤེས སོ།
20 །ངེས པར འབྱུང བ དང བཅས པ རྣམས ཀུང ངེས པར འབྱུང བ དང

བཅས་པ་རྣམས་པོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།
།སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་
པ་དང་། བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་།
རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུགས་གང་
ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་ 5
པས་ཡང་དག་པར་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྔ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

།ད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བཤད་པ།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། 10
།བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་དྭགས་དང་།
།དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དམྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ། [400 a]
།དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༢༧

།དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲས་ནི་ལམ་སྒྲུབ་བརྗོད་དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ངང་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ 15
ལམ་མོ། །ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲོ་སྟེ། །ལ་ལ་ནི་
རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ།
།ལ་ལ་ནི་ཡི་དྭགས་དག་ཏུ་ཁྲིད་པ་ནས་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་ཁྲིད་པའི་བར་རོ།
།ཆགས་པའི་སྒྲ་ནི་ཐ་མ་ཐོགས་པ་སྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ
ལ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་ལས་ཁང་ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་དང

འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ།
།དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་
5 བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བདེ།། དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤེ་ན། ཡང་དག་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་
10 གྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱུའི་སྟོབས་
ཅན་སྨོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རྒྱུར་ཙམ་གྱི་གོ་བ་དབང་པོ་
རྣོན་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་
རུང་། མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བསྐལ་པ་ཡོད་པ་ད་
དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྨོན་གྱི་རྒྱུ་དང་སྟོབས་ཤེས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
15 །མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ། གང་དག་རྒྱུན་
གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི [400 b] མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གལ་ཏེ་མཐུན་པར་འདོམས་མེད་ཇས་སུ་སྟོན་པ་དང་སྨྲད་ན་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། མ་སྨྲད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ཏང་
20 ལྡན་པའི་གདམ་ཡང་དག་པར་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ད་བཞིན་གཤེགས་

པ ལས དེ ལྟ བུའི ཆོས ཐོས ནས ཚུལ བཞིན དུ རབ ཏུ སྒྲུབ པས འབྲས
བུ ཐོབ པར འགྱུར བ དེ དག གི དོན དུ སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས
རྣམས འབྱུང ངོ། །ལོག པ ཉིད དུ ངེས པའི སེམས ཅན གྱི ཁམས འདི
ལྟར རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཡོངས སུ སྦྲུང བ མ ཐུས པ། ཁོ རེ ཆུང བ།
ཀླུན པ སྣོད དུ མ གྱུར བའི སེམས ཅན དེ དག ལ དེ བཞིན གཤེགས པས 5
ཆོས བསྟན ཀྱང རུང མ བསྟན ཀྱང རུང སྟེ། སེམས ཅན དེ དག རྣམ པར
གྲོལ བའི སྐལ པ མེད པས དེ དག དེ བཞིན གཤེགས པས སྣོད མ ཡིན པར
རིག ནས བཏང སྙོམས སུ འཇོག སྟོ། དེ དག གི ཆེད དུ བྱང ཆུབ སེམས
དཔའ རྣམས གོ ཆ གྱོན ཏོ། །གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པས འདོད
ཆགས ཀྱི ལམ རྣམ པ གསུམ རབ ཏུ ཤེས ཏེ། གང ཞེ ན། འདོད ཆགས 10
ཀྱི ལམ གང སྡུག པའི རྣམ པ ལས སྐྱེ བ ཡང ཡོད། འདོད ཆགས ཀྱི
ལམ གང རྗེས སུ ཆགས པའི རྣམ པ ལས སྐྱེ བ ཡང ཡོད། འདོད ཆགས
ཀྱི ལམ གང སྔོན གྱི བག ལ ཉལ གྱི རྒྱུ ལས སྐྱེ བ ཡང ཡོད དོ། །ཞེ
སྡང གི ལམ རྣམ པ གསུམ ཡང རབ ཏུ ཤེས ཏེ། ཞེ སྡང གི ལམ གང
ཁོང ཁྲོ བའི རྒྱུ ལས སྐྱེ བ ཡང ཡོད། ཞེ སྡང གི ལམ གང བསམ པ 15
ཡོངས སུ མ རྫོགས པ ལས སྐྱེ བ ཡང ཡོད། ཞེ སྡང གི ལམ གང སྔོན
གྱི བག ལ ཉལ ལས སྐྱེ བ ཡང ཡོད དོ། གཏི མུག གི ལམ རྣམ པ
གསུམ ཡང རབ ཏུ ཤེས ཏེ། གཏི མུག ལམ གང མ རིག པའི རྒྱུ ལས སྐྱེ
བ ཡང ཡོད། གཏི མུག གི ལམ གང འཇིག ཚོགས ལ ལྟ བའི རྒྱུ ལས སྐྱེ
བ ཡང ཡོད། གཏི མུག གི ལམ (101 a) གང ཡི ཆོས ཀྱི རྒྱུ ལས སྐྱེ བ 20

ཡང ཡང དེ། དེ དག ཀྱང དེ བཞིན གཤེགས པས རབ ཏུ ཤེས སོ། །ཞེས
བྱ བ རྒྱས པར འབྱུང ཞིང། དེ ལྟར སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱི འདུག
པའི རྒྱུ ལས བྱུང བ དང། ལོག པའི རྒྱུ ལས བྱུང བའི འགའ གང ཇི སྙེད
པ དེ དག ཐམས ཅད ཀྱང དེ བཞིན གཤེགས པའི ཡེ ཤེས མཐོང བ ཐོགས པ
5 མེད པར འཇུག སྟེ། འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི
ལས དྲུག པའོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།ད ནི བསམ གཏན དང། རྣམ པར ཐར པ དང། ཏིང ངེ འཛིན
དང། སྙོམས པར འཇུག པ དང། ཀུན ནས ཉོན མོངས པ དང། རྣམ
པར བྱང བའི ལྡང བ མཁྱེན པའི སྟོབས ཀྱི དབང དུ བྱས ནས བཤད པ།

10 འཇིག རྟེན མཐའ ཡས རྣལ འབྱོར ཁྲི ཕྲག ལས པ དང།
།བསམ གཏན རྣམ ཐར བརྒྱད གང ཞིག ནས གང དག དང།
།སྙོམས འཇུག ཁྱད པར གང དག གཅིག དང བརྒྱད བྱུར པ།
།དེ ལ མཁྱེན པ ཐོགས མེད འདི ནི སྟོབས སུ བཤད། ༢༨

།ད ལ འཇིག རྟེན མཐའ ཡས པ ན། རྣལ འབྱོར པའི ཁྱད པར གྱི
15 རབ ཏུ དབྱེ བ མཐའ ཡས པར གྱུར པ བསམ གཏན དག ནི བཞིའོ། །རྣམ
པར ཐར པ ནི བརྒྱད དོ། །ཞི གནས ནི ཏིང ངེ འཛིན དག སྟེ། དག པ
ལ སེམས རྩེ གཅིག པའི མཚན ཉིད ཅན ནོ། །མཐར གྱིས གནས པའི
སྙོམས པར འཇུག པ དག ནི དགུ སྟེ། བསམ གཏན བཞི དང། གཟུགས
མེད པ བཞི དང། འདུ ཤེས དང ཚོར བ འགོག པའོ། །ཀུན ནས ཉོན
20 མོངས པའི རྒྱུ ནི མ རིག པ དང། ཚུལ བཞིན མ ཡིན པ ཡིད ལ བྱེད

པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་སྒྲ་དང་སོ་སོ་རང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་[101b]གྱུར་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་
དེ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། 5
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། 10
རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་
དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་ 15
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་གང་རྐྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྐྱེན་
ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྐྱེན་ཏོ།
།འདུ་བྱེད་[རྣམས་]ནི་རྒྱུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། 20

ཉོན མོངས པ རྣམས ནི རྒྱུའོ། །ལས རྣམས ནི རྐྱེན ཏོ། །སྐྱེ བ ནི རྒྱུའོ།
།སྲིད ནི རྐྱེན ཏོ། །བག ལ ཉལ ནི རྒྱུའོ། །ཀུན ནས ལྡང བ ནི རྐྱེན ཏེ
ཞེས བྱ བའི བར དང ། དེ ལ སེམས ཅན རྣམས ཀྱི རྣམ པར བྱང བའི
རྒྱུ ནི གང རྐྱེན ནི གང ཞེ ན། རྒྱུ གཅིག དང རྐྱེན གཉིས སོ། །གཅིག
གང ཞེ ན། གཞན ལས རྗེས སུ མཐུན པའི སྒྲ དང ། སོ སོ རང གི
ཚུལ བཞིན ཡིད ལ བྱེད པའོ། །གཞན ཡང གཉིས ཏེ། ཞི གནས ལ རྩེ
གཅིག པ དང ། ལྷག མཐོང ལ མཁས པའི ཞས ཀྱུས པར འགྱུར ཞིང །
འདི ནི སེམས ཅན རྣམས [407 a] ཀྱི རྣམ པར དག པའི རྒྱུའོ། །འདི ནི རྐྱེན
ཏེ དེ ཡང དེ བཞིན གཤེགས པ ཤེས རབ ཏུ ཤེས སོ། །དེ བཞིན དུ རིགས
ཀྱི བུ དེ བཞིན གཤེགས པ ནི ཡེ ཤེས དང ལྡན པས འདོད པ རྣམས ལས
དབེན པ། སྡིག པ མི དགེ བའི ཆོས རྣམས ལས དབེན པ། རྣམ པར རྟོག
པ དང བཅས པ རྣམ པར དཔྱོད པ དང བཅས པ། དབེན པ ལས སྐྱེས
པའི དགའ བ དང བདེ བ ཅན བསམ གཏན དང པོ ལ སྙོམས པར ཞུགས
ཏེ འགོག པ ལས ལྡང ངོ། །འགོག པ ལ སྙོམས པར ཞུགས ཏེ བསམ
གཏན དང པོ ལས ལྡང ངོ། །རྣམ པར ཐར པ བརྒྱད ལ ལུགས དང མཐུན
པར ཡང སྙོམས པར འཇུག གོ། །ལུགས དང མི མཐུན པ དང ། སྤེལ
གཞིར ཡང ངོ། །ཏིང ངེ འཛིན ནི སྙོམས པར འཇུག པར སྟོན སྙོམས པར
འཇུག པ ནི ཏིང ངེ འཛིན དུ སྟོན ཀྱང དེ བཞིན གཤེགས པའི ཏིང ངེ འཛིན
ལ འདས པ གང ཡང མེད ཅིང ། དེ བཞིན གཤེགས པ ལ ནི དམིགས པས
ཏིང ངེ འཛིན ལ སྙོམས པར འཇུག པར བྱ བ མེད དོ། །དེ བཞིན གཤེགས

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྲུབ་
སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་ 5
འཛིན་ནི་སུས་ཀྱང་བསྒྲུ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །[རང་]སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་[402 b]གཤེགས་པའི་ 10
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གནོན་པར་འཇུག་གོ །གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་[ཀྱི་]ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ 15
ཡང་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་འཇོགས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
།དེ་ནི་ཕྱོད་ཀྱི་གཏུག་རྗེས་སུ་རྟག་པ་མཆེད་པའི་སྟབས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བཤད་པ། 20

ཧེ་སྲིད་གཏེ་ཕྲུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།
།སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི།
།ཧེ་སྐྱེད་དེ་སྐྱེད་མཐར་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།
།རྣམ་པ་དང་བཅས་མཚེན་པ་གང་ཡིན་སྐྱབས་སུ་བཤད། ༢༩

5 །ཧེ་སྲིད་གཏེ་ཕྲུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་པ་ཐོག་པ་མེད་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཚེན་པའི་ཡུལ་
ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་ཧེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །གཞིར་བཅས་སྨོས་པས་ནི་
རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་བསྡུ་བ་བཤད་དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་
10 ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་ཧེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་
འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་
པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་
ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་
15 སྐྱེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་དྲན་[403 a]པས་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་
རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟག་མ་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་
པའོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་གྱི་སྲིད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་
དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་མཚེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས
20 སུ་དྲན་པ་མཚེན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་འདས་པ་དག་མ་
ལུས་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།
སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འཐབས་བུ་ཡོད་པ་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།
དེ་སེམས་ཅན་དེའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་ 5
དང་། རྒྱུ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ།
།སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་
གང་གི་དམིགས་པ་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། 10
དམིགས་པ་གང་དང་ཐལ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་གང་
གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་ཡང་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པས་བསྟན་པར་དཀའོ། 15
།དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་སེམས་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་
སུ་[403 b] བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་བྱེ་བའི་ཐུར་ཐུག་པར་བསྟན་ཀྱང་
དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་
གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཚུངས་ 20

པ མེད ལ། ཚད མེད དེ། དེའི མཐའ ནི བསྟན པར སླ བ མ ཡིན ནོ།
།སངས རྒྱས ཀྱི མཆོག ཏུ གྱུར པས དེ བཞིན གཤེགས པས སེམས ཅན དེ
དག ལ། ཀྱེ སེམས ཅན གང དག དགེ བའི རྩ བ སངས རྒྱས ལ བསྙེན པ
འམ ཉན ཐོས ལ བསྙེན པ འམ། རང སངས རྒྱས ལ བསྙེན པ དེ ལྟ བུ
5 ཟད པར ཀྱིས ཤིག ཅེས ཟད པར བྱེད དོ། །འདི ལྟ སྟེ། སངས རྒྱས ཀྱི
མཐུས སེམས ཅན དེ དག གིས ཀྱང ཟད པར འགྱུར རོ། །དེ བཞིན གཤེགས
པས ད དག ལ དགེ བའི རྩ བ ལ དམིགས པ ན དང ངེས ཅི ནས ཐེག པས
རྣམ པར གྲོལ བ ལས བྱེར མི ལྡོག པར འགྱུར བ ད ལྟ དེ ལྟར ཆོས
སྟོན ཏེ། འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི ད བཞིན གཤེགས པའི ལས བརྒྱད
10 པའོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།ད ནི འཆི འཕོ བ དང སྐྱེ བ མཁྱེན པའི སྟོབས ཀྱི དབང དུ བྱས
ནས བཤད པ།

སེམས ཅན རྣམས ཀྱི སམས ཅན ར རེའི འཆི འཕོ དང །
།སྐྱེ གང འཇིག རྟེན ལ གནས ནམ མཁའི མཐར ཐུག དང །
15 །བགྲ མང དེ ལ མཁྱེན པ དུས ངེར འཇུག པ ཡིས།
།མ ཆགས རྣམ ཀུན ཡོངས དག མཐའ ཡས སྟོབས སུ འདོད། ༣༠

།འཆི འཕོ བ ནི ཕུང པོ འཇིག པའོ། །སྐྱེ བ ནི ཕུང པོ ཉིད
མཚམས སྦྱོར བའོ། །འཇིག རྟེན མ ལུས པའི འཆི འཕོ དང སྐྱེ བ ནམ
མཁའི ཁམས ཀྱི མཐས གཏུགས པ། ལས ཤིན ཏུ སྣ ཚོགས པའི བཟོས
20 གྱུར བ གང དག ཡིན པ དེ དག བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས སྐད ཅིག གཅིག

ཁོ་ན་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ལ།
དེའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་[404 a] སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་ 5
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་
པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ 10
གཏུགས་པ། ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་བགྲང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་དུ་སྣང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱིས་
རྗེས་སུ་བཟུང་བ་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ། གང་ལ་ལ་
སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་
དང་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། 15
།གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྣང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་མངལ་དུ་
འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སངས་
རྒྱས་སུ་སྣང་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ 20

ཡོངས སུ མྱ ངན ལས འདའ བ དེ དག ཐམས ཅད མཐོང ངོ། །གང ལ ལ
རང སངས རྒྱས སུ སྣང བ རྫུ འཕྲུལ སྟོན པ ཡིན སྣང བ དེ དག ཐམས
ཅད མཐོང ངོ། །སེམས ཅན གང དག སྣང བར གྱུར པ དག དང གང དག
ཕྱི རོལ གྱི མངོན པར ཤེས པ ལྔ པོ རྣམས ཀྱི མིག ལམ དུ མ གྱུར པ
5 དང། ཉན ཐོས རྣམས ཀྱི མ ཡིན པ དང། རང སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི
མ ཡིན པ དང། བྱང ཆུབ སེམས དཔའ དག གི མ ཡིན པ དེ དག ཀྱང
དེ བཞིན གཤེགས པའི སྐུའི མིག ལ སྣང བར འགྱུར རོ། །ཡང ཤིང རྟའི
འཕང ལོ ཙམ གྱི ས ཕྱོགས ན སྣང བར མ གྱུར པའི སེམས ཅན གང དག
དེ བཞིན གཤེགས པ ལ སྣང བར གྱུར པ དེ དག ནི ཆེས མང གི །སྟོང
10 གསུམ གྱི སྟོང ཆེན [404 b] པོའི འཇིག རྟེན གྱི ཁམས ཀྱི ལྷ དང མི རྣམས
ནི དེ ལྟ མ ཡིན ནོ། །དེ བཞིན དུ སྣང བར མ གྱུར པའི སེམས ཅན གྱི
ཁམས ཆད མེད དོ། །དེ ལྟར སངས རྒྱས ཀྱིས འདུལ བའི སེམས ཅན གང
ཡིན ཞེས དེ བཞིན གཤེགས པའི སྐུའི མིག གིས སངས རྒྱས ཀྱི ཞིང ཐམས
ཅད དུ སེམས ཅན གྱི ཁམས ལ རྣམ པར བལྟའོ། །སངས རྒྱས ཀྱིས
15 འདུལ བའི སེམས ཅན གྱི རིས ཇི སྙེད པ དེ དག གི མདུན དུ དེ སྙེད ཀྱི
དེ བཞིན གཤེགས པ བཞུགས ཤིང སེམས ཅན དེ དག འདུལ ཡང དེ མ ཡིན
པའི སེམས ཅན གཞན གྱིས མི ཤེས ཏེ། འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི དེ
བཞིན གཤེགས པའི ལས དགུ པའོ ཞེས གསུངས པ ལྟ བུའོ།
།ད ནི ཟག པ ཟད པ མཁྱེན པའི སྟོབས ཀྱི དབང དུ བྱས ནས
20 བཤད པ།

འདོད ཆགས ལ སོགས པའི བག ཆགས དེ ཡང རྣམ པ ཐམས ཅད མཁྱེན
པ དང སངས རྒྱས ཁོ ན ལ ལྡོག པར འགྱུར གྱི གཞན དག ལ ནི མ ཡིན
ནོ། །དེའི ཕྱིར ཉོན མོངས པ[འི] བག ཆགས ལྷག མ མ ལུས པར སྤངས པ
དང། བག ཆགས ཀྱི མཚམས སྦྱོར བའི ཉོན མོངས པ སྤངས པ དེ ལ
5 སངས རྒྱས རྣམས ཀྱི མཁྱེན པ གང ཞིག ཐམས ཅད དུ ཐོགས པ མི མངའ
བ དེ ནི ཟག པ ཟད པ མཁྱེན པའི སྟོབས སུ རྣམ པར བཞག སྟེ། ཇི སྐད
དུ། རིགས ཀྱི བུ གཞན ཡང དེ བཞིན གཤེགས པས ཟག པ ཐམས ཅད
ཟད པས བདག གི སྐྱེ བ ནི ཟད། ཚངས པར སྤྱད པ ནི བསྟེན བྱ བ ནི
བྱས ཏེ འདི ལ སྲིད པ གཞན མི ཤེས སོ། །ཞེས ཏེ། ཟག པ མེད པ
10 སེམས རྣམ པར གྲོལ བ ཤེས རབ རྣམ པར གྲོལ བ རང གི མངོན པར
ཤེས པ མངོན སུམ དུ བྱས ནས ཉེ བར བསྒྲུབས ཏེ གནས སོ། །དེ ལ ད
བཞིན གཤེགས པའི ཟག པ ཟད པ ཤེས པ ན དེ རྣམ པར དག པ ཇི མ
མད པ ཡོངས སུ དག པ འོད གསལ བ བག ཆགས ཀྱི མཚམས སྦྱོར བ
ཐམས ཅད ཡང དག པར བཅོམ པའོ། །ཉན ཐོས རྣམས ཀྱི ཟག པ ཟད པ
15 ནི ཚད ཡོད པ བག ཆགས ཡང དག པར མ བཅོམ པའོ། །རང སངས
རྒྱས རྣམས ཀྱི ཟག པ ཟད པ ནི ཚད ཡོད པ སྙིང རྗེ ཆེན པོ དང ཐབས པ
སྤངས པ དང བྲལ བའོ། །དེ བཞིན གཤེགས པའི ཟག པ ཟད པ ནི རྣམ
པའི མཆོག ཐམས ཅད དང ལྡན པ བག ཆགས ཀྱི མཚམས སྦྱོར བ ཐམས
ཅད ཡང དག པར བཅོམ པ། ཐུགས རྗེ ཆེན པོས (405 b) ཀུན དུ བརྒྱད པ
20 ཞི འཇིགས པ དང སྤངས པ དང [མི]བཟ པ། འཇིག རྟེན ཐམས ཅད ཀྱིས བྱས

གྱིས མི གནོན པ སྟེ སེམས ཀྱི སྐད ཅིག གཅིག དང ལྡན པའོ། །དེ ཅིའི
ཕྱིར ཞེ ན། དེ བཞིན གཤེགས པ ལ ལས ཀྱི བག ཆགས མེད། ཉོན
མོངས པའི བག ཆགས མེད། སྤྱོད ལམ འཁྲུལ པའི བག ཆགས མེད དོ།
།འདི ལྟ སྟེ། དཔེར ན ནམ མཁའ རང བཞིན གྱིས ཡོངས སུ དག པ རྡུལ
དང དུ བ དང ལྡན ཅིག མི གནས པ དེ བཞིན དུ། དེ བཞིན གཤེགས པའི 5
ཟག པ ཟད པ ཤེས པ ལས དང ཉོན མོངས པའི བག ཆགས དང ལྡན ཅིག
མི གནས སོ། །དེ ཟག པ ཟད པ དེ ལྟ བུ ལ རབ ཏུ གནས མ ཐག ཏུ
ཟག པ དང བཅས པ ཉེ བར ལེན པ དང བཅས པའི སེམས ཅན རྣམས ལ
ཟག པ ཟད པར བྱ བ དང ཉེ བར ལེན པ སྤང བའི ཕྱིར ཆོས སྟོན ཏོ།
།ཀྱེ མ སེམས ཅན ཡང དག པ མ ཡིན པ ཡོངས སུ རྟོག པ ལས བྱུང བ 10
དག ཁྱེད ཟག པ དང ཉེ བར ལེན པ དེ དག ལ ཡང དག པ ཇི ལྟ བ
བཞིན དུ སོ སོར རྟོགས ཤིག ཅེས དེ དག ལ དེ བཞིན གཤེགས པས ཅི ནས
ཀྱང ཟག པ རྣམས ཡང དག པ མ ཡིན པར ཡང དག པ ཇི ལྟ བ བཞིན
དུ རབ ཏུ ཤེས པར འགྱུར བ དང། རབ ཏུ ཤེས ནས ཀྱང ཆོས གང
ཡང ཉེ བར ཉི ལེན པས ཡོངས སུ མྱ ངན ལས འདའ བར འགྱུར བ དེ 15
ལྟ དེ ལྟར ཉེ བར བཀོད པའི དཔེ རྣམས ཀྱིས ཆོས སྟོན ཏོ། །རིགས ཀྱི
བུ འདི ནི དེ བཞིན གཤེགས པའི དེ བཞིན གཤེགས པའི ལས བཅུ པའོ ཞེས
གསུངས པ ལྟ བུའོ།

།དེ ལྟར གང དག རྣམ པ ཐམས ཅད དུ ཡོངས སུ རྫོགས པ ཉིད
ལས དེ བཞིན གཤེགས པ[འི] ཡེ ཤེས ཀྱི ཡུལ བསམ གྱིས མི ཁྱབ པ མངའ བ། 20

དེ དག ལས གཞན པའི ཡོན ཏན མཐར དག དང ལྡན པ། ཆོས ཀྱི སྐུ དང
ཐ མི དད པར བཞུགས པ། ཡོན ཏན རྒྱས པ རེ རེ ཞིང དཔེ ནམ མཁའ
གཅིག པུས ཉེ བར གཞལ བ མདའ བ རྣམས། འགྲོ བ འདོད པ དང སྲིད
པ དང ལྟ [406 a] བ དང། མ རིག པ ཞེས བྱ བ ཆུ བོ ཆེན པོ བཞིའི
5 ནང དུ ཆུད པ མགོན མེད པའི མགོན དུ གྱུར པ སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན
འདས རྣམས ཀྱི སྟོབས བཅུ པོ འདི དག ནི སངས རྒྱས ཀྱིས ཀུན ཏུ འོད དུ
རྣམ པ ཐམས ཅད དུ ཡོངས སུ དག པར འགྱུར རོ། །རྒྱ བསྐྱེད པས
ཚིག གོ

།སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས རྣམས ཀྱི གཟུགས ཀྱི སྐུའི མ སྤུའི བུ
10 ག རེ རེ དང། སྐྱེས བུ ཆེན པོའི མཚན དང དཔེ བྱད དང། སྟོབས དང
།མི འཇིགས པ དང། སངས རྒྱས དང ཆོས མ འདྲེས པ ལ སོགས པ ཡོན
ཏན ཀྱི ཁྱད པར ཡོངས སུ གཅོད པར ནི སངས རྒྱས ཁོ ནས སྤྱོད ལ།
གལ ཏེ གསུང ན ནི རང ཉིད ཀྱི ཡེ ཤེས ཀྱི ཡུལ དུ གྱུར པ བསྐལ པ
གྲངས མེད པ བསམ གྱིས མི ཁྱབ པར སྐུ ཚེའི ཚད བྱིན གྱིས བརླབས ཤིང
15 རྟེན ལས གཞན མི མངའ བར སྟོན པ སྟོན པར གསུངས པ དེ ལྟ ན ཡང
ཡོན ཏན དག ཡོངས སུ རྫོགས པར ནི འགྱུར ན། བྱང ཆུབ སེམས དཔས
ཅི ནུས ཏེ རང སངས རྒྱས དང ཉན ཐོས རྣམས ཀྱིས སངས རྒྱས ཀྱི ཡོན
ཏན མཐར ཕྱིན པར ཤེས པ ལམ བརྗོད པར ནུས པར འགྱུར བ ལྟ སྨོས
ཀྱང ཅི དགོས། དོན འདི ཉིད དཔེའི སྒོ ནས བཀོད པ།
20 ནམ མཁའ མེད པ༔ འདབ ཆགས ལྡོག པར མི འགྱུར གྱི།

།འདིར་ནི་རང་ཞུ་ཟད་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་དེ་བཞིན།
།སློབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།
།ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྡོག་པར་འགྱུར། 32

།འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྡིང་འདབ་གཤོགས་ཡངས་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་
ཀྱིས་ས་རོལ་གནོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་ 5
མཁའ་ལ་ལྡོག་པ་ན་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོབས་དང་པ་རོལ་གནོན་
པ་དང་ཐལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
[406 b] གང་དག་ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བརྙེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ 10
ལྡོག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བློའི་
སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ལྡོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་
སྨོས། གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འགའ་བརྗོད་
པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ་ 15
རིག་པའི་ངབ་རིབ་ཀྱིས་ལྡོངས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་དུ་
རྟོག་ཏུ་རུང་བ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གནས་མ་
ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འདྲས་ཇི་ཡོད་འདི་དག་ཅེ། 20

།ཤེས པ དང ནི བརྗོད པར ནུས འགྱུར རམ།
།འོན ཀྱང དེ དག འཕགས པ ཀླུ སྒྲུབ ཀྱིས།
།བཀད ཕྱིར རིགས སྤྱངས ཚུད ཟད ཙམ ཞིག སྨྲ། ༣༢

།དེ ལྟར བདག ལ ན བཞིན གཤེགས པའི ཡོན ཏན ཆ ཤས ཙམ ཞིག
5 ཡོངས སུ ཤེས པ ཡང མེད མོད ཀྱི། དེ ལྟ ན ཡང བདག གིས ཆམ ཆོས
མེད པར ཡོན ཏན ཕྱོགས གཅིག གི ཆ ཙམ ཞིག སློངས པ ནི གཞན ལ
བརྟེན ནས ཡིན ནོ། །དེ ཉིད སྨྲས པ ནི། འཕགས པ ཀླུ སྒྲུབ ཀྱིས བཀད
ཕྱིར ཞེས བྱའོ། །མདོར བསྡུ ན བསྟན བཅོས འདི ལས སངས རྒྱས ཀྱི ཡོན
ཏན ཟབ་པ སྐྱེ ཆོས ཉིད དང རྒྱ ཆེ བ ཉེ བར བསྟན ཏོ། །དེ ལ
10 ཟབ མོ སྟོང པ ཉིད ཡིན ཏེ།
།ཡོན ཏན གཞན རྣམས རྒྱ ཆེ བའོ།
།ཟབ དང རྒྱ ཆེའི ཚུལ ཤེས པས།
།ཡོན ཏན འདི དག འཐོབ པར འགྱུར། ༣༨

།ད ནི སྤྲུལ པའི སྐུ ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས དང། བྱང ཆུབ
15 སེམས དཔའ ཐམས ཅད ཀྱི ཐུན མོང བ [407 ༡] དང ཐབས ཐུན མོང བ འབྱུང
བ སོ སོའི སྐྱེ བོ རྣམས ཀྱི དོན ཡང ཅི རིགས པར འབྱུང ལ། བདེ འགྲོ
ལ རོགས པའི རྒྱུ བྱེད དུ གྱུར པ ལྡན ཀྱིས ཐུབ པར ངེས པར འབྱུང
བའི དབང དུ བྱས ནས བཀད པ།

སྤྲུར ཡང མི གཡའི སྐུ མཐའ ཕྱོད ཀྱིས སྲིད གསུམ ཐོན ནས སྤྲུལ རྣམས ཀྱིས།
20 །གཤེགས པ དང ནི བརྟམས དང བྱང ཆུབ ཞི བའི འཁོར ལོའང སྟོན པར མཛད།

།དེ་ལྟར་ཅོད་ཅིག་འཇིག་རྟེན་གསོ་བག་སྤྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞུགས་པ་ནི།
།ཞར་ལོག་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ལྷུགས་རྗེར་ བྱ་དན་འདས་པར་བཀྲི་བར་བཟོད། ༣༥

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟིན་ཅང་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་རྣམས་ཅིས་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲེན་པར་སྟོན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་དང་རྗེས་སུ་བསྟུན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་ནས 5
རྗེ་ལྟར་འཚེའ་བའི་ཆོས་བསྐུ་པ་འཇུག་པའི་སྐྲོ་ནས་རེམ་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་བྱ་དན་ལས་འདའ་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་ཏ་བྲགས་པ་དང་ཕན་འདན་ལ་རོགས་པ་བཞེད་བས་ནི་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བཞག་ ། བྱ་ ན་ ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དགོངས་པ 10
ཅན་ཉིད་དུ་བཀད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཟི་ ། མཐར་དག་རེལ་བ་ནི།
།ལྷུར་ཕྱིད་གཉན་མེད་ཆོས་ ། ན་ཀ་དེ་ཉིད་རྣམ་འབྱུང་དབྱེ་བཅང་བསྟེན་མེད་ཞིང་ །
།དེ་ཉིད་ཡུན་ཅན་སྡེ་གྲིས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ།
།དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཚོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་ནི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ༣༦ 15

།གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དེ་ ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་མི་ནུས་ལ་དོར་ བོ་ར་ལུས་ པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྣང་བསྒྱུ་ཟིན་ཏོ། །མཐོང་བ་ཐ་དད་ཅང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་རྣམ་ [107 b] པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པ། ག་ གི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་དང་རྣམ 20

པར འགྱུར པ ཉིད མེད པ དའི ཕྱིར དེ ཁོ ན ཉིད ཀྱི ཡུལ ཅན ཡེ ཤེས
ཀྱང རང བཞིན གཅིག ཡིན ནོ། །འདི ལྟར ཡེ ཤེས ཀྱི རང བཞིན དུ མ
ཉིད ཡིན ན ནི ཡེ ཤེས ཀྱིས དེ ཁོ ན ཉིད རྟོག པར མི འགྱུར ཏེ། རང
བཞིན ཇི ལྟར གནས པ བཞིན མ རྟོགས པའི ཕྱིར རོ། །གང གི ཕྱིར དེ
ལྟར དེ ཁོ ན ཉིད གཅིག ཉིད ཡིན པས། དེ ཁོ ན ཉིད ཀྱི ཡུལ ཅན ཡེ
ཤེས ཐ མི དད པ དའི ཕྱིར ཐེག པ གཅིག ཁོ ན པས ཐེག པ གསུམ ཡོད
པ མ ཡིན ཏེ། འོད སྲུངས ཆོས ཐམས ཅད མཉམ པ ཉིད དུ རྟོགས ན མྱ
ངན ལས འདས པ ཡིན ལ དེ ཡང གཅིག ཉིད ཡིན གྱི གཉིས དང གསུམ ནི
མ ཡིན ནོ ཞེས འབྱུང བའི ཕྱིར རོ། །ཐེག པ ཆེན པོ ཞེས བྱ བ ལ ཆེན
པོ ཞེས བྱ བ ནི བདག རྒྱལ བཅོམ ལྡན འདས རྣམས ཏེ། མ རིག པ མ
ལུས པ སྤངས པས སྒྲིབ པ དང བྲལ བའི ཡེ ཤེས མངའ བའི ཕྱིར རོ།
།དེ རྣམས ཀྱི ཐེག པ ནི ཐེག པ ཆེན པོ སྟེ། ཕྲི ཁྲི ད ར ལ སོགས པ ཡིན
པའི ཕྱིར ཡི གེ ཏ ཨ ཉིད དུ འགྱུར རོ། །ཡང ན ཐེག པ ཡང དེ ཡིན
ལ ཆེན པོ ཡང ད ཡིན པས ཐེག པ ཆེན པོ སྟེ། སངས རྒྱས ཀྱི ཡེ ཤེས
བསམ གྱིས མི ཁྱབ པ མངའ བ རྣམས དེ ལ བཞུགས པའི ཕྱིར རམ།
དངོས པོའི རབ ཏུ དབྱེ བ མཐའ ཡས པའི ཡུལ ཅན ཡིན པའི ཕྱིར རམ
མི ཤེས པ མ ལུས པ སྤངས པའི ཕྱིར ཏེ། ཐེག པ ཡང དེ ཡིན ལ ཆེན
པོ ཡང དེ ཡིན པས ཐེག པ ཆེན པོའོ། །གལ ཏེ མྱ ངན ལས འདས པ
གཅིག ཁོ ན ཡིན ཇི ལྟར ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས ཀྱི ཐེག པས ཀྱང
ངེས པ ཐུ མྱ ངན ལས འདའ བར བཤད ཅེ ན། བསྟན པ འདི དགོངས ར

ཅན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ།

|གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱོད་བྱེད་སྡིག་པ་ནི་དག་ཡོད་གྱུར་པ།
|དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གཏེར་ཟབ་བ་འདུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།
|བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཆོས་ལ་མཆིན [408a] རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་པ།
|མཐའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གི་ སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཆོས་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ། ༣༠ 5

|ཕྱུགས་དང་སེམས་ཅན་དག་ལས་ཕུ་ནི་ཐུང་བ་ཉིད་དུ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་
པར་ན་སྡིག་པ་ཕྲ་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། བ་བ་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་དང་། ཕྲ་བ་དང་། ཚེའི་སྡིག་པ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འདུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཕྲག
རང་མོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། 10
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་ཡང་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པས་གཏེར་དཀ
ཀའ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདུག་པར་ནི་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་
འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་
ནུ་བ་ལ་གཡེང་བ་བརྟེན་པར་མི་མངད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན 15
འདས་ལ་མཆིན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐའ་བ
དང་། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔར་སྔོན་ཆད་སྨྲས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་
དགྲོལ་བ་ལ་ལྟོས་ལ་ལ་ཉེན་པར་མི་བདད་ཅིང་དེའི་རྣམ་པར་དགྲོལ་
བའི་ཐབས་ཚོང་བར་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་པ་གཉན་གྱི་དུ ཀ

ནུས གདོན མི ཟ བར བསྒྲུབ པར བྱ དགོས པའི ཕྱིར རོ། །གང གི ཕྱིར
འགྲོ བ རྣམས ཐེག པ ཆེན པོ ལ འཇུག པ ལ བགེགས བྱེད པའི རྐྱེན མང
པོ འདི དག ཡོད ཅིང འཇིག རྟེན རྣམས ཀྱང གདོན མི ཟ བར བྱ དད ལས
འདས པ ལ དགོད པར་བྱ དགོས པ།

5 དེའི ཕྱིར མཁས པས རིན པོ ཆེ ཡི གླིང དུ ཚས པའི སྐྱེ ཚོགས ཀྱི།
།དལ བ ཉེར སེལ གྲོང ཁྱེར ཡིད འོང བར དུ རྣམ པར བཀོད པ ལྟར།
།ཁྱོད ཀྱིས ཐེག པ འདི ནི སློབ མ ཉེ བར ཞི བའི ཚུལ ལ ཡིད།
།སྒྱུར བར མཛད ཅིང [408 b] རྣམ པར དབེན ལ བློ སྦྱངས རྣམས ལ ལོགས སུ གསུངས། ༣༨

།དཔེ འདི ནི འཕགས པ དམ པའི ཆོས པདྨ དཀར པོ ལས ངེས པར
10 བྱའོ། །བསྡུས པའི དོན ནི འདི ཡིན ཏེ། ཇི ལྟར བསྐྱེ བའི ཕྱིར དེད དཔོན
དེས རིན པ ཆེའི གླིང དུ མ ཕྱིན ཤེའི བར དུ གྲོང ཁྱེར མངོན པར སྤྲུལ པ དེ
བཞིན དུ། བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས ཀྱང ཐབས ཀྱི སྒོ ནས ཐེག པ ཆེན པོའི
ཚུ རོལ དུ དེ ཐོབ པའི ཐབས སུ གྱུར ཞིང ཞི བའི བདེ བའི བརྟེན དུ གྱུར
པ ཐེག པ གཉིས པོ ཉན ཐོས དང རང སངས རྒྱས ཀྱི ཐེག པ གསུངས པ
15 ཡིན ནོ། །དེ ལ འཁོར བའི ཉོན མོངས པ སྤྱངས པ ཐོབ པ རྣམས ལ ནི
ཕྱི ནས ཐེག པ ཆེན པོ ཁོ ན ཉེ བར བསྟན ལ། དེ རྣམས ཀྱིས ཀྱང སངས
རྒྱས རྣམས ལྟར ཚོགས ཡོངས སུ རྫོགས པར བྱས ནས གདོན མི ཟ བར
ཐམས ཅད མཁྱེན ཡེ ཤེས ཐོབ པར བྱ དགོས སོ། །ཐེག པ གཅིག བསྟན
པ འདི ཡང མདོ ཀུན ལས བཏུས པ ལ སོགས པ དག ལས ངེས པར བྱའོ།
20 །ད ནི བཅོམ ལྡན འདས། མངོན པར བྱང ཆུབ པའི དུས དང །

ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

འདི་ཡང་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་ངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།

།ཟླ་རབ་དུབ་ཀྱི་རྡུལ་རྣམས་འདོག་པང་ཕྱུར་པ་རྗེ་སྙེད་པ།

།བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དབ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པ་བཟང་དེ་སྙེད་དེ།

།ཁྱོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟད་བཀྲིས་མ་ལགས་སོ། ༣༩ 5

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྒོ་ནས་བལྟམས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་མོད་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་ལ་བ་དག་ནི་འཇིག་ 10 རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དག་ཇི་སྙེད་[109a]ཡོད་པ་དེ་སྙེད་དོ། །འདི་ནི་སྨོན་དགེ་བའི་ཚ་བ་༡ བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཉན་དུ་མེད་པ་ 15 པ་གས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།

།དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐར་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར།

།འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་ནམ་མཁར་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ། 20

།ཤེས རབ ཡུམ གྱིས བསྐྱེད པ ཁྱོད ལ ཐུགས བརྩེ མ མ ཡིས།

།རྒྱལ ལུགས བྱེད པས རབ ཏུ ཞི བར འགྱུར བ ག ལ མངའ། ༨༠

།བཅོམ ལྡན འདས ནི ཡུམ ཤེས རབ ཀྱི པ རོལ ཏུ ཕྱིན མས བསྐྱེད
ནས ཇི སྲིད ཇི མ མ ལ གཏད པས བཅོམ ལྡན འདས ཀྱི མ འོངས པའི སྐུ
5 ཚེའི ཚད ནི ཇི སྲིད འཇིག རྟེན མཐའ དག སངས རྒྱས ཉིད དུ འགྱུར བ མ
ཡིན པ དང། ཇི སྲིད ནམ མཁའ བརྟག པར མི འགྱུར བ དེ སྲིད ཡིན
པར རིག པར བྱའོ།

།གང གིས སེམས ཅན ཐམས ཅད ཀྱི དོན བསྒྲུབ པར བྱ བའི ཕྱིར
དུས སུ མཐའ མེད པར འདི ག གསོ བར བྱེད པ སངས རྒྱས ཐམས ཅད
10 ཀྱི ཐུགས རྗེ ཅི འདྲ བ ཞིག ཅེ ན། བཤད པ།

གཏི སྨུག སྒྲོན གྱིས འཇིག རྟེན ཁ ཟས དུག བཅས ཟ བ ཡི།

།སྐྱེ བོ ཉིད ཀྱི ནད མི དེ ལ ཁྱོད བརྩེ ཇི ལྟ བ།

།དེ ལྟར དུག ཟོས ཉིད པའི བུ ལ མ ཡིས སྡུག བསྔལ ཅིན།

།དེས ན མགོན པོ མཆོག ཏུ རབ ཞེར གཤེགས པར འགྱུར མ ལགས། ༨༡

15 །འཇིག རྟེན ཁ ཟས ཀྱི སྨྲས ནི འདོད པའི ཡོན ཏན ལྔ བརྗོད དོ།
།དེ དག ཀུན འདི ཉིད དུ མངོན པར ཞེན པས ཟོས ན དུག དང བཅས པར
འགྱུར ཏེ། སྡུག བསྔལ རྒྱ ཆེན པོའི རྒྱུ ཡིན པའི ཕྱིར རོ། །དེ དག ལ
འདི ཉིད དུ བདེན པར མངོན པར ཞེན པ ཡང གཏི སྨུག གི དྲུན ལས སྐྱེ
བར འགྱུར རོ། །དེ ལ ཇི (409 b) ལྟར བཅོམ ལྡན འདས ལ སྐྱེ བོ འཁོར
20 བ པ འཇིག རྟེན གྱི ཁ ཟས དུག དང བཅས པ ཟ བ ལ བརྩེ བ འཁྲུངས

པ དེ ལྟར མ ལ བུ གཅིག པ བདས པ དེ ལས གཞན པའི ཕྲུག དང འདྲེས
པའི ཁ ཟས ཟ བ ལ གཏུང བ སྐྱེ བ ཆ ཡིན ཏེ། དེའི ཕྱིར སྙིང རྗེས
བཅས པ ལ ཡོངས སུ མྱ ངན ལས འདའ བ ཀོ ག ལ མངའ།

།ཐུགས རྗེས མྱ ངན ལས འདའ བའི ཐུགས ལས བཟློག པའི ཕྱིར ན།
བཅོམ ལྡན འདས འཇིག རྟེན སྡུག བསྔལ རྣམ པ སྣ ཚོགས ཉམས སུ ཞབབ 5
པའི གཞིར གྱུར པ རྗེས སུ གཟིགས པ ལ ཡོངས སུ མྱ ངན ལས འདའ བ
མི མངའ ཞེས བསྟན པའི ཕྱིར བཤད པ།

གང གི ཕྱིར ན མི མཁས དངོས དང དངོས མེད ངར ཞེན པ ཡི བློ ཅན གྱིས།
།སྐྱེ དང འཇིག གནས སྐབས དང སྡུག དང མི སྡུག ཐལ ཐད གྱིས བསྐྱེད སྡུག བསྔལ དང །
།སྡིག ཅན འགྲོ བ འཁོར བ དེ ཕྱིར འཇིག རྟེན ཐུགས བརྩེའི ཡུལ དུ རབ སོང བས། 10
།བཅོམ ལྡན ཐུགས རྗེས ཅན ཐུགས ཞི ལས བཟློག པས ཅན ལ མྱ ངན འདའ མི མངའ། ༡༨

།དེ ལ གང གི ཕྱིར མི མཁས པ དངོས པོ ལ མངོན པར ཞེན པའི
བློ ཅན ལས དང འབྲས བུ ལ ཡིད ཆེས པ ཡོད པས ལྷ དང མི དག ཏུ
སྐྱེ བ ཡོད པར ལྟ བ པས ནི སྐྱེ དང འཆི བའི སྡུག བསྔལ ངེས པར ཐོབ
ཅིང ། ཡུལ སྡུག པ དང ཐལ བའི སྡུག བསྔལ དང ཡུལ མི སྡུག པ དང 15
ཕྲད པའི སྡུག བསྔལ ཡང མྱོང བར འགྱུར རོ། །དངོས པོ མེད པར མངོན
པར ཞེན པའི བློ ཅན ལོག པར ལྟ བ དང ལྡན པས ནི སྡིག ཏོ ཅན ཏེ
འགྲོ བ དམྱལ བ ལ སོགས པ དག དང ། གང དུ བཤད པའི སྡུག བསྔལ
ཡང འཁོར བ དེའི ཕྱིར སངས རྒྱས བཅོམ ལྡན འདས ཀྱི ཐུགས རྗེ ཉེ ཨོད
བསྔལ བ ལ དམིགས ནས ཐུགས ཞི ལྡན ལགས པ ལས བཟློག ཏེ ཀྱང རོ། 20

།ལུགས འདི དགེ སློང ཟླ གྲགས ཀྱིས།
།དབུ མའི བསྟན བཅོས ལས བཏུས ནས།
།ལུང ཇི བཞིན དང མན ངག ནི།
།ཇི ལྟ བ བཞིན བརྗོད པ ཡིན། ༡
b །འདི ལས གཞན ན ཆོས འདི ནི།
།ཇི ལྟར མེད པ དེ བཞིན དུ།
།འདིར འབྱུང [410 a] ལུགས ཀྱང གཞན ན ནི།
།མེད ཅེས མཁས རྣམས ངེས པར མཛོད། ༢

།ཇི ལྟར དབུ མའི བསྟན བཅོས མ གཏོགས པར བསྟན བཅོས གཞན
10 ལས སྟོང པ ཉིད ཅེས བྱ བའི ཆོས འདི ཕྱིན ཅི མ ལོག པར མི བརྗོད པ
ད བཞིན དུ། ཁོ བོ ཅག གིས འདིར ལུགས གང ཞིག བརྒལ ལན དང
བཅས པར བསྟད པའི ལུགས འདི ནས འབྱུང བ དེ ཡང སྟོང པ ཉིད ཀྱི
ཆོས ལྟར བསྟན བཅོས གཞན ན མེད དོ ཞེས མཁས པ རྣམས ཀྱིས ངེས
པར མཛད དུ གསོལ ལོ། །དེའི ཕྱིར ཁ ཅིག གིས མདོ སྡེ པ རྣམས ཀྱིས
15 ལུགས གང ཞིག དོན དམ པར སྨྲས པ དེ ཉིད དབུ མ པ རྣམས ཀྱིས ཀུན
རྫོབ ཏུ འདོད དོ ཞེས སྨྲས པ གང ཡིན པ དེ ནི དབུ མའི བསྟན བཅོས ཀྱི
དོན གྱི དེ ཁོ ན ཉིད མཐོང པར མི ཤེས པ ལོ ནས སྨྲས པ ཡིན ནོ ཞེས
ཤེས པར བྱའོ། །ཡང གང དག བྱེ བྲག ཏུ སྨྲ བ རྣམས ཀྱིས གང དོན
དམ པར སྨྲས པ དེ དབུ མ པ རྣམས ཀྱིས ཀུན རྫོབ ཏུ ཡིན ནོ སྙམ དུ
20 སེམས* པ དེ དག གིས ཀྱང བསྟན བཅོས ཀྱི དོན ད ཉིད ཡོངས སུ མ ཤེས

པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན
པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད
ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད
དེ་བར་ཟིན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ 5
རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་དོའི
ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར
བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བཤད་པ།

ཀླུ་སྒྲུབ་བློ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། 10
།སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆིག
།ཡིད་ཆུར་བྱས་པའི་ཁ་འབུས་ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ།
།དེ་ལྟ [110b] ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡི་རྣམས་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད། ༣
།གང་ཏེ་གནས་བརྟན་ཕྱིག་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་།

ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་ཕྱིན་ཟིན་པར 15
བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཀང་ཡི་གེ་ཙམ་གོས་པས་འཇིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་འདི་ཡོངས་སུ
སྤངས་པ་ཉེ་ག། དེ་སྐད་ཅ་སྒོ། ཡང་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ
ཉེ་ད། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་བཀའ་དེ་བབ་མོ་ཇིག་ཅན་འདི་ཡི་རྟགས་ཉིད་བས་སྐྱེ་བ་ཡི། 20

།ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར།

།དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་ལུགས་རང་བློས་སྦྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི།

།གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར

[ཕྱི] ༨

5 །ཇི་ལྟར་མུ་སྟེགས་ཅན་ཐོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག
པར་མོས་པའི་བག་ཆགས་མ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད
པ་དང༌། གཟུགས་དང༌། གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང
གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉེ་བར་སྦྱར་ནུས་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐུབ་པའི
དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་མི་ནུས་པ
10 དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངར
ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ
ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི
ལྟར་དེང་སང་ཉིད་ནའང་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར
མོས་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་པ
15 ཉིད་ཀྱི་ཀཏིང་རྟོགས་པར་སྣང་ལ་སྐྱུའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་མུ་སྟེགས་ཀྱི
གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་འདི་བདེན་པར་མཐོང་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་རྣམས
ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཀཏིང་དགོངས་པར་མཐོང་ [111 a] ང། །དེའི་ཕྱིར
དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལས་གཞན་གཞུང་ལ་རྒྱལ་ལུགས་རང་གི་བློས་སྦྱར
བ་དེ་དག་བལྟས་ནས་ཀྱང་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས
20 ལ་ཟ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་བློ་ཕྱིས་དོར་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་གཏན་ལ་རང

གི་གྲོས་སྤྱར་བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྤྱོད་པ
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོག་པར་
བྱའོ།།

།།སློབ་དཔོན་ཟླ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་བསྐྱོད་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།
།ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉིད་མོངས་ཀྱིས་སྔོར་སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བཅས།
།སེམས་ཀྱི་བློ་ལ་གཉེན་ཀའི་འོར་བུ་དང་འདུ་གར་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།
།འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཟླ་ར་ཏུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྲོད་ཤོག། ༥

།།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ
བར་བྱེད་པ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས་གཙོ
བ། མི་འགྱུར་བའི་མཁྱེན་རབ་ཞུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོང་གིས་པའི་
བ་ཏུས་མ་ལས་འོ་ན་བསྒོས་པས་བདེན་པར་ཞེད་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པས
སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ།།

།།ངེས་རྣམ་རབ་ཆེར་མདོ་འགྲེལ་གྱི།
།ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་གཉིས་རྒྱང་ཡིན་ན།
།ཙ་འདེལ་བྱ་རོད་མཇིན་བསྒྱུར་ལ།
།ཀུ་ཟ་བར་བྱོ་ལ་སྐྱང་རང་ཆེས།
།ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་ཞིང་ཆེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུ་ རིད་ཤེད་ཐམས་བའི་
ཀུཎ་ལ་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷག་པ་རྩེའི་ཐ་རིང་ལ།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དེ་ལ ཀ་ཀ་ལ་ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བརྡེ་བ
ཚལ ཉི མ་གྲགས་ཀྱིས། ཁ་ཆེ་པའི་དཔེ དང་མཐུན་པ་སྒྱུར་བསྒྱུ་ར།
ཕྱིས ར[ ]ས་ར་མོ་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ ཝརྨ་དང་། བོད་
ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ དེ་ཉིད་ཀྱིས ཉི་འོག་པར་གྲགས པའི་དཔེ དང གཏུགས་ཤིང
ལེགས པར བཅོས་ཏེ གཏན་[111 b]ལ ཕབ་པའོ༎

༎གཞུང འདི ཡི ཚད ནི་བམ པོ བཅུ གཉིས སུ བམ པོའི ཐུག་ཆ
གཅིག གིས དམན པ སྟེ། ཤློ ཀ སུམ སྟོང ལྔ་བརྒྱ ལྔ བཅུ ཡོད ཅེའོ༎

Notes et Corrections.

Page 1, ligne 2 བཙུགས་

» » » 4 ཀྲུ་ཁྲ་དྲ་མ།

» 2, » 13 སྐྱེ་བ་

» 3, » 20 Xyll. གསུམ་ཚང་, Xyll སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

» 4, » 16 བཅོམ་ལྡན་འདས་

» 7, » 3 Xyll བདུད་སྐྱོམས་ཀྱི་

» 11, » 7 Xyll མེ་ཏུན་?? མཏུན་

» 12, » 3 ན་ས་

» » » 20 མེད་

» 14, » 9 ཡོད་པའི་

» » » 19 ཕྱིར་རོ་?

» 17, » 2 ས་འདིས་ནི་

» » » 12 ཆུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་

» » » 19 Xyll དཔང་གས་ — ཐེབ་པར་འཕེལ།

Page 21 ligne 4 Xyll ཏེ་ལ

» » 10 Xyll དངོས་པོ་སྣོད ??

25 » 4 ཉེ་བར་བརྟགས་པས (བརྟགས)

» » » 14 Xyll ད་ཉེ་སྣོད་པ་པོའི

» 26 16 ད་ཡི་རྒྱུ་ཅན

» 27 » 10 ཉུ་བར་ལོངས་སྤྱོད

» 28 » 4 ཀྲེ་པ་ཀོ་ཙེ ?

» 29 » 3 Xyll རྟོགས་པ

» » 17 མཐོང་ནས

» 30 » 6 བྲ་བའི་ཕྱིར

» » 3 Xyll གཏོང et སྟོང

» » » 30 Xyll ཐ་ཤོ་ད་ར

» 33 » 13 ཆུབ

» 34 » 5 སྙིང་བརྩེ

» » » 10 བག་[མ]བྱུང་པས་ཏེ་གཞན་གྱིས

» 35 » 6 ལ་[ལ]དཀར མོས་པ་[མ]ཡོད་དེ།

» » » 12 et 17 རྫུན ?

» » » 15 རྫུངས ? རྫུང

» 36 » 1 རྒྱུད་ཏང་བར་བྱེད? རྒྱུད་དཀར

» 37 » 9 ཀླགས? ཀླགས

Page 40, ligne 10 འདི་དག་? འདི་བདག་

» 41, » 1 གང་གིས་བྱེར་

» 42, » 16 [མི་]འདུམ་

» 43, » 19 བྱེད་དོ། །དེའི་

» 44, » 5 སྨོན་ལམ་

» 45, » 12 དམིགས་པ་མེད་ན་

» 48, » 9 ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་?? ཆོས་ཀུན་དེ་ཡིས་

» 50, » 4 གང་ཟག་གིས་? གི་?

» 55, » 16 ཐམས་ཅད་དུ་

» 56, » 3 བྱེད་དེ་ས་

» » » 18 ཀླུས་ཀྱིས་

» 57, » 20 ཤེས་སོ་

» 58, » 19

» 59, » 20 དོན་རྟགས་ = uddeça (?)

» 60, » 16 དེ་ལྟ་བུར་?

» 61, » 5 རྣམ[ས་]པས་

» 68, » 14 དང་ཐལ་བར་གཡོ་བ་རྣམས་དང་།

» 73, » 17 Xyll. དེ་ཉི་

» 74, » 3 ཁྲིད་ ou འཁྲིད་

» » » 12 མཐོང་བ་དེར་ ou བ་སྤྱི་

Page 147, ligne 9 Xyll ལ་ཡང་

» 148, » 19 Xyll དེ་སྙིང་ལ་བཀམས་ནས་

» 150, » 6 གྲུབ་ ou འགྲུབ་

» 152, » 6 Xyll མིན་ལས་

» » » 12 མི་འགྱུར་རོ། ??

» 154, » 7 Xyll ཉེར སྦྱུས ou སྦྲུས ou སྦྲུས

» 156, » 4 འཕགས པའི ཉམས པ ?? འཕངས པའི

» » » 16 Xyll མིན ལས

» 158, » 15 Xyll མེད ཅན་ལ

» 159, » 2 རྫུན ་གླངས། ou བརྫུན གླང

» 162, » 17 སྨད རུ

» » » 19 ཀྲུ བྲ སྒེ།

» 163, » 9,12 ཀེང རྒྱས

» 169, » 2 Xyll བསྟན་པར ཕྱིར

» » » 6 བསྒྲུབ ou སྒྲུབ

» 170 » 8 Varıante རྣན པས རྣན པ ??

» 171, » 17 གང གིས

» 174, » 4 རྫས

» 176, » 10 བརྒྱད

» 178, » 12 དོན ཉེ མ རྟོགས པར།?

Page 179, ligne 11 ཁྲོད་ཀྱིས་

» » » 19 ངས་ཡང་

» 181, » 4 འདི་ནི? འདི་ན? འདིར་ནི

» 183, » 10 འཇོམས་

» » » 17 ཞེས་བྱ་བ་

» » » 19 བསྟན་ཚོས ou བཅོས་

» 185, » 1 མི་འགྱུར་བར་འགྱུར།

» 186, » 4 དེ་ལས? དེ་ལ་?

» 187, » 16 Graphie དཀྱིགས་

» 189, » 2 ཇི་སྲིད་དུ་

» 191, » 8 བསྙེན་? བརྟེན

» 192, » 12 གྲགས་ཏེ ou དེ་

» » » 16 Xyll འཛིན་ཅིག

» 193, » 18 ཁྲོད་ཀྱི་

» 194, » 10 ཁོགས་ཤིག་

» 195, » 1 གཟུགས་ལ་

» » » 6 འདས་ཀྱིས་

» » » 8 ཀེར་རྩས་

» » » 10 ཡིད་དེ་དེས་

» » » 13 རྡོ་རིའི་ ou སྟོད་པས་

Page 197, ligne 17 རྣམས་ཀྱིས་

» » » 13 མདོ་སྡེ་

» » » 17 བསལ བ་ནི།

» » » 18 བདེ ཟླག རྗེད བྱེད ou བདེ་ཟླག རྗེད ཅེས

» 199, » 2 འཛུད་པར

» » » 18 གསལ བར་? བསལ བར ?

» 200, » 15 བསྒྲགས

» 203, » 3 ཁོ ནས? ཁོ ན་?

» » » 5 གཞན གྱིས

» 205, » 14 བསྒྲིམས།

» 206, » 4 འབྱུང ཞིང | ou འགྱུར

» » » 7 སློ ཕུར

» » » 12 ཁམས གསུམ ལས ? ལ ?

» 207, » 4 བསྡུད ou སྡུད

» 208, » 3 བལ པོ སེཏུ

» » » 7 ཚན་ et ཚན

» 211, » 6 བརྟེན ? རྟེན

» 213, » 19 ད པ

» 214, » 5 ཁྱུས དང་ཕྱིན

» » » 9 ཕྱ་ཕུར་??

Page 214, ligne 19 གཉི་གནམ་

» 215, » 6 བཞི་ན་

» » » 8 གང་གི་ཕྱིར་

» 216, » 1 གང་གིས་ ou གང་ཕྱིར་

» 219, » 10 ཤེས་བྱ་

» » » 16 Xyll ཀླུ་ཕར་

» 220, » 15 སྣས་འདི་ ou སྣ་འདི་

» 225, » 11 བཏགས་པ་དང་།

» 226, » 4 དེ་བཟོད་

» 227, » 6 ཕྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་

» 228, » 8 ཚེམ་ཕྱི་

» » » 11 ཁས་[ཀྱི་]བླངས་ཏེ་

» 232, » 17 རྣམ་དཔྱོད་

» 235, » 3 དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ་

» » » 9 དག་ནི་

» » » 16 ཕྲུས་ཙུའི་ ou ཕྲུས་ཙུ་ལ་

» 239, » 10 ཕུང་བའི་

» » » 20 ཕྱེ་དང་། བཀས་པ་

» 243, » 1 ཕུང་པོ་

» 246, » 1 ཏྲང་ན་

Page 247, ligne 6 སྤྱོད

» » » 12 བཀགས ལ[ས]

» 249 » 7 འགྱུར ན

» » » 9 དེ བཞིན དེ ཉི

» 252, » 10 དེའི ཚེ བདག མད པར མཐོང བ ཕུང པོ མེད པར

» » » 17 ཐལ བར མི འགྱུར རོ སྙམ ན། བརྗོད པར བྱ སྟེ། ཧག
བདག སྤྱོད ན དེ ཚེ དེ ཡི ཕྱིར། །ཁྱོད ཀྱི སེམས སམ ཕུང
པོ བདག མི འགྱུར། གལ ཏེ ཡང དངོས པོ རྣམས མེད དང
མཐོང བར ཐལ བར འགྱུར བས འཇིགས ནས།

» 253 » 3 འདོད དཀུར ? འདོད མཀུར ??

» 255 » 8 ཕྱིན ཅི [མ]ལོག པར ??

» 2o8 » 16 ཚོགས

» 262 » 13 དེ ཉིད

» 265 » 1 [བ]དག ཏུ སྨྲ བ

» 268 » 7 Xyll བཀུར བ བ?

» 272 » 6 བརྩམ པར བྱ སྟེ།

» 273 » 16 བྱ མར ཕྱུང བ

» 274 » 4 ཤིང ཏུ

» 260, » 3 ཡོད པ མ ཡིན ? མེད པ མ ཡིན

» » » 9 དེའི ཕྱིར

Page 281, ligne 9 Syll བསམ་ཏེ et བསམས་ཏེ

» 285 » 13 Syll མི་བཟད ??

» 288, » 7 སྲིད་པའི? སྲིད་པའི

» 289, » 5 ཡན་ལག་ཡོན་ཏན

» » » 15 ཏེན་ནོ།

» » » 17 མེར་ཏའི

» 290 » 11 འགྱུར་ཏེ་སྤྲོས ou འགྱུར་བ་སྤྲོས

» 293, » 8 ཁྱོད་ཀྱི et ཀྱིས

» 296 » 6 Syll སོགས་རྣལ་འཚོ et ཉམས་ཚེ correct — གཟུང et བཟུང

» 300 » 1 སུ་ཞིག་གིས ??

» » » 4 ཅི་སྟེ་ཕྱེད།

» 301, » 1 Syll གསལ

» 302 » 16 18 et 303, l 18 གདུལ་བ et བྱ

» 305 » 22 མངད དཔོན་ཇི

» 306 » 13 འགག་ར་མེད་བ

» 307 » 2 Variante སྦྲ་འབྲ་མགོ་ལ

» » » 3 རྣམ་བར

» » » 5 འབྱུང་བ

» » » 9 གང་ཞིག

Page 307, ligne 15 རྟེན ཅིང འབྲེལ

» 308, » 1 Xyll མད ལ ཚད པ ལ ?? — མེ ལ ཚད པ ལ

» 310 » 4 འདོད དེ། ou འདོད དོ།

» » » 5 སྐྱོང ཉིད

» 311 » 13 འཛིན

» » » 15 དེ ནི ou འདར ནི

» » » 19 ཀྱུ དན འདས དངོས ཐྲོ

» 31? » 12 ད ནི ད ཡིས

314 » 12 Xyll སྐྱོང et གཏོང qui vaut mieux

? » 13 Xyll འབོར et དོར qu il faut préferer

» » » 16 Xyll དེ ཡི ཕྱིར et དེ དའི ཕྱིར

» 317 » 10 Xyll སྐྱོང པ སྐྱེན

» 318 » 8 མི འཁྲུག et འཁྲུགས

» » » 16 ༢༠༩

» 319 » 18 གཟུགས མེད པར

» 320 » 1? ༢༡༠

» » » 14 ཁྲི མ

» » » 15 ཛགས པར

» » » 18 ཁྲི མ

Page 320, ligne 19 ཟག་པ་འདི་ནུས་

» 321, » 9 སོ་སོ་ et སོ་སོང་

» 322, » 14 སངས་རྒྱས་

» 325, » 15 Xyll. དཀར་པའི་

» » » 19 Xyll ནྡུད་ — བྡུད་ — འདུད་

» 339, » 5 Xyll དེ་ཉི་ et དེ་ཉིད་

» » » 11 Xyll ཉིད་ཞེད་ et ཞེད་ཉིད་

» 341, » 2 དེ[ར་]དེ་ལྟར་

» 344, » 17 ཐུབ་པ་ནུས་ཀྱིས་

» 345, » 6 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི[ས]་

» 356, » 10, 12 Xyll. དེར་རྟོག་ཟའི

» 358, » 1, 3, 11, 12 རྟེན་ ou བརྟེན་

» 359, » 9 Xyll. རྒྱུད་ཉིད་ཅུ་? རྒྱུ་ཉིད་ཅུ་

» 360, » 13 ཇི་ལྟར་འཚོལས་ et འཚོལ་

» » » 13 ད་ལྟར་

» 364, » 9 ཅི་འདུ····· et ཇི་འདུར་སྦུབ་ དར་དེ་དར་།

» 365, » 1 ཅིཀྲ་ཕྲིབ་

» 366, » 9 ཟུ་གཅིག་

» » » 12 ཅད་སྦུད་ et ཅད་སྦུརའད་

» 368, » 14 ཛཀྲུའི་ et འཛབ་ཀྲུའི

Page 368, ligne 15 ད་དག ལ et དེ སྐྱིད་ལ

» 369, » 10 མཆེད སྤྱོབས et ཀློ སྤྱོབས

» 372, » 3 Xyll ཟས དངོས གྱིས et ཟད དངོས གྱི་ correct

» 374, » 14 Xyll སྨད et དམད་ correct

» 377, » 3 དབྲེ པ

» 378, » 7 Xyll རྟོགས et རྟོག correct

» » » 8 Xyll བརྟུལ et རྟུལ

» 379, » 15 Xyll སྤྱེལ བཞིའི

» 384, » 11 གང ཞི གནས

» » » 7 ཐར་པ དང

» » » 10 བྲེ ཐག ལ et ལས correct

» 388, » 4 Variante བཅས རྣམས ལ ཀློ གང དང གང ཡིད

» 390 » 2 སྦྱར པས?

» 393 » 2 ཉོན མོངས དག et དང

» 399, » 2 བགྱི et འགྱི

» 400, » 4 Xyll གཏོགས པའི ཕྱིར

» » » 12 Xyll ཐེ ཚོ ད ར

» 402, » 8 Variante སྦྱར ཞེད རྣམ པར དཔོད་པ་འབར གྲྭ

» 403, » 6 བཞེ et བཞེས

» 40., » 11 ཐུ་ངད་འདའ et འདགས

Page 406, ligne 2 བདུས et བདུད་

» 409, » 5 Xyll. སྲོ་ et སྲོར་

» » » 10 Xyll རབ་ཕྱུགས་ཧྲེ་ et རབས་དང་ཕྱུགས་

» » » 16 Xyll བཟུ་ et གཟུ་

» » » 17 Xyll. དབུས་ et དབྱུད (= དབྱུང་?)་